

KRISTÓF ATTILA

A dadogó gyilkos

KRISTÓF ATTILA

A dadogó gyilkos

KENTAUR

1988

A dadogó gyilkos története egyes részleteiben emlékeztet egy valódi bűnesetre. Ám szereplőinek sem élő, sem holt személyhez nincsen közüük, nevük, jellemük, minden cselekedetük fikció.

A *Közzjáték* mindig a jelenben, a *Vallomás* a jövőben, a *Valóság* a múltban történik, és ugyancsak a múltat idézi fel mindegyik *Dokumentum*.

Közzjáték

A gyorsan múló alattomos idő a mi hőszünkkel, Dér Ádámmal sem tett kivételt. A hetvenes évek legelején, amikor leleplezte a „feledékeny gyilkost”, a Fojtogatót, ifjúszága legszebb idejét élte, mostani történetünkben pedig sajnos, már negyvenöt éves. Három esztendeje történt az a furcsaság, hogy őt, akit könnyednek, sőt könnyelműnek ismertünk meg, éppen őt nevezték ki a Rendőrtiszti Főiskola egyik megüresedett tanszékére tanárnak. Kriminálpszichológiát ad elő, és kriminalisztikai stúdiumokat vezet. Az ifjú tisztjelöltek, akik mögött általában rövid szakmai gyakorlat áll, tisztelettel tekintenek rá; sajnos hat rájuk az érdem és a múlt.

Szobája ajtaján vésett arany táblán neve, beosztása és rangja áll: tudomásul kell vennünk, hogy Dér Ádám doktor, docens és alezredes.

Mindez feszélyezi, előli könnyedségét, szívesen tréfálkozna ugyan hallgatóival, de tudja, hogy ily módon csak a jó kedélyű öreg profok sztereotip szerepéig juthat el, amelynek legvége merő bohóckodás, ezért előadásainak hangvétele tárgyilagos, már- már mogorva, népszerűsége egyébként sem törekszik, vizsgáztatóként szigorúan lényegre törő, kedvencei nincsenek, bizalmaskodásra nem ad alkalmat. Távolságtartó természete ellenére tanítványaira hat személyisége, a néhány lány közül, aki bejut a főiskolára, a legtramplibb általában reménytelenül belészeret, de a csinosabbak is kedvvel tekintenek rá, mivel értelmes és érdekes arca van, s jó fej voltához kétség aligha fér. A zsarupalánták népes falkákban látogatják előadásait.

A körülrajongottság veszélyét látva, hangneme egyre inkább személytelenre vált, amíg bent van a főiskolán, fehér köpenyben jár, mellényzsebében aranycsíptetős töltőtollakkal, szemüvegkerete is vékony arany, megjelenése így elidegenítően tudósszerű, alezredes, és rendőr volta semmivé lesz. Köpenye alatt rendszerint pulóvert és farmert visel, képtelen megszokni a korához illő öltözködést, az egyenruhától meg viszolyog. Kitüntetéseit a Parlamentben azonban kötelességszerűen rendőrtiszti

uniformisban veszi át.

Ahogy öregszik, szerepét és helyét egyre nehezebben találja meg, mondhatnánk, nem ura már egészen önmagának, ezért a zsenik kortalan habitusát ölti fel, idegenszerűségét még inkább elmélyítve.

Tudományos munkásságának tárgya teljesen elvont: a csecsemőkori testi és érzelmi kapcsolathány összefüggéseit keresi a felnőtt kori bűnözéssel, különösképpen az emberöléssel. Mániája a frusztráció és agresszió egyenlege. Ugyanakkor továbbra is konkrét bűncselekmények nyomozásában vesz részt, a Belügyminisztérium és a BRFK gyakran kéri fel szakértőnek bonyolultabb ügyekben. Előadásait és főként szemináriumait a gyakorlatiasság jellemzi, számos alkalommal elemez és elemeztet hallgatóival megtörtént és felderített bűncselekményeket. Valószínűleg épp ezek az alkalmak váltják ki tanítványaiból azt a rajongást, amitől egyébként szabadulni igyekszik. A valósággal való játék őt magát persze nem köti le, de ilyenkor szívében nemegyszer nosztalgia ébred.

Két negyedikes tanítványát, Kuti Mártát és Szabó Nagy Jánost most, 1987 januárjának végén azért hívatta be magához, hogy szakdolgozati témaként átadja nekik egy két esztendeje történt és megnyugtatóan lezárult gyilkosságsorozat dokumentumait. Az ügyben nincs semmi rendkívüli, feldolgozása nem okozhat nehézséget.

Furcsa pár lép Dér Ádám szobájába: egy magas, karcsú lány, ferde metszésű, mindentudó szürke szemekkel, ringó járású, ringó mellű, mellette egy kövérnek látszó, szeplős, nagy fogú, kerek képű srác; elálló, áttetsző füle a lány közelségétől bíbor tűzben ég. Ez a pufók fiú enyhén dadog, ezért társai Dadaginak becézik, ráadásul tekintete félenk, s minden mozdulata ügyetlen. A keze ügyébe kerülő tárgyakat folytonos zavarában leveri és felborítja.

E két, egymástól teljesen elütő lényben azért van közös vonás: a hajuk tűzvörös, s ezzel együtt zsarú voltuk szinte hihetetlen.

Dér Ádám talán épp azért adja nekik feldolgozásra ezt a könnyű, már-már gyermeteg esetet, mert meghatódott attól, hogy valaki ilyen külsővel rendőrnek áll.

– Ez az aktacsomó négy hónap nyomozómunka és erőfeszítés dokumentumait tartalmazza – nyújtja át nekik a vaskos dossziét. – Kérem,

nézzék át, és az előadásaimon megadott szempontok szerint elemezzék. Ha munkájuk során bármi kérdés vagy kétely merül fel, a rendelkezésükre állok.

Ezután kezet fog velük, meleg, ám személytelen mosollyal viszonzva a lány rajongón magabiztos mosolyát.

Valóság

A sivár táj fölött a vaksötétben hollók keringtek. A láthatatlan fekete nép egyhangú káromgással úszott át a tépett, alacsonyan lebegő felhőrongyokon, szállt lassan alá a mezőségre, amelyen ferdén futott végig egy jegenyesor. Lágyan esett a hó.

A keskeny úton autó haladt, tompán világító reflektorokkal, a fénykévéen tenyérszi, bolyhos hó- pelyhek lengtek át. Vörös sár és víz fröccsent, a kocsi ablakán lecsurgott a vérszínű lé.

Távolabb volt egy tanya. A kapujában komondor állt, nyakában fakolonccal. Fázott és unatkozott. Figyelte, ahogy a reflektorok fénye bukdácsolt a csupasz fák törzsén fel és alá.

A fény lassúbb lett, aztán megállt.

Vallomás

Akkor vitatkozni kezdett velem, hogy nem megy tovább. A Corsa rugózatát féltette, káromkodott, szidta az istenverte kátyús utat, a legszívesebben kitett volna a jegenyésnél, menjek tovább gyalog, fagyjak meg, fulladjak a latyakba. Azt mondtam neki, hogy legyen szíve. Aztán a fuvarra ráígértem kétszáz forintot, majd meg ötszázat, tök mindegy volt, mennyit ígérek, és mennyit adok. Csak ő nem tudta ezt. Nem tudott semmit, azt sem, hogy el kell érnünk a pléhkrisztushoz, a keresztútnál. Az alsó erdőn ott várt a motorbiciklim, haraszttal betakarva.

Elvette tőlem a pénzt, mert nem bízott bennem, persze félelmet nem láttam az arcán, csak gyanakvást. Arra ügyelt, nehogy átverjem. Volt egy perselye a sebváltó mellett rézrakattal, arra gondoltam, ezt a perselyt szét kell vernem,

ha a dolgon valóban túl leszünk.

Néztem a kezét, ahogy az ötszázast összehajtogatja, s beletömi a részbe; rövid, vaskos ujjai voltak, erősek, gyorsak, tudtam, vigyáznom kell, mert ha a markába kap, befellegzett nekem. Szitkozódva nyúlt a sebváltóért, elindította a kocsit, kettesben ment tovább. Hülyén és óvatosan vezetett, kerülgette a gödröket, mintha akár rajta, akár a kocsin az óvatosság valamit segítene. Kicsit bántam, hogy odalesz az Opel, megsimogattam a szattyánnal borított ülést, finomabb volt, mint a legjobb nők bőre.

Köszönetet motyogtam, s visszasüppedtem magamba véznán, száналmasan, a félszeg viselkedéssel és a pénzzel mímelve veszélytelenséget. Ezzel tudtam csak rávenni erre az útra. Köszönetemre szabadkozva dűnnyögött, mintha komolyan venné saját nagylelkűségét, és tényleg az én kedvemért folytatná az utat. Aztán a CB-készülékén felhívott valakit, viccelődött, hogy az első kerekével máris lement a térképről, s beletelik egy-két év, mire innen a búsból hazatalál. A nagymenő maszek taxisoknak talán a flanc kedvéért van CB-telefonjuk, vagy talán azért, mert így nem érzik magukat védtelennek. De ez a nagy mélák barom most csöppet se félt. Harasztpusztáról és a világ végéről mondott valamit. Hallottam, hogy szavaira recsegő női hang felel, szintén évődve; egy pillanatra ideges lettem, hogy ezek ketten a sok dumával elfuserálják a dolgot. De abbahagyták, mielőtt az alsó erdőhöz értünk volna.

– Forduljon be – mondtam a pléhkrisztusnál, s mivel végig akartam játszani a dolgot, hozzátettem: – Ha itt tovább megy, negyedórán belül eléri az M5-öst.

– Tudom – felelte.

– Álljon meg – kértem.

Megállt.

– A motort is állítsa le.

– Minek?

Hátrébb húzódtam az ülésen, elővettem a fegyvert, és megérintettem vele az arcát.

– Állítsa le.

Nagy mancsával a fegyver után kapott, mert nem hitt az érintésnek.

Számítottam rá. Belelőttem a tenyerébe. Valami pendült, üveg csörömpölt, a motor leállt.

– Jézusom – mondta, és csodálkozva arca elé emelte lyukas kezét.

Most már félt tőlem, azt hittem, elég is ennyi.

Mikor kivettem a gyújtásból a kulcsot, ő megkérdezte:

– Pénz kell?

Ránéztem és bólintottam.

– Forgasd ki a zsebeidet.

– Minden a perselyben van – felelte.

– Hol a pénztárcád?

Vérző bal kezét messze eltartva magától, a kabátja belső zsebébe nyúlt. Annyira sápadt volt, hogy egy pillanatig azt hittem, elveszti az eszméletét. De csak öklendezni kezdett.

– Fordulj el – mondtam. – Le ne hányj, össze ne vérezz. Húzd le az ablakot!

Nem volt eszénél. Ahelyett hogy engedelmeskedett volna, megpróbálta az ajtót kinyitni.

Megint elsütöttem a pisztolyt, most közvetlenül a füle mellett. A lövedék kitépelt egy darabot a cimpájából.

– A pénztárcát – mondtam.

A hányása megszűnt. A teste furcsán merev lett. Szinte kínlódva fordult felém, s nyújtotta a tárcát.

– Nyisd ki – mondtam.

Ciccegetem, és megcsóváltam a fejemet, mert a tárcában az igazolványok között öt darab ezres volt.

Azt mondtam:

– Miért kell hazudnod?

Nem felelt rá. A füléből nagy, sötét cseppekben folyt a vér.

– Add ide a pénzt – mondtam. – A tárcát dobd hátra a vállad fölé.

Jobb kezével ügyetlenkedve megtette, amire kértem. Sírni kezdett. Reméltem is, hogy egyszer majd ennyire fél.

Azt mondtam neki:

– Ne forgolódj, mert összevérzel.

Aztán megint megcsóváltam a fejem, mert láttam, hogy átlótt kezével a CB-kapcsoló után nyúl. Honnan vett ehhez bátorságot?

– Hagyd azt a szart – mondtam. – Most már úgyis megöllek.

Első szóra nem hitte el.

Szolgálatkészen mondta:

– A többi pénz a perselyben van.

– Tudom.

Rám nézett.

Nyugodt voltam, de éreztem, hogy a tekintetem kifejezi a múltat és a közelgő halált.

Most már hitt nekem. Megpróbált menekülni. De az ajtó nem nyílt ki előtte. Tarkón lőttem kétszer egymás után. A második lövés felesleges volt; a fegyver ravasza ugrott meg. Arra gondoltam, meg kell néznem az elsütő szerkezet rugóját, mert legközelebb meg majd bedöglik.

A teste lecsúszott az ülésről. Arca az ablaküveghez szorult. Több gond nem volt vele.

Eltettem a fegyvert. Felvettem a kesztyűmet. Vigyázva a test fölé hajoltam, kiforgattam a zsebeit. Felszaggattam a bélést, széttéptem a cipzárakat. Aztán a nyakához nyúltam. Levettem róla a láncot, kezéről lehúztam a gyűrűket, csuklójáról lecsatoltam az órát és a karkötőjét. Sok ékszert hordott a disznó. Késemmel összeszurkáltam belülről a kocsit, felhasogattam a kárpitozást. A kesztyűtartóban találtam egy vasnyelű kalapácsot, a persely lakatját azzal vertem szét, ami pénz ott volt, a táskámba tettem.

Kiszálltam a kocsiból, a csalitból elővettem a motoromat. Beindítottam. Kitoltam az országútra. Egyre jobban esett a hó, láttam, befedi a kerék nyomát.

Visszamentem az Opel Corsához a táskámért. Máshoz már nem nyúltam. A táskából egy üveg benzint vettem ki. Lelocsoltam az ülést és az ő testét is. Meggyújtottam egy papírcsíkot, és bedobtam az ablakon. Amikor a láng elérte őt, a lába megrándult.

Nem néztem tovább, mert hányingerem lett a benzinszagtól, és a kocsi belsejében gyorsan terjedt a tűz.

– Hát így van ez – mondtam neki. – Lesz min tűnődni a zsaruknak.

Odamentem a motoromhoz. Alapjáraton fuldoklott. Arra gondoltam, ha most bedöglök, mégiscsak lőttek nekem, hiába rendeztem el mindent nagyon jól. Persze ez csak idegeskedés volt. Felültem a motorra, és szépen elindult velem. Kétszáz méternél nem tettem meg többet, amikor az Opel benzintankja felrobbant. Tompa dőrej volt, nagy lángnyelv, tűzeső. Egy darabig vörös hó hullott.

A motor lámpáit nem kapcsoltam fel az M5-ösig. Senki sem ért utol, senki se jött szembe velem. Az ilyesmi nem egészen szerencse dolga, jól ismerem azt a néptelen vidéket, azért esett rá a választásom.

Valóság

A komondor a kidőlt kapuban állva hallotta a dőrejt, és meglátta a fényt. Baljós érzést keltett fel benne a vörös lobogás, vonítani kezdett olyanformán, ahogy a farkas vonít, amikor teljes a hold, és lidércesek az éjszakák.

Az öregember bent a tanyán felébredt a vonításra. Mocskos jégerben feküdt a húzatlan dunyha alatt. Magában motyogva szidta a kutyát. Érezte, hogy valamit enyhült a hideg, nem fázott már az arca. Megpróbált elaludni újra, de a kutya nem hallgatott el.

Az öregember kinyitotta a szemét, és látta, hogy az ablak homályos üvegén piros derengés szűrődik át. Először azt hitte, villany, aztán azt, hogy vérzik a hold. Eltartott egy ideig, míg rájött, hogy tűz van. Kiszállt az ágyból, mert megrémült, hogy az istállója ég. De a fény távolról jött.

Jégerjére felvette gönceit, lábára kapcát tekert, és csizmát húzott. A kezében tartott, kis lánggal égő viharlámpával kiment a konyhába, leakasztotta a szögről nehéz, zsíros bekecsét. A tűzhely alól a macska sárga szemével álmosan bámult rá. Nyávogott.

– Tej kellene – motyogta az öregember. – A macskának tej kell. Miért nem mész világgá?

Felvette a bekecsét, fejébe húzta nyúlszőr kucsmáját, s egy halom kukoricacsutkát dobott a hamvadó tűzre, Jólesik majd a meleg, ha hazaér.

A tanya előtt szólította a kutyát.

A komondor tudta, hová mennek, elindult előre a fény irányába. Az öregember a viharlámpát vitte mögötte.

A kutya már nem vonított. Lassan ment át a fehér mezőségen. A kölönc verte a lábát. Puhán, kitartóan esett a hó.

Az égés helye, az erdősarok két kilométernyire volt a háztól. Majdnem egy óráig tartott, amíg az öreg a hóban odaért. Közben minden láng kialudt.

A kocsironcs körül megolvadt a hó. A fém gőzölgött, ahogy a nagy bolyhos pelyhek ráhullottak.

Az öregember megállt a kiolvadt fekete részen, és kiáltott:

– Van itt valaki?

A kutya közelebb ment a roncshoz, felágaskodott, a kölönc koppant a lábán.

– Na lám – mormogta az öregember –, nincs itt egy lélek.

Körbetopogta az autót, érezte az égett gumi bűzét, forróság csapta meg. Kigombolta mellén a bekecset, és megint kiáltott.

Aztán lámpáját letette a földre.

Kampós végű faágat tört, s a forróság szélén állva megpróbálta kinyitni a kocsiját. Sokáig bajlódott vele, míg sikerült. A kinyíló ajtón fekete tömeg bukott a földre. A kutya megugrott, a kölönc csattant a lábán.

Az öreg rájött, hogy egy ember fekszik ott. Lehajolt hozzá, hogy elhúzza az izzó fémtől. Lihegett és erőlködött, a perzselt hús szagától megkordult a gyomra.

A hóra vonszolta a testet, hanyatt fektette, és rávilágított a lámpájával. A kutya távolabbra ült.

– Ez aztán... – mondta az öregember.

Odament a pléhkrisztushoz. Fejet hajtott előtte, és kucsmáját kezében tartva elmondta a Miatyánkot. A végén azt motyogta:

– Uram, irgalmazz.

A továbbiakban nem tudta, mit tehetne. Egy ideig állt még a holttest mellett, gondolkodott, hallgatta a varjak káromlását.

– Úgysem jön erre senki.

Belátta, hogy nem érdemes reggelig várni itt. Megindult vissza a tanya felé, a komondor lassan, a lábnyomára ejtett orral követte.

Közzjáték és dokumentum

- Olvasod te, va-vagy olvassam én?
- Inkább én – mondta a lány, és mindentudó szemével Dadagira mosolygott.

1984. december 3.

Alsódercs. Jelentés.

A mai napon reggel 8 óra után 14 perccel a helyi közös tanács igazgatási osztályán Beke Mózes, Alsódercs, külterületi lakos, 76 éves tsz-nyugdíjas bejelentette, hogy a tanyája közelében lévő földúton, a vaskeresztnél (Alsóerdő, 17-es szelvény) december

2-án körülbelül 22 órakor egy kiégett gépkocsit talált, amelyben feltehetőleg elszenesedett emberi test van. A tanács a hivatalsegéd révén 8 óra 30 perckor engem erről értesített, de megfelelő jármű hiányában nem tudtam a helyszínre sietni, illetve onnan visszatérnem lehetetlennek látszott. Ezért telefonon értesítettem a várletai rendőrőrsöt, s kértem, hogy a 17-es erdőszelvényhez terepjárót küldjenek. Én magam Beke Mózes egy lovas fogatán haladéktalanul odasiettem, hogy a helyszín biztosítása ne szenvedjen hiányt. A terepjáró, majd a bizottság megérkezéséig a kárt szenvedett gépkocsi, illetőleg a holttest közeléből nem távoztam el. Nagy János őrm. KMB.

– Né-nézzük – szólalt meg Dadagi van-e ebben a jelentésben va-valami figyelemre méltó.

– Szokatlanul jó a stílusa – mondta a lány. – Majdhogynem gördülékeny. Sok is ez egy falusi KMB-stől, akit ráadásul Nagy Jánosnak hívnak.

– Vi-viccelsz? – kérdezte Dadagi. – Tényleg úgy hívják? – Az iratokba pillantva elképedve állapította meg. – Tényleg.

– Ritkaság – bólintott Márta. – Nagy is, meg János is. Alig hihető. Dadagi füle égni kezdett.

– Fi-figyelemre méltónak tartom, névrokonom utolsó mondatát, mert

kétségtelenné teszi, hogy Be- ke Mo-Mo...

– Mózes – szólt közbe a lány.

– Szóval a Mo-mózes bejelentése a valóságnak megfelelt: a bekötő útnál tényleg kiégett egy gé- gépkocsi, és vezetője ha-halálos sérülést szenvedett.

– Bár a szenvedett szót ugyanolyan élvezettel használod, mint dercsi druszád, ez korántsem biztos – mondta a lány. – Honnan tudjuk, hogy a halott volt a kocsi vezetője? És ne fontoskodj már annyit, kérlek. Folytathatom?

Dadagi bólintott, és elpirult.

„Megyei rendőr-főkapitányság, életvédelmi alosztály.

Szám: 1811/1984. bü. Jegyzőkönyv.

Készült – 1984. december 3-án 15.30-kor Alsó- deres község határában lévő úgynevezett Körhalom területén, az Alsóerdő 17-es szelvényénél, ahol egy kb. 4 méter szélességű, jelenleg hóval borított földút húzódik, mintegy 8 kilométernyire az M5-östől...

Tóth István 46 éves (Budapest, Gátórház u. 17.) gépkocsivezetős, fogl. magántaxis sérelmére ismeretlen tettes(ek) által elkövetett, a Btk. 166. §-ába ütköző – emberölés helyszíni szemléje alkalmával.

A bizottság a helyszíni szemlét a Be. 84. § (1) és (2) bek., a Be. 130. § (1) és (2) bek. alapján halaszthatatlan nyomozati cselekményként foganatosítja.

Jelen vannak: Havas Imre r. százados, bizottságvezető, az ügy előadója; Bata Lajos r. fhdgy. bú. tech.; Gallya Imre r. tórm. kutyavezető; Gereben Iván r. orvos őrngy. Helyszínbiztosító Nagy János r. őrm. KMB. Hatósági tanúk: Beke Mózes és Gács József mezőőr.

Előzmény: december 2-án 22 óra körül Beke Mózes a helyszíntől déli irányban, kb. 2 kilométernyire lévő tanyáján az alsóerdei kereszt felé tekintve, erős fényű tűzre figyelt fel. Mire kb. egy óra múlva kutyájával a helyszínre ért, a tűz kialudt, de látható volt, hogy a nagy hőségtől mintegy tízméternyi sugarú körben megolvadt a hó. Ennek a körnek a középpontjában a tanú

elmondása szerint egy füstölgő és fel-felizzó autóröncs állt, amelynek ajtaját később Beke segítségnyújtás szándékával kinyitotta, így egy megégett holttestre talált. A tetem az ajtó nyitásakor arccal előre kizuhant a kocsiból, azt megelőzően minden bizonnyal a sofőrülésen helyezkedett el. A felfedező tanú a testet a kocsitól elvonszolta, majd azt szemügyre véve megállapította, hogy azon az életnek semmilyen jele nincs. Ezután Beke, mivel az éjszakai sűrű hóesés és előrehaladott kora, továbbá a nagy távolság miatt segítségért nem mert indulni, visszament tanyájára, majd kora reggel a helyi tanácson keresztül a rendőrséget az esetről értesítette, s lovas kocsiján a helyszínre szállította Nagy János KMB-t, aki a közlekedési járőr, majd a szemlebizottság megérkezéséig a helyszínt biztosította. Mivel a közlekedés-rendészet szakemberei nagy valószínűséggel megállapították, hogy nem közúti baleset, hanem bűncselekmény (emberölés és gyújtogatás) történt, a megyei rendőrfőkapitány emberölési szakértő és szemlebizottság kiküldését rendelte el.

A bizottság déli 12 órakor érkezett a helyszínre, s haladéktalanul hozzákezdett annak átvizsgálásához. A kutyavezető kutyájával megpróbálta a gépkocsiból vett szagminta után a feltételezett elkövető nyomát követni, azonban próbálkozása semmiféle eredményre nem vezetett, a kutya többször is csak az autóröncsöt járta körül.

Mivel egész éjszaka sűrűn esett a hó, amely hajnalra ónos esőre fordult, s a délelőtti órákban gyors olvadás következett be, sem a gépkocsiröncs körül, sem attól távolabb jármű vagy emberi nyomokra nem találtunk, a környéken az elkövető(k) érkezésére vagy távozására utaló legcsekélyebb jel sem maradt. Erre vonatkozóan a felfedező tanú sem tudott érdemleges tényt említeni. Nem látta a tűz fellobbanását, nem hallotta a robbanást, álmából ébredt. A lángok kb. akkor aludtak ki, amikor tanyája és a helyszín közt félúton járt.

A bizottság az előzmények tisztázása után hozzákezdett a

helyszíni dinamikus átvizsgálásához. A bű. technikus felvételeket készített a gépkocsiról és a sértetről, aki ugyanabban a helyzetben és állapotban volt, amelyben a felfedező tanú hátrahagyta. A rendőrorvos a holttest külső megsemmisülése során a mélyre ható égésen kívül nagy valószínűséggel lőfegyver lövedék okozta sérüléseket fedezett fel, a holttest bal tenyerén, jobb fülén és tarkóján. Előzetes véleménye szerint a sértett halálát a tarkót ért egy vagy több lövés okozta. A lövedékek a koponyaüregtet nem hagyták el.

A bizottság ezután megállapítja, hogy sértett ruházata a égés során részben megsemmisült, a tűz kiterjedése és intenzitása azonban nem volt annyira nagy és erős, hogy az öltözék azonosítását elvégezni és a rajta lévő más jellegű elváltozásokat észrevételezni ne lehetne.

Sértett arca valószínűleg a bűncselekmény elkövetése után a bal oldali ajtó üvegéhez szorulhatott, így csak felszíni, hólyaghúzó égést szenvedett, s azonosításra alkalmas maradt. Mivel bizottság a gépkocsi átvizsgálása során a hátsó ülés padlózatán egy lényegében sértetlen krokodilbőr tárcában fényképes személyi iratokat talált, megállapítást nyert, hogy a sértett Tóth István budapesti magánkísiparos, taxisofőr. Hozzá tartozóinak értesítése és meghallgatása folyamatban van. A kocsi talált CB-készülék és a kocsi részben leégett jelzés valószínűsíti, hogy Tóth István valamelyik magántaxis csoportosuláshoz tartozott, így szükséges utánanézni, hogy utolsó útja előtt felvette-e irányítóközpontjával a kapcsolatot, mit tudnak ott útról és utasáról.

A nyomok megfelelő rögzítése után a bizottság a holttestet hullaszákban helyezte el, és boncolás céljából a Fővárosi Igazságügyi Orvostani Intézetbe szállította, ugyanakkor gondoskodott az Opel Corsa típusú személygépkocsi elszállítatásáról és megfelelő műszeres átvizsgálásáról. A hátsó utastérben talált iratok szerint a gépkocsi tulajdonosa Tóth István volt.

Ezt megelőzően azonban megállapítást nyert, hogy sértett ruházatát feltehetően a tettes(ek) átvizsgálták, bélését több helyütt felfejtették, villámzárját felszaggatták. A gépkocsi belső terében is erőszakos kutatás nyomait rögzítettük: a sebváltónál lévő perselyt felfeszítették, az üléshezátokat és kárpitozást több helyütt felhasogatták, feltépték. Valószínűnek látszik, hogy a tettes(ek) pénzt, értéket kerestek, eredménnyel. Sértetten órát, ékszeret nem találtunk, sem a perselyben, sem a bőrtárcában nem volt pénz, érték, csak a fémpersely alján apróban tizenkilenc forint.

A bizottság a későbbiekben megállapította, hogy a persely feltörése egy vasnyelű kalapáccsal történt, amelyről a bűnügyi technikus több ujjnyomot gumifolira rögzített, s a nyilvántartóba továbbított. Ez azért látszott szükségesnek, mert tettes(ek) valószínűleg használták a kalapácsot, s az esetleges ujjnyomonosítás gyors eredményre vezethet. A gk. mellett a földön lecsavart tanksapkát találtunk, ez azt valószínűsíti, hogy elkövető(k) szándékosan gyűjtötték fel a kocsit. A gk.-t az esetleges további nyomok konzerválása érdekében nejlonfóliába és ponyvába burkolva a mai nap során 16 órakor a Bűnügyi Technikai Intézetbe szállítottuk szakértői átvizsgálásra.

Ezután megfelelő biztosítást hátrahagyva, a bizottság a helyszínről elvonult, azzal a szándékkal, hogy később esetleges tárgyak, bűnjelek után kutatva oda ismételten visszatér. Az eddigi vizsgálat során lőszerhüvelyt sem a gk.-ban, sem körülötte nem találtunk.”

– Van elképzelésed arról, hogy mi történt – kérdezte Dadagi, mert valami folyton arra kényszerítette, hogy beszélgetésbe kezdjen.

– Van – mondta Márta, s hangjában felfedezhető volt egy csöppnyi gúny. – Egy kocsi kiégett, egy ember meghalt. Ez egyértelmű. A rendőrség pedig nyomoz.

Dadagi erre azt mondta:

– Na jó – és enyhe undorral nézett szeplős kezére, amellyel szerette volna

megérinteni a lány kezét. – Úgy értem, utal-e va-valami a helyszíni szemle jegyzőkönyvében a bűncselekmény je-jellegére, az elkövetés okára, a tettesek sze-személyére.

– Utal – felelte a lány, ügyelve rá, nehogy ő is dadogni kezdjen.

– Mé-mégpedig? – Dadagi igyekezett legyűrni feltolakovó és fontoskodó kérdéseit, de sehogy sem sikerült. Mélyen elpirult, és közben arra gondolt – ez megutál...

– Az elkövető vagy elkövetők a kocsiban és sértett ruházatában pénzt, értéktárgyakat kerestek, ahogy szokás – mondta türelmesen Márta, tekintetét Dadagi bíbor fülére függesztve. – Tehát nyilvánvaló céljuk az áldozat kirablása volt. A bűncselekményt előre kitervelték.

– Nyi-nyilvánvaló – motyogta maga elé Dadagi. És megint kérdezett. – Miért nyi-nyilvánvaló?

Márta egy pillanatig nem fogta fel a kérdés értelmét, mert épp arra gondolt, hogyan lesz ebből a szegény dadogós kövér gyerekből zsarú, vagy lesz-e egyáltalán.

– Miért?! – nézett rá mindentudó szürke szemével. – Felhasogatták a kocsi kárpitját, feltörték a perselyt, kiforgatták a sofőr zsebeit, elvitték a pénzt. Ez nem elég?

– Pe-persze – bólintott Dadagi. – De miért beszélsz kiterveltségről?

– Te másképp látod?

– De-dehogy – mentegetőzött Dadagi. – Háromszor is meglőtték, a fejét, a fü-fülét, a kezét.

Márta megint nem figyelt rá. Most azon tűnődött, hogy Dér Ádámmal való találkozásukkor szeme megfelelően kifejezte-e azt, amit egy jó diáklány tanára iránt érez, a tartózkodó rajongást.

– Mire érv ez? – kérdezte. – Miért emlegeted folyton a három lövést?

– Fo-folyton? – Dadagi kihúzott a zsebéből egy ceruzacsonkot, és beleírt valamit az előtte heverő füzetbe. – Bo-bocsáss meg.

– Nem maradt a kocsiban semmi érték, de a holttesten sem. Kell ennél tisztább rablás?

Dadagi hallgatott.

– Ez lényeges kérdés – folytatta a lány, utánozva Dadagi beszédmodorát. –

A helyszín általában elárulja a tett célját és jellegét. Ez természetesen a nyomozás irányát is befolyásolja. Amennyiben?

Dadagi elpirult, és megvonta a vállát.

– Nőies válasz – mondta a lány. – Jobbat nem tudsz?

– Többé-kevésbé eldől itt – szólalt meg Dadagi –, hogy a tettest az áldozat környezetében kell-e keresni, vagy attól távolabb.

Meghökkenően ép mondat volt ez egy dadogós ifjútól.

– Mi az, hogy többé-kevésbé? – nézett rá Márta.

– Szá-számtalan tényező van még, ami módosíthatja az eredeti elképzelést.

– Ez így homályos.

– Sze-személyes indok esetén imitálható a rablás.

Bölcs, mint egy Buddha, és majdnem olyan kövér

– gondolta a lány, de hangjában nyoma se volt gúnynak, amikor megszólalt. – Azt hiszed, hogy itt is erről van szó?

– Dehogya. Csak azt go-gondolom, még semmi se biztos.

– Bölcs vagy és óvatos – mondta a lány, és futólag megcirógatta Dadagi tokáját. Aztán nyilván Dér Ádámot utánozva tanárosan felemelte mutatóujját.

– Semmi sem biztos, ezt határozottan szögezzük le minden nyomozás kezdetén. Mi csakis a biztos dolgokat keressük. Sok rendőr ráfizetett már, ha elfogadta a biztosnak látszót, s a biztonságot engedte önmagán eluralkodni. Ennek ellenére nem hagyhatjuk figyelmen kívül a tényeket. Feleljen – fordult hirtelen Dadagi felé adott esetben eldönthető-e, hogy rablás történt, vagy csak rablás látszatát akarták kelteni.

Dadagi elrévedt mosollyal hallgatott.

– Vannak erre megfelelő tudományos és tapasztalati módszerek – folytatta a lány. – Alapelveként szögezzük le, hogy a rendőrség mindentudó. A rendőrséget nem lehet becsapni. Ez minden olyan esetre áll, amikor a tettes sült bolond, a rendőr pedig dörzsölt, mint a szidolozott ajtókilincs. De ha valaki precízen véghezvisz egy rablást, úgy, ahogy kell, következtethetünk-e hátsó szándékára? Fogadjuk el azt is alapelveknek: a rendőrség és az isteni gondviselés nem azonos jellegű intézmény. Jó fej az öreg, mi?

– Ezt Dér Ádámra értette.

Dadagi bólintott, így adva tudtul, bármikor kész elismerni mások

szellemét.

– Általában – folytatta Márta Dér Ádám modorában – higgyük el, hogy a bűncselekmények azok, aminek látszanak. A nyomozó jól teszi, ha eszerint jár el, s csak agyának egyik félreeső zugában tartja készenlétben a másik, a megtévesztő lehetőséget. Amikor nyomozati tervet készít, kétségkívül nem jár rosszul, ha leírja a bűncselekmény okának minden elképzelhető változatát, s nem indul el egy behatárolt irányba. János, kérem, ne lapozzon tovább az iratokban. Próbálja meghatározni, mi most a nyomozás irányításában a legfontosabb tennivaló, mi az, amit rutinszerűen és okvetlenül végre kell hajtani. Mit tenne most, ha maga lenne az ügy előadója?

– Elrendelném a tettes kő-körözését.

– Helyes. És azután?

– Esetleges tanúkat ke-keresnék, akik a sértett utolsó útjáról tudnak valamit. Megkeresném Tóth István ka-kapcsolatait, hozzátartozóit, munkatársait. Kihallgatnám a CB-központ ügyeletesét.

– Azután?

– A-azután? – kérdezett vissza Dadagi.

A lány vállat vont, és sugaras tekintetét Dadagi hirtelen elpiruló arcára vetette.

– Utasítanám a nyomozókat – hadarta a fiú, mint valami jól betanult leckét –, hogy gyűjtsenek adatokat azzal kapcsolatban, mennyi pénz lehetett Tóthnál a bűncselekmény elkövetésének idején, milyen értéktárgyak voltak nála, viselt-e ékszereket, aztán ezekre vonatkozóan is kiadnám a körözést.

– Ez a rutin – mondta Márta Dér Ádám hangján. – Minden nyomozás ábécéje.

– Szü-szükségtelen volt – dünnyögte Dadagi.

– Mi volt szükségtelen?

– A kocsit felgyújtani.

– Az esetleges nyomokat tüntette el – mondta a lány. – Vagy tényleg nem érted? Hülyéskedsz?

– Miféle nyo-nyomokat? Ha félreviszi a kocsit, napokig nem fedezik fel, hogy bűncselekmény történt. Minek kellett az a máglya? És mi-mi-mi – úgy látszott, Dadagi sohasem fogja befejezni ezt a mondatot. Egy banánhéjon

csúszott el, a jelentéktelen mi szó tett be neki.

Márta jóindulatúan hátba veregette, mintha azt hinné, hogy cigányútra ment valami. Így aztán a fiú olyan hirtelen és hevesen szólalt meg, mint Csapajevék géppuskája.

– Mi-mi szükség átlőni a tenyerét meg a fülét? Nem egyszerűbb egyből a fe-fejébe?

– Egyszerűbb – bólintott a lány –, de lehet, hogy elsőre elhibázta. Komolyan beszélsz? Mi izgatott fel? Ahogy bölcs tanítónk mondja, egy nyomozás kezdetén száz furcsaság tűnik szemünkbe, hogy a végén minden a helyére kerüljön. Így lesz tán most is. Vajon Dér Ádám részt vett ebben a nyomozásban?

– Ho-honnan tudjam?

– Semmit se tudsz?

– De-mondta Dadagi. – Ennek az ügynek a végét tudom. A tettest nem a rendőrség fogta meg, hanem egy leleményes és vakmerő sofőr. Tu-tudod mit? Keressük majd meg azt az embert. – Gyorsan hátralapozott az aktákban. – Úgy hívják, Farkas Ferenc. Megvan a címe is. Érdemes elmenni hozzá, mert ő az egyetlen, aki a gyi-gyilkos személyéről és a bűnelkövetés módjáról hiteles információkkal rendelkezik. Ő volt utoljára ve-vele. Van kedved megismerni?

– Van hát – felelte a lány. – Ha egyáltalán szóba áll velünk.

– Ha velem nem is, teveled bi-biztos – mondta Dadagi vöröslő füllel.

– Bókolsz? – kérdezte a lány.

– Bo-bókolok – vágta ki Dadagi.

– Ne tedd. Inkább folytassuk.

A lány szobájában ültek a heverőn, egymáshoz egész közel. Márta keze néha Dadagi kezéhez ért, a fiú elhúzódott, és magában azt dadogta: „Vévéletlen volt, nem készakarva...” Ilyenkor nem bírt a nyomozás adataira figyelni.

Dokumentum

Megyei Rendőrkapitányság, életvédelmi osztály – (olvasta a lány) – szám: 1811/1984. bü.

Sürgős, visszavonásig érvényes, vétel után főkapitánynak, illetve helyettesének bemutatandó.

BM bűnügyi nyilvántartó osztály, Budapest.

Kapja 1-43 tagállomás, székhelyeiken.

Körözését rendelem el ismeretlen tettes(ek)nek, aki(k) 1984. dec. 3-án 20-22 óra közötti időben emberölés bűntettét követte(ték) el...

Tóth István (Paks, 1938. március 7., Krizsán Borbála) AU-V. 432041 budapesti, Gátórház utca 17. szám alatti lakos sérelmére.

...a boncolás megállapításai szerint halálát a tarkóján át behatoló két revolverlövedék okozta, lövés okozta sérülést szenvedett bal kézfejen és jobb fülcimpáján is. Az elkövetéshez használt fegyver típusának és űrméretének meghatározása folyamatban van.

Az ismeretlen tettes(ek) feltehetőleg Tóth magántaxiján (Opel Corsa KH 55-91) utaztak ismeretlen helyről Deres község felé, az M5-ös úttól nyolc kilométernyire, térképeken feltüntetve nem lévő ún. csordaúton, a helyi Alsóerdő 17-es szelvényéig. Ott Tóthot a közölt módon a gépkocsiban agyonlőtték, majd kifosztották, a kocsit is átkutatták, megrongálták belül, pénzt és értéktárgyakat vihettek el, majd az ülést és a sértett ruháját kis mennyiségű benzinnel leöntve, azt meggyújtották. Ezután a helyszínről távoztak. Lehetséges, hogy az elkövető(k) keze, ruhája a cselekmény során vérrel szennyeződött, vagy bekormozódott. Róluk személyleírás nem áll rendelkezésre.

Kérem vezető elvtársakat, hogy az ismeretlen tettes(ek) felkutatása érdekében illetőségi területükön az intézkedéseket tegyék meg, és használható anyag beérkezése esetén a megyei rendőr-főkapitányság életvédelmi alosztályát azonnal értesítsék. Esetleges információt kérünk minden gyanús járműről, költekező személyről, bármiről, ami a bűncselekménnyel kapcsolatba hozható.

1984. december 4.

Vették cím szerint. Lássa főkapitány bűnügyi helyettese. Aláírás:
Avas Imre rendőr százados, alosztályvezető.

Vallomás

Éjfél előtt pár perccel értem haza. Az M5-ösön nem volt forgalom, Soroksárnál egy rendőrökcsi ment el mellettem, a zsaruk megbámultak, miféle barom motorozik hóésésben. A bukósisak persze rajtam volt, az arcomat nem jegyezték meg, annyi szent, a rendszám táblát meg elfusiztam; kockázat nélkül nincsen üzlet. De azt rögtön eldöntöttem, legközelebb nem motorral megyek, télen piszokul feltűnő. Addig nem is gondoltam rá.

Otthon a garázsban leszereltem a téli gumikat, a rendszám tábláról lefejtettem a számmatricát. Nyugodt voltam, csak kicsit fáradt, mintha az estét nővel töltöttem volna, a lábam és a kezem csúnyán remegett. Nem megy ez anélkül. A pénzt a szekrényfiókba a többi közé tettem, kiemeltem a kandalló belsejéből a téglát, az ékszereket elhelyeztem az üregben, gondoltam, lesz valami emlékem, mire megvénülök. Átvizsgáltam a ruhámat, nincs-e rajta vér vagy okádék. Nem volt. Ami szöszt, szórt, hajszálat találtam, azt a konyhában a gáztűzhely felett elégettem. Más dolgom nem volt. Lefeküdtem, de elég nehezen aludtam el, nem is az ügy izgatott, inkább az járt a fejemben, hogy kapom el a következőt. Nem furdalt a lelkiismeret, hogy embert öltem, hiszen tudtam, nem ő volt az utolsó, csinálom még egy ideig. Az elhatározásaimon sohasem változtatok. És ezt végiggondolni volt elég időm. Az ölés valahogy mégis zavart belülről, alattomosan, mintha egy testrészemet levágtam volna, megváltozott bennem vagy rajtam valami, odalett, visszaszerezni most már lehetetlenség. Fájdalmat okozott ez az érzés azért is, mert világos volt, hogy sosem lesz tőle nyugtom, és még néhányszor mindenképpen fel kell idéznem. Annyi biztos – gondoltam akkor, öröm nincs benne. Es ha Isten véletlenül mégis létezik, akkor nekem már végem. Ezen nem tudok változtatni. Istenre gondoltam, és eszembe jutott, hogy a pisztolyt a táskában hagytam; mennyire vigyáztam, és lám, elkövettem a legalapvetőbb hibát. Már a helyszínen szét kellett volna szednem. Azóta is tudom, jobban

teszi az ember, ha nem Istentől fél, hanem a zsaruktól. Fölkeltem, szétszedtem alkatrészeire a fegyvert, a négy kilótt töltényhüvelyt beraktam a téglá mögé, a lőszerkehez, a négy lyukat alaposan kimostam benzinnel és ecettel, míg a puskapor szaga teljesen elment, aztán a darabokat szétraktam a megfelelő helyekre, a szerszámos ládába, az eszcájk közé, a vasdobozba és a Zsiguli csomagtartójába, közben arra is gondoltam, hogy rajtam kívül az úristen se tudná ezt a szerkentyűt újra összerakni, így jutott megint eszembe Isten, aki valószínűleg nem látja be, hogy igazam van. De az elsón akkor is túl vagyok, gondoltam, a zsaruk szagolgathatják az égő roncsot, és törhetik a fejüket, mennyi pénzt és milyen ékszerszert vihettem el. Lehet, hogy most már ott sűrögnek-forognak körülötte? Két óra volt éjfél után, és lám még mindig nem aludtam, pedig másnap melóznom kellett, nem volt mese, valószínűleg, úgy véltem, dél körül híre is megy, mi történt. Szerettem volna tudni, mit csinálnak maguk; ma, holnap, holnapután mihez kezdenek, ez izgatott leginkább, már-már annyira erőt vett rajtam a nyomasztó kíváncsiság, hogy úgy éreztem, vissza kell mennem a kiserdőhöz... Ez volt mindvégig a legkínzóbb, meg a hiány, ami megmaradt bennem, és egyre nőtt.

Végül mégiscsak elaludtam, végtére is miért történne úgy, hogy ne aludjon az ember. Reggel azzal az érzéssel ébredtem fel, hogy most már a következő dologgal kell törődnöm, nem szabad rágódni azon, ami elmúlt. Egyik dolog nyilván könnyebb, a másik nehezebb. Sohasem egyformák a körülmények és a szerencse.

Aznap aztán ugyanúgy dolgoztam, mint máskor. Senkinek sem tűnt fel a viselkedésem, senki sem kérdezett tőlem semmit. És nem délben, hanem jóval később, estefelé kelt híre, hogy egy taxisofőrt megöltek. A legképtelenebb híresztelés az volt, hogy elevenen égett el, amikor rágyújtották a kocsiját. Hiszen ha meg mertem volna tenni! Furcsák az emberek, sohasem elégednek meg azzal, ami van.

Tudtam, hogy a taxisok most nagyon éberek lesznek. Vigyáznak egymásra meg saját magukra. Ez így szokás. A következő eset után pedig minden utasra úgy néznek majd, mint orgyilkosra. Na jó, gondoltam, ez természetes, majd én is vigyázok.

Végő soron estére már kezdtem volna magamat jól érezni, ha nem gyötör

folyton a kíváncsiság, hogy mi a fenét csinálnak most éppen a zsaruk...

Közzjáték és dokumentum

– A felismertetési és azonosítási jegyzőkönyv következik most – mondta Márta. – Szó szerint olvassam?

– Fo-formai okok miatt – bólintott Dadagi. – A zsarunak tudnia kell, hogyan készíthet ko-korrekt jelentést és jegyzőkönyvet. A kezdő nyomozót valamikor fogalmazónak hívták, mi-mivel egy rendőr semmire sem mondhatja, hogy fo-fogalma sincs. He-he... – elmosolyodott a saját tréfáján, de aztán a lány arcára pillantott, és mosolya lehervadt.

„Jegyzőkönyv, bűncselekmény áldozatának azonosításáról. 1811/1984.

Az azonosításra felkért személy neve: Tóth Istvánné.”

– Kell a nacionálé is?

– Nem – dünnyögte Dadagi, aztán magában hozzátette. – Csakis te kellesz.

„Az azonosítási eljárást lefolytató rendőrtiszt Beke László hdgy. megyei rendőrfőkap.

Hatósági tanúk: Gáti László és Vaják Teréz.

Az azonosítási eljárást az IOI Üllői úti épületének 2. sz. bonctermében végeztük.

Az azonosításra felkért személy előtt lelepleztük a fenti számú bűnügy sértettjének arcát.

Tóth Istvánné a halottban minden kétséget kizáróan felismerte férjét, Tóth Istvánt. Ezzel kapcsolatban további kétség nincsen.”

– Igazad van – szólalt meg Márta. – Beke zsarú igazi fogalmazó, jobban ír Móricz Zsigmondnál. – Majd, hogy önmagát szórakoztassa, kisiskolás módjára hangsúlyozva kezdte olvasni a bírói boncolás jegyzőkönyvét.

„Jegyzőkönyv. Készült bírói boncolás helyszíni halottszemléjén. Az elhunyt személy neve: Tóth István, férfi, 42 éves stb. stb.”

- Stb. stb.? – kérdezte Dadagi. – Mi az?
- Érdektelen személyi adatok. Folytathatom?
- Folytasd hát.

technikus fegyverszakértő; Galamb János iü. orvosszakértő; Lelkes Gedeon iü. orvosszakértő és Vad Sándor boncmester.

A holttestet az Igazságügyi Orvostani Intézet bonctermében hullazsákba csomagolva tolókoszin találjuk. A hullazsák megbontása után a bű. technikus fényképfelvételeket készít az elhunytól, annak ruházatáról, az arcán és kezén, testén talált különböző sérülésekről. A bizottság megállapítja, hogy a felsőruházat, amely combközépig érő bőrkabátból, pulóverből és kordbársony nadrágból és magas szárú fehér Adidas cipőből áll, helyenként megégett, illetve egyes részei az égés során megsemmisültek, elszenesedtek. Ezután hozzákezdünk a holttest lemeztelenítéséhez: a cipő alatt teljesen ép fehér gyapjúzoknit, a nadrág alatt kék színű, slicces, néhol megperzselődött alsónadrágot, a felsőtesten pedig feltehetően műszálból készült, Wrangler márkájú kockás inget találunk. Az ing a hátrészen, a vese tájékán erősen megégett, az anyag valósággal beleégett a bőrbe, úgyhogy csak a hámréteggel együtt lehetett eltávolítani.

Ezután megállapítjuk, hogy az elhunyt 188 centiméter magas, jól táplált, szokatlanul erős testalkatú.

Ránézésre szembetűnik, hogy a test mindenütt, ahol a ruházat nem védte, többé-kevésbé megperzselődött. Háton a nyakon, a koponyán, a hátsó deréktájon, a kezeken nagy kiterjedésű harmadfokú égési sérülések vannak, az arcbőr, a mell, az ágyék felhólyagzott, másutt a nem említett részeken az alsó lábszár és lábfejek kivételével elsőfokú heveny bőrpírt okozó égésnyomokat találunk. A lábszár és a lábfej bőre teljesen ép. A koponyatetőről a haj leégett, itt elszenesedett bőrrészecskék is vannak. Külső szemléléssel a bizottság megállapítja, hogy az elhunyt testén, ténylegesen a tarkóján, a bal tenyerén, kézfején, és a jobb

fülcimpáján az égéstől független, feltehetőleg lövedék okozta külsérelmi nyomok találhatók.

A lemeztelenített holttestet ezután boncasztalra helyezzük, s az orvosszakértők hozzákezdenek munkájukhoz. A tenyéren és a tarkón látható sérüléseknél a bőrben a bű. technikus elégett lőporszemcséket talál. A boncolást végzők ekkor a tenyéren és a kéz hát felén bemetszéseket ejtenek, félrehajtják a bőrt, a sérülés környékét megtisztítják, így világosan kivehető egy kör alakú, szélein kissé ron csőit sebnyílás, amelyet a fegyverszakértő véleménye szerint valószínűleg kis sebességű és kis kaliberű lövedék okozott.

A fejbőr lefejtése és félrehajtása után a nyakszirt fölött, a kisagy magasságában két lövedék ütötte sebnek látszó nyílás fedezhető fel, a boncmester, miközben a bű. technikus felvételeket készít, megnyitva a koponyát, mélységben követi a sérülést, és az agyállományból két darab kisméretű lövedéket emel ki, melyeket a fegyverszakértő további vizsgálatra bűnjelzacskóba csomagol és hitelesít. Előzetes véleménye szerint: ezek a lövedékek úgynevezett kispuska lőszermagjai.

A koponya megnyitása, a löcsatorna és az agyállomány megvizsgálása után a bizottság arra az egyértelmű következtetésre jut, hogy az elhunyt halálát a tarkóját szinte azonos pillanatban ért lövések okozták. A test megégésére már a halál beállta után került sor. A halál oka: az agy nyomás megnövekedése, sokk, agyroncsolódás. Miután a lövedékek a koponyába behatoltak, sértett csupán néhány másodpercig élt, öntudatán azt követően nem volt.

...a nyakszirt és a halántékok izmainak lefejtése során vérzést, vérbeszűrődést nem találtunk. Nincs vérbeszűrődés az állkapocs csontthártyáján sem, a fejen, a testen zúzódástól, ütéstől eredő semmiféle sérülést nem találunk.

A tarkótól induló és az agyállományig nyúló lött sebcsatorna jellegéből fegyverszakértő ismét arra a következtetésre jut, hogy a

halált okozó lövedékek kis sebességgel csapódtak be, mivel behatolásuk után lefékezésükhöz az agyállomány puha, híg anyaga is elegendő volt.

Ezután a boncmester bemetszést tesz a torok felső részétől a szeméremtájig, s feltárja a belső szerveket. A gyomorkomplexussal együtt vehetjük szemügyre a májat, a veséket és a lépet, sértetlen, ép, egészséges valamennyi, ugyanígy a szív, a tüdő is.

Összegezeként megállapíthatjuk: a halál közvetlen oka egyértelműen a tarkót azonos pillanatban éri két lövés, más sérülés, egyéb ok abban nem játszott szerepet. Aláírások stb.”

– Oké – sóhajtott Márta. – Vége. A torkom kiszáradt. Hányingerem van.

– Átveszem – mondta Dadagi –, de előbb vi-vitassuk meg, mi történt.

– Na mi? – nézett rá Márta elképedve. – Ismételjem meg azt, amit leírtak?

– Né-négyszer lőtt – motyogta Dadagi.

– Négyyszer – bólintott a lány. – Igaz. Miért fontos ez?

Dadagi nem bírta elviselni a szürke szempár csodálkozó és lekicsinylő tekintetét. Elpirult, és megnyalta a száját.

– Nem fontos – mondta. – Egyáltalán nem. Csa-csak furcsa talán.

– A szakértők nem furcsállják. Inkább az okoz nekik gondot, hogy kis sebességű a lövedék. Háromszor is elismélik.

– Következtetni lehet így a fegyver típusára. A modern fegyverekből a lövedék nagy sebességgel repül ki, egy Magnumgolyó például szétvitte volna a sofőr fejét.

– Ma gnum lesz, holnap struccom – mondta a lány szemrebbenés nélkül. – Hordj csak össze hetet-havat. A boncnok a szét nem vitt fejből kispuskalövedéket szedett ki. A fegyvertípus így egyértelmű. Miért van szükség további faxnizásra?

– Szo-szóval kispuskával lőttek?

Dadagi kérdően és csodálkozva nézett Mártára.

– Mi mással? – kérdezett vissza a lány. Aztán a homlokára ütött. – Jóságos ég! Ki az a marha, aki egy kocsiban puskával lövöldöz?

– Ta-talán az ablakon át...

Márta nem vette észre, hogy Dadagi mily finoman igazította ki tévedését. A fejét rázta, s úgy fordult a puskahipotézis ellen, mintha nem ő hozta volna szóba éppen az előbb.

– Akkor ugrana az a feltevés, hogy a tettes meg az áldozat együtt utazott. Hogy szállt be a gyilkos a kocsiba egy böhöm puskával? Ha pedig nem szállt be, akkor ott várta talán a prérin? Hátha egy megfelelő Opel épp arra jár.

– Nos? – kérdezte óvatosan Dadagi. – Hát akkor mit csi-csinált?

– Lefűrészelte a puska csövét vagy az agyát is. Van olyan pisztoly, amibe kispuskatöltény illik?

– Tu-tudtommal nincs.

– Na látod – mondta a lány. – Nincs más megoldás.

– Talán ba-barkácsolt..

– Mikácsolt?

– Csinált egy pisztolyt.

– Ki és mifélett?

– A tettes. Gyo-gyorstüzelőt.

– Gyorstüzelőt?! – vont a szemöldökét Márta, mert nem bírta elviselni Dadagit, mint okos Tóbiást. – Ezt honnan veszed?

– Kettőt lőtt gyors egymás után... És még kettőt előbb. De úgy tu-tudom, a végén előkerült a fegyver...

Márta végiglapozta a dossziét.

– Né! Hát itt van tényleg – mondta. – A leírása, a mérethű rajza meg a fényképei.

– Ügyes – állapította meg Dadagi. – Gyo-gyorstüzelő. Minden darabja házilag készült. Nézd! Négy fu-furat egy tömör acélhengerben. Az egész hat centi hosszú. Elférne egy fél tenyérben. – Közelebb hajolt a képhez. – A gyugyuszeg egy fél varrótű. Rugóra jár és körbe forog. Így ér a furatokhoz. Ügyes! Ravaszt egy műanyag játékból szerelt ki. A markolat, nézd, egy gázöngyújtó. Ez egy zseni! – A lány odahajolt hozzá, fejük összeért. Dadagit hóhullám borította el. – A fe-fegyver, írja a szakértő, a colt elvén működik, de itt nem a tár forog, hanem az elsütő szerkezet. Ez a colt persze célzásra nem alkalmas. A töltényhüvelyek a főhengerben maradnak. Alig hasonlít egy pi-pisztolyhoz. Ha szétszedik, marad egy négylyukú vashenger, két rugó, két

nittszeg, három csavar, egy hosszabb műanyag anyáscsavar, egy tompa tű, egy vízpisztoly-ravasz, egy gázöngyújtó, benne egy lyukkal. Ki mondaná, hogy ezzel a kacattal embert öltek. Ez egy zseni!

– Te honnan tudtad? – nézett rá a lány egész közelről.

– Mi-micsodát?

– Hogy barkácsolta?

– Ráhibáztam – felelte Dadagi, majd mélyen és kitartóan elpirult. – Vak tyúk is talál sze-szemetet.

Márta tűnődve nézte a kövér fiút, akin most éppen nem is látszott a kövérség.

– Nagyon jó – szólalt meg a dossziéba lapozva. – De nemcsak te, a zsaruk is eleve ráhibáztak. Itt a fegyverszakértő jelentése.

– Tényleg? – dünnyögte Dadagi. – Ők is rájöttek? – A hangjában volt némi csalódás.

„Fegyverszakértői jelentés. Bűnügyi Technikai Intézet. Szám: 1811/1984.”

– Te ezt sose láttad? – kérdezte a lány.

A fiú megrázta a fejét, és zavartan mosolygott.

„A fenti számú bűnügyben bizonyítékként lefoglalt három darab 4,8 milliméteres lövedékmag vizsgálata során megállapítást nyert, hogy mindhárom a (LF) 4-es típusú kispuskalőszerből származik, melyet klubokban sportlövészethez, valamint fegyveres testületeknél, főként az MHSZ-nél gyakorló lövészethez rendszerint használnak. Ilyen típusú fegyver és lőszer esetlegesen előfordulhat vadászoknál, vadőröknél, vadásztársaságoknál is. Így hozzáférni, hozzájutni túlzott nehézségbe nem ütközik, néhány darabot alkalomtól függően bárki beszerezhet belőle, eltulajdonítása különösebb feltűnést nem kelt.

A három lövedékmag közül kettő (amelyeket sértett koponyájából emeltek ki) épen maradt. Mikroszkópos vizsgálatuk során megállapítható (1. sz. fénykép), hogy huzagolási nyom nincs rajtuk. Próbálövéseket végeztünk kispuskából ugyanilyen típusú lőszerrel (2. sz. felvétel), az így kilőtt lövedékeken világosan

látható a fegyvercső huzagolásának nyoma. Huzagolás nélküli fegyvercsövet egyáltalán nem gyártanak. Így biztosra vehető tehát, hogy a tárgyi bizonyítékként szereplő lőszermagokat nem gyárilag készült fegyverből lőtték ki. Mivel megállapítást nyert az is, hogy a lövedékek kis sebességgel csapódtak sértett tarkójába, valószínűnek látszik, hogy az elkövető által használt kilövő szerkezet csöve rövidebb volt az optimálisnál, furata pedig nem felelt meg tökéletes pontossággal a lőszer méretének. Valószínűsíthető tehát, hogy házilag készült fegyverről van szó.

A szakértő elvégezte a sértett fejéből kiemelt, halált okozó két lövedék mikroszkópos összehasonlító vizsgálatát is (3. sz. felvétel). A két magon található karcolások, bevésődések olyannyira eltérnek egymástól, hogy arra a meglepő, de alaposan átgondolt feltevésre kényszerülünk: kilövésükre nem ugyanazt a fegyvert használták. A legvalószínűbb az, hogy a kilövő eszköz kétcsövű, s mindkét cső huzagolatlan. A harmadik, a kocsis műszerfalán szétlapult és deformálódott lövedék vizsgálata érdemi eredménnyel nem biztat, ezért attól eltekintettünk. A sértettet az orvosszakértők véleménye szerint négy lövés érte, a negyedik lőszermag nem került elő, illetve nincs a bizonyítékokhoz csatolva.

Az elkövetéshez használt fegyverről (lövőeszközzel) a szakértő a következő összegezett megállapítást teheti.

Huzagolatlan és rendkívül rövid furatú, kb. 4-5 centiméteres, esetleg több csövű, kisméretű pisztolyhoz hasonló szerkezetről van szó, amely valószínűleg több lövés leadására alkalmas. Ez a fegyver nyilvánvalóan házilag készült, távolabbi vagy pontos célzásra nem használható, emberölésre, a történetek szerint, azonban alkalmas. De ez a hatás bizonytalan, csak rendkívül kis lőtávolság esetén következhet be. Számítógépes próba alapján feltételezhetjük, hogy 120-140 centiméternél távolabbról ezzel, vagy ilyen eszközzel a lövedéket célba juttatni nem lehet, illetve a találat teljesen esetleges.

Ilyen fegyvert néhány szerszám birtokában bárki készíthet,

azonban bizonyos szakmai tudás, ismeret és lelemény nélkül megtervezése és kivitelezése nehezen képzelhető el.

Feltételezhető, hogy külső szemlélésre ez az eszköz fegyverre nem hasonlít, szétszedett állapotban pedig valószínűleg azonosíthatatlan, sőt felismerhetetlen. Széli Antal rendőr őrnagy.”

– Ez már nem fantázia – szólalt meg Márta Dér Ádám hangján. – És nem is ráérzés kérdése.

(Később egy konzultáción Dér Ádám azt mondta erről: Okvetlenül írják bele szakdolgozatukba, hogy a tudomány képes egy lövedékből megkonstruálni a fegyvert, leírni és jellemezni egy olyan eszközt, amelynek létezéséről eddig senki sem tudott. A szakértő a gyilkos fegyver összes lényeges jellemzőjét megállapította: több furata van, a csöve rövid, huzagolása nincs, fegyverre nem is emlékeztet. Nézzék! Ha már itt van az ember előtt lefényképezve, Széli őrnagy leírásából egyből ráismerhetünk. Azt hihetnénk, hogy az ilyesmi minden esetben megkönnyíti a nyomozók dolgát. De erről szó sincs. Egy gyári fegyvernek, a kispuskától az atomágyúig márkája, száma és rengeteg azonosításra alkalmas jellemzője van. Holléte, származása nyomon követhető; ha bárki illetéktelen használni akarja, el kell lopnia, valamiképpen hozzá kell férnie. S a fegyvereket általában bezárják, őrzik. Ez minden fegyvertartásra jogosult szervezet és személy alapvető kötelessége. Magyarországon mindenki, akinek fegyvere van, szemmel tartható, ellenőrizhető és fegyveréről pillanatok alatt azonosítható. Nem könnyű megszerezni egy pisztolyt illetéktelenül, annyira nem, hogy néhány bűnöző már embert is ölt azért, hogy hozzájusson. De abban a szempillantásban, amikor hozzájutott, már félt is tőle, mivel tudta, hogy minden fegyver árulkodik. Ezért Magyarországon eléggé ritka a lőfegyveres emberölés, ötvenként ha egy történik. Ez egyelőre még nem Amerika sem így, sem úgy. A pisztolyos embert minálunk könnyebb utolérni, mint a sánta kutyát. Ezért a honi gyilkosok inkább baltával, késsel, kalapáccsal, Wartburg fél tengellyel ölnek, vagy csak úgy kézzel. De itt ez a fusi fegyver személytelenebb, mint egy kalapács, azonosíthatatlan és követhetetlen úgyszólván, mivel a semmiből lett, s senkihez sem tartozik. Nyilván a

nyomozás vezetői ettől meg is döbbsentek. Ugyanis aki nem rest kieszelni és elkészíteni egy ilyen fegyvert, az használni is akarja, s valószínűleg nem éri be egyetlen rablással és emberöléssel. A taxisofőr-gyilkosságokra amúgy sem jellemző az egyediség, általában hosszú szünet után sorozatban következnek be. A taxisok ezért érzékenyek annyira egy-egy társuk erőszakos halálára. A jámbor utas ilyenkor jobban jár, ha nem tesz félreérthető mozdulatokat, nem nyúl a zsebébe zsebkendőért, s nem vitatkozik a viteldíjon. Az első gyanús jelre kaphat egyet a pajszerrel, ha pedig netán kötekedni kezd, egy pillanat alatt a nyakán a környék összes sofőrje. Ilyenkor nagy a félelem, és nagy az összetartás. De a nyomozók dolgát mindez nem könnyíti meg, legfeljebb a gyilkosét nehezíti. Ez a fusi pisztolyos pedig, ez a lelegején is nyilvánvaló volt, jól végiggondolja, amihez hozzákezd, precízen tervez, és nem hebrencskedik. Ekkor, éppen a fusi pisztolytól meghökkenve keresett fel engem a nyomozás vezetője, Avas százados, aki egyébként személyes ismerősöm régebről, és a körülményeket elém tárva véleményemet kérte: vajon a dercsi eset egy bűncselekmény-sorozat kezdetét jelenti-e. Nem várt választ erre a kérdésre, inkább csak saját aggodalmát akarta velem megosztani. Bizonyos pszichológiai következtetéseket az eddigi dolgok ismeretében megkockáztathattam volna, de egy nyomozást feltevésekkel befolyásolni ebben a korai stádiumban is felelőtlenség. A magam részéről biztos voltam abban, hogy a gyilkos folytatja majd, ugyanezt gondolta Avas százados is, ez nyomasztotta csak igazán. Ennek ellenére nagyon helyesen úgy járt el, mintha egyedi esetről volna szó, s nem fogadta el kizárólagos tényként, hogy a tettes csakis rablási szándékkal ölt. A későbbi jelentésekből és kihallgatási jegyzőkönyvekből ez a több felé irányuló szándék világosan kiderül.

– Mire gondolt a ta-tanár úr – szólalt meg Dadagi, aki akkor tudálékosabbnak látszott, mint valaha–, amikor bi-bizonyos pszi-pszi... szóval lélektani következtetésekről beszélt?

– Nos épp ez az – mondta Dér Ádám. – Mi nem nyomozást oktatunk, hanem kriminálpszichológiát. Konzultáción vagyunk itt, bárki megkockáztathat bármilyen feltevést és következtetést.

– Nem akarunk butaságokat összehordani – mondta erre Márta szerényen,

mindentudó szemét lesütve. – Nem áll rendelkezésünkre elég adat.

– De-dehogynem áll – dünnyögte Dadagi. – Itt van mindjárt ez a négy lövés.

Márta elhúzta a száját.

– Miért vagy folyton kiakadva attól a négy lövéstől?

– Négy sok, ha egy is elég – mondta akkor Dadagi, ezúttal mentesen minden beszédhibától.

– Nos? – kérdezte Ádám. – Ki vele, mire gondol?

– A sértett nyi-nyilván utánakapott a pisztolynak. A gyilkos akkor lőtt a tenyerébe.

– Ez látnok! – nevetett Márta. – És a fülébe miért?

– Nyilván azt akarta, hogy ne mo-mozduljon. Azt akarta, hogy féljen.

– Miért akarta hát? – kérdezte Dér Ádám érdeklődéssel.

– Ta-talán így próbálta kiszedni belőle, hol tartja a pénzt, va-vagy... de mindegy.

– Ne nyelje le – mondta Ádám. – Mi mindegy?

– Go-gondolom, örült neki, ha félt. Élvezi, ha félnek tőle.

– Ez belső dolog – mondta Ádám. – Rejtett, megfoghatatlan. Nem valószínű, hogy ilyen feltevésekkel előbbre visszük a nyomozást.

– Én azt hiszem – szólalt meg Márta –, hogy az a sofőr nagyobb és erősebb lehetett a gyilkosánál.

– Ezt ho-honnan veszed? – kérdezte Dadagi.

– Te is mondtad, hogy el akarta tőle venni a pisztolyt. Ilyesmivel csak annál próbálkozhatunk, akinek nem sokra becsüljük az erejét.

– Az áll a boncolási jegyzőkönyvben – mondta Dér Ádám –, hogy a sértett 188 centiméter magas, szokatlanul erős testalkatú. Nem nehéz nála kisebbnek lenni.

– Ja?! – mondta akkor Márta, és hirtelen támadt zavarában a hüvelykujját a szájába kapta. – Megint felfedeztem a spanyolviaszt?

– Mé-mégis igazad van – szólalt meg Dadagi. – Igenis! Ne szégyelld. Az ember akkor lő né-négyet, ha tart a másiktól. Ha kicsi, kövér és ügyetlen.

– Az hát a véleménye? – kérdezte Dér Ádám –, hogy a gyilkos kicsi, kövér és ügyetlen?

– Valamelyik – felelte Dadagi.

– Márta, adja ide egy percre a dossziét – mondta Ádám, és belelapozott az iratokba. – Nos, itt az áll: 174 centi magas, közepesen táplált a gyilkos. Ettől persze még ügyetlen lehet.

– Jancsinak néha megszalad a fantáziája – mondta Márta, aztán a fiúra nézve engedékenyen tette hozzá meg az enyém is...

A lány ott a heverőn ülve megérintette a fiú kezét.

– A torkom teljesen kiszáradt. Ülj hozzám közelebb, olvassuk együtt...

Dadagi szeme előtt összefutottak a betűk. Ott, ahol a lány válla hozzáért, melege volt, a túlsó oldalon pedig a hideg rázta. Így aztán csak nagy nehezen fogta fel, hogy a tűzoltóság szakértője, bizonyos Balla technikus közli, hogy a tettes a kocsni ülésére és a sértett ruházatára benzint locsolt, s azt egy papírcsíkkal gyújtotta meg. A kocsni tankja néhány perccel ezután robbant fel, s csak kevés benzin volt benne. A hóésés, a teljes szélcsend és a kocsni lezárt állapota a magyarázat arra, hogy a kezdetén fellobbant láng elég hamar kialudt, és a jármű a benne lévő testtel nem semmisült meg. A következő szakértői vélemény utal rá, hogy a kocsni bal oldali első ablaküvegén lövedéktől származó, mintegy öt milliméter átmérőjű lyuk van. Nyilván ez az a lövedék, amely az áldozat fülcimpáját tépte le. Csáti hadnagy, aki Tóth István feleségét hallgatta ki, jelentésében felsorolja, hogy a sértett milyen ékszereket viselt; az asszony elmondja, hogy férje általában a taxizásból származó napi bevételen kívül tízezer forint körüli összeget tartott magánál, mivel minden nap benézett a Skálába, hogy nem érkezett-e valami jófajta holmi, amit kihagyni „élhetetlenség”... A nyomozót elsősorban az ékszerek érdekelték. A nőt további kihallgatás végett másnapra berendeli a kapitányságra.

Aztán újabb gép távíró következett.

Megyei Rendőrkapitányság, életvédelmi alosztály.

XC sürgős. Visszavonásig érvényes. Vétel után főkapitánynak, illetékes helyettesének bemutatandó.

Szám: 1811/1984. bű.

BM bű. ny.t. oszt. Budapest.

Kapja: 1-43 tagállomás, székhelyeiken.

Fenti szám alatt Tóth István sérelmére ismeretlen tettes(ek) által elkövetett emberölés ügyében kiadott géptávíró az alábbiakkal egészítem ki.

Bizonyítást nyert, hogy sértett megölésének pillanatában kezén, csuklóján és nyakán ékszereket viselt. Ezeket az ékszereket a tettes a bűncselekmény elkövetése után feltehetőleg magával vitte. Kérem vezető elvtársakat, hogy illetékességi területükön a teljes állományt haladéktalanul tájékoztassák az ékszerek alább következő leírásáról, s szervezzék meg azok esetleges kutatását, az elkövetés időpontja után foganatosított minden egyes igazoltatást és rendőri intézkedést értékeljenek abból a szempontból, hogy az intézkedés alá vont személynél nem volt-e, nincs-e a keresett tárgyak közül valamelyik.

Az ékszerek leírása.

1. Egy darab Omega típusú arany karóra, amelynek szíja aranyból font karkötő, értéke 16-20 ezer forint.

2. Lemezes aranykarkötő, sima, 24 karátos, úgynevezett dögcédulával, rajta bevésve a sértett neve, születési adatai, vércsoportjának jelzése. AB RH negatív. Értéke 12-15 ezer forint.

3. Rubinköves fehérarany gyűrű, gazdagon cizellált, a foglalat napraforgó alakú, a kő kb. borsószemnyi, hatszögletűre csiszolt, értéke 30 ezer forint.

4. Nehéz platina pecsétgyűrű, a sértett T. I. monogramjával, a monogram díszes, egymásba fonódó betűk, értéke 10 ezer forint.

5. Arany nyaklánc, kb. 50 gramm súlyú, a rajta lógó kereszttel, amelynek közepén aquamarin szerencsekő van. A lánc szemei ovális alakúak, vastagok. Értéke 100 ezer forint.

Bármilyen ide vágó értesítés esetén a megyei rendőr-főkapitányság életvédelmi alosztályát értesítsék. Avas Imre r.szds.

Adta 42, vették cím szerint.”

Vallomás

Csakis maguk járták az eszembe akkor napokig. Hiába tudtam, hogy jól sikerült minden, hibátlanul, folyton úgy éreztem, ott vannak a hátam mögött. Az a legrosszabb, hogy a zsaruk láthatatlanok, senki nem tud róluk semmit, tesznek-vesznek a sötétségben, ez idegesítő, majdnem fájdalmas, az embert arra bírja, hogy érdeklődjön, kérdezősködjön, így aztán állandóan az ügyről beszélne. Ez akkor, szerencsére, nem is volt feltűnő, hiszen az én környezetemben amúgy is mindenki arról beszélt. Vagy egy hétig nem tudtam a következő tennivalómra gondolni, figyeltem és füleltem magam körül, érkezik-e valami jel, hogy közelednek. Gyalázatos érzés volt, nem bírtam uralkodni rajta. Ugyanakkor tudtam, hogy a sok zsarú a semmi után fut, és a semmire les. Azt várja, majd csak felbukkan valahol, a BÁV-nál vagy a zaciban annak a nagy hiú marhának a karórája vagy aranyperece. Arra gondoltam: ezt leshetik, ezúttal semmire se mennek a besúgóikkal, készséges orgazdáikkal. Ezt ismételtettem magamban, s végül ettől lettem nyugodt. A legtöbbben leginkább azon buknak meg, amikor elpasszolják a szájrét; ez a veszély, gondoltam, nem leselkedik rám, ha kell, tíz évig vagy örökké várok. Így aztán a figyelmem lassan visszatért a következő ügyhöz, ismét tervezni kezdtem, aprólékosan és pontosan, hogy ne legyen hiba. Nem feledkeztem meg arról, hogy a világ minden dologához szerencse kell, ahhoz is, hogy az ember ne essen le a lépcsőn. De az óvatosság és a pontosság sohasem ellensége a szerencsének. Jól tudtam persze, ha a sors ellenem fordul, semmit sem tehetek, hiszen a kockázat napról napra nő, és amikor ezt az egészet befejezem, akkor vállalom a legnagyobbat, bár ha addig eljutok, igazán nincs mitől félnem, legfeljebb a nyakamat töröm. De a zsaruk akkor sem kapnak el. Sohasem voltam magukkal ellenséges, sőt mindig azt szerettem volna, ha jobban végzik a dolgukat, hogy ne maradjon büntetlen senki.

Nyolc nap után, mivel nem történt se baj, se jó, teljesen megnyugodtam, és elkezdtem figyelni a következő emberemet. Négy napig figyeltem, hogy kizárjak minden váratlan körülményt. Eszembe jutott az is: valamit csinálnom kell a fegyveremmel, hogy jobban hasonlítson egy revolverre, mert az a nagy marha is azt hitte, hogy valami játék, és kapkodni kezdett utána, s ugyancsak

ledöbbsent, amikor átlőttem a tenyerét. Akkor értette csak meg, hogy tényleg fegyver van a kezemben. Tudtam, hogy ilyen meggyőzésre most nem lesz alkalmam, korábban kell elővennem a pisztolyt, hogy a második ürge kocsijával a kiválasztott helyre menjen. Ott pedig legjobb lesz egyetlenegy és nagyon csendeset löni, ami tulajdonképpen könnyen megoldható. Úgy döntöttem, hogy amikor eljön az idő, Ferrobonddal egy teljesen ártalmatlan hosszabb csövet ragasztok a fegyver tetejére, a négy furat fölé. Az emberek csak attól ijednek meg, aminek a formájában felismerni vélik a halált. A szerkezet ezzel a toldalékkal úgy nézett ki, mint egy nagy, veszélyes mordály. Én se szívesen néztem volna a csövébe. Másfél hét múlva már ott tartottam, hogy mosolyogtam a slapaj zsarukon, akik az ékszerek feltűnését lesik...

Közzjáték

– Természetesen – mondta Dér Ádám a konzultáción – a tárgyközözés nemcsak a rendőri intézményekhez jut el, hanem minden olyan helyre, ahol várható a közözött tárgyak felbukkanása, zálogházakba, bizományi átvevő helyekre, és hát a rendőrség által kézben tartott orgazdákhöz is. Ilyenkor a nagy rendőrségi rosta, amely mindennap szitál, hevesebb mozgásba kezd, s a legkülönbözőbb dolgok és személyek belekerülnek. A társadalom minden rétegére kiterjed az ellenőrző munka, de különösen a legalsó rétegre, a szervezetlenül ugyan, de létező alvilágra. Ilyenkor a különböző ügynökök találkoznak kapcsolataikkal, s előbb-utóbb bekövetkezik az a pillanat, amikor Téglá 24, többszörösen lebukott gagyizó jelenti, mondjuk, a Népszínház utcából, hogy a Köztársaság téri szabadidőparkban snóblizó káemkás haver kezén rubinköves gyűrűt látott. Ilyenkor aztán a snóblizást imitáló nyomozók a gyűrű útját visszafelé követve pillanatok alatt eljutnak az amúgy is feltűnően költekező tettesig. A mi esetünkben azonban az elrabolt ékszerekkel kapcsolatban semmiféle jelzés nem érkezett. S bármilyen furcsa, az óra, a két gyűrű, a karkötő és a nyaklánc máig sem került elő.

– Ez meg hogy lehet? – kérdezte Márta. – Hiszen meglett a tettes.

– De holtan – mondta Dér Ádám. Aztán pillanatnyi tűnődés után

hozzátette: – Talán érdekesebbé, feszültebbé tehetjük a dolgot, ha a szakdolgozat tanulmányi céljai mellett célunkul tűzzük ki az ékszerek előkerítését. – Ez csak amolyan hirtelen támadt tanári ötlet volt, jószerint blöff. Dadagi azonban kapott rajta.

– Re-remek – kiáltott fel. – Akkor ez valódi ügy.

– Biz ám – bólintott Dér Ádám, akit Dadagi ujjongása mélységesen elszomorított. – De attól tartok, nem könnyű megtalálni azt, amit néhány száz rendőr hiába keres.

– Tudjuk – szólalt meg a lány, aztán a legnagyobb gyengédséggel tette hozzá. – De a tanár úr így is aranyos...

– Nem vagyok aranyos – mondta Ádám. Ez a szó annyira váratlanul érte, hogy csöppnyit elpirult. – Persze ha komolyan vesszük a dolgot, akkor a szokásosnál több figyelmet és időt kell ráfordítanunk. Lótni-futni kell. Fussanak hát, ha kedvük van rá, de egyelőre még ne kezdjenek neki. Menjenek végig előbb az ügyön. Tanulmányozzák át alaposan ezt a dossziét. Ha valami kérdés és ötlet merül fel, megbeszéljük. Látom, kedvük van hozzá. Jó mulatást hát.

Érdeklődést színlelt, de valójában az egész ügy csak felszínesen érdekelte.

Vallomás

Figyeltem, ahogy kilép az üzlet ajtaján, hóna alatt a bőrtáskával. Odabent kialudtak a fények. Csak a konyha ablaka maradt világos, ott egy lány és egy fiú mosogatott. Azt is tudtam, mindig kefélnek egyet, amikor végeznek a mosogatással. A két pincér és a szakács szokás szerint már korábban elment, így aztán ő egyedül lépett a kocsijához. Tudtam, ilyenkor viszi be a pénzt a Keletihez a főpostára. Rohadt hideg volt, egy lélek sem járt az utcán. Jól körülnéztem mégis, ha valami nem stimmel, szó nélkül megyek tovább. De stimmel mindent. Megvártam, amíg a motor beindul, csak akkor mentem oda hozzá. A sötétkék Lada elég szorosán állt két kocsi között, nem ugorhatott meg előlem. Megkocogtattam az ablakot. Kérdő tekintettel nézett rám, türelmetlenül és csöppnyit ingerülten. Lenyomta az ajtó zárógombját,

letekerte kissé az ablakot, és azt kérdezte:

– Mi baj?

Ráfogtam a hosszú csövű fegyvert, és azt mondtam:

– Nyissa ki a hátsó ajtót.

Ha nem engedelmeskedik azonnal, ott lőttem volna le. Persze akkor kapkodnom kellett volna, feltépni az ajtót, kiemelni a táskát és elrohanni. Mindig irtóztam a kapkodástól. Ezért az arcába nyomtam a műcsövet. Abban a szempillantásban izzadni kezdett, hátranyúlt, és felhúzta az ajtó gombját.

Máris bent ültem a hátsó ülésen.

– Indíts! – mondtam. – Megyünk.

– Hová?

– Valami csendes helyre.

– Miért?

– Odaadod a táskát, és nem lesz semmi baj.

– Vigye – jobb kezével érte nyúlt, hogy hátraadja.

– Nem itt – érintettem meg a nyakát a csővel. – Gyerünk! Mondom majd, merre menj. Ha jól és nyugodtan csinálod, a hajad szála se görbül. Ott hagylak, csak a táskát meg a kocsit viszem el.

Hazudnom kellett.

Most már betekertem a laticelbe a pisztolyt, nem volt fontos többé a formája. Lelőhettem volna ott, a kocsiban is, a laticel elnyeli a zajt, de én akartam, hogy egy darabig velem legyen. Jó érzés volt. Szerettem látni a rettegésüket. Mindegyik azt hitte először, hogy megússza. Szerettem az arcukat nézni, amikor megértették, hogy nincs tovább.

Elég sokáig ügyetlenkedett a kocsival, amíg kikormányozta a járda mellől. Egy Volga haladt el közben mellettünk, nem hiszem, hogy a sofőrje felfigyelt volna ránk, persze mindegy volt az is, ha felfigyelt.

– Merre menjek? – kérdezte.

Átnyúltam a támla felett, és elvettem az első ülésről a táskát.

– Menj fel a Citadellához a legrövidebb úton, és állj meg ott, a felső parkolóban. Ha közben valami mást gondolok, szólok majd. Nyugodtan és lassan vezess.

Már megtettünk egy fél utcahosszat, amikor rájöttem, hogy nem kapcsolta

be a lámpákat. Nyilván abban bízott, hogy az első rendőrjárőr kiszúrja a sötét kocsit.

– Ne okoskodj – mondtam. – Kapcsold be a lámpáidat.

A mutatóujjammal megérintettem a nyakát. Azt mondtam:

– Tényleg ne okoskodj. Hát megér neked ennyit a pénz? Nem akarsz ép bőrrel megúszni? Jobban teszed, ha hallgatsz rám.

Hitt nekem, nem ellenkezett. Felkapcsolta a lámpákat. Közben szabadkozva motyogta:

– Elnézést. Megfeledkeztem. Váratlanul ért.

– Elhiszem – mondtam. – De most már szokd meg.

Volt némi forgalom, de senki sem vetett ügyet ránk. A továbbiakban ő sem ellenkezett velem. Az út csúszós volt, de azért simán feljutottunk a parkolóhoz. Jól vezetett. Az meg eszébe se jutott, hogy engem meglephetne, mondjuk, egy kisebb karambol.

A parkolóban megállt, és azt kérdezte:

– Kiszálljak?

– Maradj – mondtam. – Járasd a kocsit.

– Elviszi?

– Nem. Fordulj meg. Nézz rám.

Hátrafordult. A következő pillanatban már érezte, hogy baj van. De a kezét se bírta felemelni, amikor arcon lőttem. Alig ütött zajt a fegyver, azt a kis pukkanást elnyomta a motor zúgása. Mégsem mondhattam, hogy ügyes vagyok, mert a golyó a bal szemét érte, rám fröccsent valami, a kezemmel szedtem le később az államról azt a kocsonyát. Szerencse, gondoltam, hogy nincs undorodós természetem. Persze mindez a lényegen nem sokat változtatott, láttam a kifröccsent szemében a félelmet, ha csak egy pillanatra is. Az akkor nekem, ott, elég volt. Megkönnyebbültem. Gyorsan szétszedtem a fegyvert, a töltényeket is eltávolítottam a furatokból, beleraktam őket egy golyóstollba, a félbevágott Pevdi-betét közé, elvigyorodtam, olyan pontosan beleillett. Ezt találj meg, zsarukám. Ami a legjobb volt az egészben, azzal a tollal írni is lehetett. A holttestet lenyomtam a kocsijára, nehogy túl hamar észrevegyék, magamhoz vettem a táskát, és bezártam a kocsit. A lépcsőkön sétáltam le az alsó útig; a jövésmenésnek van némi kockázata, tudtam, ha egy

rendőr véletlenül igazoltat a holttest felfedezése után, biztos, hogy maguk elővesznek később, és addig faggatnak, amíg becsavarodok a dumába. Nagy pech az ilyen, mégis számítani kell rá, ezért hamis igazolvány volt nálam, Lapka Dénes névre saját fényképpel, szentség, hogy egy utcai rendőr nem szúrja ki, meghagytam az eredeti fénykép jobb sarkát a pecséttel. Ahhoz illesztettem hozzá pontosan a magamét. A vágást színtelen lakkal kentem be, csak nagyító alatt lehetett észrevenni, nem zseblámpafénynél, zsarukáim pedig azzal járnak. Erre az igazolványra nem volt szükségem sem akkor, sem később. Úgy értem le az Erzsébet-hídig, hogy csak egy futó bolonddal talákoztam, vannak ilyenek, akik téli estéken elhagyott helyen rohángásznak jumbósapkában és anorákban. Pedig nem kell futni ahhoz, hogy fogyjon az ember; mire ennek a két ügynek a végére jártam, leadtam három kilót. Tudom, ezt a futkosót esetleg megtalálják majd a zsaruk, mert szokás szerint nyilván mindenkit előkotornak, aki megfordul azon a környéken, ezért aztán, hogy jobb személyleírást adhasson rólam, berogyasztottam a térdeimet, s kissé meggörnyedtem, nehogy többnek nézzek ki százhatvannál, kicsit húztam a jobb lábamat, hadd keressenek maguk valami sántát. Azt kerestek? A sportoló fiatal srác volt, lehet, hogy hivatásos, mert gyorsan elhúzott mellettem, és nem hallottam lihegni.

Az Erzsébet-híd budai hídfőjénél, miután a slusszkulcsot a vízbe dobtam, felszálltam a buszra, elmentem a Moszkva térig, onnan aztán metróval át Pestre, és szépen haza. Otthon kinyitottam a táskát, százötvennégyezer forint volt benne, nem is gondoltam, hogy ilyen jól megy a bolt. Akkor jöttem rá, hogy elfelejtettem egy csomó dolgot, nem forgattam ki a holttest zsebeit, nem vettem el az óráját, a gyűrűjét. De, gondoltam, a zsaruk nyilván megértene, nem csoda, ha a nagy csomó dohánnyal igyekeztem gyorsan pucolni, s a többit hagytam a francba. Jól jött ez a pénz a további költségeket illetően, meg egyáltalán, hiszen amikor ilyen dolgokat tervez és intéz az ember, sokat költ, és keveset keres.

Úgy éreztem, az egész nem viselt meg, mégis hajnalra belázasodtam, és olyan rosszul lettem, hogy feküdnöm kellett hét napig. A karácsonyt is ágyban töltöttem, nem tudtam fenyőfát állítani. A körzeti orvos azt mondta, hogy vírushatározás, én meg azt gondoltam, ha az ember nagyon odafigyel

valamire, annak ára van. Rázott a hideg, nem tudtam enni, egészen legyöngültem. Aztán rákényszerítettem magam az evésre, sőt a hetedik napon már tornászni kezdtem, mert tisztában voltam vele, ha nem lesz tökéletes az erőnlétem, ráfázhatok.

Közzjáték

– Csak úgy érdekes az egész – mondta Dadagi ott, a díványon, mikor már kezdte megszokni Márta vállának érintését–, ha lépésről lépésre haladunk, s a hallottakat megvitatjuk.

– Mit akarsz vitatni egy lezárt ügyön?

– Épp hogy nem lezárt, nem kerültek elő az ékszerek.

– Bizony – bólintott a lány, és gyorsan előrelapozott. – Az ékszer kereséséhez jó tudnunk a tettes nevét. Na itt van. Nosztori Pál büntetett előéletű 24 éves raktári munkás, lakása XX. kerület Bodza utca 7.

– Ha-ha-hagyd még! – kiáltotta Dadagi.

– Mit nevezsz? – kérdezte a lány.

– Senki se nevet. Azt mondtam, ha-ha-hagyd még.

– Bocsánat. Miért kell hagynom?

– Jobb együtt olvasni ve-veled itt a melegben, mint a hideg utcákat járni. Olvassuk hát, ha-ha te is akarod.

Közzjáték és dokumentum

„A férjem – mondta a nyomozóknak Tóth István felesége – az első asszonynak ott hagyott egy lakást, és havi ötezer tartásdíjat fizetett a két gyerekért. Olyan ember volt, aki hagyta a vérért szívni. Mi hét hónapja házasodtunk össze, két éve ismerem, haragosárol nem tudok, ha csak a gyerekek nevelőapja nem számít annak, de az egy kis keszeg ürge, ha szemétkedett, a férjem lepöckölte a kisujjával. Egyszer úgy három hónappal ezelőtt meg is verte, jobban mondva adott neki két pofont, mivel nem akarta befogni a száját. Ja, az az ember, a férjem első feleségének az élettársa,

Zsigmond Lajosnak hívják, azért hóbörgött, mert akkor éppen késésben voltunk a tartásdíjjal. Az Opelre elment a pénz. Fenyegetőzött, hogy Pista ezért megfizet, fel is jelentette a bíróságon, de tanúja nem volt, a pofont csak én láttam, én meg nem vagyok köteles szólni a férjem ellen, ezt megérthetik. Más ellensége? Fogalmam sincs. Sok embert ismert, sok haverja volt, vissza is éltek a jó szívével, igazán nem mondhatom, hogy annyira gyűlölték volna. Én nem tudom, hogy Zsigmond Lajcsi mennyire bosszúálló, inkább beszarinak látszik, már a termete miatt is, de nézzék meg, beszéljenek vele. Az Örs vezér téren laknak, igen, abban a lakásban, amit Pista ott hagyott nekik, szegény. Jaj istenem, legalább ne égett volna meg...”

– Né-nézzük – tette rá kezét iszonyú elszántsággal Dadagi Márta kezére. – Mire jutottak a nyomozók ezzel a Zsigmond La-lajával?

– Kezeket föl, lábakat zsebre – mondta a lány, mire Dadagi rémülten elkapta a kezét. – Egyedül is megtalálom. Na nézd csak!

„Jelentés 1911/1984.

Felkerestem Zsigmond Lajos Örs vezér tér 6. szám alatti lakost, ahol a lakásban tartózkodó Tóth Szilvia 17 éves bolti eladó, aki a fenti számú ügy sértettjének leánya, elmondotta, hogy édesanyja és nevelőapja egy hete Hajdúszoboszlón tartózkodik gyógykezelés céljából. Kérésemre a Hajdú-Bihar Megyei Rendőr-főkapitányság nyomozói a jelzett helyen megtalálták Zsigmondot, kihallgatták, és megállapították, hogy úgy december 2-án este, mint éjszaka a gyógyszállóban tartózkodott, az épületet nem hagyta el, feleségével és egy beutalt házaspárral együtt a társalgóban televíziót nézett, majd négyesben éjfélig kártyáztak (kanaszta) Zsigmondék szobájában. A férfit gerincbántalmakkal kezelik Hajdúszoboszlón. A nyomozók kérdésére sértett volt felesége előadta, hogy körülbelül három éve semmit sem tud sértett viselt dolgairól, haragosairól nincs tudomása, ilyet régebről sem ismer; azt is csak hallomásból tudja, hogy elvált férjének valamikor régen, jóval házasságkötésük előtt volt valami csúnya ügye vidéken, de annak van már vagy húsz éve. Közelebbit erről az esetről nem tud, sértett

haláláról pedig most a nyomozóktól értesült. 1984. dec. 5. Kerekes Ferenc rendőr hdgy.”

Olvasás közben a lány haja a fiú arcához ért.

– Ke-kedves tőled – motyogta Dadagi a legnagyobb zavarban hogy velem vagy.

– Nem veled. Az ügyel – mondta a lány.

– Kár – mondta Dadagi, és bánatosan elmosolyodott, majd hangja ismét undorítóan tudálékossá vált. – A nyo-nyomozó csak abból indulhat ki, amije van. Szo-szóval csakis az áldozat környezetét vi-vizsgálhatja, vagy az áldozat ismerőseivel válthat szót. A nyomozás szerintem – nézett esengő gyermekszemével a lányra – nem egyéb, mint hogy az ember kapcsolatot keres. Ka-kapcsolatot, ami bármilyen rövid időre, de mindenképpen létrejött a gyilkos és áldozata között. A legtöbb régi ke-keletű és szorosabb kapcsolat. Nem ilyen esetleges, mint a miénk.

– Mármint kié? – kérdezte Márta.

– A mi ke-kettőnké – mondta Dadagi. – Mégis ha valaki megölne téged, okvetlenül kiderülne a ka-kapcsolatunk.

– Ne ölj meg – mondta a lány –, akkor nem ér bennünket ez a szégyen.

– Nem öllek meg.

Márta igyekezett nem észrevenni Dadagi szemében a földöntúli fényt.

– Akkor folytassuk – mondta. – Ülj az asztalhoz, ott jegyzetelhatsz.

– Pe-persze – mondta a fiú. – Eszembe se jutott jegyzetelni. És közben nézhetlek?

– Nézz csak – felelte a lány, és olvasott tovább.

„Jelentés az 1811-es számú bűnügyben.

Feladatomban volt értesíteni a taxivállalatok, valamint a magántaxis csoportok vezetőit, hogy az eddigi vizsgálat adatai szerint ismeretlen tettes(ek) feltehetőleg rablási szándékkal ölte(k) meg Tóth István gépkocsivezetőt, és hasonló jellegű bűncselekményekre, taxisofőrök elleni támadásokra esetlegesen számítani kell a továbbiakban is. Felkerestem a fővárosi

taxivállalat, a Volán és a három nagyobb magántaxis csoportosulás illetékeseit, és kértem őket, hogy gépkocsivezetőiket a körülményekről tájékoztassák, hogy azok az esetleges támadás lehetőségét figyelembe véve kellő óvatossággal járjanak el. Ez haladéktalanul megtörtént. Ugyanakkor a délbudai CB-taxis szolgálatnál kihallgattam Garaba Tibor gépkocsivezetőt, aki állítása szerint tanúja volt annak, hogy Tóth István kocsijába december

3-án kb. este 7 óra körül a Nagykörút és a Dohány utca sarkán lévő drosztban beült egy nő, aki úticéljaként Soroksárt jelölte meg. Ez az irány megegyezik Tóth legutolsó útjának irányával, ugyanakkor a lakásához vezető úttal. Garaba vallomásaiban elmondta, hogy a feltűnően magas termetű nő a Dohány utca felől érkezve lépett Tóth kocsijához, mely a droszt leghátsó részében állt. Garaba épp akkor futott be kocsijával a taxiállomásra. Régebbről ismeri Tóth Istvánt, köszöntötték is egymást. „Odakiáltott nekem, hogy Soroksárra megy.” A nő fekete perzsa műszőrme bundát viselt, alatta valószínűleg estélyi öltözettel, mert felékszerezett nyaka szabadon volt, lábán pedig a hó ellenére túsarkú kivágott cipő. Vörös haját feltornyozva viselte. Ezután soroksári címeken és szórakozóhelyeken érdeklődve sikerült megállapítanom, hogy a keresett nő Ónodi Piroska dalénekes, aki a Soroksár Teszlár Ignác utca 9. szám alatt lévő Gyöngybaglós étterem alkalmazásában áll, és az este 20 órától 22 óráig tartó műsorban lép fel. Kérdésünkre elmondta, hogy VII. kerületi Barát utcai lakásából általában saját kocsijával jár soroksári munkahelyére, de a közelmúltban a hóesés miatt többször is taxit vett igénybe. Így december 3-án este is. Mivel neki saját magának ugyancsak Opel típusú gépkocsija van, visszaemlékezett rá, hogy a kérdéses napon a Dohány utca sarkán lévő drosztban azért választotta a sor végén lévő magántaxit, mert típusát (Opel Corsa) felismerte. Személy leírást adott a kocsifőőrjéről, majd az általunk mutatott fénykép alapján Tóth Istvánt határozottan azonosította. Azután elmondta, hogy kb. este 7 órakor értek a Gyöngybaglósba,

ahol ő útját befejezve kifizette a taxiszámlát, bement az étterembe, ahonnan 0 óra 30 percig nem is távozott. Kérdésünkre azt is elmondta, hogy útközben beszélgetett Tóth Istvánnal, aki megemlítette, hogy jól jött neki ez a fuvar, mert itt a közelben lakik, a Gátközön, tulajdonképpen lehet, hogy felugrik haza vacsorázni, bár este 23-24 óráig mindenképpen dolgozni fog. Miután utasát a Gyöngybaglónál kitette, Tóth valószínűleg beállt a közeli drosztba, legalábbis Ónódiné ezt a szándékot vette ki szavaiból. A tanú a továbbiakról semmit se tud, beszélgetésük más érdemleges részére nem emlékszik. Tudomása szerint míg úton voltak, Tóth Istvánnak nem volt CB-hívása.

Miután tényként merült fel, hogy Tóth a kérdéses nap estjén lakása közelében járt, szükségét láttam ismét felkeresni feleségét, aki kérdésekre határozottan kijelentette, hogy férje, miután délután 2 órakor dolgozni indult, többé nem jött haza, nem vacsorázott otthon. Ha ilyesmi szándékában volt is, valami, esetleges közbejött fuvar ettől eltérítette.

Az Aranybaglóhoz közeli drosztban várakozó gépkocsivezetők arról, hogy december 3-án ott várakozott-e Tóth Opelje, információt adni nem tudtak, ugyanakkor az általunk kikérdezett környéken lakók sem. Megkerestük a kérdéses napon szolgálatot teljesítő őrszemes rendőröket – Gagyi László, Hernádi Béla -. Ismerik Tóth Opel Corsa típusú kocsiját, de a fenti napon nem látták, mozgásáról semmit sem tudnak 1984. december 7. Kerekes Ferenc r. fhdgy.

– „1811/1984 Jelentés.

Ismételten kihallgattam a dél-pesti CB-taxiszolgálatnál december 3-án szolgálatot teljesítő Decsi Máriát, aki a fenti napon délután 14 órától éjfélig tartott kapcsolatot a csoportosuláshoz tartozó CB-telefonnal felszerelt magántaxisokkal. Tóth István a jelzett időszakban a központot négy alkalommal hívta, először délután 14 óra 30 perckor, amikor elkezdte a munkát, majd este 17 óra 10

perckor jelentkezett Soroksárról, azt kérve a központtól, értesítsék, ha arrafelé akad valamilyen fuvar. Három-négy perccel később megint telefonált, közölve, hogy előbbi kérése érvénytelen, utast talált, akit kivisz a világ végére; ha onnan visszatér, már le is teszi a munkát. Ezután 21 óra előtt néhány perccel ismét jelentkezett, nem mondta pontosan, hol van, valami Harasztpusztát emlegetett, meg azt, hogy leszaladt a térképről. Mintha a hangjában aggodás lett volna, mondta kérdésünkre Decsi Mária, annak ellenére, hogy viccelődött. Talán a csúszós úttól és a havazástól tartott, de nem kérdeztem rá, mert nem tulajdonítottam neki jelentőséget. Tanúnak az 1984. december 3-i ügyel kapcsolatban másról nincs tudomása. 1984. december 7. Bereg Zsolt r. fhdgy.”

- Zsa-zsarusors – szólalt meg Dadagi.
- Micsoda?
- Jár csak jár, körbe-körbe. Várja, hogy valamibe belebotlik. Szöszömyűség...
- Te jobbat tudsz? – kérdezte a lány.
- Azt, hogy itt ülök, és téged nézlek – felelte Dadagi.

Valóság

Az üvegek bepárásodtak. Az ember nem is gondolná, hogy két meleg testből ennyi pára száll föl. Az átlátszatlan ablakokkal bezárult körülöttük a világ, a kocsi lett a hálószobájuk. A nő teljesen elvesztette a fejét, a kéz sürgető érintésére hátradőlt, megpróbált úgy feküdni, hogy a férfi hozzáférhessen. Egyáltalán nem voltak eszüknél, vergődtek a szűk helyen, forróság dőlt belőlük és pára, pedig hideg volt odabenn. A motor már néhány perce lefulladt, s azzal együtt megszűnt a fűtés.

Az autószerelem feszült és gyors, épp azért, mert akkor történik, amikor két ember eljut a túrhetetlen kívánásig. Tulajdonképpen kényszerhelyzet ez, váratlanságával és ötletszerűségével együtt, ami történik, jobb híján történik

így, de mindig az izgalom tetőfokán, amikor az ember már vak és süket. Így sem a férfi, sem a nő nem vette észre, amikor a sötétkék autó két hellyel odébb beállt a parkolóba. Nem hallottak semmit egészen addig, amíg dolgukkal nem végeztek, és a férfi, mivel úgy érezte, menten megfullad, le nem engedte a kocsit ablakát. A nő felült, felszedte a földről a harisnyanadrágját, belebújt, vállára terítette a fehér-barna báránbundát, és azt mondta.

– Éjfélre otthon kell lennem.

A férfi ezt felelte rá:

– Tudom.

Így volt ez minden péntek este. A két gyerek aludt, a férj csak éjfélkor ment haza. Hetenként ez az egy alkalom.

Fél tizenegykor vette fel mindig az asszonyt a házuktól harminclépésnyire. Ha nem találta ott, megtett még egy kört, ha akkor sem, hazament. Amikor végeztek, kicsit távolabb tette le, nem a saroknál, nem is ment el a kocsijával a házuk előtt. Ha bejön valami malőr, arra is megvolt a tervük, a nő leszaladt az ügyeletes patikába, mert a kicsi belázasodott. Így aztán lehetetlennek látszott lebukni.

A pára lassan feltisztult az ablakokról.

– Fázom – mondta a nő.

Abban a pillanatban olyan zajt hallottak, mintha egy pezsgősüvegből kihúzták volna a dugót valahol a közelükben.

– Mi volt ez? – kérdezte a nő.

A férfi vállat vont, de az ablakot nem tekerte fel. Valahol a közelben csendesen járt egy kocsit motorja, aztán leállt. Rövid idővel később hallották, hogy becsukódik egy ajtó, majd fekete alak lépett ki az autók közül, átvágott a parkolón, és megindult a jobboldalt lévő lépcsők felé. Középmagas férfi volt, szőrmegalléros dzsekiben, prémkucsmában és hócsizmában. Sietve, de könnyedén ment, szinte futott. Egy pillanattal később már el is tűnt, úgyhogy legutoljára a kucsmája látszott a lépcsők fölött.

– Hát ez? – kérdezte a nő.

A férfi most se szólt. Fülelt.

És akkor meghallották a hangot. Olyan volt, mint amikor egy kutya sír, de

a vinnyogás néha hörgésbe csapott át, közben dobbanások hallatszottak, mintha valami odaverődne a kocsi falához.

– Itt hagyta a kutyáját – mondta a nő.

– Várj – nézett rá a férfi. A kesztyűtartóból zseblámpát vett elő, és kiszállt.

– Azonnal jövök – suttogta.

Óvatosan, körül-körülvilágítva elindult. Egy sötétkék Ladából jött a hang, épp, amikor odaért, egy utolsót dobbant, aztán elhallgatott. A férfi bevilágított az utastérbe. Először nem látott semmit, csak amikor lefelé irányította a zseblámpa fényét, akkor pillantotta meg az első ülések előtt a padlón heverő testet. Megpróbálta kinyitni az ajtókat, zárva volt mind a négy. A test mintha ott lent megrándult volna. A férfi gondolkozott egy pillanatig, aztán zseblámpájával bezúzta a sofőrablak elefántfülét, benyúlt, felhúzta a gombot. Lehajolt a testhez, megfordította, és az arcába nézett. Az egyik szem helyén bíborló lyuk volt, tele kocsonyás lével. A férfi felszisszent, bal kezével felhúzta a másik szemhéjat.

– Kész – állapította meg. Orvos volt, értett hozzá. Megfogta a halott kezét. A meleg, puha érintésből rájött, hogy egy-két perce ölték meg ezt az embert, gyilkosa épp lefelé halad a lépcsőn.

– Gyere már – hallotta a nő hangját.

Futva ment hozzá.

– Indulj a kocsival haza. Állítsd le a sarkon, ott, ahol mindig kiteszlek. Hagyd bent a kulcsot a sofőrülés lábtörlője alatt, a bal hátsó ajtót ne zárd be. Add a táskámat. Itt mellettünk egy kocsiiban megöltek egy embert. A lépcsőn ment le a gyilkos. Utána kell mennem.

– Ne – mondta a nő. – Ne menj.

– Kell – mondta a férfi. – Indulj. Nem keverlek bele.

– Hívj fel – mondta síró hangon a nő, miközben beindította a motort. – Vigyázz. Kérlek, vigyázz.

A férfi akkor már a lépcsőn járt, futva ment lefelé. Néha megállt, fülelt. Nem hallott semmi zajt. A lépcső levezetett egy sétaútra, aztán továbbvitt, később egy-egy tágasabb pihenőnél megint ösvények és utak váltak le róla, a gyilkos bármerre mehetett. A férfi tanácstalanul állt, aztán távolról lépések ütemes dobogását hallotta. Valaki futott a hegyen föl. A férfi behúzódott egy

bokor mögé. A Citadella sétány lámpáinak leszűrődő fényében látta, hogy az úton egy anorák melegítő magas alak közeledik, lendületes, de csöppet sem sietős futással. A zseblámpával rávilágított.

– Kérem, álljon meg – mondta.

Magas szőke fiú volt, úgy állt meg, hogy közben dzsoggolni kezdett.

– Mi baj? – kérdezte.

– Dr. Vígh vagyok – mondta a férfi. – Fent a parkolóban megöltek egy embert. A gyilkos erre ment.

– Ne hülyítsen már.

A fiú dzsoggolt, és kételkedve vigyorgott.

– Esküszöm, komoly – mondta a férfi. – Látott valakit?

– Adja ide a zseblámpáját – mondta a srác.

Odaadta neki, mert mindenképpen meg akarta nyerni a bizalmát.

Hagyta, hogy végigtapogassa a fény.

– Na jó – mondta a fiú. – Elhiszem. És láttam arra lent, a lejtő legalján egy sántát. Az az emberünk?

– Nem – felelte a férfi. – Ha közben le nem sántult.

– Tudja mit, nekem ez smafu. Utánamegyek, és ha lehet, nyakon fogom.

– Valószínűleg fegyver van nála.

– Oké – mondta a srác. – Kiderül. Maga fent lesz a parkolóban?

– Fent.

– Oké. Várjon meg. A nevem Stresszer. Öttusázok.

A férfi tudta, hogy a VB-re készülő öttusacsapat második emberét hívják Stresszernek.

– Ha senki más, ez utoléri – gondolta. Aztán hangosan szólalt meg. – Nagyon vigyázzon. Én meg keresek egy telefont. Hívom a rendőrséget.

– Oké – bólintott a szőke srác, aztán nagy, ruganyos léptekkel megindult lefelé. Erő és magabizás áradt belőle. Rövidesen eltűnt a bokrok mögött.

A férfi a Búsuló juhászból hívta fel a rendőrség központi ügyeletét. Aztán visszament a sötétkék kocsihoz, s a lökhárítóra támaszkodva, a hidegtől kissé vacogva várt.

Közjáték és dokumentum

Dadagiék a Dér Ádámmal folytatott konzultáció után olvasták el a második gyilkossággal kapcsolatos aktákat.

„Jelentés. Dec. 18.

(Csatolni az 1811/1984. bű. aktáihoz.)

A központi ügyelet 3-as munkaasztalához 23 óra 41 perckor bejelentés érkezett, hogy a Gellérthegyen az ún. Citadella parkolóban férhilttestet találtak. A holttest egy Zsiguli típusú sötétkék gépkocsiban fekszik.

A bejelentő dr. Vígh Tamás főorvos (Bp. XI. kér. Mándik lépcső 4/c alatti lakos) a helyszínen tartózkodik.

23 óra 44 perckor értesítettem a főkapitányság ügyeleti csoportjának vezetőjét, Miklós Gyula rendőr őrnagyot, aki az orvos és a technikus kíséretében azonnal a helyszínre ment. Lelkes István r. alhdgy. főkap. közp. telefonügyelet, 3-as munkaasztal.”

„Jelentés. A főkapitányság vezetőjének.

Jelentem, hogy 1984. december 18-án 23 óra 57 perckor utasításra megjelentünk a Gellérthegyen, a Citadella közelében lévő parkolóban, mivel a központi ügyeletre jelzés érkezett, hogy itt egy gépkocsiban emberi holttest fekszik. A bejelentő felfedező tanú dr. Vígh Tamás, a TK 54-X3 rendszámú sötétkék Lada típusú gépkocsi mellett várt bennünket. Elmondotta, hogy a kocsit ő nyitotta fel, oly módon, hogy annak a sofőrülés mellett lévő ún. elefántfüls ablakát zseblámpájával bezúzta, mivel azt gondolta, az első ülések előtt a padlón fekvő férfi még esetleg él. Szándéka segítségnyújtás volt, a testet ugyanezért meg is fordította.

A rendőrorvos a férhilttestet a gépkocsi belső világításának fényénél megsejmlélve megállapította, hogy valószínűleg emberölés történt, mégpedig lőfegyverrel, a férfi halálát feltehetőleg a bal szemén át a koponyaüregbe hatolt lövedék

okozta.

Ezután a főkapitányságról helyszínelő csoport kiküldését kértem.

24 óra 01 perckor a helyszínre érkezett Stresszer Attila 24 éves (XI. kér. Nőtincs utca 7. szám alatti lakos), egyetemi hallgató, aki elmondása szerint dr. Vígh Tamástól értesült az emberölésről, s mivel a helyszínről távozó elkövetőt látni vélte, a nyomába eredt, de, bár gyorsan futott (Stresszer élsportoló), nem érte utol, vagy lehetséges, hogy a vélt elkövető közben más útra tért. Stresszer szerint ez a férfi, aki a bűncselekmény helyszínének irányából a hegy oldalában lévő lépcsőkön az Erzsébet-híd felé haladt, kb. 160 centiméter magas, kezében diplomata táskát vitt, drapp dzsekit, hócsizmát és ún. usankát viselt, és erősen sántított. Az arcát tanú nem látta jól, mivel találkozásuk helyén eléggé sötét volt. A felfedező tanú, aki állítása szerint látta az autóból kiszálló elkövetőt, amint az a lépcső felé ment, róla a ruházatot illetően Stresszerével megegyező leírást adott, de magasságát 180-185 centiméternyire becsülte, ugyanakkor semmiféle járáshibát nem észlelt, szerinte az a férfi egyenesen és gyorsan ment.

A felfedező tanú kihallgatását a rendőrségi gépkocsiban kezdtem el, mivel kb. 40 percet hajadon- főtt, télikabát nélkül tartózkodott a szabadban, és erősen fázott. Kérdésekre elmondta, hogy saját gépkocsiján jött fel a Citadellához, a gépkocsiban ült Sári Viktorné (XI. kér. Lejtő u. 4. szám alatt' lakos) is, akivel szerelmi kapcsolatot tart fenn. Ennek közlése során arra kért, hogy Sárinét illetően tapintatosan járjunk el, mivel ha férjének tudomására jut, hogy az asszony késő este a Gellérthegyen tartózkodott, abból súlyos családi nézeteltérés lehet. Megállapodtunk abban, hogy dr. Vígh december 19-én de. 10 órakor Sárinéval együtt jelenik meg a főkapitányságon, s ott jegyzőkönyvi vallomást tesznek.

A továbbiakban felfedező tanú elmondta, hogy nincs tudomása arról, mikor érkezett a sötétkék Lada a parkolóba, sem ő, sem partnere nem figyelt. Kb. 23 óra 20-25 perckor azonban mindketten hallották egy autó ajtajának csapódását, s ezt követően látták a

dzsekis, szőrkuccsmás férfit a parkolón áthaladva távozni a lépcső felé, amely a Citadella sétányról több utat érintve lefelé vezet. Ezután, mivel a közelből nyöszörgést hallottak, Vígh kiszállt a kocsiból, a hang felé indult, s így fedezte fel a bűncselekmény sértettjét a sötétkék Ladában. Ezt követően a fentebb már érintett családi körülmények miatt partnerét arra kérte, hogy menjen haza, rábízta Golf típusú gépkocsiját. A gépkocsi, tanú állítása szerint jelenleg a Lejtő utca és Kiskereszt utca sarkán áll nyitott állapotban, a slusszkulcs a kormány alatt, a padlón van elrejtve. A gépkocsiban van tanú irhabundája is. Partnere távozása után Vígh Tamás a feltételezett elkövető követésére indult, s rövidesen találkozott Stresszer Attilával. Abban egyeztek meg, hogy Stresszer az elkövető nyomába ered, Vígh pedig értesíti a rendőrséget.

Miután a helyszínelő bizottság megérkezett, tanút egy intézkedőkocsin elvittem a Lejtő utcába, ahol gépkocsiját az általa jelzett helyen megtaláltuk.

Ezután Vígh tanút reggel 10-re beidézve a főkapitányságra, hazaengedtem. Miklós Gyula rendőr őrnagy.”

– Két sze-szemtanú – szólalt meg Dadagi. – Minden zsaru álma. Egyikük szerint az elkövető 160, a másik szerint 185 magas.

– Valójában pedig – mondta Márta – ahogy a végén kiderült, a gyilkos 174 centi volt, se kicsi, se nagy, éppen közepes.

– És sánta? – kérdezte Dadagi.

A lány hátralapozott a dossziében.

– Arról itt nincs szó.

– Adnak róla sze-szeméyleírást a körözésben?

– Ühüm! Itt van la. „Az ismeretlen tettes a bűn- cselekmény idején szőrmekeccsmát, drapp dzsekit s ún. hótipró csizmát viselt, egyéb megbízható adat nem áll rendelkezésünkre, elképzelhető, hogy járáshibás, valószínű, hogy lába közvetlenül a bűncselekmény elkövetése után sérült meg.”

– Mikor jöttek rá, hogy ez a gyi-gyilok kapcsolatos a taxiséval?

Márta lapozni kezdett a dossziében. Mindent látó nagy, szürke szeme néha

elidőzött a jegyzőkönyvek, jelentések egy-egy során.

– Ónodi Péter 51 éves vendéglátóipari üzletvezető, XII. kerület Nosztori lejtő 7. szám alatti lakos – olvasta tagoltan. – Halál oka agyroncsolódás, agnyomás fokozódás... Tudjuk... Na, itt van. Fegyverszakértői vélemény. „December 20. Megállapítható a lövedékek összehasonlító mikroszkópos vizsgálata alapján, hogy a december 3-án megölt Tóth István koponyájából eltávolított két lövedék közül az egyiket és az Ónodi Péter koponyájában talált lövedéket ugyanabból a huzagolás nélküli fegyverből lőtték ki.”

– És mi van a másik lövedékkal? – nézett fel elámultan a jegyzőkönyvekből.

– Azt a másik cső-csőből lőtték ki – mondta a fiú. – Mi tudjuk már, hogy annak a fe-fegyvernek négy furata volt, ők akkor még nem tudhatták.

– Jaj! – suttogta a lány, és mindentudó szemében feltűnt egy csöppnyi zavar. Gyorsan elfordult, hogy Dadagi ne lássa meg arcán a pirulását. – Megfeledkeztem róla. Hülye vagyok?

– Dehogya – kiáltott Dadagi kétségbeesetten. – Én vagyok hülye. Egy okoskodó ba-barom. A szakértő is fe-fegyverről beszél. Kit nem téveszt meg?

– Téged – mondta a lány. – Folyton csak téged.

– Bocsáss meg – sóhajtott a fiú. – És ké-kérlek, olvass tovább.

Márta nem mondta, hogy nincs bocsánat, de nagylelkűségnek sem adta jelét. Egy kicsit az idegeire ment Dadagi gyors felfogása.

Személytelen, elutasító hangon folytatta hát.

– Itt aztán azonnal jön egy jelentés, ami a két dolgot egymástól eltávolítja. „A kiterjedt vizsgálat alapján arra következtethetünk, hogy Tóth István és Ónodi Péter nem ismerték egymást, semmiféle kapcsolatuk, közös társaságuk, közös ismerősük nem volt. A nyomozás öt évre visszamenőleg vizsgálta az érintett személyek előéletét, de semmi olyan adat nem merült fel, amely akár a legtávolabbról is összekapcsolná őket egymással.”

– Okos – dűnnyögte Dadagi. – Nagyon jó, hogy erre is kiterjedt a figyelmük. Innen igazán komoly az ügy. Ónoditól mit vett el?

Márta tovább lapozott a dossziében.

– Százötvenezer forintot – mondta végül. – Szerződéses üzlete egyheti bevételét. Éppen a postára akarta adni. De hiszen ez arra utal, hogy most nem

történt véletlen gyilok. Ónodit kifigyelte.

– És vi-vitte a pénzt, meg az ékszert. Nyi-nyilvánvaló.

– Nyilvánvalótlan – mondta diadalmasan a lány. – Ónodin rajta maradt minden, nyaklánc, gyűrű, óra. Egyik se tűnt el.

– Csak a pénz.

– Csak az, bizony. Sőt megmaradt Ónodi briftasnija is, 120 dollárral, és hatezer forinttal.

– Té-tévedtem hát.

– Megesik mindenkivel – mondta elégedetten a lány. És becsukta a dossziét. – Ebből nekem most elegendem van. Elég a méházásból, vágjunk bele.

– Mi-mibe?

– Hol vannak az első gyiloknál eltűnt ékszerek? Hisz erről volt szó.

– Dér Ádám azt mondta, ne még.

– Én úgy emlékszem, inkább jó szórakozást kívánt. Na jössz?

– Ho-hová?

– Kezdjük ott, ahol a gyilkos lakott.

Dadagi feltápászkodott a heverőről.

– Zsi-zsi-zsi – mondta.

– Mi van? – kérdezte a lány.

– Zsi-zsibbad a lábam.

– Nem baj. Kocsin megyünk.

Közzjáték

A XX. kerület Bodza utca 4. szám alatt fagerendás, tornyocskákkal díszített családi ház állt, kertjében örökzöld bokrokkal, gyümölcsfákkal és ezüstoffenyőkkel. Hó borított mindent, a zöld színűre festett ereszről gazdag mintázatú jégcsapok csüngtek alá.

Nagy csend volt, amikor a Fiat 500-as megállt a kapu előtt. Az érintetlen, tiszta úton fénylett a hó. Semmi sem mozdult, mintha a sövényel határolt utcában megszűnt volna az élet.

Ahogy kiszálltak a kocsiból, észrevették, hogy a kéményekből füst száll fel

a kéken csillogó égre. Később csilingelő hangot hallottak, ami illett a csendhez; a kertek körös-körül tele voltak madárral.

A faverandás ház kapuján, a csengőgomb mellett, fehér zománctáblán két név állt: Nosztori Helga és Nosztori Pál. A második a gyilkos neve. A lány felemelte a kezét, hogy becsenget, de a fiú azt mondta:

– Várj még.

Felágaskodott, és a rácsos, alacsony kapu fölött benézett a kertbe. A mély hóban keskeny út kanyargóit, érintett minden gyümölcsfát; a fák törzsén és legalsó ágain a ház formájú etetők körül madarak röpdöstek.

– Tíz etető – suttogta Dadagi. – Ötven ma-madárral.

A fából készült házikók piros, kék és fehér színűre voltak festve. Tetejükre kúp alakú szalmafedél borult, kerek ablakukon ki-be jártak a csuszkák, cinkék és fakopáncsok. A fák ápolt törzse egyenes volt, hibátlan, sima kérgű.

– Rend van és sok ma-madár – mondta Dadagi.

– Mit motyogsz? – kérdezte Márta.

– Azt nézem: innen jött hát.

– Honnan jött volna? – mondta a lány, és ujját a csengő gombjára tette. – Még a neve se tűnt el. Olyan, mintha hozzá csengetnének.

Ahogy megszólalt a csengő, a verandára nyíló ablakon függöny lebbent, aztán kinyílt a zöld színű ajtó. Almaarcú kis öregasszony lépett ki rajta, kontyba fogott fehér haját háló tartotta össze.

– Kit keres, kedves? – szólta a lépcső tetejéről Mártához, aztán meglátta a fiút is, és hozzátette. – Engem keresnek.

– Magát – mondta a lány.

– Furcsa – ingatta a fejét az öregasszony. És arcáról egy pillanatra sem tűnt el az élettelen mosoly. – Jöjjenek hát be. Mindig nyitva van...

– Úgy látszik, nem fél senkitől.

– Be-beszélj te. Jó? – suttogta Dadagi.

– Jó – mondta a lány.

Végimentek a hótól megtisztított betonlapokon, aztán fel a falépcsőn. Az öregasszony kezét fogott velük, viaszpuha, sima bőrű kezével, aztán megindult előttük befelé, mosolygott, megint azt mondta:

– Furcsa.

Tágas, nagyon világos szobába jutottak; szalmafonatú székek álltak egy barna asztal körül, a sarokban ónémet tálalószekrény, vele szemben komód, a fehér falon kereszt és egyetlen kép, egy bíbor színekben játszó Rákóczi-olajnyomat. Furcsa volt, hogy a padlón nincsenek szőnyegek. Így a helyiség a viaszsárgán csillogó parkettával és a két ablak alatt álló üvegezett tárlószerű szekrénykéekkel úgy nézett ki, mint egy múzeum kiállítóterme.

Dadagi megkerülte az asztalt, hogy szemügyre vehesse a szekrénykéket; az üveg alatt bogárgyűjtemény volt mindkettőben, a bogarakat a gyűjtő precízen gombostűre tűzte, felirattal látta el, úgy, ahogy szokás.

– Nem itt ülünk le – mondta az öregasszony. – Hideg van. – Kinyitott egy nagy, kétszárnyú ajtót, amelynek fényes rézkilincse olyan magasan volt, hogy már-már ágaskodnia kellett.

Így egy pici, hatszögletű szobába jutottak, amely ellentétéként tűnt fel az előzőnek: nemcsak a padlóját, a falát is szőnyeg borította, minden puha volt itt, meleg és letompított. A sarokban henger alakú, díszes cserépkályha állt, forróság áradt belőle, a levegő mégsem volt nehéz, mert nyitva voltak a kertre néző keskeny ablakok. A legkülönbözőbb színek izzottak fel itt a pászmákra bomló napfényben: bársony párnák bíbora, bojtok arany Sárgája, gobelinek rózsaszínje. A mennyezet sem látszott csupasznak, mivel egy hatalmas, ernyőszerű lámpa függött rajta bojtos selyemkötélen.

– Üljenek le – mondta az öregasszony, s finoman, kérdően felhúzta szemöldökét.

Virágmintás huzatú karosszékekbe ültek, hátuk puha párnákba süppedt.

– Főiskolások vagyunk – szólalt meg a lány. – Engem Mártának hívnak, őt Jánosnak. A szakdolgozatunkon dolgozunk.

– Igen – mondta az öregasszony, s ő is leült.

– A témánk egy régebben történt bűnügy. Szóval... tetszik tudni...

– Tudom – bólintott az öregasszony, s megint hozzátette: – De furcsa. – Ők pedig látták a szemén, hogy mindent ért, és nagyon szomorú.

– Úgy tudjuk, itt lakott – folytatta a lány. – És gondolom, mivel a nevük hasonló...

– Az unokaöcsém.

– Ha nem teher, amire kérjük, segítsen nekünk.

– Jó – mondta az öregasszony, s a száj a egy csöppnyit besüppedt. – És mit segítek?

– Eltűntek akkor bi-bizonyos ékszerek – szólalt meg Dadagi.

– Beszédkibás volt ő is – mondta az öregasszony.

– A rendőrök akkor felforgatták a házat. Maguk rendőrök?

– Csak ha-hallgatók vagyunk – bólintott Dadagi.

– A Rendőrtiszti Főiskolán.

– Belőle azért nem lett semmi, mert dadogott.

– Le-lehet, hogy belőlem se lesz – nyögte ki Dadagi elmosolyodva. –

Maga nevelte őt?

– Én. Kilencéves korától.

– Mi történt a szü-szüleivel?

– Autóbaleset. Együtt voltak hárman. Neki csak a lába sérült meg. Attól kezdve dadogott, és sokan azt mondták rá, hogy nem épeszű.

– Sá-sántított a sérült lába miatt?

– Alig lehetett észrevenni. Csak akkor, ha futott, vagy nagyon sietett.

– Miért volt börtönben?

-Ő?

– Igen. Úgy tudjuk, bü-büntetve volt.

– Soha – mondta az öregasszony.

– Ez áll az iratokban – szólalt meg a lány.

– Tévedés.

– Bi-biztos? Hát akkor mi ez?

– Egyszer bevitték a rendőrségre. Mert almával bedobta egy diszkó nagy üvegablakát.

– Almával? – kérdezte Márta.

– Kötekedtek vele a dadogása miatt. Éppen almát evett. Belevágta a kirakatba. Ötezer forintot kellett fizetnie. De kifizették.

– Értem – mondta Dadagi. – Hi-hirtelen haragú volt.

– Nem volt hirtelen haragú. Inkább csöndes, visszahúzódó, sértődékeny.

– Maga sze-szerette?

Az öregasszony Dadagira nézett, és mosolya lassan étellel telt meg. De ebben az éleveníben semmi más nem volt, csak fájdalom.

– Nehezen hi-hitte el azt, ami történt?
– El kellett hinnem – mondta az öregasszony. – Hiszen meghalt szegény.
– De azt, hogy ölt?
– Hogy hittem volna?
– Mégiscsak ölt – szólalt meg a lány.
Az öregasszony lassan ingatta a fejét, s elhalt a mosolya.
– Megsértették talán... agyonkínózták... ki hitte volna...
– Magával lakott itt? – kérdezte a lány.
– Nem. Hátról lakott a kertben. Ott a kisházunk. Az volt az övé. És az első szobában a gyűjteménye.
– A bo-bogarak?
– Azok – mondta az öregasszony.
– Ha éjszaka elment, maga nem tudta?
– Nem vettem észre, ha elment. Sohase vettem észre. Azt néha tudtam, hogy itt van, láttam nála a fényt, és olykor zene szólt.
– Bement ilyenkor hozzá? – kérdezte Márta.
– A *Kol Nidret* hallgatta, vagy az *Appassionatát*. Hogy mehettem volna be hozzá? Szomorú volt, magába zárult.
– Láttá ilyenkor csak egyszer is?
– Nem. De éreztem a szomorúságát. Nagyon erős szomorúság áradt belőle. Dadagi hátrádólt a széken, és azt mondta:
– Attól mé-még megléphetett egy ilyen éjszakán.
Az öregasszony összeresztette a durva hangra.
– Igen – suttogta, és riadt várakozással Dadagi arcába nézett.
– Te hülye – szólalt meg a lány. – Csak így lehet?
Dadaginak szeme sem rebbent.
– A ma-madáretetőket ő csinálta?
– Ő. Igen, ő. Egyedül ő. Kis házak, apró tányérok vannak belül.
– A rendőrök nézték a há-házikókat?
– Megnéztek mindent. Itt voltak több napig.
– Ástak is?
– Igen- hunyta le a szemét az öregasszony. – Feltúrták mind a kertemet. Tavasszal nem kellett ásnom.

– És mit találtak?

– Töltényhüvelyt. Miért kérdez engem? A madáretetőn a szalma között, tányérokbán négy kis hüvely. Aláírtam egy papírt, hogy megtalálták. Hisz tudnak róla maguk is.

– Igen – bólintott Dadagi, és kezét lassan az öregasszony kezére tette. – Tetszik tudni, mi-mivel az ékszerek...

– Körülnézhetnénk mi is a házban? – szólalt meg a lány.

– Nézzenek körül. Nincs már itt semmi. Kerestem én is, miután meghalt, kerestem egy teljes évig. De nem találtam mást, csak hat hüvelyt.

– Hol? – kérdezte Dadagi.

– Egy volt a padlórésben, kettő a fű között, három virágcserepben.

– Mit csinált velük?

– A rendőrségre vittem. Mondták, hogy jól van.

– Akkor hát – nézett rá a lány. – Ha most megengedi...

Dadagi felkapta a fejét.

– Várj – kiáltott. – Mi szükség rá, hogy itt ke-keressük. Ül csak le még.

Váratlan határozottság volt a hangjában, már- már fölény. A lány visszaült hát a székre.

– Szí-szívesen válaszol nekem? – fordult az öregasszonyhoz Dadagi. – Bármit ké-kérdezhetek?

– Kérdezzen. – Az öregasszony kihúzta kezét a fiú keze alól.

– És lányok jártak hozzá?

– Nem. – A kéz egy tétova mozdulat után lehullott.

– Fé-félszeg volt?

Az öregasszony besüppedt ajkán mosoly futott át.

– Úgy, mint maga. De nem ilyen szerencsés.

Dadagi sután megérintette elálló vörös fülét.

Érezte, ahogy tüzel.

– So-sokat volt egyedül?

– Sokat. Nagyon sokat. Úgy érezte, a halál őt is akarja. Olyankor félrehúzódott.

– Magával sem beszélt?

– Amíg kicsi volt, itt élt velem. Nekem elmondott mindent.

– És azután?
– Mindennap átjött hozzám. Ha velem beszélt, annyit sem dadogott, mint most maga.
– Volt rendes munkahelye?
– Igen, volt. Egy raktárban dolgozott, Csepelen. A Színesfémforgácsoló Ktsz-nél.
– Mi volt a do-dolga?
– Felírta, milyen anyagot visznek ki a munkalapokkal.
– Nézd meg – fordult Dadagi Mártához –, van-e az iratok között utalás arra, hogy hol ke-keresték az ékszereket. Jártak-e abban a raktárban.
– Jártak – mondta az öregasszony.
– Honnan tu-tudja?
– Beszéltem a főnökével.
– Itt van – szólalt meg a lány. – Átkutatták. Próbáltak mindent, ami csak létezik. Te komolyan hiszed?
– Mit?
– Hogy megtaláljuk.
– Ko-komolyan – mondta a fiú. – Azt a helyet más nem ismerte. Egyedül ő.
Megerintette az öregasszony kezét.
– Voltak barátai?
– Neki?
– Igen.
– Nem beszélt róluk. Nem hozott ide senkit.
– Gyerekkorában sem?
– Akkor sem. Egyedül volt, ha jött, ha ment. Igen. Minden dolgát egyedül intézte.
– S ha innen elment, me-merre járt?
– Bogarat gyűjtött. Volt úgy, hogy elmaradt napokra. Az egyik hely...
– Az egyik? – suttogta a lány.
– Ne örülj, kedves. Az a hely lent van a Duna partján. A telek a vízre nyúlik. Faház állt rajta. Az apja horgászott ott, ameddig élt. Hát oda járt ki. Sokszor ott aludt. De ott sincs semmi, se pénz, se ékszer. A rendőrök

átkutatták. Én is kerestem.

– Miért kereste? – szólalt meg a lány.

– Bizonyosságot akartam.

– A tíz töltényhüvely nem elég? Aki csinálta azt a dolgot, éppen tízszer lőtt. Négyet az elsőre, a másodikra egyet, aztán kettőt, és végül há-hármat.

– Miért mondja ezt nekem? Miért?

Mert bi-bizonyosságot keres.

Nem kell bizonyosság.

Más helye nem volt? – kérdezte Márta. – Máshova nem járt?

– Sokat volt még egy elhagyott kőbányában. Ott is a bogarak miatt. Oda mindig motorral indult. Volt hálósákja. Eltöltötte ott az éjszakát.

– Hol az a bánya?

– Én nem tudom. De Harasztpusztáról hozta a legtöbb bogarat. Nézzék meg ott kint, a tárlókban. Mind rá van írva.

– Igen – bólintott Dadagi. – Ha-harasztpusztát emlegette az a CB-s nő is.

– Micsoda? – kérdezte a lány.

– Decsi Mária, aki utoljára beszélt Tóth Istvánval.

– Hát ez csuda. Te megjegyzel minden nevet?

– De-dehogy – mentegetőzött Dadagi –, beleveszi magát a fejembe.

– Most odamegyünk?

– Hová?

– Harasztpusztára...

– Nem – felelte Dadagi. – Oda csak akkor me-megyünk, ha elolvad a hó. –

Az öregasszonyra nézett. – Lakik most hátul valaki?

Az öregasszony némán megrázta a fejét.

– Ott van a ho-holmija?

– Ott. A rendőrök is átkutatták, meg én is. Aztán rendet raktam, és többé nem nyúlt a holmijához senki. Látni akarják?

A fiú elgondolkozva nézett maga elé. A hangjában nem volt meggyőződés, amikor megszólalt.

– Jó volna lá-látni.

Az öregasszony kihúzta az asztalfiókot, apró kulcsot vett elő.

– Itt van a kulcsa – mondta. – Igen, menjenek csak.

– Maga nem jön velünk? – kérdezte a lány.

– Hideg van odaát. Két éve nem volt befűtve. Két éve nem volt az ajtó kinyitva.

Dadagi elvette a kulcsot, aztán megérintette Márta kezét.

– Gyere.

Miközben átmentek a nagy, csupasz padlójú szobán, a fiú az üveggel fedett tárlókba nézett. A bogarak mellett kis cédulán ott állt begyűjtésük ideje és helye.

– Ho-homokpuszta – dünnyögte Dadagi – és Sársebes...

– Motyog és memorizál – gondolta a lány. – Ez tényleg hülye.

Ahogy kiléptek a verandára, olyan érzésük támadt, hogy odabent enyhén édeskés szag volt, ez az érzés végigkísérte őket a kerten át, úgy maradt meg bennük, mint régmúlt karácsony illata.

Az öregasszony az ablak üvegéhez szorított arccal nézett utánuk.

A kulcs simán fordult a zárban, sötétbarna lambériával borított helyiségbe jutottak. A facsavarok fejénél fehér kopás mutatta, hogy akkor a zsaruk a lambériát is lefeszegték. Az előtérből jobbra, balra és szemközt is ajtó nyílt; a kisházban volt egy zuhanyfülke WC-vel, egy csöppnyi konyha és egy tág, napfényes szoba. A szoba falán körös-körül üvegezett tárlók lógtak sötétbarna keretben, bennük lepkék, szöcskék és sáskák a legkülönfélébb méretben és színben, a púderrózsaszíntől a feketéig.

Alattuk helységnevek. Itt rövidítve: Bag, Harasztp., Sebes... Erősen sütött a nap, nem takarta függöny a hatalmas ablakot, tűzött a fény, de hideg volt minden és enyészetszagú. Az üvegtárlókra por rakódott, a padlót borító vastag, sárga viasz hidegen csillogott. A sarokban a villanykandalló üregében fahasábok heverték.

– Bogaras volt – szólalt meg a lány. – A lepkegyűjtőkkel mindig van bibi. Nincs távol tőlük az erőszak.

– A csillogó felületeket szerette, a sí-simát. A nagynénje meg a sok puha bojtot.

A lány a tárlók alatt húzódó könyvespolchoz lépett.

– Csupa tudomány – dünnyögte. – Növények, állatok, természet. Itt egy kis szex, a gombameghatározó mellett. Pornómagazin. Benne lepréselt füvek.

Mondom, hogy bogaras volt.

– És nyú-nyúlszájú – szólalt meg Dadagi egy fényképalbumot tartva a kezében. – Megoperálták, aztán bajuszt növesztett.

– Mit akarsz itt? – nézett rá a lány. – Miért turkálsz a holmija között? Úgyszincs itt semmi.

– Nincs – mondta a fiú.

– Akkor hát nem undorodsz?

– Sa-sajnálod?

– Igen – mondta a lány.

– A nyú-nyúlszája miatt?

– Amiatt is.

– Négy embert megölt – mondta Dadagi, és visszatette a fényképeket a polcra.

A lány tanácstalanul állt. Fázott. Látni lehetett, hogy a pulóver alatt a mellbimbói megmerevednek.

– Komolyan gondolod, hogy előkerülnek az ékszerek? – kérdezte megborzongva.

A fiú némán megrázta a fejét.

– De mégis vannak valahol, és ő talált nekik re-rejtekhelyet. Arra gondoltam, meg kell ismernem őt.

A lány rántott egyet a vállán, ismét körülnézett a nagy, üres szobában.

– Itt? – kérdezte. – Miért éppen itt? Azt észrevetted, hogy a nénike még most is szereti?

– Ho-hogyne szeretné. Nem hisz a rendőröknek. Nem érdekli sem a bűn, sem a halál.

– Szerinted gonosz volt ez a fiú?

– Négy embert ölt meg a go-gonosz fiú... Miért hívod így?

– Minek nevezzem? Szörnyetegnek?

– De hiszen az volt. Nyúlszájú, da-dadogós, gyilkos szörnyeteg.

– Te tudhatnád, hogy a dadogás...

– Ühüm – mondta Dadagi.

– Ne haragudj. Ezt nem akartam. Dühös vagyok.

– Miért?

– Hittem ebben a marhaságban. Azt hittem, ha nagyon akarjuk, előkerülnek az ékszerék. Itt állunk egy hideg szobában, fázom, és nincs tovább. Még csak ötletem sincs, hogy hol keressük.

– Bárhol – mondta a fiú. – A pa-padláson, a pincében, a ka-kandallóban.

– Na jó – mondta a lány. – Nincs kedvem a zsaruk után a szemét között kotorászni.

– Nekem sincs, hi-hidd el.

– Akkor mit akarsz? Miért vagyunk itt?

– Meg kell ismernem őt. Segíts. Figyelj. Beszéltessek az öregasszonyt. Csak általa tudhatjuk meg.

– Mit?

– Amit akarunk.

A lány enyhe ingerültséggel nézett Dadagira.

– És mit akarunk?

Dadagi nem vette észre a kérdésben a gúnyt, saját válaszát sem szánta tréfának.

– Azt nem tu-tudom – mondta. – Arra várok, hogy kiderüljön.

A lány elhúzta a száját, de semmit se szólt. Mióta a fiú olyan váratlanul kibökte a CB-telefonközpontos nő nevét, bizonyos tiszteletet érzett iránta.

Dadagi megállt az egyik tárló előtt.

– Ni! Micsoda szép da-darázs. Csu-csupa fény, csupa nap.

– Dongó – mondta a lány. – Hiába napfény, hiába a nap, én fázom itt.

Dadagi lehúzta a pulóverét és a lány vállára terítette.

– Do-dongó Sársebesről – motyogta, s karján szórakozottan feltúrta kék csíkos ingét. – Jó nagyra nőtt. Menjünk vissza, be-beszéljünk még a nénivel. Ott meleg is van. De ha nem akarsz...

– Akarok – mondta a lány. – Helyes a néni. Ártalmatlan, gyanútlan, jóhiszemű.

– Gyanútlan?! – húzta fel Dadagi busa szemöldökét. – Ezt meg ki mondta? Mindenre figyel! Kérlek, ké-kérdezz, hogy éltek ketten, hogy telt az idő. Hi-hiszen tudnia kellett...

– Mit kellett tudnia?

– Hogy a srác mit gondolt, és mire készült.

– Nem tudta. Most se hiszi el.

– Hát épp ez az – mondta Dadagi. – Nem hisz a jo-józan eszének.

Bezárta az ajtót, ismét végimentek a havas kerten, hallották, hogy az etetőik körül surrognak és csiripelnek a madarak. Szél támadt hirtelen, az ereszen lógó jégcsapok megcsendültek.

– Ké-kérdezzesd, jó? Veled biztos könnyebben beszél.

– Jó – bólintott a lány. – Kérdezzetem.

Az öregasszony közben teát készített. Vékony falú, finom díszítésű porceláncsészék álltak az asztalon. Vaníliaszag volt a levegőben.

– De kedves – mondta a lány. – Igazán nem akarunk a terhére lenni.

Az öregasszony sötét, nedves szemével komolyan nézett rá.

– Amikor megláttam magukat, furcsa érzés fogott el. Biztosra vettem, hogy hírt hoznak nekem, hírt, hogy nem ő ölte meg azt a sok embert. És arra gondoltam, azt mondják majd, hogy hazajön.

Dadagi krákogott.

– Meghalt egy taxiban – mondta a lány. – Amikor az ötödik embert készült megölni. Kezében volt a pisztolya. Nem hozhattuk ártatlansága hírét, nem mondhattuk, hogy hazajön.

– Persze – bólintott az öregasszony. – Én nem is úgy gondoltam. Csak átfutott rajtam az öröm. Hogy jó hírt hoznak. Régóta nem járt nálam semmilyen hírrel senki.

– Az ötödiket is majdnem megölte – mondta a lány. – Ha nem olyan ügyes, és nem ugrik ki az autóból, vége annak is.

– Tudom – pislogott az öregasszony nedves, barna szemével. – Tőle hallottam. Eljött hozzám.

– Ki jött el? – kérdezte Dadagi.

– Az, aki végül megölte, ott, a hídnál.

– Fa-farkas Ferenc?

A lány felszisszent. Dadagi megint kimondott egy olyan nevet, ami neki már rég kiment a fejéből.

– Farkas – bólintott az öregasszony. – Először a rendőrökkel együtt járt itt, mert kíváncsi volt, hogy kit ölt meg. Aztán még egyszer eljött hozzám, hazafelé menet, mert itt lakik, nem messze, a Vizsla park 7-ben. Pár nappal

később megint csak eljött. – Amíg az öregasszony beszélt, alsó szemhéján megült a könny. – Azt mondta, ne gyűlöljem, muszáj volt, meg kellett tennie. Igaz, gondoltam, különben úgy járt volna, mint a többiek. De a szívem az hideg lett tőle; megkínáltam teával, ültem itt vele szemben, aztán egyszer csak leestem a székről. Ő emelt fel, ő hívta ki az orvost, jó volt hozzám. A fiamat pedig megölte.

– Szegény – mondta Márta, és megsimogatta az öregasszony májfoltos kezét. – Jobb így talán.

– Tudom. Ha nem hal meg, hát felakasztják. Négy ember! Szegény fiam!...

– Úgy beszél róla, mint a fiáról, pedig...

– Az enyém volt kicsi korától fogva. Az enyém most is, azzal együtt, amit tett. Sokat gondolok rá, mit hibáztam el, hogy ide jutottunk. Az a szerény, csendes, jó gyerek...

– Nincs rá ma-magyarázat – mondta Dadagi. – De vajon mire kellett neki oly szörnyen a pénz? Sokra vágyott? Álmodozó volt?

– Álmodozó – bólintott az öregasszony, és keze fejével megtörölte nedves szemét. – Akart egy nagyobb motort, aztán kocsit. Színes televíziót nekem.

– Van itt valami műhely? – kérdezte a lány.

– Hol?

– Itt, a kertben, a ház körül.

– Egy kamra van hátul a szerszámoknak. Kapa, ásó, lapát, gereblye...

– Hol csinálta az etetőket a madaraknak?

– A munkahelyén a raktárban barkácsolt mindig. Ha a motorja elromlott, azt is oda vitte be. Van ott egy tmk-műhely.

– Mi volt a szórakozása?

– Csak a bogarak meg a könyvek. Néha ha krimi ment, este átjött hozzám tévét nézni. Más a tévéből nemigen érdekelte. A krimi meg a természetfilmek. Szeretett egyedül lenni. Nem vonzódott a társasághoz.

– Lányokhoz sem?

Az öregasszony megrázta a fejét.

– Mondtam, félt tőlük. Tartózkodó volt, mivel a száját megoperálták. Meg a beszédje... Csak később tudtam meg, hogy akkor karácsonyra valakinek egy könyvet vett. Ott tartogatta magánál előre becsomagolva, fenyőággal díszítve.

De a végén nem adta oda.

– Hol az a könyv?

– Itt – mondta az öregasszony. – Odaát a szobájában.

Dadagi felugrott a székről.

– Megengedi, hogy átmenjek érte?

– A polcon van egy szalaggal átkötött csomag. A fenyőág már elszáradt rajta.

Dadagi megindult az ajtó felé.

– Vedd fel a pulóveredet – mondta a lány. – Hideg van ott.

Egymásra néztek. Mindkettőjüknek az járt a fejében, hogy most, másfél hónapja, karácsony előtt Dadagi fenyőággal díszített csomaggal jelent meg a főiskolán, a csomagban könyv volt, egy verseskötet, az első oldalán az állt: „*Szeretettel Mártának, Jancsi, 1986 karácsonyán.*”

Amikor Dadagi visszatért a könyvvel, fellapozta, s majdnem ugyanazt a szöveget találták az első oldalon: „Beának, a legkedvesebb kollégának szeretettel, Nosztori Pál, 1984. karácsony.” A fiú, aki négy embert megölt, nem vette magának a bátorságot, hogy így írja alá: *Pali*.

Ha Dadaginak lett volna kellő tapasztalata gyilkossági ügyekben, tudhatta volna: az ilyesmi nem sokat számít. Időnként ritka nagy disznóságokat követnek el félénk emberek, a kegyetlenség jól megfér a visszahúzódo természettel. Mondják is, hogy az alamuszi macskák ugranak nagyot.

A lány épp erre gondolt; a gyilkos és Dadagi szinte azonos ajándékozási módján eltűnődve, de ő így fogalmazott magában: lassú víz partot mos. Rájött, hogy valahol a lelke mélyén Dadagi alamusziségről meg van győződve, legalábbis mióta a félénk fiú egyszer hallott nevekkkel dobálózik, és bizonyos esetlenséggel leplezve éberségét, rejtett összefüggéseket keres. Lassú víz, bizony, gondolta, s elképedve eszmélt rá, hogy tulajdonképpen aláveti magát a dadogós, pirulós akaratnak, azért ül most itt egy számára teljesen reménytelennek tűnő beszélgetésben elmerülve.

Fogalma sem volt, hogy mit vár az öregasszonytól Dadagi, és miért fontos számára a könyv, a Radnóti- kötet, amelyet a gyilkos épp a bűncselekmények elkövetése idején ajándékba akart adni valakinek. Mert bizony Dadagi a könyvtől egészen izgalomba jött, füle lángolt, arca kipirult, s időnként

rohamszerűen rájött a dadogás. \

– Kö-kö-kölcsön kaphatom ezt? – kérdezte az öregasszonytól, kezében lóbálva a könyvet. – Vi-visszahozom majd, ha-ha-ha-hamarost.

– Elviheti – mondta az öregasszony. – Nincs rá szükségem.

– Kö-köszönöm – mondta Dadagi, és felállt. – Ne ha-haragudjon, hogy zavartuk. Lehet, hogy visszajövünk még.

– Mikor? – kérdezte az öregasszony.

– Ha az ékszerekről megtudunk valamit.

Elköszöntek tőle, megérintették sima, száraz kezét, aztán végigmentek a tisztára söpört betonlapokon. Zajtalanul nyílt ki előttük a vasrácsos kapu. Az utca néptelen volt, a hóban nem látszott más nyom, csak a kóbor macskák apró lábnyoma.

– Ke-keress egy telefonfülkét.

– Minek?

– Te-telefonálnom kell.

– Azt hittem, lábat akarsz benne mosni.

Dadagi füle kivörösödött.

– Ne haragudj – mondta. – Hü-hülye vagyok. Nem titkolódzó. A Fémforgácsoló Ktsz-t akarom felhívni. Beszélj velük, jó? Kérd a raktári tmk-műhelyt, és ke-keresd Beát. Ha telefonhoz jön, mondd neki, hogy találkoznai szeretnél vele.

– Miért?

– Ne mondj mást, csak azt, hogy fo-fontos dologban, megteszed?

– Meg – felelte a lány, és fejcsóválva Dadagira nézett. – Erőszakos vagy, mint Napóleon Austerlitznél.

Fogalma se volt, miért hallgat Dadagira, mi dolga itt egyáltalán, miért követi a fiú utasításait, úgy, mintha azok valami világos célt szolgálnának, miközben tudja, hogy sohasem kerülnek elő az ékszerek.

Ahogy befordult a kocsival a sarkon, megpillantott egy telefonfülkét, lassított, de nem szólt, várta, hogy a fülkét Dadagi észreveszi-e. A fiú azonban látszólag maga elé meredve ült, a szeme jóformán élettelen volt, a lány nem gondolt arra, hogy pillái mögül az alamuszi az ő térdét figyeli éppen. Pedig Dadagi teljes érdeklődését lekötötte ez a térd, ahogy barnán és

kereken kibukkant a szoknya alól, szerette volna bezárni két tenyere közé, szeretett volna ráhajolni...

– Hé – szólalt meg a lány. – Alszol?

– De-dehogy – rezzent fel Dadagi. – Mi baj?

– Ott a fülke. Jobbra két lépés.

– Miféle fü-fülke?

– Telefonálni akarsz, nem?

– De – mondta boldogan Dadagi, mert máris átérezte, hogy ott a fülkében szorosan mellette áll majd a lány, s mindent betölt az illatával. – Gyere.

Átmentek a járdán, Dadagi kinyitotta a fülke ajtaját, s leemelte a telefonkagylót.

– Ki van belezve – mondta a lány.

– Nem bűg – közölte Dadagi, és a perselybe dobott egy kétforintost. – Meg se nyikkan.

– Éppen azt mondom, hogy ki van belezve. Lógnak a csupasz drótok.

– Nem ad vonalat – húzta fel szemöldökét Dadagi, és a kagylóba nézett, aztán belefújta. – Várnunk kell.

– Ez hülye – állapította meg a lány, miközben kinyitotta az ajtót. – Azt magyarázom félórája, hogy nem működik ez a telefon.

– Nem működik – nézett bele a hallgatóba utoljára Dadagi. – Igazad van.

Helyére tette a telefonkagylót, amelyről fél méter hosszú szabad zsinór csüngött alá.

– Bi-biztos beázott – mondta. – Keresnünk kell egy másikat. Beáznak ezek.

– Tényleg nem látod? – kérdezte a lány. – Elszakadt a kagyló zsinórja.

– T-tényleg? – nézett rá Dadagi.

– Zsaruszem – mondta a lány. – Csak azt látja meg, ami kiböki.

Dadagi leemelte a kagylót, meglóbálta foszlott zsinórján.

– Ha nem jó, akkor meg miért lóg itt? Van ennek értelme?

– Nincs – mondta a lány. – Gyere, keresünk egy másikat. – Megfogta a fiú kezét, s mint egy vak embert, a kocsihoz vezette. Most elégedett volt, mert ebben a telefonos dologban előbb eligazodott, mint Dadagi. Arra gondolt, ha a nevek nem is maradnak meg a fejében gátlástalanul egymásra halmozódva,

azért néhány dologhoz mégiscsak ért.

A kis Fiat újra elindult. Dadagi szemlátomást magába süppedt, nagyokat lélegzett, egyre mélyebben szívta be a lány illatát. Egy idő után úgy érezte, hogy ez az illat teljesen betölti, s mivel különös képessége volt a beleélésre, a füle kipirult, orrcimpája remegni kezdett.

– Me-meleg van – mondta akaratlanul.

– Csöppet sincs – felelte a lány.

Aztán megint egy telefonfülkében álltak, egy nyomógombos készülék előtt. A lány fellapozta a közületi telefonkönyvet, hogy kikeresse a Színesfémforgácsoló Ktsz számát, el is jutott a színházakig, ott aztán az szbetű nem folytatódott tovább, valaki kitépett három lapot.

– Rohadj el – mondta a lány.

– Te-tessék? – kérdezte Dadagi.

– Nem te. Aki kitépte.

– Hívd a tu-tudakozót.

A tudakozó ötször foglalt volt, a hatodikra a hívás kicsengett. Egy ingerült női hangtól Márta megtudta a számot, noteszt vett elő, és felírta.

– Kicsit tartsd el a füledtől a kagylót – mondta Dadagi –, hogy a beszélgetést én is halljam.

Két téves hívás után a fémforgácsoló központja jelentkezett.

– A raktári tmk-műhelyt kérem – mondta a lány.

Egy rekedten rikácsoló hang visszakérdezett.

– És kit onnan?

– Beát.

– Milyen Beát?

– Van ott műhelyiroda?

– Van.

– Hát kérem azt.

– Nagyon jó – dünnyögte Dadagi ügyes vo-voltál ezzel az irodával. – Szorosan egymás mellett álltak, a testük összeért. – Legyen Dér Ádám áldott – gondolta Dadagi.

– Ladányi – szólalt meg a telefonban egy mély, undorítóan magabiztos férfihang.

– Jó napot – mondta a lány. – Elnézést kérek, Beával szeretnék beszélni.
– Miféle Beával?
– Úgy tudom, önöknél dolgozik. Vagy a raktárban, vagy a tmk-n.
– Szabó Bea?
– Igen – vágta rá a lány.
– Maga kicsoda?
– Hogyhogy kicsoda? A barátnője.
– És nem tudja, hogy két éve meghalt?
– Bea meghalt? Úristen! Külföldön voltam...
– Öngyilkos lett – mondta elégedetten a férfihang. – Altatót vett be.
– Másik Bea nem dolgozott ott?
– Mi az, hogy másik Bea? Hát nem Szabó Beát kereste?
– De – mondta a lány.
– Nincs másik. Nem is volt. Megmondaná, hogy mit akar?
– Semmit – felelte Márta, és helyére tette a kagylót. – És most? – nézett a fiúra.

– Mo-most? – kérdezte Dadagi, és olyan képet vágott, mint aki feltehetőleg kifogyott az ötletekből. – Ha nincs másik Bea, hát nincsen.

– Biztos, hogy mi ezt a Beát kerestük?
– Se-semmi se biztos.
– Furcsa, hogy öngyilkos lett. Hogy éppen ő.
– Furcsa. Ta-talán...

– Arra gondoltál, hogy esetleg hozzá kerültek az ékszerek?
– Le-lehet – felelte Dadagi, és sajnálkozva érezte, hogy a lány egyre jobban eltávolodik. – Minden lehet. Ki tudja?

– Semmi se biztos, de minden lehet, mi? – kérdezte a lány, és fejcsóválva nézett Dadagira. – Igazi rendőrduma. Mintha már rég túl lennél a főiskolán. Nem kellene utánanéznünk ennek a Beának, vagy a másiknak?

Dadagi, aki semmit sem akart inkább, mint itt állni ebben a szűk telefonfülkében ezzel a lánnyal, összeráncolta a homlokát.

– Hi-hívjuk Dér Ádámot – mondta. – Beszéljünk inkább vele.
– Jó – egyezett bele rögtön a lány. – Mit mondunk neki?
– Majd kiderül – dünnyögte Dadagi, és azon imádkozott, hogy Dér Ádám

minél nehezebben kerüljön elő.

A főiskolán nem találták.

– Van egy szá-szám a fejemben. 907-911 – mondta Dadagi. – Próbáld meg ezt.

– Mi ez?

– Go-gondolom, az otthoni száma.

– Honnan tudod az otthoni számát?

– Még ősszel mondta az egyik előadásán: olyan ez, mintha mondjuk valaki engem felhívna a 907-911-en, és azzal zsa-zsarolna, hogy felgyűjtja a Nemzeti Múzeum őslénytárát.

A lány hitetlenkedve nézett rá.

– És te ezzel a szöveggel együtt megjegyezted a számot is?

Dadagi elpirult.

– Nem tehetek róla. Ha egyszer egy szá-szám bemegy a fejembe, bent is marad.

Márta fejcsóválva tárcsázott. Három csengés után Dér Ádám vette fel a kagylót.

– Honnan tudja ezt a számot? – kérdezte, miután a lány megmondta a nevét. A hangjában volt egy kis ingerültség.

– Jancsi tudta, nem én – felelte a lány.

– Miféle Jancsi?

– Akivel a szakdolgozaton együtt dolgozunk.

– Lehetetlen. Egyszerűen nem jöhet létre ilyen kapcsolat. Ezt a számot a főiskolán senki se tudja. Ott van a Jancsi?

– Itt.

– Adja hát.

– I-igen – mondta Dadagi. – Itt vagyok.

– Honnan szerezte ezt a számot?

– Nem sze-szereztem. Megmaradt a fejemben, hogy ez az otthoni száma.

– Nem az én számom. Egy ismerősöm szá-száma.

Dadagi nem tudta, Dér Ádám nyelve botlott, vagy gúnyolódik, de mindenesetre őt egyre jobban elfogta a dadogás.

– Akkor te-tetszett mondani, amikor a te-telefonon fe-fenyegetőzők

viselkedéstanáról ta-tartott előadást.

– Micsoda? Mit mondtam én?

– E- ezt a számot.

Dér Ádám egy pillanatig hallgatott.

– Szóval azt állítja, hogy az előadásomban példaként ezt a számot említettem, és maga felírta?

– Nem írtam fel.

– Hát akkor?

– A fe-fejemben maradt.

Hallani lehetett, ahogy Dér Ádám nyel egyet.

– És most előjött?

– Elő.

– Megkérem, felejtse el, megteszi?

– Meg. Ha tudom.

– Mit akarnak?

– Sze-szeretnénk beszámolni a munkánkról és az ékszerekről.

– Tényleg nem írta fel akkor ezt a számot?

– Nem – felelte Dadagi.

Dér Ádám hangjában teljesen új keletű érdeklődés csendült.

– Délután kettőre várom magukat. Hozzák az ékszert is.

– Az még ni-nincs meg.

– Nincs?! – mondta Dér Ádám. – Meglepő. De majd csak meglesz. Ha a telefonszám beugrott, az is beugrik. Kettőtől négyig érek rá.

– Kö-köszönjük – mondta Dadagi.

– Várjon csak, magának más dolgokban is így fog a feje?

– Nem tu-tudom.

– Hogyhogy nem tudja?

– Bocsánat – szólalt meg a lány, kivéve Dadagi kezéből a telefonkagylót. – Ez ilyen. Köpi az adatokat.

– Különös – mondta Dér Ádám. – Pedig első látásra nehézfejűnek, legfeljebb átlagosnak néz ki. Ne sértődjön meg.

– Nem sértődős – mondta a lány. – Meg nem is hallja. A fülemhez szorítom a kagylót. Dicsérje csak nyugodtan.

– Várom magukat – mondta Dér Ádám. – Magát, meg azt a vörös számítógépet. Az aktákat is hozzák magukkal.

– Jó – felelte a lány –, örömmel megyünk. Ketyeg ez a telefon, és nincs nálam több kétforintos.

– Akkor tegye le.

– Oké – mondta a lány.

Vallomás

Szilveszterkor mentem ki újra először, már nem voltam olyan erőtlen, a torna meg az idő segített rajtam. Lődörögtem az utcán a térdig érő latyakban, emberek között, beletrombitáltak az arcomba, konfettivel szórtak le, lökdösődtek, rám mosolyogtak. A Blahától lesétáltam az Astoriáig, elkábított az üvöltés, a végén a lucskos hóban fázni kezdett a lábam. Tízezer forint volt a bőrkabátom zsebében, a dzsekit nem viseltem a második eset óta, mert az a futóbolond mégiscsak látta rajtam a Gellérthegyen, s lehet, hogy később a rendőrökkel is összejött. Tényleg, összejött? A múzeum előtt fogtam egy taxit, kíváncsi voltam, a sofőr résen van-e, kétségkívül jól megnézett magának, már az sem tetszett neki, hogy hátra ültem, végig a visszapillantó tükörben figyelt. Aztán észrevettem a gumiszerelő vasat, ott tartotta a keze ügyében a sebváltó mellett. Szegény jó marha, bízott a pajszerben, mint minden sofőr. Persze nem akartam én tőle semmit, fegyver nélkül ártalmatlanul ültem mögötte. A Vágóhíd utcába vittem magam, az volt a tervem, tovább csinálom a taxizást, érdekelt, hogyan viselkednek a többiek, tudtam, ennek majd hasznát látom.

Hetvenöt forintot mutatott az óra. Amikor fizetni akartam, az ütő megállt bennem: a bőrkabátom zsebében egy fillér se volt, ugrott a tízezer forint, valaki útközben kizsebelt. Ahogy szabadkozni kezdtem a pénz miatt, a sofőr keze már rajta is volt a pajszeren. Jól nézek ki, ha ez itt fejbe csap, gondoltam, belekerülök a baedekkerbe, és akkor a zsaruk is foglalkozni kezdenek velem, pusztá kötelességtudatból szemügyre vesznek, kérdezetnek. Nagy nehezen összekapartam hetven forintot, miközben a

zsebtolvajokról makogtam valamit, az ürge teljesen harcra készen, összehúzott szemmel figyelt. Nevetnem kellett, hát mit gondolnak, hogyan megy ez.

Végül nagy nehezen beérte hetvenkét forinttal, bőszükén, szitkozódva hajtott el, mintha becsaptam volna. Mehettem haza gyalog. Akármilyen kis kockázatnak is látszott, elhatároztam, hogy taxist nem viszek a lakásom közelébe, az elejétől a végéig kerültem azt, amit a zsaruk annyira szeretnek: az összefüggést.

A Soroksári úton elkaptam egy buszt, persze bliccelnem kellett, tiszta röhej volt, otthon a kaszni megtömve pénzzel, itt meg minden zsebem üres. A rohadt zsebtolvaj zsilettel dolgozott, a franc tudja, hogyan, felhasította a belső zsebemet. Hogy mikor? Az egészből nem vettem észre semmit, úgy látszik, vannak még ügyes emberek. Nem haragudtam rá, engem csak a hebehurgyák tudnak bőszíteni, az erőszakos nagyhangúak, akik lehengerlik és rémisztgetik az embert. Szerencsére az igazolványaimat nem vitte el. Az volt az elvem ugyanis, hogy amíg ez a dolog tart, kerülöm a rendőrséget a legártalmatlanabb ügyekben is. És pótigazolványért csak-csak magukhoz kellett volna mennem.

Elhatároztam, hogy a Szilveszter estjét taxizással töltöm, próbára teszem őket, hadd lám, a következőknek Isten adott-e esélyt. Persze tudtam, hogy aligha, de elvem volt az alaposság. A magam bőrén tapasztaltam, hogy az Úr sok mindent megenged, de nem végzi el az ember helyett a dolgát. Otthon kicsit felmelegedtem, aztán zsebre gyűrtem újabb tízezer forintot, úgy mentem ki és be a házba, hogy nem látott senki. Örültem ennek, mert a bújócska akkoriban szokásommá vált, valahogy azért mindig éreztem, hogy tilosban járok. Persze az utcánk télen eléggé néptelen.

Hamarosan fogtam egy JC rendszámú taxit, a sofőr egy szemüveges, vézna, okos öreg fickó volt, amikor megkértem, hogy vigyen ki Gyálra, teljesen berezelt, és azt mondta, nem megy a játék, mert ő nem fog onnan üresben visszajönni. Rámosolyogtam, és megnyugtattam, csak pár percre szaladok be Gyálon a sógoromékhöz BUÉK-ot kívánni, jövünk is vissza, a fuvar vége az EMKÉ-nél lesz, a város közepén. A kisöregnél nem láttam pajszert, védekezésüképpen ő csak a fogát szívta. Végül is ráállt, kivitt Gyálra,

ahol falból bementem a presszóba és a részek között ittam egy kávé. Visszafelé jövet a sofőr már megkönnyebbült, csevegni kezdett, szóba hozta, hogy kinyírtak egy taxist, ezért volt velem szemben bizalmatlan. A másik esetről nem sokat tudott, csak azt, hogy az is kocsiban történt. Amikor beértünk a városba, megmutatta a pajszerjét, tartót szerelt az ülése alá, onnan húzta elő a vasat. Bizalommal volt irántam, így aztán amikor kitett az EMKÉ-nél, jó nagy borraalót adtam neki. Abban persze biztos lehettem, a harmadik eset után nem lesz könnyű rávennem a delikvenset, hogy vigyenek ki a prérire, de a pajszervas kézenfekvő helyét már jobban ismertem, mint ők maguk.

Taxiztam majdnem éjfélig, főleg JC-sekkel, mert az ő viselkedésük érdekelt leginkább. Végül arra a meggyőződésre jutottam, nem lesz túlságosan nehéz elkapnom a következőt, csak el kell vele hitetnem, hogy ha odaadja a pénzt, életben hagyom. A taxisok nagy vagányok a gumivasukkal, de fegyverrel szemben a vagányság szart se ér.

Megnyugodva értem haza, és arra az elhatározásra jutottam, hogy ha teljesen visszanyerem az erőmet, akkor egy héten belül megcsinálom a következőt.

Tudtam, hogy egyre óvatosabban kell eljárnom, jobban mondva, nem is óvatosan, hanem gondosan. Például ki kell várnom legalább a műszak közepét, amikor már több pénz van a sofőröknél, ez okvetlenül a dolog lényegéhez tartozott. A profi taxisok általában ragaszkodnak a szokásaikhoz, van kedvenc helyük, ahol megisznak egy kávé, van drosztjuk, ahol holtidőben jobban számíthatnak fuvarra, van olyan köztük, aki az adott helyen félreáll, és zsebből megvacsorázik, a másik hazamegy melegeget enni, úgy intézi a dolgát, hogy erre is jusson egy kis ideje.

Jó, ha az ember tisztában van ezekkel a szokásokkal, mert igazából csak így számíthat rá, hogy semmi sem éri váratlanul. Figyelni kezdtem hát a következőt, először azt állapítottam meg, hogy minden harmadik héten délután 4-től éjfélig dolgozik. Rájöttem, hogy nap-nap után úgy intézi, hogy este 8 körül a Benczúr utcai Capri presszóban megihasson egy kávé. Nem érdekelt, miért jár éppen oda, az volt a lényeg, ott megvárhatom. Mindig negyedórát töltött odabent, addig elsötétítve félreállította a kocsiját, úgy fél

kilenc körül gördült be a drosztba, amely pontosan ott van a presszó előtt. Január 9-én már megcsináltam volna a dolgot; a taxiállomáson vártam rá, de amikor be akartam szállni a kocsiába, egy nő, egy kifestett vén ribanc, félrelökött azzal, hogy neki sietni kell. Jól kibaszott velem, mert délután Budakeszin túl, a kiválasztott hely közelében leállítottam a kocsimat, s ha az éjjel is ott áll, már feltűnő lesz, valaki okvetlenül kiszúrja. Ezért aztán busszal kimentem érte, és 11-ére merőben új tervet eszeltem ki, amihez nem volt szükség a kocsimra. A Caprinál fél kilenckor most is elém akart vágódni egy nő, de mondtam, hagyjon békén, tovább szívóskodott, a sofőr kiszólt a volán mögül, nekem adott igazat, kitárta az első ajtót, úgy sietett a segítségemre. Az a perszóna erre beült a hátsó ülésre, mondtam, nem baj, vigyük el először őt, hátha egy felé megyünk. Arra nagyon vigyáztam, hogy az arcomat a szipirtyó ne lássa meg, de tudtam, a bőrkabátomat ezek után elégethetem. De ő kiharancsolta a nőt a kocsiából, az meg habzó szájjal megfenyegette, hogy feljeleníti. Jól betett volna nekem a feljelentés a hulla ellen, mert az a sofőr a gyilkosának adott igazat; utálok, ha a zsaruk így lelik meg az összefüggést. Nincs nagyobb szar a véletlennél. Közbeszóltam hát, udvariaskodtam, így aztán elvittük a nőt a Vígyszínházhoz, szerencsére útba is esett, ott kiszállt, kifizette a viteldíjat, én meg mondtam, azért ne hajtsuk vissza az órát, az egész amúgy is az én fuvarom. Ő megköszönte. Udvariasan azt mondtam, semmiség. Ezzel aztán elnyertem a bizalmát, és mikor megtudta, hogy Nagykovácsiba megyünk, nem vitatkozott. A Margit-hídon jártunk, amikor felhívta a központját, és közölte, hogy Nagykovácsiba tart utassal, ha netán tudnak onnan fuvart visszafelé, szóljanak neki. Amint a helyére tette a mikrofonját, közöltem vele, hogy felesleges volt fuvarért szólni, hiszen visszajövünk, csak beugrom a sógoromékhöz a falun túl az erdészházba. Ott meg is várhat. Beszólt a központba, hogy sztornó az egész, utasa visszahozza Nagykovácsiból. Ezután szóba jött a taxis gyilok. Mondta, hogy ő Tóth Istvánt ismerte jó régről, együtt balhéztak, de most nem is tudta, hogy taxizik. Elmondta, hogyan lőtték agyon, hogyan gyújtották föl benzinnel azt az embert, szörnyülködve hallgattam, vártam, mikor mutatja meg, hol tartja a pajszerét. De ennél kalapács volt. Mégpedig a szöghúzó végét akarta használni, jó élesre köszörülte, őt nem kapja el olyan simán a gyilkos, mint a

másikat, fogadkozott nekem, s szó nélkül keresztülhajtott a falun, a félreeső erdészház felé. Nyugodt volt. Ónodit persze nem ismerte.

A rezervátum kerítésénél megállítottam. Kértem, szálljon ki a kocsiból, kíséren el, annyit beszélt a gyilkosságról, hogy rám jött a félsz. Kinevetett, de aztán lezárta a kocsit, és velem tartott. A slusszkulcsot a jobb zsebébe tette. Az erdészházhoz egy pihenőpadokkal ellátott fehér kavicsos út vezet, amely holdtalan éjszakákon is enyhén világít. Most holdtölte volt, felhőtlen ég. Tejszínű fényben mentünk. Nem találkoztunk senkivel. Egy kutya folytonos ugatását hallottuk. Kísért bennünket. Mentünk nyugodtan egymás mellett, ő a gyilkosságokról beszélt, fogadkozott, ha a pasast valamelyik taxis elkapja, ne féljek, az URH-hívásra ott lesz ő is, és higgyem el, az ürgét darabokra tépik, mielőtt a rendőrség odaér. Tudom, hogy darabokra téptek volna.

Jól benne jártunk az erdőben, amikor úgy tettem, mintha kibicsaklott volna a lábam. Leültetett egy padra, látszott, jószívvel van irántam. Közben elővettem a fegyvert, amely most megint pisztolynak látszott, mert ráragasztottam a műcsövet. Ott állt velem szemben a tejszínű fényben Azt mondtam neki:

– Nézz most ide.

A tegezésre meglepődött, de nem fenyegetésként, hanem bizalomként fogta fel.

– Én vagyok az – mondtam. – Én lőttem agyon Tóth Pistát és Ónodi Pétert. Akkor látta meg, mi van a kezemben.

– Ónodi Pétert – ismételte bambán, s bár nem fogta fel egészen, miről van szó, azonnal előkapta a kalapácsot.

A dolog veszélyes volt, féltem, hogy a dzsekijét a lövedék nem üti át, ezért neki is az arcába lőttem. Nem ért el a kalapáccsal, hadonászni és bukdácsolni kezdett.

– Megöllek téged is – mondtam, miközben ő felém fordította vért spriccelő arcát. – Tudod már?

Nem bántam, hogy bevérez, tudtam, úgyis el kell égetnem a bőrkabátot. Néhány pillanatig keringtünk egymás körül, míg végül a füle mögött ismét meg tudtam lőni. Arra összeesett. Kesztyűt vettem fel, és lehúztam az útról.

Kikutattam a zsebeit, elvettem tőle a pénzét, a slusszkulcsot, a nyakáról letéptem a láncot, az ujjáról le akartam húzni a karikagyűrűt, de nem bírtam, mert a hús rádagadt.

A félelmét nem éreztem, de ahogy az első lövés után egyensúlyt keresve hadonászott a karjával, az valahogy mégis kielégített. Most már tudtam, hogy sokat megengedhetek magamnak.

Egyszer csak eltűnt a hold. Felhő jött. Megéreztem a hó szagát.

Visszamentem a taxihoz. A kutya mindvégig ugatott, de nem hangosabban, mint azelőtt.

A kocsiban eddig csupasz kézzel nem nyúltam semmihez, most pedig kesztyűben dolgoztam, átkutattam mindent belül, aztán a csomagtartót is, felhasogattam a kárpitozást. 2600 forintot sikerült összeszednem az előzőekhez képest csekélyke összeget. Nem én tehettem róla, hogy aznap csak ennyi gyűlt össze neki.

Szétszedtem a fegyvert a szokott módon, azután elindítottam a Ladát Szép óvatosan visszahajtottam vele a városba. A Komjádínál jártam, amikor esni kezdett a hó. Az Orfi mögötti parkolóban állítottam le a kocsit, gondosan lezártam, majd a hídnál a Dunába dobtam a kulcsát.

A 12-es busszal mentem a Boráros térig, onnan a saját kocsimmal haza. Tudtam, ennél tisztábban intézni egy ügyet lehetetlen. A bőrkabátomat ollóval apró darabokra vágtam, és elégettem a kandallóban, a hamuval felhintettem a ház előtt a járdát.

Ezúttal nem fogott el rosszullét, se láz, se hányinger. Még egy ügy és még egy, gondoltam, aztán vége. Újra az leszek, aki voltam. Vagy az, aki sohase voltam.

Nem döntöttem még el, hogy mit csinálok a pénzzel, az biztos volt, nem tartom meg, csak annyit használok el belőle, amennyi fedezi ennek a dolognak a költségeit. Akkor már több hónapja alig dolgoztam, és akárki akármit gondol, ezeknek az ügyeknek az előkészítése elég sok pénzembe került. Semmi sincs ingyen.

A fegyver darabjait a szokott helyekre tettem, a nyakláncot beraktam a kandallóba a téglá mögé, csak az ügy legvégén ragasztottam be azt a téglát epokittal.

Elhatároztam, hogy gyorsan végzek a negyedikkel. Az utolsó dolog előtt pedig pihenek két hetet, mert ahhoz erő, gyorsaság és fokozott figyelem kell. Na meg szerencse.

Tudtam, a sofőréberségtől az utolsónál már nem kell tartanom. Attól a naptól kezdve minden reggel és este futottam, szökdeltem, gimnasztikáztam, éreztem, hogy feszes és hajlékony vagyok, bíztam benne, hogy nem végzem tolószékben.

Közzjáték

– Jöjjenek be – mondta Dér Ádám, amikor meghallotta Dadagiék szerény kopogtatását. Mindkettőjükkel kezét fogott, aztán a dohányzóasztalka mellett lévő mély fotelekhez vezette őket.

– Tudja még azt a telefonszámot? – kérdezte Dadagitól.

– Tudom.

– Felejtse el.

– Nem bi-bírom – felelte Dadagi. – Most, hogy szóba jött, már végképp nem.

– Akkor titokként kezelj e – mondta Ádám. – Vannak hasonló titkai?

Dadagi bambán mosolygott, mint aki nem tudja, miről van szó.

– Az összes név megragad a fejében – szólalt meg Márta. – Csak meg kell nyomni a gombot, és mondja, kissé zötyögve ugyan, de mondja, mondja.

– Beszélő kompjuter – bólintott Ádám. – Japán szabadalom, csak nem elég kicsi. De miért magának ferde a szeme? – nézett a lányra, aztán, mint aki csak egy bizonyos határig érti a viccet, elkomolyodva így folytatta: – Mit intéztek?

– Bu-butaság volt az ékszerekkel – kezdte Dadagi a szerénységtől sápadtan. – Nem is tudom, mire szászámítottunk a főkap. nyomozói után. Nyi-nyilván minden lehetséges helyet számításba vettek. Mi pedig...

Dér Ádám felhúzta a szemöldökét.

– Én mondtam, hogy a főkap. alapos. Mégis utána néztek az ékszereknek?

Dadagi hunyorgott.

- Fu-futólag – mondta. – Merőben az én ötletem volt.
- Az enyém is – szólalt meg a lány. – Inkább az enyém.
- Semmi vész – mondta Dér Ádám. – Nincs okuk mentegetni egymást. Hogy várjanak vele, az részemről nem tilalom volt, hanem tanács. Nem akartam, hogy időnek előtte elveszítsék a kedvüket. Hol keresték az ékszeret?
- Ahol a gyilkos lakott, a nagynénienél, a kerti házban.
- De a né-nénike semmit se tud.
- Az ám – ingatta a fejét Ádám. – Ha tudna valamit, már rég elmondta volna. Szóval nem ott hever a kincs?
- A rendőrök kilőtt töltényhüvelyeket találtak...
- A ma-madáretetőkben...
- Miben? – kérdezte Ádám.
- A gyilkos szalmafedelű házikókat csinált a madaraknak. Egy egész csomót. Tányérokkal.
- Ti-tíz – vágott közbe Dadagi.
- Lehet, hogy pont tíz – mondta idegesen a lány. – A néni az etetőket mindennap szotyolával tölti fel. Ő is talált hüvelyt a szotyola között. Mind a tíz előkerült.
- Tíz?
- A gyilkos tízszer lőtt éppen.
- Na-nagyon szép etetők – szólalt meg Dadagi. – Furnérlemezből lombfűrészsel csinálta. Nagyon gondosan. Volt türelme. Bogarakat is gyűjtött. Sokat megtudtunk róla. Mégsem tu-tudom elképzelni, hová tehetette az ékszereket.
- Nem olyan nagy baj – szólalt meg Ádám. – Végül is nem az ékszerek keresése a dolguk. Egyébként a madáretetés és ékszerdugdosás között nem látok összefüggést. A dossziéval végeztek már?
- Még nem egészen mondta a lány – Közben kiszaladtunk a nénihez.
- Sze-szereti Radnótit – dünnyögte Dadagi.
- Kicsoda? – nézett rá Ádám.
- A gyilkos – mondta a lány.
- Ezt meg honnan veszik?
- Radnóti-kötetet akart ajándékozni egy lánynak.

– Itt van – mondta Dadagi. – És ezt a verset meg is jelölte: „Engedj meghalnom, édes, és gyu-gyújts majd na-nana...”

– Hadd látom – mondta Ádám. – „Engedj meghalnom, édes, és gyújts majd nagy tüzet, éhes lángokkal égess meg, égess. Engedj meghalnom, édes.”

– Gyönyörű – szólalt meg a lány.

– Hm – dünnyögött Ádám, kezében a verseskötetet szorongatva. – Ez az elején itt, a gyilkos írása?

– I-igen – bólintott Dadagi.

– Biztos?

– Bi-biztos.

– Csak annyiban, hogy a nagynénje mondta – szólalt meg a lány.

– Valami Beának szánta. S miért nem küldte el?

– Té-tényleg – döbbsent meg Dadagi. – Hiszen nem küldte el. – Belélapozott a dossziéba. – Mimikor is zuhant le? Február 6-án. Attól még elküldhette volna.

– Attól tartok – szólalt meg egy csöpp furcsálkodással a hangjában Ádám –, hogy nem merte elküldeni.

– Biztos – mondta Márta. – Egészen biztos. Tele volt gátlással. De miért pont ezt a verset választotta? Mit akart az éhes lángokkal? Hiszen ő épp akkor gyújtott fel egy kocsit...

– És egy so-sofőrt...

– Nincs összefüggés – mondta Ádám. – Ez a vers nem agresszív. Inkább lágy, nosztalgikus, elringató. Nyoma sincs benne erőszaknak. Ez nem egy támadó ember verse.

– Ra-radnóti a legérzékenyebb költő...

– Nem rá gondolok – mondta Ádám. – Hanem a gyilkosunkra. Miért ezt a költőt és ezt a verset választotta ki? Ő, aki tényleg nyugodtan ölt...

– Nyu-nyugodtan?! – nézett rá Dadagi.

– Radnóti írta azt is: „Duzzasztja keblük sok kicsiny siker, s nyugodtan ölnek majd, ha ölni kell.” Keressék meg ezt a Beát. Beszéljenek vele.

– Próbáltuk – mondta a lány. – Meghalt.

– Öngyilkos lett – bólintott Dadagi. – Két évvel ezelőtt.

– Na lám – mondta Ádám.

– Go-gondolja, hogy összefüggés van?

– Nem gondolom. Ne gondolják maguk se. Inkább azt ajánlom, most már határozzuk meg a szakdolgozat témáját közelebbről. Tegyük talán a középpontba a gyilkos személyiséget. Nem lesz könnyű, mivel épp ez az, amivel a vizsgálatnak sürgősen volt foglalkoznia, hiszen védelemre, tárgyalásra, ítéletre, vádemelésre egyáltalán nem került sor. Magától zárult le az ügy. Próbáljuk megválaszolni azt a kérdést, hogyan fér össze egy Radnóti-barát madáretető lény a gyilkossággal. – Dér Ádám hangjában volt valami gúnyos könnyedség, amellyel nyilvánvalóan a dolgok drámaiságát és érzelmességét kicsinyellte le. – Mert a történetek szerint nyilván összefért.

– Nyi-nyilván – mondta Dadagi. – Különben az egész nem történt volna meg.

– Ajánlanám – folytatta Ádám –, hogy keressék meg az ügy előadóját, Avas századost, mert az ő személyisége is érdekes lehet. Hiszen nemcsak a gyilkosoknak van lelkük, hanem néha a rendőröknek is. Beszéltem vele, szívesen látja magukat. Az ügyről is szívesen beszél, habár nem sorolhatja a megoldott esetei közé, mivel a megoldás egy kívülálló műve lett. Nagyon indokoltnak tartanám, ha ezt a kívülállót is felkeresnék, úgy hiszem, hogy majd, amikor a gyilkos személyisége körvonalaiban már kirajzolódott előttünk, érdekes lesz hallani, mit mondhat róla az az ember, akit nyilvánvalóan ugyanúgy meg akart ölni, mint a többieket. Ha van valaki, aki bizonyos értelemben tanulmányozhatta a gyilkos pszichéjét, hát ő az. Állítólag nemcsak bátor, hanem értelmes ember is. Mindenesetre keménykötésű, ha meg tudta tenni azt, amit megtett abban a nehéz pillanatban, a gyilkos fegyverétől fenyegetve. Gondolom, maguk ketten továbbra is szívesen dolgoznak együtt.

– Pe-persze – vágta rá Dadagi, igenlően meglengetve vöröslő fülét.

A lány beírta egy bőlintással.

– Akkor hát – állt fel Dér Ádám –, ha bármi probléma adódik, a továbbiakban is nyugodtan keressenek meg. Nem felejtette el még azt a számot? – nézett Dadagira.

– De-dehogy.

– Tehát, miként megállapodtunk, azon a számon ne hívjon. Itt, a főiskolán

hagyjanak üzenetet, látják, ott a rögzítő magnó a telefonkészülék mellett. És még valami – érintette meg Márta vállát –, ha azzal az emberrel beszélnek, aki végül is megfogta a gyilkost, említse meg neki, hogy a gyilkos szerette Radnótit. Kíváncsi vagyok, ő mit szól hozzá, elhiszi-e.

– Jó – mondta a lány, valamitől furcsamód egy csöppnyit megborzongva. – Megkérdezem.

Távozásuk után Dér Ádám sokáig tűnődve ült íróasztala mögött, különös érzés zavarta, egy csöppnyi kétely, amely sehogy sem akart gondolattá formálódni. Annyi problémát oldott már meg, s annyi jellemző példát vett szemügyre, hogy az összehasonlítás, ellenőrzés kényszerétől most sem bírt szabadulni. De olyan tétován forogtak fejében a gondolatok, olyan oktalanul, mintha nem tudná eldönteni, hogy az egyszeregy felülvizsgálatra szorul, vagy jó úgy, ahogy van. Aztán teljesen váratlanul az jutott eszébe, hogy elfelejtette figyelmeztetni Dadagiékat. Valamit elfelejtett. De mit? – dünnyögte maga elé. – Mit felejtettem el?

Közzjáték – új szereplővel

Avas, életvédelmi csoportvezető, mint minden rendőr, hullafáradt és elfoglalt ember volt, így aztán amikor Dér Ádám tanítványai jelentkeztek nála a Nosztori-ügyben, a legszívesebben elküldte volna őket a francba. Az meg különösen idegesítette, hogy a két főiskolás közül az egyik lány, mint valami civilben, benne is mélyen gyökerezett az az előítélet, hogy annál a nőnél, aki önszántából rendőrnek áll, nincs minden rendben. A százados valami kis lelki ferdeséget még csak-csak elfogadott volna, de nem tudta leküzdeni gyanúját, hogy itt inkább az arc ferdeségéről, terjedelmes fenékről, vagy dongalábról lesz szó, amelyhez szükségszerűen kemény, egyenes és zord lélek társul. Tudta ugyan, hogy a közlekedésrendészetnél, vagy az eligazítóknak csinos leányzók is dolgoznak, mégis élt benne az a meggyőződés, hogy egy jó nő, ha mondjuk, száz ruha közül választhat, bizonyosan nem az uniformist választja.

Ezért amikor meghallotta Márta hangját a telefonban, a legrondább modorát vette fel, amelyben a kedélytelenség atyáskodó felhangokkal társult. Úgy viselkedett ilyenkor, mint egy epebajos tömbbizalmi, akit éppen tejszínhabbal kínálnak. Emberöléssel gyanúsított idióta cigánygyerekeknél szokta használni ezt a hangot pofon helyett, és legtöbbször nem vallott vele kudarcot. Ettől most annyiban tért el, hogy elvtársnőzte a rendőrleányt. Rablógyilkos cigánygyerekekkel ilyet sosem tett, mivel nem akarta próbára tenni a tűrőképességüket.

– Kuti elvtársnő – mondta, miután Márta előadta kérését –, miért gondolják maguk, hogy én nem tudok mit kezdeni az időmmel. Maguk valószínűleg ráérnek, ott, a főiskolán, de mi...

– A tanár úr szerint – szólalt meg Márta – ön szívesen találkozik velünk.

– Elvtársnő – emelte fel intően a hangját Avas százados természetesen szívesen találkozom magukkal, csak arra kérem, ne lopjuk egymás idejét. Egy óra elég lesz maguknak?

– Még sok is – mondta Márta, aztán befogta a telefonkagylót, és odasúgta

Dadaginak. – Egy dupla címeres bunkó.

Avas százados, aki valójában nem volt bunkó, csak amúgy rendőr módra, ha akart, tudott annak látszani, egy pillanatra elgondolkozott, mert a lány kedvesen csengő hangja sehogy sem volt összhangban egy ambiciózus, talpig becsületes és talpig vastag lábú rendőrnő képével.

– Hol találkozhatunk? – kérdezte hát kissé lágyabban az előzőeknél. – Megfelel maguknak az irodám?

– Meg – felelte Márta, aki közben beletörődött, hogy egy bunkóval beszél.
– Ha önnek megfelel.

– Hány évesek maguk? – kérdezte a bunkó.

– Én huszonegy, a társam huszonhárom.

– Ühüm. És mi a nevük?

– Kuti Márta és Szabó Nagy János.

– Hát hárman vannak? – mondta Avas százados, aki szerette a hűrt végsőkig feszíteni.

– Ketten – felelte nyugodtan a lány.

– Csak azért kérdem, kislány, hogy leadhassam az eligazítóba. Ma délután öt körül jó lesz?

– Jó. Magának is?

– Hm – akadt el egy pillanatra a százados szava. – Épp azért bátorkodtam szóba hozni. Tehát?

– Rendben – mondta a lány.

– Tehát 17 óra. Pontban. Az már a szabad időm. Hm... na mindegy. Második emelet 7. Tudják, hol dolgozom?

– Tudjuk.

– Helyes. Keressék a főnöki szobát a másodikon. – Avas még egy utolsó kísérletet tett, hogy a lányt elriassa. – Értem?!

– Érti – mondta a lány.

– És mit akarnak tulajdonképpen?

– Szakdolgozatot írunk a Nosztori-féle gyilkosságról. Az ügy aktáit félig-meddig ismerjük már. Az ön személyes véleményére és érzéseire vagyunk kíváncsiak.

– Nincs személyes véleményem, kislány. És főleg érzésem nincs. Nem is

mi fogtuk meg Nosztorit.

– Tudom. De az ügyben mégiscsak monstre nyomozás folyt.

– Monstre – ismételte Avas százados, és arra gondolt, hogy egy kellemes hang tulajdonképpen nem sokat jelent. – Értem, elvtársnő. 17 órakor várom magukat.

Márta belenézett a telefonkagylóba, aztán Dadagihoz fordult.

– Letette a bunkó. Mit tud ez nekünk újat mondani?

– Tévedsz, ha a ha-hangja után ítéled meg. A be-beszéd nem minden. Ha velem beszélnél telefonon, esetleg azt gondolnád...

– Azt – mondta a lány.

Avas századosnak leesett az álla, amikor Márta a szobájába lépett. Még jó, hogy mögötte ott jött Dadagi is, mintegy emlékeztetve rá, hogy az élet nem fenéig tejföl, és nem minden köpöcsésze van cukormázzal bevonva.

Márta, aki arra számított, hogy a főnöki szobában egy nagydarab, középkorú és vastagnyakú bunkót talál, mindentudó, mélyszürke szemével csodálkozva bámult rá, mert Avas fiatal volt, magas és karcsú, szeme pedig ravaszul mosolygott.

Bunkóságát cáfolta az is, ahogy kiugrott az íróasztala mögül könnyed, gyors mozdulattal, s már-már arra való hajlandóságot árult el, hogy kezét csókoljon a lánynak, bár ettől Dadagi jelenléte visszatartotta.

Mi szükség van itt egy eleven tapírra? – gondolta Avas, amikor tekintete a fiúra tévedt. – Szívesebben tájékoztatnám bármiről ezt a lányt egyedül.

Sejtelve sem volt, hogy az elálló fülű, kerek arcú fiú miért kelti benne éppen a tapír képzetét.

Nyugi – mondta magában –, hiszen nem is láttál még tapírt. Most itt van, nézd meg jól. Alkalomadtán nyilván el lehet küldeni, hogy keressen új bizonyítékokat. Végül is nincsenek ezek összenőve.

Meghajolt, és kezét nyújtott Mártának.

– Kézcsókom – mondta, aztán mintegy erőt véve magán, Dadagihoz fordult. – Szervusz.

– Sze-szervusz – mondta Dadagi.

A százados először nem hitt a fülének.

– Még ez is – gondolta aztán.

Megérintette a lány vállát, és a sarokban álló dohányzóasztalkához vezette.

– Kértek kávét? – Az elvtársnőzést, a kislányozást és a magázást mintha elfújták volna.

– Nem – mondta Márta. – Nem akarjuk terhelni. Maga iszik?

– Ugyan – mondta Avas. – Tegeződünk, nem? Egy perc az egész.

– Ké-kérem – szólalt meg Dadagi, aki undorral nézte, hogy Avas keze még mindig Márta vállán nyugszik. – Én egy kis szó-szódát.

Avas felvette a telefont.

– Légy szíves, hozz be a főnök szobájába három kávét és egy szódát.

– Egy nagy túrót – hallatszott a kagylóból. – Szóda egyáltalán nincs. Csinálni kell. Te ittad meg az utolját.

Avas kiment. Egy perc múlva visszatért három kávéval

– Szóda nincs – mondta. – Csak sör.

– Jó lesz – bólintott Dadagi.

– Meleg.

– Nem ba-baj.

– Nem ba-baj – dünnyögte Avas százados, miközben a szekrényben keresgélt, aztán egy talpas pohárba töltötte a sört. – Egyébként tilos.

– Munkaidőn túl vagyunk – mondta Dadagi.

– Szép szobája van, százados elvtárs – szólalt meg a lány.

– Nem az enyém. Kölcsönkértem. A főnöké. Alosztályvezető. Ő elvtárs, én nem. Nyolcig a miénk. Akkor jönnek takarítani. Egyébként tudtommal tegezzük egymást...

– Azt hittem, csak vele – nézett Dadagira a lány. – Azt mondtad, egy órád van a számunkra.

– Bárhány – mondta Avas. – A tanárotok nagyon komolyan kért, szinte könyörgött. Az se baj, ha nem végzünk ma.

Dadagi a százados kezére pillantva megállapította, hogy szőrös és nőtlen, mivel nem viselt gyűrűt.

– Egy óra te-teljesen elég – mondta. – Sok is. A jegyzőkönyvben benne van minden. Mi újat hallhatnánk tőled?

– Na né! – mondta a százados. – Biztos? Dér Ádám pszichológiai megközelítésről beszélt, amikor kifejtette nekem, miért küld titeket ide. Az

akták csak tényeket tartalmaznak. Mondok valamit. Lehet, hogy lezárt ügy ez, de tele van titokkal. Egy csomó pénz és ékszer nem került elő. Az indíték sem tisztázódott. Ha úgy érzed – nézett Dadagira –, hogy számodra a dolog érdektelen, felkelsz és elmész. Oké?

– Dehogya me-megyek – rázta meg a fejét Dadagi. – Csak a telefonba azt mondtad Mártának, hogy nincs sok időd.

– Az ember látatlanban óvatos. Különösen akkor, ha nem tudja, kivel beszél. – A lányra mosolygott. – Aztán minden óvatosságról megfeledkezik. Mi érdekel elsősorban?

– Ez az ügy – nézett fel jegyzeteiből Dadagi –, re-reménytelennek látszott, mindjárt első pillantásra. Nem volt semmi fogódzó. Milyen érzéssel kezd- tél hozzá, amikor eleve tudtad, hogy se-semmire se jutsz?

– Fogódzó mindig van – mondta Avas, nyugalmát megőrizve. – Fogódzó az is, hogy ez vagy az a dolog egyáltalán megtörtént. És végül fogódzó, ha más nincs, az ember füle. Téged – nézett Mártára –, téged mi érdekel?

– Van valami, ami számomra meglepő. Voltunk Nosztori nagynénjénél, és valahogy azon az öregasszonyon keresztül hihetetlennek látszik a gyilkos kegyetlensége. Amikor így halmozódik a kegyetlenség a nyomozás során, kirajzolódik-e a gyilkos ilyen vagy olyan képe? Pontosabban: elképzelhető-e a gyilkos, s ha elképzelted, amikor eléd került, a valóság fedte-e az elképzelésedet?

Hú – gondolta Avas –, a tudálékosságtól akár szemüveges is lehetne. És hegyes térdű. Aztán hangosan mondta. – Őt csak holtan láttam. Semmiféle megnyilatkozását nem ismerem.

– Milyen érzés neked, hogy nem ti fogtátok el, hanem egy ci-civil?

– Az a civil a bőrét mentette. Ezért jogosan ölt meg egy embert. Ugyanakkor az, ami számotokra valóban érdekes lehet, ebben a halálban megsemmisült. Semmit se tudhatunk róla.

Most már Dadagi áskálódásával nem törődve, gúny nélkül, komolyan beszélt.

– Ha a rendőrség megfog egy gyilkost, akkor addig vizsgálja őt és az ügyet, míg a bűncselekmény minden körülményére fény derül, s tulajdonképpen érthetően és megközelíthetően áll előttünk a tettes

személyisége. Ebben az esetben ez a személyiség bezárult, ilyen vonatkozásban nem tudok nektek segíteni.

– Ke-kettős szándékkal jöttünk – szólalt meg Dadagi. – Sőt! A szakdolgozatnak nem is annyira a gyilkos, inkább a nyomozó lélektanával kell foglalkoznia.

– Próbálj nekünk elmondani, hogyan történt, mit gondoltál, mit éreztél, mire törekedtél. Hiszen nemcsak arról volt szó, hogy meglegyen a tettes, hanem arról is, hogy ne történhessen több gyilkos. Az elsónél tudtátok, hogy jön a következő?

– Tudtuk hát.

– Mondd csak nyugodtan – nézett rá a lány. – Beindítom a magnót.

– Ezek komolyan gondolják – dünnyögte maga elé Avas, aztán hátradőlt a karosszékből, és szemét a lányra függesztve beszélni kezdett. – Első pillantásra minden gyilkos megoldhatatlannak, jobban mondva ok nélkülinek látszik, mivel az áldozat és környezet az oda érkező nyomozók számára teljesen idegen. Az a furcsa, hogy ez a megoldhatatlannak látszó valami, néha az első szóra kibomlik, csak azt az embert kell szóra bírni, aki ismeri a körülményeket. Tehát a zsarú bizonyos önbizalommal gyakorolhatja hivatását, a tapasztalat azt bizonyítja: az erőfeszítés, a gondosság előbb-utóbb eredményre vezet. A gyilkosságok, felderítésének aránya azért jóval magasabb például a rablásokénál, mert a gyilkosság nem tárgyhoz, hanem személyhez kötött, és a személyes kapcsolatok mindig felderíthetők. A betörések jelentős részénél is gyors eredményre vezet, ha fény vetül valami kapcsolatra. Az összefüggés néha egészen laza, alkalomszerű, de ez a lazaság nem is lényeges, semmit se gátol, hiszen az a szál, amelyen eljutunk az elkövetőig, nem más, mint önmagában az, hogy ilyen összefüggés, kapcsolat létezik. Például ha Kovács néninek valaki elviszi a matracából a százezer forintját, legelőször is azt érdemes megnézni, ki tudott a pénzről, mondjuk, a néni egy régi albérlője, mesélt-e valamit a szeretőjének és így tovább. De nincs összefüggés akkor, ha egy betörő lényegében tudatlanul, ötletszerűen, az alkalommal élve hatol be egy lakásba, és ott megtalálja a pénzt. Ezt hívjuk pacek balhénak. Ilyenkor személyes kapcsolat hiányában nincs más teendő, abban kell bízni, hogy a pacekot látták a környéken, vagy lebukik, amikor

értékesíteni akarja a lakásból elvitt holmit. Csak ki kell várni. Egy taxis gyilkosság adott esetben rosszabb ennél. Nincs személyes összefüggés, nincs őgyelgés, nincs erőszakos behatolás, teljesen célszerűen, biztonságos körülmények között kiválasztott áldozat van, a zsákmány pedig rendszerint pénz, ami nem követhető nyomon. Minden rendőr rémálma egy ilyen gyilkosság, amely ráadásul egy bűncselekménysorozat kezdetét jelzi, így a tettes kézre kerítése nemcsak a büntetés miatt sürgős és fontos, hanem az esetleges újabb áldozatok miatt is. Itt minden körülmény kíméletlenül szorongató, viszont az ember maga, a megfelelő rutinintézkedések megtétele után jószerint tehetetlen, egyszerűen nem tudja, merre induljon, mivel minden eshetőség határtalanul tág vagy sokrétegű. A rutin rengeteg dolgot megold, számtalan nyomozás végződik úgy sikerrel, hogy irányítói semmit sem eszelnek ki, semmit sem oldanak meg, semmire se jönnek rá, csak mindvégig a legjobb szokások és tapasztalatok szerint járnak el. Ehhez megfelelő tudományos háttérre, szakértőkre, módszerekre és műszerekre, ugyanakkor rengeteg talpalásra van szükség, intézkedésekre, ellenőrzésekre, s ebben az embert segíti a teljes rendőri apparátus. De eljöhét az a pillanat, amikor minden megáll. Megtettük azt a nem keveset, amit ebben a szakmában megtenni lehetséges, s az ügy mégsem mozdul el a holtpontról, a megoldáshoz egy lépéssel sem kerültünk közelebb. Elvileg elképzelhető, hogy egy természetes primitívséggel elkövetett bűncselekmény felderítetlen marad, még akkor is, ha a rendőrség hiba nélkül dolgozik. Kétségtelen, hogy egy-egy tettes kézre kerítésében szerepet játszik a véletlen, általában a véletlen akkor nyer teret, ha a tettes tervszerűtlenül vagy rossz terv alapján cselekszik, mivel az ügy minden körülményét képtelen áttekinteni. Legtöbbször az áldozattal való kapcsolatának jellegét nem sikerül eltitkolnia. Az emberölések döntő többségénél az áldozat és a gyilkos találkozása nem esetleges, hanem egy meglévő ismeretség következménye. A gyilkosságokban valamilyen módon mindig van önérdek. Ha azonban a találkozás esetleges, egyszeri, és tanúi nincsenek, az összefüggést kereső rendőri erőfeszítés nyilván hamvába holt. Világos, amit mondok?

– Vi-világos – bólított Dadagi fellelkesülve. – Te-teljesen az.

Márta hallgatott, de a tágra nyílt szürke szeméből sugárzó ámulat egyre

inkább elhitette Avas századossal, hogy ő maga jóképű és ékes beszédű. A lány pedig azt gondolta: – Nem bunkó. Hülye.

A százados hátradőlt a fotelben, cigarettára gyújtott, majd így folytatta.

– Éppen ezért, amikor feltűnik valahol egy pszichopata, akinek csak belső érdeke és indítéka van, s ettől vezérelve gyilkolni kezdi a nőket, a gyermekeket vagy az aggastyánokat, a detektívben a bűncselekménysorozat kezdetén megáll az ütő, és később is csak szorongást és tehetetlenséget érez. Az az ügy, amiről kérdeztek, nem ilyen volt, de ehhez hasonló. Az áldozat kiválasztása alkalmoszerű, személyes ismeretséghez, kapcsolathoz nem kötött; célja ugyan a pénz, de ellenőrizhetetlen módon, nem valami összefüggés alapján, hanem véletlenszerűen. Az első esetről már világos volt, hogy ha nem fordul a tettes ellen a szerencse, akkor még jó néhány hasonló bűncselekményt elkövet. Mint mindenre, persze erre is vonatkozik az átlag szabálya: három-négy taxisofőrnél többet aligha lehet egy ilyen gyilkosságsorozatban megölni, valami előbb-utóbb közbejön; egy közúti gépjárműellenőrzés, egy gyanakvó körzeti megbízott, egy kíváncsi házfelügyelő, egy otffelejtett ujjnyom, egy rossz helyen eladott ékszer, egy jó reflexű sofőr a pajszerével; szóval öt ilyen emberölést már nehéz megúszeni. Na de borzasztó ám kivárni ezt az ötöt.

– Az elején – szólalt meg Dadagi – mégis úgy nyo-nyomoztatok, mintha egyedüli, személyes indítékból elkövetett bűncselekményről lett volna szó...

– Akárhogy van, az első mindig egyedüli – felelte Avas százados. – És holmi megérzések, megszokások nem bírhatják arra az embert, hogy egy sorozat részeként kezelje. Meg különben is, mit tehetünk mást az elején? Megpróbáltuk felderíteni a lehetséges indítékokat, a sértett kapcsolatait, tevékenységét, mozgását, amely végül is a tett elkövetésének színhelyére vitte. Ez a legtermészetesebb rutin. Sikerült megállapítanunk, hogy a tettes pénzt, ékszert rabolt el Tóth Istvántól, így hívták az első áldozatot.

– Ahá – mondta Dadagi. – A másodikat meg Ónodi Péternek, aztán jött Horváth Béla, Kiss László, végül Fa-fa-fa...

– Farkas Ferenc – mondta Avas, Dadagi névmemóriájától csöppet sem meghiúsulva. – Látom, végigfutottatok az ügyön. Akkor az amúgy is ismert tényeket nem mondom el, inkább magamról beszélek, hiszen erre kértetek.

– Tedd – szólalt meg Márta, s tekintetét egy pillanatra sem vette le a századosról, aki ettől megint jóképűnek és ütőképesnek érezte magát.

– Nekem a második eset tett be. Mert Ónodi nem volt taxisofőr. Ahogy Nosztori vele szemben eljár, az arra vallott, hogy gondosan megtervezi bűncselekményeit.

– Ne si-siessünk előre – mondta Dadagi, és csöpp helytelenítéssel megcsóválta a fejét.

– Hogyhogy? – kérdezte Avas.

– Nevén nevezed a gyilkost, mintha már akkor is ismerted volna.

– Később sem ismertem. A név pedig semmit sem jelent. Ha akarod, mondd helyette azt, hogy tettes vagy elkövető. Oké?

– Oké – mondta Dadagi. S Márta megrovó pillantását magán érezve elhatározta, hogy nyugton marad.

– Tehát – folytatta Avas százados – az elkövető... helyes így? – nem véletlenül választotta ki Ónodi Pétert, aki szerződéses üzlete heti bevételét aznap vitte a főpostára. A tettes nyilván tudta ezt, de indítéka most sem személyes természetű volt: a pénzt akarta. Fel kellett tételeznünk mégis, hogy ismerte az áldozat szokásait. Ez már a nyomozás szempontjából értékes információ, valamely, bármily laza összefüggés meglétére utal. Ezek után alaposan leellenőriztük Ónodi ismeretségi körét, öt évre visszamentünk. Tudjátok, mekkora munka ez?

– Miért po-pont öt évre? – Dadagi nem tudta tartani a száját. Márta ámuldozó pillantása, amellyel Avas kinyilatkoztatásait fogadta, amúgy is az idegeire ment.

– Azóta bérlí a szerződéses üzletet. Po-pont. Tehát aki csak azelőtt ismerte, az semmiképpen sem tudhatta mai szokásait. De a legaprólékosabb ellenőrzés és megfigyelés sem vezetett eredményre. Ónodi ismerősei között nem találtunk számításba jöhető személyt. Háromszázhet embert vontunk akkor így vagy úgy megfigyelés és ellenőrzés alá. Nosztori természetesen nem volt közöttük. Még ma is tisztázatlan, hogy honnan ismerte Ónodit, honnan tudott róla, hogy aznap este a diplomatafényében pénz van. Lehet, hogy Nosztori kiszúrta Ónodi üzletét, de az biztos, egyszer sem fordult meg odabent. Nem volt sok értelme, de utólag utánanézttem ennek is. Merő kíváncsiságból. Lám,

volt dolgunk elég, háromszáz embert lenyomozni nem semmi ám. Ezenkívül a második gyilkos már előrevetítette, hogy a tettes szerencséje ingatag. Egy férfi és egy nő szinte szemtanúja volt a gyilkosságnak, mindketten látták a helyszínről távozó Nosztorit.

– No-nosztorit?

– A nevét nem tudták persze – nevetett csöppnyi ingerültséggel Avas. – De amikor az elkövető lement a lépcsőn. Ónodi haldoklott a kocsiban, a férfi, aki aztán a holttestet felfedezte, valami doktor nem tudom, ki...

Dadagi halkán dűnnyögte maga elé:

– Do-doktor Vigh Tamás.

– Jobban tudja nálam – csapott a térdére Avas. – Akkor én mit koptatom itt a számat?

– Bo-bocsánat.

– Szóval doktor ettől és doktor attól függetlenül biztos, hogy az elkövetőt látták, személyleírást is adtak róla, mégpedig ketten. A másik tanú...

Várákozóan Dadagira nézett, de az összeszorított szájjal, csendben ült.

– Helyes – mondta Avas százados –, a név egyikünket sem érdekli, rég beláttuk, hogy nem függ tőle semmi. No de volt itt egy bökkenő. A kétféle előadásban a tettes ruházata ugyan teljesen megegyezett, külseje azonban merőben különböző volt: az egyik szerint magas, egyenes járású, a másik szerint alacsony, sánta. Mondd ez neked valamit? – kérdezte Dadagitól.

– Se-semmit az égvilágon. Valamelyik tanú nem jól nézte meg.

– Az ám – emelte fel diadalmasan a hangját Avas. – Ez a legkényelmesebb álláspont. Mi viszont úgy okoskodtunk: amikor a gyilkos a második tanúval találkozott, összehúzta magát, és sántikálni kezdett, hogy megtévessze a szembejövőt, akit ő maga is nagyon jól látott. Doktor hogyishívjákot és szeretőjét viszont, akik egy sötét kocsiban ültek, nem vehette észre, így előttük nem imitálta a sántát és mélynövésűt. Tehát mi a dokiék vallomása alapján egyértelműen egy magasabb férfit kerestünk, bár a körözési utasítást merő óvatosságból nem így fogalmaztuk meg.

– Végül találtatok egy közepes termetű sántát – mondta a lány.

– Sántát? – nézett rá csodálkozva a százados.

– Nosztorit gyerekkorában autóbaleset érte. A lába megsérült. És azóta, ha

gyorsan próbált menni, sántítani kezdett.

– Így higgyen az ember a szemtanúknak – ingatta a fejét Avas. – Lehet, hogy többé-kevésbé mind a kettőnek igaza volt?

– A pa-parkolóban biztos jól kihúzta magát – mondta Dadagi. – Azért látszott magasabbnak. Bü-büszke volt arra, amit tett.

– Biztos – hagyta rá Avas. – Felfújta magát a jól sikerült gyilkosság után. Én meg teljesen összementem, amikor másnap délelőtt a lövedékek azonosítása után a BRFK-ról átszóltak telefonon, prezentálva nekem a második hullát. Akkor már tudtuk, az ürge miféle szerkezettel lövöldöz, arról persze nem volt fogalmunk, hogy fegyverének egy csöve és négy furata van. De száz százalékra vettük, hogy saját kezűleg barkácsolta. Ebből világos volt, hogy ért egykét dologhoz. Elmentem az IOI-ba, ja persze nem tudjátok, Igazságügyi Orvosi Intézetbe...

– Dehogynem tu-tudjuk – mondta Dadagi.

– Úgy is jó. Megnéztem a holttestet, a hűtőkamrák és a tepsik mindig jó hatással voltak a közérzetemre. Ha nem jól alusztok, nézzetek meg egy-két jó álmú hullát. Átkoztam a szerencsém, miért pont nekem kellett ezt az ügyet kifognom. Ha a pasas a város határain belül kezdi a gyilkolódást, közöm se lenne hozzá, kívülről figyelhetném, hogy próbálják megfogni a budapestiek. Persze egy kicsit fel is dobott az ügy, ha a lelkiállapotomra vagytok kíváncsiak, mert egy ilyen gyilkosságsorozat nagy figyelmet kelt, s ebből a figyelemből arra is jócskán jut, aki a nyomozást vezeti. Az ember, ha sikerrel jár, megkap ilyenkor minden elismerést, függetlenül attól, hogy a szerencse segítette-e. Ha semmire se jut, akkor meg balfácánnak tekintik, bár a testületnél mindenki tudja, hogy az ilyen eseteknél a rendőrség egészének összmunkája járhat eredménnyel, s az általában nem függ a pillanatnyi formától. Az lassan, de folyamatosan örül, ahogyan Isten malmai.

Avas százados Márta szemébe tekintve hirtelen rádöbbsent, hogy jóképűsége mellett aranyszájú is, ezért megismételte az utolsó mondatot.

– Ahogyan az Isten malmai.

Dadagi most mintha egy csöppnyi gúnyt látott volna megvillanni Márta szemében.

– Hiszen ez cikizi a századosunkat – gondolta örömmel.

Abban a pillanatban mögöttük az íróasztalon csörögni kezdett a telefon. Avas felvette a kagylót.

– Szervusz – mondta, és valamiért jelentőségteljesen Mártára nézett. – Éppen itt vannak nálam. Téged is foglalkoztat ez a dolog? Jó. Mondom is. Volt egy motorja. Nem is motor. Simpson típusú jatragány. Sokszor volt rossz. Amikor az ürge kinyiffant, akkor is. Miért érdekel, hogy milyen iskolát végzett? Érettségije volt a disznónak. Hogy sántított-e? Éppen most mondják ezek a gyerekek, hogy sántított. Miért fontos ez? Értem. Jó. Akarsz velük beszélni? – Megrázta a fejét. – Szóval nem. Helyes gyerekek. Persze, csakis a fiú. Jó, átadom. Még itt lesznek egy ideig. – Mártára nézett, és letette a kagylót. – A főnökötök volt.

– Dér tanár úr?

– Ja, persze. Nem főnök! Tanár. Úgy látszik, érdekli, hogyan dolgoztok. Azt üzeni, bármi probléma van, hívjátok fel okvetlenül. Miféle probléma lenne?

– Ta-ta-tanulmányi.

– Ahá. Hol tartottunk?

– Isten ma-ma-ma...

– Malmainál – mondta Márta.

– Hát elkezdtünk mi is lassan örölni. Akkor ellenőriztük azt a háromszáz embert, el is voltunk látva munkával a harmadik gyilokig. Mint tudjátok, Nosztori december végén hosszabb szünetet tartott, kihagyta az egész karácsonyt, a szilvesztert is, lehet, hogy valami közbejött neki.

– Mi jöhetett közbe? – kérdezte a lány.

– Bármily egyszerű dolog. Mondjuk, egy banális betegség. Influenzajárvány volt éppen akkor.

– Me-megvan! – kiáltott fel izgatottan Dadagi. – Ezért nem adta át a könyvet.

– Miféle könyvet? – kérdezte Avas.

– A Ra-radnótit.

– Kinek nem adta át?

– Beának. Ka-karácsonyra.

Avas felhúzott szemöldökkel kérdően a lányra nézett. Pillantásával kifejezte

azt is, hogy Dadagitól aligha számíthat épelemjű megnyilvánulásra.

– Nosztori lakásán találtunk egy Radnóti-kötetet – mondta Márta –, az első lapján lévő beírás szerint a könyvet egy Bea nevű lánynak szánta ajándékkul 1984 karácsonyán.

– A francba – mondta Avas. – Miért éppen Radnótit?

– Fogalmunk sincs.

– Furcsa párosítás. Lírába oltott gyilok.

– Erre szokták mo-mondani a népek, hogy a fenébe tehet ilyet egy intelligens ember.

– A kegyetlenség nem tagadja az intelligenciát – mondta a lány.

– Csak vi-vicceltem.

– Nem sült el.

– Tu-tudom.

– Persze – szólalt meg Avas –, korántsem biztos, hogy a mi gyilkosunk influenzát kapott.

– Meg kell kérdezni a nénikéjét.

– Minek? Kit érdekel most már? A lényeg az, hogy volt egy hosszabb gyilokszünet, ami lehet, hogy éppen készülődésre szolgált. Január 12-én futott be hozzám egy értesítés, miszerint eltűnt egy JC taxis, a kocsijával együtt. A neve? – nézett Dadagira.

– Ho-horváth Béla.

– A kocsi rendszáma?

– JC 55-21.

– Oké. Ha ilyen fejem lenne, nem állnék huzatba. A kocsit körözni kezdtük, a szokásosnál jóval nagyobb eréllyel. Meg is találta egy őrszemes rendőr.

– Bi-bizonyos Dalbert Mátyás – mondta készséges vigyorral Dadagi, aki közben rájött, hogy Mártát sem az éles emlékezet, sem Avas laza stílusa nem bűvöli el.

– A kocsi rendben, lezárva állt az Orfi épülete mögött a parkolóban, onnan vittem be a Bűnügyi Technikai Intézetbe, mert számomra akkor már minden gyanús volt, ami a taxizással összefüggött. Kiderült, hogy alaposan átkutatták, felforgatták, a kárpitot késsel összeszabdalták. Vérvomot,

szennyeződést, dulakodásra utaló sérülést nem találtunk rajta, ujjnyommal persze tele volt, mint minden kocsi, de ahogy végül is kiderült, amikor kíváncsiságból utána néztem, nem szerepelt köztük Nosztori ujjnyoma. Január 11-én éjszaka sok hó esett, így a sofőr holttestét csak 15-én találta meg a helyi erdész, jobban mondva az erdész tacskó kutyája. A kutyák mindent kiásnak. Mivel 11-én este nyolc körül a törzshelyén, a Capri presszóban még látták Horváthot, tetemét pedig a fél tízkor kezdődő hóesés betemette, kézenfekvő volt feltételeznünk, hogy aznap 20 és 21 óra 30 között ölték meg, mivel a teste alatt friss havat egyáltalán nem találtunk. Az egész eset arra vallott, hogy a gyilkos megváltoztatta a módszerét: a sofőrt kicsalta a kocsiból, nyilvánvalóan megjelenése, viselkedése nem keltett gyanút. Pedig akkor már az összes taxis hisztériás volt. A holttest közelében találtunk egy kalapácsot, élesre reszelt szöghúzó fejével a földbe fúródva. A sofőr pénze és aranyórája eltűnt. Egy arany kapocsot előbányásztunk a hó alól. Továbbá az új hóréteg alatt lévő fagyott talajban rögzítettük egy 43-as méretű cipő nyomát. Ez technikai bravúrnak számít, a szakértő finom tollseprűvel és puha kefékkel dolgozott, úgy választotta el egymástól a régi és az új hóréteget, több mint három órát töltött ott guggolva, így lett meg az arany darabka és a talpnyom, amelyről nagy valószínűséggel meg tudtuk állapítani, hogy egy Adidas cipőtől származik. Horváthot két lövés érte közelről, az első az arcába ment, a másik a füle mögé, és tulajdonképpen az végzett vele. Valószínűleg felismerte a gyilkos szándékot, mert a kalapáccsal védekezni akart. Pénztárcáját is megtaláltuk mellette a hóban, kiforgatva, üresen, idegen ujjnyom nem volt rajta. Mindvégig ott voltam, amíg a szakértők átvizsgálták a helyszínt, több mint hét órát álltam a hóban. Kezdem igazán tartani ettől a gyilkostól, untam is, utáltam is, most fogtam fel, mennyire céltudatos.

- Fu-furcsa – szólalt meg Dadagi.
- Mi furcsa? – nézett rá Avas.
- Hogy ennek is az arcába lőtt.
- Tisztában volt azzal, hogy a fegyveréből kis sebességgel távozó lövedék könnyebben éri el az agyvelőt, ha lágy részen hatol be. Másodszorra ezért lőtt a füle mögé.

Dadagi bólogatott, aztán azt mondta.

– Mi-mindegyik tudta, mi vár rá.
– Az elsőt tarkón lőtte – szólalt meg a lány.
– De amikor átlőtt a te-tenyerén, az is szembefordult veled.
– Így igaz – mondta Avas. – A fegyver jellege miatt mindig közlekedni kellett.
– Testközelből. Lehetetlen, hogy az áldozatok ne vették volna észre, mit
akar.

– A sze-szemükbe nézett...

– Miért dramatizálsz? – mondta a lány. – Mit jelentenek nálad ezek a
közhelyek?

– Se- semmit – mentegetőzött Dadagi. – Azt hi-hittem, lelőhette volna őket
hátról is.

– Lemondta Avas. – Persze hogy le. De valószínűleg Horváth ott, az erdei
úton szembefordult veled, nem tudott a hátába kerülni, hiába altatta el a
gyanúját. Az fix, hogy jól átgondolt bűncselekmény volt ez is, akár a másik
kettő. Több mint négyszáz métert haladtak együtt az ösvényen, amely az
erdészházhoz vezet, és éjjel nyilván teljesen néptelen. A kocsit az országút
mellett hagyták, sikerült megállapítanunk azt is, hogy hol: a Vadaskert
bejáratánál. Találtunk egy tanút a falu legszélső házában, aki hallotta, amikor
megérkezett a taxi, és azt is, amikor elment. A tanú nem lépett ki a házból,
betegágyában feküdt, de hallotta a motorzajt, és amikor a kocsi fordult, a
sötét szoba ablakán bevágott a lámpák fénye. Semmilyen más jármű nem járt
ott aznap este. A taxiirányító szolgálatnál megtudtuk, hogy Horváth fél 9 után
URH-n bejelentette: Nagykovácsiba indul. Aztán rövid idővel később jelezte,
hogy utasával vissza is tér. Mást nem közölt. A gyilkos nyugalma jellemző,
hogy valóban visszajött a taxival a városba, igaza volt, így nem kellett más
közlekedési eszközt igénybe vennie. Senki se figyelhetett fel rá. Mondom,
egyre jobban utáltam, és féltam tőle. Az ilyen bűnöző ritkaságszámba megy,
a legtöbbször ugyanis hiányzik a valódi elszántság és kíméletlenség. A legtöbb
tulajdonképpen csak pénzt akar, ezért vállalja a hóhérmunkát. Ez pedig egy
született hóhér, gondoltam, aki, mintegy a béreként fosztja ki áldozatait.
Több-kevesebb pontossággal sikerült megállapítanunk, mennyi pénz volt
Horváthnál, háromezernél semmi esetre se több. Ez a háromezer az előző
alkalommal szerzett százötvenezernek az ötvened része. Lám, mégis megérte

a gyilkosnak a fáradságot. Nyilván rászánta magát, hogy rablásból él. Január 18-án esemény történt a nyomozásban: a Capri előtt lévő taximegállóban ügyeletet tartottunk ugyanis, és aznap jelentkezett a szomszédos házból egy lakó, egy öreg spiné, aki emlékezett rá, hogy tizenegyedikén este két utas, egy férfi és egy nő összebalhézott Horváth taxiján. Személyesen ismerte Horváthot, azért is figyelt fel az esetre. A balhézó nő a Vígszínházhoz akart menni, előtte pedig a presszóban ült. Gyakran megfordul a Capriban, az öreg spiné jó személyleírást adott róla. Még aznap este megvolt a nő, emlékezett az esetre, állítása szerint a férfi, akivel összeszólalkozott, végül rendkívül korrektül járt el, beleegyezett, hogy előbb őt vigyék a Vígszínházig, aztán onnan egyedüli utasként ment tovább. Úgy bántam ezzel a nővel, mint a hímes tojással, gyengéd voltam hozzá és figyelmes, egy ilyen rémes, vén erőszakos perszóna legfeljebb a pénzéért kap ekkora megbecsülést. Kezet csókoltam neki, kávéval és pilótakésszel kínáltam, és lestem ajkáról a szót. Vastag, cakkos, lefelé görbülő, erősen kifestett ajak volt ez, narancsszínű, mögötte megmegvillantak az ezüsthogok. Sokpórusú krumpliorr csatlakozott hozzá, kétoldalt apró figyelő, éber szemekkel. Bozontos szemöldök, alacsony és széles homlok egészítette ki ezt a képet, a pofacsontokon lázrózsaként égett a pirosító. A haj sárgászöld volt. Mindehhez zömök termet járult, pihegő keblekkel, legalábbis kétszázás vérnyomással. Nos, ettől a hölgytől vártam én mindent, fürkész szemébe tekintve megteltem bizalommal. Ha ez sem tud jó személyleírást adni az emberünkről, akkor senki. Ez megnézi és megjegyzi a dolgokat. Itta a kávé, és miközben beszélt, barna csöppek freccsentek harapós ajkáról.

Avas századost szemmel láthatóan elragadta az ékesszólás. Majdhogynem irodalmi hangnemben beszélt, szavaiból nem hiányzott az irónia sem, felvillanó humorától Dadagi már-már megenyhült, Márta pedig azt mondta magában:

Se nem bunkó, se nem hólyag, csak most miattam fújja fel magát.

– A nyanya szívesen beszélt – folytatta Avas. – Elidőzött a körülményeknél, hogy a Capriban kaszinótojást evett, és kávézott a barátnőjével, aki ott lakik a Damjanich utca 4-ben. A sofőr két asztallal arrébb ült, az egyik felszolgálónővel sokáig beszélgetett. Nyilván a barátnője,

állapította meg a vörös rémnyanya, persze, tette hozzá, ehhez senkinek sincs köze. Azt a sofírt tényleg megölték? – kérdezte. Melyiket? – kérdeztem vissza, így rábírtam, hogy személy leírást adjon Horváthról. Kíváncsi voltam, ha lát egy arcot, hogyan írja le. Nagydarab, snájdig, legalább száznyolcvan magas, idézte fel emlékeit, sűrű, fekete hajú, összenőtt szemöldökű, barna bőrű, fekete bajusszal, a mexikói férfiak viselnek ilyet, a nyakában aranylánc, a kezén gyűrű, nagyon erős lehet a szakálla, mert az álla szinte kék a borotválkozás után. Sötét a szeme is, inkább mélyen ülő, mint dülledt, az orra vastagabb a szokottnál, mintha eltörték volna. Hajszálpontosan írta le Horváthot, ilyenek ezek a nyanyák, akiket az élet dolgai roppantmód érdekelnek és foglalkoztatnak. Olyan pontos volt, hogy már nem is vizolyogtam a külsejétől, a belsejét pedig, amelyről azt gondoltam, hogy hasznomra lesz, egyenesen szeretni kezdtem. Megmondtam neki, hogy valóban ezt az embert ölték meg. Ettől egészen felvillanyozódott, kezdett úgy viselkedni, mint egy nő, aki tetszeni akar. Nem hűtöttem le, sőt csodálatomat fejeztem ki, éles szemét és megfigyelőképességét illetően. A barátnőmmel együtt léptünk ki a presszóból, folytatta ragyogó arccal, váltottunk még néhány szót, aztán láttam, hogy pár lépéssel arrébb egy taxiban kigyullad a fény, és a kocsi szabad jelzéssel az állomáshoz gördül. Megcsókoltuk egymást a barátnőmmel, és indultam a taxi felé, de abban a pillanatban, valahonnan az árnyékból kiugrott egy férfi, félrelökött, és kinyitotta a kocsi ajtaját.

Avas egy pillanatra elhallgatott. Cigarettaát vett elő a bal zsebéből, Marlborót. A jobb zsebében tartotta a Szimfóniát.

– Dohányzol? – kérdezte Mártától, és a lány így felelt:

– Ha lehet, most kérek egyet.

Dadagi undorral elfordult, mert lenézte a dohányzó embereket. Márta ügyetlen mozdulattal gyújtott rá, közben egy callgirl könnyedségével tartotta Avas tüzet adó kezét. A százados ettől a bizalmasnak tekinthető érintéstől jókedvre derült, felállt, az üvegezett szekrényből kartondobozt vett elő, és Dadagi elé tette.

– Pilótakeksz és csokiparány – mondta. – A rendőrségi repi egyik csúcsa, ami azt illeti.

Dadagi eltolta maga elől a dobozt. Mozdulata már-már ingerült volt, annyira megviselte a látvány, ahogy Márta fogta Avas kezét. A lány persze két vasat tartott egy tűzben, mert amikor a százados félrefordult, rákacsintott Dadagira, és azt suttogta:

- Így jobban megy.
- Mi me-megy jobban? – kérdezte Dadagi.
- A hasad – felelte a lány.

Avas ismét leült az asztal mellé, látszott rajta, most már kifejezetten élvezte ezt az együttlétet.

– Mondom a jó öreg bányarémnek, bájgúnár mosolyommal, hogy próbáljon visszaemlékezni, pontosan honnan ugrott ki az az ürge. Azt hiszem, a hirdetőoszlop mögül, felelte, de lehet, hogy egy közeli kapualjból. Szóval ott, a közelben várt már? – firtattam. Ott. Egy-két lépésnyire. Durván meglökött siettében, pedig nyugodtan várhatott volna egy kicsit, a Bajzából épp akkor fordult ki egy taxi szabad jelzéssel. Nos – sóhajtott Avas –, én nem kérdeztem meg a banyától, hogy miért nem ő várt egy picit. De magától is megmondta: nem engedhettem, hogy csak úgy elibém tolakodjon.

- Érdekes – szólalt meg Dadagi, nehezteléséből felocsúdva.
- Mi? – kérdezte a lány, s ajkával csücsörítve rá- fújta a füstöt.
- Hogy ott jön egy sza-szabad taxi, és ezek mégis összevesznek.
- Miért olyan érdekes ez? – kérdezte Avas. – Nem ismered az embereket?
- Igazad van – bólogatott Dadagi. – Csak arra go-gondoltam, hogy itt az egyik gyi-gyilkolni készült.

- No és?
- Miért nem ke-kerülte a feltűnést, miért nem ült be inkább a másik taxiba?
- Nem tudom. Ez is az ő titka már.
- De hát... na mi-mindegy... – Dadagi zavartan elhallgatott.

– Szóval – folytatta Avas –, a nyanya nyilván egész életében azon volt, nehogy valaki eléje tolakodjon. A kihallgatáson is tűzbe jött, amikor az esetet felidézte. Kezdi ám előttem is, felemelve a hangját: „Mondtam magamban, ha te így, én meg úgy, kinyitottam a hátsó ajtót, a sofőr meg, tudja milyenek ezek a magányos nőkkal, húzta az ajtót befelé. Úgy látszik, nem nézett ki belőlem borraivalót. Nem számítok én jó utasnak, lerí rólam, hogy nem

szórom a pénzt. Na, Isten nem ver bottal, attól az utasától aztán megkapta... Tényleg az ölte meg?” Valószínűleg az, nyugtattam meg a banyát, sőt biztosak lehetünk benne. „Én persze nem hagytam magamat lerázni – visított megnyugodva, ugyanakkor a jogos sértődöttség hangján. – Jobb kézzel fogtam az ajtót, ballal meg mutattam a férfinak, hogy ott jön egy szabad taxi. Azzal mehet. De rám se nézett, még csak a fejét sem fordította felém. Beült a kocsiba szó nélkül. Erre persze én kénytelen voltam erélyesebben fellépni, figyelmeztettem a sofőrt, hogy ezért a disznóságért följelentem. Röhögni kezdett, de az az utas leintette, és azt mondta, beülhetek nyugodtan, elvisznek engem is. A sofőr ráhagyta, kilökte előttem az ajtót, persze aztán a Vígszínháznál egy fillér borraivalót se látott tőlem. Nem lopom én a pénzt, pláne az ilyeneknek. Útközben megpróbáltam beszédbe elegyedni a másik utassal, ő mégiscsak udvarias volt velem, de nagyon kurtán felelgetett, én meg azt gondoltam, nem erőltetem. A Vígszínháznál aztán kiszálltam, és otthagytam faképnél őket.” Ekkor kérdeztem én meg a nyanyától – szívott egy nagyot a cigarettájából Avas –, hogyan nézett ki az utas. Legnagyobb megdöbbenésemre kiderült, hogy erről fogalma sincs. Annyit tudott mondani, hogy bőrkabátot és simléderes sapkát viselt, olyasmit, mint az Aurórán Lenin. Ezt nem humorból mondta, és eszébe se jutott, hogy teljesen begerjeszt vele. A gyilkos egész idő alatt vigyázott, hogy a rémspiné ne lássa meg a pofáját. Mereven előretekintve ült, és úgy felelgetett, ha muszáj volt. Rohadj el, gondoltam, akkor már tudtad, hogy mi lesz a vége.

– Az öreg hö-hölgy – szólalt meg Dadagi – kifejezetten mondta, és mutatta neki, hogy jön egy szabad taxi?

– Hogy? – kérdezte Avas.

– A gyi-gyilkos is észrevette, hogy ott jön egy másik kocsis?

– Nyilván észrevette.

– De mé-mégis ebbe ült.

– Ahá – mondta Avas. – Arra gondolsz, hogy kifejezetten ebbe akart beülni? Tehát figyelte Horváthot? Kiválasztotta?

– Nem go-gondolok semmire – mondta Dadagi. – Csak nem szeretem, ha a tények homályosak előttem.

– Akkor először is ne nevezd azt a nyanyát öreg hölgynek. Az más

kategória. Ne mondj olyan valakiről könnyen véleményt, akit nem láttál. Hú, ha láttad volna! – fintorgott Avas.

– Oké – bólintott Dadagi. – Horváth, ugye, 184 centi ma-magas volt?

– Mit tudom én – mondta Avas.

– Nyilván, ha te úgy emlékszel, annyi – mondta a lány.

– A gyi-gyilkos, ha már válogatott, miért ezeket a nagydarab ma-marhákat szúrta ki?

Avas, aki hat láb két hüvelyk magas volt, akár egy amcsi magánhekus, a nagydarab marha kifejezést csöppnyit a szívére vette.

– Ha valaki egy kicsit hirtelen nőtt, attól még nem nagydarab marha. És egy fegyveres embernek tökmindegy, hogy kit nyiffant ki, törpét vagy óriást. Ezt úgy hívják szaknyelven, Dávid-effektus. Az a nagy, akinél ott a parittyá.

– Dá-dávid? – kérdezte Dadagi.

– És Góliát – mondta a lány.

– Az más – vigyorgott Avas. – A Góliát-effektus akkor következik be, amikor egy nagydarab marhát ér a lövedék, teszem azt, engem.

– Nem úgy értettem – szabadkozott Dadagi. – Csak fu-furcsa, hogy csupa erős emberrel kezdett ki.

– Ezt nevezed te kikezdzésnek? – kérdezte a lány.

– Ónodi rendes, pohos vendéglátós volt-mondta Avas. – És Farkas, a legutolsó is éppen hogy megüti a száznyolcvanát.

– I-igaz – ismerte el Dadagi. – Ne haragudj, hogy közbedumáltam.

– Folytasd – szólalt meg a lány. – Rettenetesen érdekes, ahogy elmondod. Szinte előttem van.

– Az a nyanya énelőttem is megjelenik rémálmaimban. Szerencsére most te ülsz itt, nem pedig ő.

– Khm – köszörült egyet a torkán Dadagi.

– Meg persze te – mondta Avas. – Tiszta szerencse. Szóval faggathattam a vén siralomvölgyét, nem jött ki belőle semmi jó, egy tarkót látott, egy felhajtott gallért és egy Lenin-sapkát, ami hátulról állítólag kifejezetten gombának néz ki. Nem tudom, hogy miért jut ilyenkor az emberek eszébe az Auróra... Végül nem lehetett mozaikképet készíteni a gyilkosról, tulajdonképpen egy tapodtat sem haladtunk előre. Az agyam állt, kezdtem

hajnalban arra ébredni, hogy lucsokban fürdők. Ez tipikus zsaruszindróma, a kezdődő gyomorfekély jele.

– Nyo-nyombél – mondta Dadagi. – Az idegességtől nyombélfekélyt szoktak kapni a nyo-nyomozók.

– Tisztázzunk valamit – emelte fel a hangját Avas, aztán rémülten eszmélt rá, azt akarja tisztázni, hogy Dadagi miért a nyombélfekély és a nyomozó szónál dadogott. – Szóval tisztázzuk, a nyo-nyombél... cseszd meg!, meg a gyomorfekély egy kaptafára megy. Nem eszel, rohansz, dohányzol, idegeskedsz, éjszakázol, kampec.

– Miért do-dohányzol? – kérdezte Dadagi.

– Mert nem eszem – felelte Avas. – Ha az ember nem eszik, legalább dohányozzon. A bagó elveszi az étvágyát. Ettől aztán ideges lesz, és nem eszik. Érted már?

– Értem – mondta Dadagi.

– Amikor majd verítékben úszva ébredsz reggel, gondold rám, és rájössz, miért utálja minden zsarú a gyilkosokat. De azért akkor én kieszeltem valamit, mert a tehetetlenség mindennél undorítóbb. Abból indultam ki, hogy a gyilkos ismerős Nagykovácsiban, sőt arról az útról valószínűleg tudja, hogy az erdészházhoz vezet. Nyilván járt már ott. Sőt az is lehet, hogy megfordult az erdészházban. Sorra vettük hát az összes embert, aki az elmúlt esztendőben benézett erdészékhöz. Meglepődtünk, nem jártak náluk túlságosan sokan. Összesen negyvenketten. Legalábbis ennyire emlékeztek vissza. Szóval a gyilkos nem volt e között a negyvenkettő között.

– Honnan tu-tudod?

– Ad egy: mindahányat leellenőriztük. Ad kettő: visszafelé következtetve Nosztori nem járt bent az erdészéknél.

– Ahá – mondta Dadagi. – Nem járt ott.

– Erről nem beszélt a nénikéje?

– Nem ké-kérdeztük.

– De én kérdeztem – vigyorgott Avas. – Kiderült, hogy a nénikéjével együtt járt ott kirándulni, és később ő maga egyedül még többször visszament, mert az erdészék kertjében van egy marha nagy szelíd vaddisznó, azt megkedvelte. Tehát végül is igazam volt, a gyilkos járt a háznál, ha nem

is a házban. Később a fényképről az erdész felesége felismerte, többször látta ácsorogni odakint a vadaknál. Két őz van, meg a vaddisznó. A szelíd. Na látod, az a disznó tényleg egy nagydarab marha, kész csoda, tenyéből eszik. Hatalmas, és majdnem gömbölyű. Menj el egyszer, ha kíváncsi vagy rá.

Avas elhallgatott, Dadagira nézett.

– Menj el, jó?

– Jó – mondta Dadagi.

Avas elégedetten bólintott, és még egyszer azt mondta:

– Menj el, jó?

– Jo-jó – felelte Dadagi.

Avas magában elvagyorodott, mert valójában csak a jo-jót akarta kimondatni a fiúval.

– Ezután – folytatta – a dolog megint egy helyben állt. Csak zsarukörökben tombolt az örület. Na meg a taxisoknál Az összes URH állandóan szólt, a haverok különböző kombinációkat beszéltek meg vészhelyzetekre, egy csomó taxis fegyverviselési engedélyért a rendőrséghez fordult. Én meg is értem, nyilván mindenki félt. Ti nem emlékezhettek azokra az időkre, amikor a lengyelek jóval a Polski Fiat előtt még Warszavát gyártottak, átvéve a szovjet Pobeda modellt. Nekem is éppen csak rémlik. A Pobeda elődje meg valami ősrégi Ford modell volt, kicsit az orosz ízléshez igazítva, ezt pofozták át a lengyelek. Így el lehet képzelni, hogy néztek ki a Warszavák. Na a taxisofőr elleni támadások miatt ezekbe a kocsikba valamikor a hatvanas évek elején vagy közepén alumíniumrúdra szerelt plexilemezt építettek be kör alakban, hogy védje a sofőrt. Az egész úgy nézett ki, mint valami rémálom, egy nyilvános fürdő zuhany fülkéje. Szóval most, 84-ben ismét felvetődött a taxivállalatoknál, hogy valami ilyesféle védelem kellene. Ellene az az érv szólt, hogy lőfegyverrel szemben szart se ér. Bocsnat.

– Nem tesz semmit – mondta a lány. – Régóta ismerem a szót.

– Me-melyiket? – kérdezte Dadagi. – Tudok olyan taxisról, aki most is felszerelt ilyen sza-sza- szart magának.

– Honnan tudod? – kérdezte Márta.

– Régóta fo-foglalkoztat ez az eset.

– Hajaj Hekuba – szólalt meg Avas. – Ez ám az igazi luxus. A lezárt

ügyekkel való foglalkozás. Nekünk legtöbbször a nyitottakra sincs időnk. Folytathatom? – nézett Dadagira.

– Tö-tőlem?!

– Várj egy pillanatra – mondta a lány. – Beteszek egy új kazettát.

– Megéri? – kérdezte Avas olyan hangon, mint aki biztos abban, hogy bőven megéri.

– A végén kiderül – mondta a lány, aztán engesztelően megérintette a százados kezét. – Folytathatod.

– Jó – bólintott Avas, és tenyerével megdörzsölte fáradt szemeit. – Ahogy eszembe jut, hol tartottam, máris folytatom.

– Ott tartottál, hogy sza-sza-sza...

– Ahá – mondta Avas –, azoknak a micsodáknak a felszerelésére testületileg nem került sor. Aki nagyon félt, az nyilván összeügyeskedett magának valamit, a fene tudja. Persze abból, hogy egy csomó ember fél, könnyen baj lehet, nemcsak a harag rossz tanácsadó, a félelem is. Az idő tájt három utast ártalmatlanná tettek gumiszerelő vassal, a kórházban derült ki, hogy egyébként is teljesen ártalmatlanok voltak, csak tettek valami hirtelen mozdulatot, ami gyanúra adott okot. Minden sofőr eltökélte, hogy őt bizony a gyilkos nem kapja el. És azokat, akik ilyenkor odacsapnak a pajszerrel, tulajdonképpen nem is lehet felelősségre vonni, hiszen az egész szituációban már eleve benne van a jogos önvédelem. Na, én mindenféle szervezkedés és túlkapás ellenére meg voltam győződve, hogy a gyilkost mi fogjuk meg, nem a taxisok, mert végül is a profik mi vagyunk. És minden látszat ellenére a dolgunkhoz konyítunk valamit. Különben ilyen helyzetekben, amikor civilek veszélybe kerülnek, ajánlott a józan mértéktartás, a békülékenység. A bank- és postaisztviselők például hivatalból tudják, hogy rablás esetén a személyes ellenszegülés káros és merőben felesleges. Csak önrablás esetén jön jól egy púp a fejen. Az megtévesztő lehet. Egy bűnöző, aki fegyvert visel, mindig veszélyes. Vele szemben a hősködés értelmetlen, megjuhászítása a rendőrség dolga. Persze most, hogy a tettes nemcsak rabolt, hanem egyértelműen, áldozata viselkedésétől teljesen függetlenül ölt is, ez a békességre és passzivitásra intő tanács nem sokat ér. Mondhattuk-e a sofőröknek, hogy eridjetekek nyugodtan a vágóhídra? Mert erről volt szó, nem fenyegetésről,

megfélemlítésről, hanem kifejezetten az ölés szándékáról, amely már-már mérsárlás jelleget öltött. Hát beértük annyival, hogy óva intettük a taxisokat a hebehurgya viselkedéstől, a gyilkosságsorozattól független erőszakoskodások megtorlásától. Ez olyan, mint amikor egy idegességtől habzó szájú embernek azt mondd: nyugi. Őrület volt az a szó valódi értelmében. A taxisok elszántságában volt valami félelmetes: ha a gyilkos a kezükbe kerül, nyilván darabokra tépik. De én biztosra vettem, hogy nem kerül az ő kezükbe. Sohase bíztam az amatőrökben. Ezek után sem bízom.

– Miért? – szólalt meg a lány. – Végül egy taxis kapta el Nosztorit, nem is akárhogyan.

– Nem ám – bólintott Avas. – Lezárta nekünk szépen a vizsgálatot.

– Meg most nemrégiben is – folytatta Márta –, taxisok fogták meg ezt a csehszlovák gyereket, aki rabolt meg ölt.

– A-a-ambrózt – vágta ki Dadagi.

– Az más – mondta Avas. – Ambrózt a rendőrség körözte. Jó fantomkép készült róla. A taxisok ennek alapján ismerték fel. Vagányul csinálták, de a letartóztatásánál mégiscsak a zsaruk voltak ott. Minden veszélyes bűnöző körözésénél a civilek felé intelem megy: személyesen ne tegyenek semmit, értesítsék a rendőrséget. Végül ha érdemileg nézzük a dolgot, Farkas is így járt el a mi esetünkben. Amikor a kocsi lezuhant a szakadékba, mi ott voltunk már mögötte.

– Lehet – mondta a lány. – De azért Farkas vitte vásárra a bőrét.

– Igaz – bólintott Avas. – Hosszú évek óta ő az egyetlen olyan civil, aki ehhez hasonló bravúrra képes volt. Ilyesmire a zsaruk se mindig képesek. Persze nekik nem dolguk a hősködés. – Ismét elővette a marlborós dobozt, a lány felé nyújtotta, de Márta megrázta a fejét.

– Elég volt ez az egy – mondta.

– Kérdeznék valamit – szólalt meg Dadagi. – Va-valami személyeset.

– Kérdezz – mondta a százados, kezében tartva a cigarettát.

– A rá-rá-rákkongresszuson a minap annyira le- ci-cikizték a ci-ci-cigarettát, hogy nem értem, ezek után hogy mer bárki is rágyújtani. Hogy a fenébe van erre bá-bátorságuk?

– Ezt tőlem kérded?

- Tö-tőled. Hiszen te gyújtasz rá.
- És mit akarsz tőlem?
- Ma-magyarázatot.
- Mire?
- A bátorságodra. Hiszen a rá-rá-rákok döntő többsége egyértelműen a dohányzástól van. Miért nem szoksz le?
- Hagyjuk ezt – mondta Avas, és felkattintotta az öngyújtóját. – Jobb hagyni.
- Ha egyszer bi-biztosan tudja az ember, miért gyújt rá mégis?
- Mert jólesik – mondta Avas.
- Értem – bólintott Dadagi.
- A fenét érted. Egyáltalán nem esik jól, ha éppen tudni akarod. Az ember a legtöbbször észre sem veszi, hogy rágyújtott.
- Fu-furcsa – állapította meg Dadagi.
- Egyáltalán nem furcsa. Mi a fenét akarsz tőlem?
- Se-semmit.
- Akkor meg?
- Csa-csak érdekelt.
- Mi?
- Hogy egy ember miért csinál ro-rosszat magának.
- Hagyjuk – mondta Avas.
- Jó. Pe-persze. Nem akarlak idegesíteni.
- Akkor hagyjuk ezt.
- Most mégsem gyu-gyújtasz rá?
- De rágyújtok. Ha eddig nem vetted volna észre, minden rohadt zsarú dohányzik, és a legtöbb nem is Marlborót szív, hanem Szimfóniát, ami ráadásul büdös is, és egy ébren töltött éjszaka végén teljesen ocsmány lesz tőle a szád. Ennek ellenére az összes hülye, rohadt zsarú dohányzik, vastagon áll a füst a szobájukban, és ha véletlenül egyik vagy másik megpróbál leszokni, csak önmagát röhögteti ki és gyalázza meg, mert kétheti kínlódás után végül csak rágyújt, a többiek meg cikizik hónapokig.
- Nem kell rá-rászokni – jelentette ki Dadagi. – Ez a nyitja.
- Muszáj egy zsarunak sokáig élni? – kérdezte Avas. – Okvetlenül muszáj?

– A keze enyhén remegett, ahogy rágyújtott. – Ne gyertek nekem a rákkongresszussal meg a kardiológiával meg a nyom- bélfekéllyel. Ha zavar, akkor majd teljesen lenyelem a füstöt.

– Dehogya za-zavar – szabadkozott Dadagi. – Csak nem értem.

– Elmagyaráztam neki, nem? – nézett a százados Mártára,

– El – mondta a lány. – Sose gyújtottál még rá? – kérdezte aztán Dadagitól.

– Ötéves ko-koromban a nagyapám a számba nyomta a pipacsutorát. Megvárta, amíg kirókázom. Azóta nem sze-szeretem a niktint.

– Ez tényleg megtörtént?

– Meg. Azt mondta, ha már ő tö-tönkretette magát, legalább engem visszatart tőle. Akkor már igen öreg volt sze-szegény, legalább nyolcvanöt éves, és nem fontolta meg, hogy mit csi-csinál velem meg a pipájával, amiben szü-szü-szúzdohány volt.

– Azóta van meg a beszédhibád? – kérdezte Márta.

– Nem. Az ké-később jött, amikor leitatott nova borral, hogy az alkoholra se szo-szokjak rá, ha már ő ivott egész életében. Ri-ri-rigolózus és furcsa ember volt mindig. De engem szeretett. Ki-kilencven-évesen, amikor már csak fo-fokhagymás vörösbort ivott, elvárta, hogy a fokhagymát én keverjem a borba. Az tartotta rendben az epéjét.

– Mikor halt meg? – kérdezte Avas.

– Nem ha-halt meg még – mondta Dadagi.

– Hát?

– Most is él. Száznégyszáz éves. A Nyi-nyírség legöregebb embere.

– Hülyéskedsz? – kérdezte Márta.

– Isten bizony él – mondta Dadagi. – Újságírók járnak hozzá, hogy megtudják a ho-hosszú élet titkát.

– És elárulja nekik?

– El. Szi-szívesen. A fo-fokhagyma.

– Fúj – mondta a lány. – Sokáig él, és sokáig búzlik.

– Épp ez az – bólított Dadagi. – Nagyapám azt mondja, hogy aki büdös, azt az emberek elkerülik, és békében hagyják. És ez a hosszú élet titka szerinte.

– Jópofa vagy – állapította meg Avas. – Van még ilyen történeted?

– Nincs – mondta Dadagi. – De nagyapámtól én tényleg sokat tanultam. Tö-törődött velem. Mondom, a fokhagymát is rám merte bízni.

– Elhiszem – mondta a százados. – Az ilyen nagyapáktól lehet tanulni, csak figyelni kell rájuk.

– Ne félj, fi-figyeltem is.

– Erre a marhaságra ment el a fél kazetta – szólalt meg a lány, aztán szürke szemével Avasra nézett. – Ott siklottunk félre, hogy a taxisok között kitört a pánik.

– Ebben a pánikban megpróbáltunk egy kis rendet tartani. Attól kezdve a Volán és a Taxi vállalat kötelezte a gépkocsivezetőit arra, hogy ha elhagyják a várost, URH-n jelentsék az utast személyi adataival együtt. Elvileg ugyanez vonatkozott a magántaxisokra is. Továbbá az a sofőr, aki úgy érzi, hogy veszélynek van kitéve, egy erre a célra fenntartott hullámsávon a megadott kód szerint értesíthette a központ ügyeletét és egyúttal a rendőrséget. A kód szövege teljesen semleges volt. „Utast viszek ebbe és ebbe az irányba, utána valószínűleg félórára leállók, mert az AC-pumpámmal baj van.” A kód szó az AC-pumpa volt. Erre a jelzésre a rendőrség központi ügyelete azonnal riasztotta az adott körzetben tartózkodó járőr-kocsikat és azt a nyolc különleges autót, amely erre az alkalomra várt. Összesen hét ilyen riasztás történt, ebből hat téves...

Ebben a pillanatban kopogás hallatszott az ajtó felől, és a szobába egy szemüveges, bajszos fiatalember lépett be.

– Századosom – mondta, és tréfásan feszes vigyázzba állt. – Jelentem, marha nagy pechünk van. Értesítés jött az ügyeletre, hogy Robányban van egy gyilok. Mi megyünk helyszínelni!

– Menjetek – mondta Avas.

– Már úgy értem, hogy te meg én. A technikusnak meg az orvosnak már szóltam.

– Mi az, hogy te meg én? Én hivatalosan nem vagyok itt.

– Mivel elkérte a főnök szobáját, sajnos ő tudja, hogy itt vagy. Ezért megyünk mi együtt helyszínelni. A kocsikat is elintéztem.

– A francba – mondta Avas. – Hogy nekem pont itt kellett rohadnom. Miféle gyilok?

– Állítólag úgy ötnapos. Öreg buzi egy raktárban agyonverve és kifosztva. Ahogy ez a buziknál újabban szokás.

– Hát ez az – mondta Avas. – Semmit sem utálok jobban, mint mint amikor egy rohadt fiatal alkalmi álbuzi agyonver egy igazi öreg buzit.

– A raktár volt a találkahelyük – mondta a bajuszos srác. – A felfedező tanú ott vagy a helyi oberhén vár bennünket.

Avas sóhajtott, aztán az arca hirtelen felderült. A lányhoz fordult.

– Nincs kedved kijönni velem?

– Jó – mondta Dadagi minden lelkesedés nélkül. – Szi-szívesen kimegyünk.

Avas nyelt egyet, és most minden köntörfalazás nélkül cigarettára gyújtott.

– Csak két intézkedőkocsi van – mondta a bajuszos. – És a stáb elég nagy.

– Mehetünk az én kocsimmal – szólalt meg Márta, és Avasra nézett. – Ha neked megfelel.

– Oké – mondta Avas. – Gondolom, te – vigyorgott Dadagira – szívesen méész a dokiékkal.

– Veletek megyek szi-szívesen – felelte Dadagi.

– Hol van a hulla? – kérdezte Avas a bajuszostól.

– Az állomásnál egy raktár padlásán. Van ott egy csomó órszemes rendőr is mellette. Várnak bennünket.

– Hát akkor – mondta a százados – nyomás.

Vallomás

Nem voltam egészen biztos benne, vagy később bizonytalanná váltam, hogy helyesen tettem-e, amikor azzal a nővel együtt szálltam be a taxiba. Tudtam persze, hogy az arcomat nem láthatta, így aztán, ha véletlenül kapcsolatba is kerül a rendőrséggel, semmi olyat nem mondhat rólam, ami áll. De mégis volt egy csöpp esély rá, hogy általa ezen a módon kialakul valami összefüggés. De ha hibát követtem el, akkor arra a hibára rá voltam kényszerítve. Egy másik hiba fenyegetett: ugyanis ha estéről estére ott állogálok a Capri előtt, s hagyom magam elé tolakodni az erőszakos

vénasszonyokat, előbb- utóbb csak kiszúrt volna valaki. Most is azon gondolkodom, miképpen alakulhatott ki itt az az összefüggés, amitől mindig nagyon tartottam, és végül muszájból, úgy látszik, magam idéztem elő. Ha egyedül szálltam volna be a taxiba, az a nő valószínűleg beváltja a fenyegetését, s másnap a rendszám alapján botrányt csap a taxi-vállalatnál. Így aztán a hulla előkerülése után fix, hogy kapcsolatba lépett volna a rendőrséggel. Viszont hogy békésen elintéztük a dolgot egymás között, senki sem hozhatta a tudomására, milyen taxiban ült, s azt sem, hogy velem együtt, velem, a gyilkossal együtt utazott. Csodálkozom, hogy a rendőrség egyáltalán képes megtalálni egy ilyen személyt, hiszen ezzel az erővel akár egyből engem is megtalálhatott volna. És ahogy a dolog most kinéz, nyilván őt találták meg, de ezzel még nem tisztázódhatott az összefüggés. Nem értem, hogyan találtak rá! És mit mondhatott rólam? Egyáltalán, igaz-e, hogy látott azután is? A hangomat ott, a taxiban, hallhatta ugyan, de direkt mélyen, rekedten beszéltem, nehogy a hangfekvésem információt tartalmazzon. A sapkán és a bőrkabáton kívül biztos, hogy nem adtam magamról információt. Vagy tényleg a dadogás? Ennyire fontos lett volna? Nemcsak most okoz ez gondot nekem, akkor is elstudíroztam felette, de a tűnődés akkor megnyugtató, egyre biztosabb lett bennem az érzés, hogy helyesen jártam el. Tudtam, a hangom alapján senki sem azonosíthat, és ki kér számon egy nem létező beszédhibát. Különben is, amíg ez a nő a kocsiban ült, négy-öt szónál nem mondtam többet. Persze most úgy érzem, hiba volt az az öt szó is, de mindenre az ember, ugye, nem figyelhet. Esküszöm, nyugodtan aludtam aznap éjjel, mivel a dolog háromnegyed részén túl voltam, a hátralévők, biztosan éreztem megint, gyorsan lefutnak majd, úgy történik minden, ahogy elképzeltem. Maguk mikor jöttek rá? Megmondanák?

Közzjáték

Előbb-utóbb minden zsaru életében bekövetkezik az a pillanat, amikor azon kapja magát, hogy egy hullával kerül közeli kapcsolatba. Ez a hulla lehet szép, lehet csúnya, vérezhet sebektől, lehet kék a fojtogatástól,

hiányozhat az egyik keze vagy a lába, néha a feje is, nézhet úgy ki, mintha éppen csak elszunnyadt volna, de nézhet ki úgy is, mint ahogy a több hetes vízihullák szoktak kinézni. Ilyenkor nagyon feszes a hátuk, akár pulóverben, akár kabátban, a hasuk puffadt és rugalmas, nem jó ránézni, de inkább azt nézd, ne az arcukat, mert semmi sem nehezebb, mint megbarátkozni a lefoszlott szemöldökkel és az ajak nélkül mosolygó szájjal. Akár szép, akár csúnya a látvány, a zsaru kibírja, s mivel a foglalkozásával járó tennivalókat kell intéznie, éppenséggel el sem fordulhat, ha valami bántja a szemét. Állítólag egy harmincnapos vízihulla olyan, mint az első szerelem, soha többé nem lehet elfelejteni.

A rendőrtiszti főiskola hallgatóit, hogy bizonyos tapasztalatokra tegyenek szert, s talán szoktatásképpen is, időnként elviszik az Igazságügyi Orvosi Intézetbe, hogy ott megtekintsenek egy-egy hibátlanul kivitelezett bírói boncolást. Márta két alkalommal vett részt ilyen foglalkozáson, az egyik esetben egy sállal megfojtott nőn, a másik esetben pedig egy lépen szúrt férfin mutatta be a szakma fogásait a nyúlszáját szakállal és bajusszal leplező, szomorú kórboncnok, a főiskola orvostanára és a kopasz boncmester, aki a lépet következetesen lépecskének, a gyomrot pedig zúzácskának nevezte, s nyájasan mosolygott hozzá. Erőfeszítés látszott rajta, de csak annyiban, hogy izzadt homlokát időnként keze fejével megtörölte. Ez gyerekség, mondták ők ketten minden alkalommal, a szép rózsaszín szerveket gumikesztyűs tenyerükben latolgatva, láttatok volna azt a megcsonkított vízihullát, amit két hónap után szedtek ki a Duna-holtágból, akkor most elmondhatnátok, hogy láttatok valamit.

Egyszóval Márta szerencsésen túlesett a hullákkal való találkozáson, akkor érzett csak múltó rosszullétet, amikor a boncmester – háttérbe húzódni vágyását látva – arra biztatta, hogy nézze meg közelebbről a megfojtott nő májacskáját, ami nem is annyira a fojtogatástól, inkább a sok piától, a szokásosnak épp a kétszeresére duzzadt. Akkor a mosdóban hányt egy kicsit, egészen könnyen és simán, utána szépen rendbe jött. Így most nem is izgatta túlságosan, hogy egy szétvert fejű igazi buzit kell megnéznie, nyugodt volt, csupán egy csöpp egészségesen tartózkodó émelygést érzett.

Dadagi viszont soha életében nem látott hullát, sem felszeletelve, sem

egészen. A főiskolai halottszemléket fortélyosan elkerülte. Maga helyett a boncterembe egy mütös haverját küldte be, aki amúgy is a prospektúrán dolgozott, s az a szó, hogy exitált, számára nem jelentett többet, mint az, hogy reggelizett. A mütös annyira elfogulatlanul és készségesen viselkedett a boncasztal mellett, hogy a boncmester felfigyelt rá, s nemcsak aláírta Dadagi indexét a jelenléte igazolván, hanem gyors, kapkodó boncnok betűivel beleírta azt is: szorgalmas, együttműködő.

Dadagi tehát dicsérettel úszta meg eddig a hullákkal való találkozást. Igaz, még attól is hányingere lett, hogy ott kell várakoznia az indexére az Igazságügyi Orvostani Intézet előtt, tudva, hogy odabent különböző hullákat boncolnak. Ráadásul a mütös haver, a szívességért mintegy cserébe, megengedte magának, hogy ilyeneket mondjon: „Sajnos az indexedre ráfröccsent egy kis ez meg az, ne haragudj már érte, ott a boncasztal körül ilyesmi ellen az egyetlen biztosíték a gumikötény, hehe...” Dadagi ilyenkor az indexet két ujja közé csippentve vitte, mert undorodott a vértől, nem beszélve más egyéb dolgokról, amelyek apró pöttyöket hagynak a gumikesztyűn és a gumikötényen.

Kényes természetéről persze senki sem tehet.

Ő megpróbált mindent, hogy ne ájuljon el, ha vért vesznek tőle, ne kezdjen háyni, ha egy csecsemő kiöklendez fél korty anyatejet, de legjobb szándéka ellenére mindig elájult és hányt, ha ilyesmi történt. Kissé gyanús volt persze: hogy ha mástól vettek vért, azt rezzenéstelen arccal nézte végig, de ha az ő könyökhajlatába dőfték a tűt, menten elfeketült előtte a világ. Mindenki másnak nagyon kellett ahhoz véreznie, hogy Dadagi elveszítse a nyugalomát. Ez igazából egyszer történt csak meg vele, mégpedig a véletlenek szomorú összejátszása folytán. Vonaton utazott, és a szerelvény a nyílt pályán váratlanul és teljesen indokolatlannak látszó módon hirtelen megállt. Dadagi kinézett az ablakon, és pillantása éppen arra a kombinéra vetkezett nőre esett, akin a vonat fél perce ment keresztül. Ez a nő akkor vált ketté derékban, s két darabban gördült le a töltésről, mindkét darabjából vért fecskendezve. Mielőtt tekintetét elkaphatta volna, Dadagiba ivódott ez a látvány. Rögvest és tartósan elájult, úgyhogy a vonat végül ötvenhét percet késett, tizenhét percet a kettészelt nő miatt, negyvenet pedig azért, mert a vasúti személyzet Dadagit

élesztgette.

Ezek után aligha furcsállható, hogy némi viszolygást érzett, amikor Avas a kocsiban ülve azt részletezte, milyen jellegzetes egy buzigyilkos: mindig jóval nagyobbat üt a szükségesnél, és többet is, mintha erősen idegesítené az, amit elkövet. Dadagi már azt sem szerette, hogy a százados az esetről elkülönítve és egyénítve mint buzi bűncselekményről beszélt. Ebben előítéletet érzett, bár Avas kifejtette, hogy a megkülönböztetés itt feltétlenül helyénvaló, hiszen speciális és halmozódó emberölésekről van szó, olyan esetekről, ahol az öregedő homoszexuális férfi ki van szolgáltatva alkalmi partnerének, aki erősebb és fiatalabb nála. A szexpartner jó néhány esetben ráadásul nem is homokos, az egészre csak anyagi megfontolásból áll rá. Egy buzi sorsa manapság nem leányálom, folytatta elmefuttatását Avas, nemcsak az AIDS miatt. Aztán felsorolt egy csomó esetet, amikor a vázolt séma szerint öregedő homoszexuális férfiak estek gyilkosság és rablás áldozatául. S ez a mostani, tette hozzá, úgy mondják, ráadásul vasutas volt.

Dadagi nem értette, miért nagyobb hiba a szokásosnál, ha egy vasutasbuzit ölnek meg. Talán azért, mert a MÁV mindig is állami intézmény volt. A százados a ráadásul szót úgy használta, hogy abból sejteni lehetett: nemcsak a buzikkal szemben előítéletes, hanem a vasutasokkal szemben is. Dadaginak erről az az eset jutott eszébe, amikor egy kisvárosi postás rákapott arra, hogy a magányos nőknek érkező levelet kézbesítve a küldeménynel együtt az ajtón lévő levélnyíláson át bedugja saját micsodáját is. Az egész város leginkább azon volt felháborodva, hogy postás létére és hivatásának gyakorlása közben tette ezt.

Viccelődő kedve ellenére Avason látni lehetett, hogy csöppet sem nyugodt. Ő ült Márta mellett az első ülésen, amíg a kis Fiat 120-szal végigszáguldott az M3-ason, ő nézegette, hogyan mozdulnak az izmok a lány combján, amikor a kuplungra lép. Dadagi mindebből kisémmizve hátul kuporgott. Időnként megpróbált előrehajolni, hogy érezze a lány hajából fölszálló illatot, de Avas tolakvó szagú arcszesze ettől az élvezettől is megfosztotta.

A százados jószerint az egész utat végigbeszélte abban az enyhén ironikus hangnemben, ami minden beképzelt rendőrtiszt sajátja, és a jó zsaruvádához tartozik. Gyilkossági szakember lévén, úgy forgatta a szót, hogy a

középpontban mindig emberölések s hullák legyenek, s ő maga enyhe fölénnyel szemlélhesse a mézárszéket, amely számára az adott és lehetséges világ. Azért el kell ismerni, volt valami szórakoztató a stílusában, csak ne sértegette volna folyton a buzikat és a vasutasokat.

Dadagi rájött, hogy egy gyakorló zsarú azt sem szereti igazán, akit megölnék, a gyilkost pedig kifejezetten rühelli. Míg Avast hallgatta, azon tűnődött, ő mikor lépi át a zsarulét határát, most ugyanis egyelőre szívében senki iránt nem érzett sem dühöt, sem ellenszenvet. Hirtelen ráébredt: az a baj, hogy őt egyedül Márta érdekli most, csakis azért kapott az alkalmon, amikor Dér Ádám felajánlotta kettőjüknek, hogy dolgozzanak a taxigyilkosságokon. Ő tulajdonképpen nem érintett az ügyben, az egész csak annyiban köti le, hogy amíg tart, amíg a szakdolgozat el nem készül, a lány mellett maradhat. Ezért hát legyünk alaposak, mondta magában Dadagi, mivel az alapossághoz sok idő kell. Hamar munka ritkán jó.

Így mondta, minden hiba nélkül, mert gondolatban sohasem dadogott.

Hátradólt az ülésen, s eszébe jutott hirtelen: ugyanúgy ül most, mint az az öreg spiné, akit Avas százados előszeretettel nevez rémbanyának. Ebben a felállásban Avas a gyilkos, Márta a taxisofőr. Valóban, ha a százados előrenéz, nem lehet látni az arcát, a visszapillantó tükörből sem. Látszik a tarkója, a háta, a feje búbja, és a hangját hallani. A hangját hallani, a hangját hallani, ismételte a fiú, de mi ebben a furcsa? A rémbanya is hallotta a gyilkos hangját... Na jó, erről elég szó volt már eddig is... Mi a fu-fu...

A lány, a sztrádáról letérve, a stoptáblánál hirtelen erősen fékezett. Dadagi, aki önmagába roskadva ült, fu-fu kiáltással hátulról nekiröpült Avasnak, ijedtében átkarolta a százados nyakát.

– Bo-bocsánat – mondta aztán. – Go-gondolkoztam.

– Oké – mondta a százados –, már megijedtem, hogy merő szeretetből ölelgetsz.

– Dehogy – szabadkozott Dadagi. – Csak szárnyra kaptam ettől a féfékezéstől.

– Pedig nem is volt erős – mondta sértődötten a lány. – Épp csak ráléptem a pedálra.

– Hajaj – mondta Avas. – Inkább a lábamra lépj.

Az állomáson a helyszín biztosítására kirendelt poszt a kis Fiat előtt széttárta a karját, majd olyan mozdulatot tett, mint Gábrriel arkangyal, amikor az Úr szólt neki, hogy Ádámék nem maradnak tovább.

– A cégtől vagyunk – mondta Avas az ablakon kihajolva. – Ne baromkodjon. Inkább mutassa meg, merre a raktár.

A rendőr tisztelgett, köhögött, kihúzta magát, és jobb kezével egy hasábszerű magas és keskeny épületre mutatott.

– Amott, jelentem.

– Amott? – ismételte Avas. – Ilyet se hallottam harminc éve.

Nem pazarolt rá több szót, intett Mártának, hogy hajtson az épület elé.

A vaskapuban ott is rendőrök álltak.

– Pseudokongresszus – állapította meg a százados –, szekcióüléssel. Ilyenkor mindig kiderül, mennyi a ráérő zсарu.

Kiugrott a kocsiból, megvárta Mártát, kezével a lány vállát érintve, bevezette a sötét vaskapun. Mire Dadagi kikászálódott a hátulsó ülésről, ők ketten már szem előtt tűntek.

– Nana – mondta az egyik rendőr, amikor megpróbált mellette elsurranni. – Hová megyünk?!

– Befelé – mondta Dadagi. – Ve-velük vagyok.

– Maga?! – A rendőr elvigyorodott, és így szólt társához. – Azt mondja, ve-velük van.

– Igazolványt – mondta a társ. – Gyo-gyorsan.

– Ni-nincs.

Dadagiban kétféle érzés küzdött: ha kint marad, nem kell megnéznie a hullát, viszont Avas hosszú ideig együtt lesz a lánnyal, s ennek beláthatatlanok a következményei.

– Mo-mondom, hogy velük vagyok – ismételte. – Értsék már meg.

– Ho-hogyne értenénk – röhögtek barátságosan a közrendőrök.

– Tényleg velünk van – hallatszott a lány hangja fentről. – Gyere már!

A posztok abbahagyták a röhögést, zavartan krákoztak, és félreálltak.

Dadagi belépett a raktárba, s azonnal rájött, hogy páratlan szerencséje van. Létraszerű lépcső vezetett fölfelé, s Márta a lépcső közepén járt, a fiú feje fölött lengett a bűvös-bájos szoknyaharang. De Dadagi nem élt a

szerencséjével. Lesunyt fejjel, lehunyt szemmel mászott a létrán, minden erejét megfeszítve, nehogy felfele nézzen. Nehéz kínokat állt ki, attól tartott, így is, úgy is rosszul lesz, ha felnéz azért, ha nem, hát azért.

A létra véget ért, és Dadagi a biztonság kedvéért még néhány lépést megtett a padláson, mielőtt szemét kinyitotta volna.

– Vigyázzon – hallott egy idegen hangot.

Megállt, kinyitotta a szemét, és maga elé meredt, a teljesen szétnyílt koponyára, amelyet valami szerszám a tarkótól a fejtetőig megskalpolt, úgyhogy a visszájára fordított bőr elrejtette a homlokát.

Dadaginak alig volt ideje arra, hogy megállapítsa: nem néz ki igazán jól egy szétvert fejű buzi. Ezt végiggondolta, aztán elájult.

Arra eszmélt, hogy feje a lány ölében pihen, érezte illatát, ugyanakkor jobbról-balról kapott egy pofont.

– Oké – mondta Avas. – Rendbe jön. Máris javul.

– Me-meddig voltam eszméletlen? – szólalt meg Dadagi.

– Legalább három másodpercig. Miért nem mondtad, hogy nem bírod a vért?

– Az agyvelőt nem bi-bírom – felelte a fiú.

– Akkor miért nézted meg?

– A sze-szemem belebotlott.

– Pattanj fel szépen, fiacskám. Oké? Jól vagy? Persze hogy jól. Hiszen zsarunak készülsz, igaz? Ha megnősz, ne gyilkossági csoportba menj, válaszd inkább a vagyonvédelmet. Ott nem folyik vér. Kitűnő beosztás például a zárbiztonsági alszakértői.

Az orvos, aki a holttest fölé hajolva ült egy háromlábú, alacsony horgászszéken, megszólalt.

– A fiúnak igaza van – mondta. – Nem rendes látvány. Ennek itt megint sokkal jobban szétverték a fejét, mint kellett volna. Ez az emberi tudatlanság. Feleslegesen csépelni egy halottat. Így, első blindre tizenhét ütést számláltam a fejen, a nyakon és a tarkón. Ráadásul összemetélte a baltával a kezét és a vállát is. Ha körülnéztek, figyeljetelek, kell itt lenni valahol három levágott ujjnak.

– Me-menjünk innen – suttogta Dadagi, és elájult.

– Zsarunak készülsz, nem? – mondta a lány, és megsimogatta a fiú arcát. Aztán intett Avasnak, hogy jöhet a pofon.

Vallomás

Azt hiszem, késsel vagy baltával egyiküket sem tudtam volna megölni. Még ez a lőfegyveres dolog sem volt túlságosan ínyemre, így, hogy közvetlenül eléjük kelljen állnom, de ezt végsősoron is meg kellett tennem, hiszen különben fel sem foghatták volna, mi történik velük. Lehet, hogy ebben is tévedek, és nem értettek meg semmit. De mégiscsak így volt jó nekem, hiszen eleve így képzeltem el. De nem szeretem a vért, az egész ügy során csak egyszer freccsent rám valami egyikük szeméből, attól is beteg lettem.

Négy nap után híre ment, hogy megöltek még egy taxisofőrt. Az összes nagy vagány úgy betojt már, gondoltam, mintha csakis az ő bőrére menne a játék. Furcsa dolog ez, tízezerből csak egynek volt félnivalója, és az nem volt izgatottabb a többinél. Persze tudtam azért, hogy sok gondolkodási időt nem adhatok neki, mert előbb-utóbb csak-csak felrémlik benne az összefüggés. Ő volt az utolsó, aki erről az összefüggésről valamit tudhatott. Na de a többiek! Hogy fogadkoztak, hogy legénykedtek. Beszéltem eggyel, aki azt mondta, csak szállna be az ő kocsijába a gyilkos, ide a rozsdás bököt, hogy majd ő megtanítaná kesztyűben dudálni. Ezt a hülye kifejezést használta izalmában, s már ebből biztosra vehettem, hogy ugyanúgy fél, mint a többi. De nekem nem okozott örömet, hogy az egész taxis brancsban egy sincs, aki engem kesztyűben dudálni taníthatna, egy pillanatig sem éreztem büszkeséget, igaz, aggodalmat sem.

Újra és újra átgondoltam a dolgot, s arra a megállapításra jutottam, hogy a negyedikkel nem vacakolok sokat, nem találok ki semmiféle mesét, nem játszom el a jó utast. Beülök, s ahogy lámpa nélküli útszakaszhoz érünk, az oldalához nyomom a pisztolyt, úgy közlöm vele, merre menjen, és ha engedetlenkedik, menet közben agyonlövöm. A kocsit bal kézzel is elviszem a következő járdaszegélyig, az nem gond, hogy a hulla lábát lerúgjam a

pedálról. Ehhez az egészhez nem kellett más, csak sötétség, egy nyugalmas ködös este s főképpen az, hogy bekerüljek az ürge kocsiába. Mindvégig mindegyik esetben ez volt a legnehezebb, simán bejutni a megfelelő helyre. A Caprinál is emiatt került szóváltásra sor, és a miatt az agresszív öregasszony miatt maradt bennem egy kis aggodalom, hiába igyekeztem tőle szabadulni.

A lehető legrohadtabb dologra vállalkoztam; egy napon, azt hiszem, január 20-án megvártam, amikor ő a váltótársától átveszi a kocsit, és attól kezdve követtem egy ideig. Rájöttem, meg lehet csinálni a dolgot úgy, hogy amikor egy utasát kiteszi, én gyorsan leparkolok mögötte a kocsimmal, amíg az utas fizet, kiugrók, s máris ott toporgok a taxijánál, mielőtt továbbindulna. Persze ehhez is, mint annyi máshoz, szerencse kellett.

Ja! Különben tudtam az AC-pumpás jelről, a kódról, ahogy maguk mondják, micsoda hülyeség. Ha nem tartottam volna az azonosítástól, lehet, hogy én magam riasztom egyszer-kétszer az ügyeletet meg a rendőrséget a saját CB-mről, csak úgy próbaképpen. Marhaságot beszélek, ez így nem igaz, sose akartam cifrázni a dolgot, ugratni magukat, hiszen a rendőrséggel valójában nem volt elszámolnivalóm, legalábbis nem direkt, nem én választottam ki a zsarukat ellenfelemül. Úgy tudom, téves riasztás azért nélkülem is befutott néhány, mindegy, nekem csak arra kellett ügyelnem, nehogy az én emberem korán riasszon. Tudtam, hogy a taxisok akkortájt útközben folyamatosan adóállásban tartották az URH-jukat, gondolnom kellett rá, hogy rossz szó figyelő fülekhez ne jusson el. Voltak akkoriban olyan taxisok, akik párban jártak, az egyik kocsi szorosán a másik mögött ment, majdhogynem összeértek, az első vitte mindig az utast, és megállapodás szerint zűr esetén stoplámpájával adott kísérőjének jelet. A konvojoszás persze nem fizetődött ki, két sofőr csinált annyi pénzt, mint régebben egy. De aki igazán félt, mégis ezt csinálta. Az én emberem nem félt igazán. Ő már ilyen volt, nem félt az Istentől se.

Mielőtt nyélbe ütöttem volna a dolgot, még egy fél napot rászántam a filózásra, mi hogyan legyen. Tulajdonképpen az ötödik, az utolsó esetre gondolva nem bántam volna, ha elhangzik a riasztás, mivel tudtam, hogy legvégül úgyis elhangzik majd. De azt is tudtam, a riasztást csak úgy

időzíthetem, ha magam csinálom, közvetlenül az ölés után. A rákövetkező pillanatban ki a kocsiból, félbehagyva a rablást... Ez így jó, gondoltam, hadd bizonyosodjék be, hogy a riasztó rendszer működik, legalábbis annyira, hogy a gyilkost megzavarja, és menekülésre bírja. Hadd örüljenek a zsaruk, ebben állapotam meg magamban, s akkor kezdtem igazán elhinni, hogy a dolognak baj nélkül a végére érek, s az egész ügy előbb-utóbb feledésbe megy. Tudtam, van egy pont, amin túl maguk már csak tessék-lássék keresik a tettest.

Január 22-én este 6-kor tehát megvártam az emberemet a garázsnál, s azzal a szándékkal kezdtem követni, hogy ha alkalmam adódik rá, azonnal átülök a kocsijába. Ez az alkalom háromnegyed nyolckor jött el, amikor az Attila utcában tett le egy utast. A dolog szinte kapóra jött, nem kellett a fegyverrel fenyegetőznöm, nagyon természetesen megszólíthattam, hogy vigyen el a Vasas tenispályához Pasarétre. Tudtam, hogy van ott egy parkoló a buszmegállóval szemközt, ami este elhagyatott és elég sötét. Arra kértem hát, ott álljon meg. Szépen meg is állt, farral az úttest felé Taxis szokás szerint kissé kinyitotta az ajtót, amikor fizettem, hogy égjenek a belső lámpák. A visszajáró pénzt nyújtotta felém, amikor meglátta nálam a fegyvert. Gyors volt és ügyes, majdnem olyan gyors, mint én, megpróbált hanyatt kivetődni a kocsiból, de közben már meglőttem a halántékánál; elkaptam a kezét, visszarántottam az ülésre, és magunkra csuktam az ajtót. Előrebukott az URH mikrofonra, és végül is ő mondta ki az AC-pumpát; én a laticelbe csavart fegyverrel még lőttem kettőt, felülről a tarkójába, aztán kikapcsoltam a kocsik világítását, kiléptem az ajtón, és egy keskeny közön, amely a szerb vendéglőhöz vezetett, átmentem a Vöröshadsereg útjára. Most először kellett gyorsabban szednem a lábamat a megszokottnál, mert az ürge a kódon kívül elhörögte azt is, hogy Pasarét, Vasas pálya, és én biztosra vettem, hogy maguk, amilyen jó a fülük, és gyors a lábuk, percekben belül odaérnek. Gyalog mentem a fogaskerekű állomásig, közben egy utcai lámpa fényénél megnéztem, hogy vér nincs-e rajtam. Volt egy fröccsenés a télikabátomon, azt körömreszelővel gyorsan kiszedtem. Ez a harmadik kabátom, ami rámegy erre az ügyre, gondoltam, de igazából nem sajnáltam egyiket sem. Utólag gyorsnak, hebehurgyának éreztem ezt a munkát, be kellett vallanom

magamnak, a cselekmény jellegére nem fordítottam kellő figyelmet; amikor halántékon lőttem az ürgét, az számára nyilván csak annyit jelentett, hogy meghal, és semmi mást. Amikor a fogasnál villamosra szálltam, akkor kezdett zengeni a környék a szirénáktól, kék fények pörögtek, a riadóautók gyorsak voltak, mint a veszedelem. Hét perc telt el a riasztás óta. A Moszkva téren hagytam el a villamost, s valami rossz érzés visszatartott attól, hogy gyalog a kocsimhoz menjek. Ugyanis esni kezdett a hó, vagy inkább valami fagyos lé folyt az égből, jeges szél fúj, alig volt ember az utcán. Valami éber rendőrnek könnyen feltűnhetett volna a lucsokban caplató magányos gyalogos. Villamossal mentem hát tovább a Krisztina-templomig, onnan átsétáltam az Alagúthoz, megvártam a buszt, ami most már az ellenkező irányból vitt el a kocsiiig. Az Attila úton és a Vérmező táján nem volt rendőr. Még a parkolóban darabokra szedtem a fegyvert, aztán az Erzsébet-hídon áthajtottam Pestre, és úgy tovább haza. A kabátot megsemmisítettem, a fegyver alkatrészeit elkevertem a kacatok közé, tudtam, egyszer kell már csak összeraknom. Utána sokáig fürödtem, lemostam magamról mindent a kádban, és úgy éreztem, ideje visszatérnem a normális emberek közé. Most már nemsokára másra is gondolhatok. De a szívem hideg volt, mint a jég, és nem éreztem nyugalmat.

Közbjáték

Az ébredező Dadagi tarkóját a lány combhajlata melegítette, ez már-már az anyaöl édességével ért fel, ugyanakkor rossz hatást tett rá a padlás pókhálós gerendáival s a tető résein át becsepegő hóié, amely éppen a bal cipőjébe folyt. Úgy érezte, sem erre, sem a pofonokra nem szolgált rá. Az egész térséget reflektorfény világította meg, ezért látszott olyan tisztán áttetsző erezetével az előbb a lemészárolt vasutas agyhártyája. A három kallódó ujj említése annyira kedvét szegte Dadaginak, hogy arra gondolt, megkéri Dér Ádámot, ne hozza többé olyan helyzetbe, ahol csonka-bonka holtakkal kell alkudoznia. Ugyanakkor tudta, hogy Dér Ádámnak mindehhez nincs semmi köze, távol áll tőle, hogy bárkitől lehetetlent kívánjon. Ez a lány sodor a

bajba, gondolta Dadagi. Lehunyta szemét, és mintegy kárpótlásul, mélyebbre fészkelte Márta ölében. Ezért Avastól természetesen megint kapott két, unottan gépies pofont.

– Ezt tiltja a szabályzat – szólalt meg az orvos a hulla mellől feltápáskodva. Intett a technikusnak, hogy immár legyen övé az egész terep.

– A népi rendőrség módszerei közt nincs helye lelki vagy testi terrornak.

– Nem gyanúsított – felelte Avas. – Akkor pofozom fel, amikor akarom.

Az orvos megcsóválta a fejét, s kezét egy vegyszerrel átitatott kendőbe törölte.

– Na, fiam – fordult Dadagihoz kell-e repülőszó, vagy beéred azzal a négy pofonnal?

– Beérem – mondta Dadagi. – Má-máris jobban vagyok.

– Akkor hagyd el az ágyat – intett a százados. – Kezdd lábadozni. Húzódj háttérbe, szívódj fel! Nekünk dolgunk van itt.

– Hahó – jelent meg egy konya bajszú civil ruhás férfi a létra tetején. – De marha gyors az oberhé mostanában.

– Szia! – mondta Avas. – A tiéd ez a hulla, mi?

– Az enyém. Én szóltam be nektek, és direkt kértem a főnöktől, hogy téged küldjön.

– Tudsz már valamit?

– Világos, hogy ez itt miféle?

– Miféle?

– Úgy hírlík, buzi. – Bal keze nagyujjával lesimította a bajszát, és Mártára nézett. – A hölgynek nem mutatsz be?

– A tanítványom – mondta Avas. – És az is, aki ott ájuldozik.

– Garaba őrnagy – nyújtott kezet Mártának, aztán Dadaginak a civil ruhás.
– Te meg miért ámuldozol?

– Mert sose látott még padláson buzit.

– Bi-biszexet sem – mondta dacosan Dadagi, aki úgy érezte, hogy kezd visszatérni lábába az erő, és arcára a pír.

– Hát épp ez az – mondta Garaba. – Honnan tudod? Mi is csak most állapítottuk meg, hogy ez az ember – mutatott a tetemre – Gomolya Imre, ötvenhét éves, leszázalékolt vasúti váltókezelő, kettős szexuális vonzalmú,

mármint biszex, ahogy röviden mondani szokták. Van egy felesége meg egy tisztességes idősebb barátja vagy barátnője, tudjátok, hogy van ez, de alkalmi kapcsolatokat is keresett fiatal fiúkkal. Állandó partnerétől, akit mi persze rögvest gyanúba vettünk, mert rémesen féltékeny természetű, megtudtuk, hogy Gomolya ide járt fel alkalmi partnereivel helytelenkedni a raktártérbe. Hölgyem, ha ez sok önnek, abbahagyom.

– Neki talán nem – mondta Avas. – Inkább neki – nézett Dadagira.

– Ő meg legfeljebb elájul – állapította meg az orvos. – Arra meg itt vagyok én.

– Tehát – folytatta az őrnagy ahogy mondani szokták, ide járt föl állítólag *szórakozni* a kisöreg, mostanában, Rimanóczi Tivadar, 21 éves, büntetett előéletű rakodómunkással. Ez a kisöreg – pillantott a hullára –, bár most topisan néz ki, állítólag szívesen hordott ékszereket, volt egy arany karkötője, három-négy vastag, nagy köves aranygyűrűje, sőt nyaklánc is. Kispénzű, leszálalékolt vasutas létére a sok csingibingitől csak úgy csörömpölt. Na most úgy, ahogy van, ez az egész cucc itten hiányzik. Ennek néztünk utána. Elküldtem két gyereket Rimanócziért, hátha tud nekünk mondani valamit, itt lakik a szomszédban Kistarcsán, albérletben. A fiúk most közölték URH-n, hogy jó hírük van, és percekben belül itt lesznek vele. Lemegyünk?

– Csináljátok – fordult Avas a technikushoz. – Mi szépen leballagunk.

A lány ment elől a létrán, aztán Avas.

– Várj nyugodtan addig, amíg mi leérünk – mondta Dadaginak. – Nehogy közben ájultan a fejünkre hullj.

– Nem esem én olyan könnyen – mondta Dadagi vidáman, majd a következő lépcsőfokot kihagyva zuhantában magával rántotta a századost.

Az alsó raktárterembe két civil ruhás fiatal srác éppen akkor vezetett be egy harmadikat, aki külsejére nézvést nem is különbözött tőlük, csak annyiban, hogy haját varkocsba fonva viselte, és bal fülében két rézkarika csüngött. Azonkívül az egyik szeme kancsalított, és feleakkora volt, mint a másik.

– Jelentem – lépett Garaba elé az egyik civilruhás –, kistarcsai ideiglenes lakásán parancsra felkerestük Rimanóczit, aki beismerte, hogy több baltacsapással megölte szerelmi partnerét, Gomolya Imrét, majd értékeket

tulajdonított el tőle.

A varkocsos ifjú sértődötten csücsörített a szájával.

– Nem ismertem én be semmit, se ezt, se azt. Ezek itt megverték. Rám törtek, kirángattak az ágyból, és belém rúgtak. Erre mondtam, hogy én csináltam a balhét.

– Kíván panaszt tenni? – kérdezte Garaba.

– Én? – nézett körül a varkocsos, és fülében megcsendültek a karikák.

– Maga hát.

– Kinél?

– Nálam – mennydörögte az őrnagy. – Mit gondolsz, ki a fenénél?

– Nem élek panasszal.

– Akkor folytassa – fordult Garaba a civil nyomozó felé.

– A bűncselekmény elkövetésekor használt fejszét Rimanóczi vallomása alapján a fáskamrában, a padlástér deszkái közé tolva megtaláltuk.

– Megtalálták! – mondta csücsörítve a copfos. – Kiverték belőlem.

– Mondtam már, panaszt tehet.

A varkocs durcásan megrándult.

– Nem teszek. De annyi szent, ezek az első szótól az utolsóig mindent úgy pofoztak ki belőlem.

– Doki, gyere le! – kiáltotta Avas. – Láttelelre van szükség.

– Ide a rozsdás bököt, ha én egy kurva szót is szólok, ha nem pofoznak.

– Igaz ez, fiúk? – kérdezte fenyegetően Garaba. – Igaz?

– Hogyhogy nem szól? – nézett egymásra a két nyomozó. – Egyszerűen nem akarja a beszédet abbahagyni. Ha pofozni kezdjük, nyilván azt is megmondja, hol vannak az ékszerek...

– Azt nem mondta meg?

– Nem. Ékszerekről nem tud.

– Nem tudok, bizony. Nem tudok, hiába fenyegetnek azzal, hogy a copfomnál fogva lógnak fel a diófára, s ha már megdöglök, tőből levágják a copfomat.

– Ne bohóckodjon már, Rimanóczi – mondta az egyik nyomozó. – Gondolja, hogy tényleg megtennénk?

– Én nem bánom – mondta a másik. – Döntsön a láttelel.

– Nem kell láttelelet – mondta a varkocsos. – Viszem a balhét, ennyi nem elég?

– Doki – kiáltotta Garaba őrnagy –, mégiscsak gyere le. Pusztuljak el, ha nincs szükség itt egy látteleltre. A végén majd azzal jön a bíróságon, hogy a rendőrök ütötték-verték. Mind azzal jön.

A doki megjelent a padlásnyílásban.

– Tényleg menjek? – kérdezte.

– Gyere hát – felelte az őrnagy.

A doki lemászott a létrán.

– Szép munkát végzett, fiam – fordult aztán a copfoshoz. – Miért kellett ennyire szétverni a fejét? Neheztelt rá?

– Nem nehezteltem.

– Hát akkor?

– Nekem jött. Meg akart ütni.

– Persze – mondta a doki, táskája fölé hajolva. – Mind ilyenek ezek. Csak jönnek neki az embernek, pedig a fél fejük már nincs meg. Nagyon ideges vagy, fiam?

– Idegem van – bólintott a varkocsos. – Lehet, hogy a bíróságon ezt majd beszámítják?

– Nem számítják be – lépett oda hozzá az orvos. – Akkora ideged azért nincs. Ne bízz benne. Piáltál, mielőtt kicsináltad a havert?

– Nem. Egy kortyot se. Ide a rozsdás bökkőt.

– Na, akkor vegyünk le vért.

– Ne – kiáltotta a varkocsos, és hátrálni kezdett, – Azt ne.

– Kell – mondta a doki. – Ez a szabály. Miért tettetek rá bilincset?

– Mégiscsak embert ölt – mondta az egyik nyomozó. – Nem igazán jó gyerek ez.

Az orvos feljebb tolt a bilincset.

– Szakszerű – mondta. – Nem hagyott nyomot. Megütöttek?

– Meg – felelte a varkocsos. – De meg ám.

– Hol?

– Otthon, a lakásban.

– A hátadat? A talpadat? Érted már?

– Ja! A fejemet ütötték.

– Hajtsd le a fejedet – mondta szelíden az orvos, s gondosan megtapogatta az ifjú fejbőrét. – Korpás. A sitten jelentkezz hajmosásra, világos?

– Világos.

– Szakszerű. Se dudor, se duzzanat, se zúzódás.

– A pofámat ütötték.

– A pofádon sincs nyom – mondta az orvos. – A pofád nem attól ferde, ezt mindenki látja, ha rád néz. Vegyétek le róla a bilincset. A könyökhajlatából veszek vért.

– Ne! – üvöltött fel a varkocsos. – Rosszul vagyok.

– Látod? – nézett Márta Dadagira. – Így néz ki az az ember, aki a vértől rosszul van.

– Mi történt az ékszerekkel? – kérdezte Avas. – Azokat hova dugtad?

– Nem voltak ékszerek.

Avas megcsóválta a fejét.

– Te hülye – mondta neheztelés nélkül. – Nem lesz gondod az ékszerekre. Megeszi őket a rozsdá, mire kijössz a sittről. De az is lehet, hogy felakasztanak.

– Engem?

– Nem. Engem – mondta Avas. – Mit gondolsz, hogy megy ez?

– Gondolok hat vagy nyolc évre.

– Az ám – mondta Avas. – Én meg a Vörös Zászló érdemrendre a rubintokkal. Nem úgy csináltad ám, hogy hat-nyolc év legyen.

– Hát hogyan?

– Tudod, mi az, hogy aljas indok?

A copfos pislogott.

– És az, hogy különös kegyetlenséggel? Nem? Majd én megmondom. Kötél. De ha az ékszereket bevallod gyorsan, akkor talán...

– Nem voltak ott ékszerek.

– Doki – szólalt meg Avas. – Ugye, a vastag tűddel veszel vért? Bőr és hajminta is kell. Gyökerestül.

A varkocsos elsápadt.

– Na, Jumurdzsák – mondta az egyik nyomozó ide a kacsókkal. Levesszük

rólad a bilincset. Nem örülsz?

Az orvos ránézett Avasra, aztán a táskájából előhúzott egy hurkatöltő méretű fecskendőt.

– Itt van minden – sikoltotta a varkocsos. – Fönt a padláson, a kémény mögött. Nem vittem el...

– Nyomás – mondta Garaba. – Föl a létrán. Fotózzátok, ha megmutatja.

– Ugye, nem vesznek vért? – kérdezte a gyilkos, miközben bilincsel csörömpölve felfele kezdett kapaszkodni a létrán. – Ugye, nem?

– De – felelte az orvos. – Csak vékonyabb tűvel.

– Nyomás, Jumurdsák – mondta a legfelül haladó nyomozó. – Mászd meg gyorsan a várfalat...

Odafent Rimanóczi megmutatta, hol vannak az ékszerek, mindenről fotó készült, a gyilkos nyugodtan tett-vett áldozata körül, pillantása néha a nyitott koponyára esett, ilyenkor szabadkozva megvonta a vállát.

– Kész – mondta Avas Mártának. – Ennyi. Látod, ilyen egy tiszta ügy.

– Té-tényleg megverték? – kérdezte Dadagi.

– Hogy verték volna meg? – kérdezett vissza Avas. – Nem tudod, hogy kényszerkihallgatásért lefokozás jár, esetleg börtön?

– Tu-tudom.

– Hát akkor?

– Ráijesztettek a co-copfjával?

– Honnan tudjam? Ott voltam talán? Mindenki azzal ijeszteget, ami eszébe jut. De van egy csomó olyan ember is, aki nem ijed meg. Az ilyet nem érdemes ijesztegetni. Van még kérdésed?

– Nincs – mondta Dadagi.

– Ez nem egy hidegvérű gyerek – dünnyögte Avas. – Ahogy elnézem, ennek a legjobb hely a börtön. Ott biztonságban lesz. Őrnagyom – fordult Garabához –, mi akkor megyünk is.

– Egy kis duma? Egy kis unicum az ijedtségre? – kérdezte az őrnagy.

Avas megrázta a fejét.

– Ezekkel a gyerekekkel van dolgom – nézett Mártára. – Tulajdonképpen megbízott előadó vagyok a főiskolán.

– Mit adsz elő?

– Nosztorit.

– Lerágott csont – mondta az őrnagy. – Mi van azon előadni való? Szaladgáltunk, ahogy szoktunk, mint pók a falon. Máig szaladgálnánk, ha nem történik meg vele az a malőr.

– Dér Ádám vette elő az ügyet – mondta Avas –, nem én. – Rimanóczi felé intett a fejével. – Ezt meg, ha itt végeztetek, küldjétek be a vizsgálatra.

– Naná – mondta az őrnagy. – Majd itt tartjuk a padláson, mint a füstölt szalonnát.

Elköszöntek, aztán lemásztak a létrán, s a kocsihoz botorkáltak a vaksötétben.

– Ne a kapitányságra menjünk – mondta Avas. – Mert netán történik még egy gyilok, és újra elrángatnak. Üljünk be valahová.

– Mehetünk hozzánk – mondta Márta. – Ott ehetünk is valamit.

– Sör is van? – kérdezte Avas.

– Én nem iszom – mondta Dadagi.

– Nem azt kérdeztem, hogy te iszol-e. Van sör?

– Van.

– Milyen?

– Staropramen. Az apám ha iszik, azt issza.

– Van esze. Mivel foglalkozik az apád? Kisiparos?

– Majdnem – felelte a lány. – Vezérőrnagy a BM-nél.

– Tényleg? – ámult el Dadagi a hátsó ülésen. – Eddig nem mo-mondtad.

– Nem is kérdezted.

Avas hallgatott. Rájött: ez nem annyira könnyű hódítás, mint ahogy remélte. Sőt az is elképzelhető, hogy hódításról szó se lesz. Ettől a pillanattól kezdve modora megváltozott, kimértebb és udvariasabb lett, már-már katonás.

Dadagi azonban elfogulatlanul kérdezte.

– Ezért készülsz szo-szóval rendőrnek?

– Nem – mondta a lány. – Nem ezért.

– Hm – szólalt meg Avas, és hátrafordult Dadagi- hoz. – A te édesapád hol dolgozik?

– A te-természetben.

- Ezt hogy érted?
- Mé-méhész.
- Jé! – kiáltotta a lány. – Ezt meg te nem mondtad.
- Nem is ké-kérdezted.
- És természetesen te is méhész leszel, mi?
- Nem – mondta Dadagi. – Én re-rendőr. A méhektől félek.
- Az alma meg a fája – mondta a lány.
- Allergiás vagyok a mé-méhekre. A csi-csípésüktől bedagad a torkom, és me-megfulladok. Azért nem lettem mé-méhész. Azért jöttem a re-rendőrséghez.
- Mert itt kevés a méh – mondta a lány. Mielőtt kihajtott volna a sztrádára, jó nagyot fékezett. Dadagi előrerepült, és átkarolta Avas nyakát.
- Ma láttunk már elég buzit – mondta rezignáltan a százados. – De egyik sem volt ennyire eleven.
- Bocs – mondta a lány. – Jött egy kamion.
- Hol? – kérdezte Dadagi.
- A réten – mondta Avas, nyakát tekergetve, aztán Mártához fordult. – Nem zavarunk nálatok?
- Apa nincs otthon – mondta a lány. – Búcsúztatják a Nógrád megyei főkapitányt.
- Me-meghalt? – kérdezte Dadagi.
- Nyugdíjba ment egy zászlórenddel – mondta a lány, és Avasra nézett –, olyannal, amit te Jumurdzsáknak akartál adni.
- Viccelődtem – dűnnyögött Avas. – Rossz zsaruszokás. Mind azt hiszi, hogy roppant jópofa.
- Levette szemét Márta térdéről, s ettől kezdve az utat figyelte.
- Helyes – mondta magában Dadagi. – Visszahúzta már a kigúvadt szemét. A vezérőrnagyság betett neki.
- Valóban így volt. Avas, akit rendőr körökben szoknyapecéerként tartottak számon, tudta, ha elterjed, hogy a vezérőrnagy lányára hajt, hozományvadász karrierista hírébe keveredik, hiába áll tőle távol a nőülés szándéka.
- Nem baj – sóhajtott fel hosszas tűnődés után, amikor a kocsit a Hősök terére ért. – Az se baj.

– Mi nem baj? – kérdezte a lány.

– Mindenki azt hisz, amit akar – mondta a százados összefüggéstelenül, és úgy fordította vissza tekintetét Márta térdére, mint aki nem riad vissza semmi áldozattól. Biztosra vette, hogy a Rózsadombra vagy a Szabadsághegyre mennek, mivel a vezérőrnagyi rang majdnem annyit ér, mint egy butik, mind a kettő átjuttatja az igyekvő embert Pestről Budára, ahol kevesebb a Trabant, és több a zöld. De Márta a Dózsa György útra fordult, és egy csöndes zuglói utcában állt meg, egy manzárdos villalakis előtt.

Avast és Dadagit a szobájában ültette le.

– Várjatok – mondta –, van egy kis dolgom.

Néhány perc múlva teát vitt be nekik és mandulás-meggyes lepényt. A lepény remek volt, omlós és könnyű, a tejfölös meggy és a mandulakrém kész csoda.

– Te sü-sütötted? – kérdezte Dadagi.

– Nem. Apa. Én csak segítek. Keverem a habot, pucolom a mandulát, meg amit kell. Mindig ő süt és dagaszt.

Avas félrenyelt. Sokáig krákolgott, és könnyezve elnézést kért.

– Mi az istent csinál egy ilyen csodapók a belügnél? – kérdezte. – Főszakács?

– Afféle – felelte a lány. – Az biztos, hogy kever-kavar.

– Elképesztő – mondta a százados. – A nagyanyám besárgulna az irigységtől, ha tudná, hogy ilyen lepény is van. Ismered ennek a receptjét?

– Ismerem – mondta a lány. – Negyed kiló margarint összemorzsolj liszttel az ujjaid és a két tenyered között dörzsölgetve, míg apró szemekből álló daraszerű masszát nem kapsz. A liszt és a margarin legyen jéghideg, különben ragad. Ezt a tésztát picit megsózod, megcukrozod, hozzágyúrod a tejfölben feloldott élesztőt, aztán kendő alatt hagyod pihenni. Négy deci tejfölbe elkeversz nyolc tojás sárgáját porcukorral, ebbe rakod a kimagvazott meggyet, citromlevet teszel hozzá, és citromhéjat reszelsz bele, majd elegyíted a fehérjéből keményre felvert habbal. Jó sok mandulát ledarálsz, és felfőzöl enyhén mézes tejben. Egy tepsit kikensz margarinnal, az aljára ujjnyi vastagon kiteríted a tésztát, rácsavarod a citrom levét, erre jön a mandulakrém, arra a tejfölös-meggyes massa. Közepesen forró sütőben

sütöd negyven percig.

– És apád ezt végigcsinálja?

– Végig. Ha más is hozzányúl, puff, az egész összeesik.

– Gyakran van nálatok meggyes lepény?

– Egy évben négyszer-ötször. De csinál mandulatortát, grapefruittal és tejszínkrémmel, máskor meg málnás-mandulás palacsintát.

– És vezérőrnagy? – mondta Avas. – A BM-nél...

– Igen.

– A mandula valami mánia nála?

– Nem. Van hátul a kertben egy nagy mandulafánk. Túl sokat terem.

– Értem. És ilyen lepényt te is sütsz?

– Mondtam, ha én csinálom, szalonnás lesz. Apa félóráig morzsolgatja a tésztát a két tenyere között. Néha tovább is.

– Ühüm – mondta Avas. – Szentség, hogy van türelme. Szerinted a nagyanyám meg tudja tanulni?

– Nem ismerem őt – mondta a lány. – Ügyes?

– Grassalkovichéknál volt szakácsnő. A recept honnan van?

– Apa magától jött rá.

– Arra is, hogy a tésztát órákig morzsolni kell a két tenyere között?

– Azt mindenki tudja – szólalt meg Dadagi. – Benne van minden szakácskönyvben.

– Rendben – mondta Avas. – Rábeszélem a nagyanyámat.

– Száraz, kissé érdes tenyér kell hozzá – mondta a lány. – Ha bőrkeményedés van az ujjbőgyeknél, az az igazi. Legalábbis apa szerint. Ideges ember, akinek meleg és nyirkos a keze, sosem tud sütni jó meggyes lepényt.

– Nagyanyám szerencsére teljesen nyugodt. Megehetem az utolsót is?

– Apa örülni fog. Szereti, ha a vendégeinek ízlik a lepény. Büszke rá.

– Arra mi-mindenki büszke – mondta Dadagi. – Még ha irigy is.

– Apa nem irigy – mondta a lány.

– Bocsáss meg – mondta Avas. – Amikor bemutatkoztunk, nem értettem a vezetéknevedet. Hogy hívnak téged?

– Kuti – felelte a lány.

– Hogy?

– Ku-kuti – mondta Dadagi. – Mint Hidegkúti, de nem olyan hideg.

– És tényleg ő sütötte ezt a lepényt?

– Kicsoda? – kérdezte Dadagi. – Mi az, hogy ő?

– Kuti vezérőrnagy az elhárítástól.

– Ő – bólintott megadóan a lány.

– Csak azt csodálom, hogy van türelme órákig dörzsölgetni a tenyereit

– Nem mindig van türelme. És nem a tenyereit dörzsöli, hanem a tésztát.

Csak olyankor kezd hozzá, amikor érzi, hogy türelme lesz.

– Értem – mondta Avas. – Ez megszívlelendő.

Dadagi felcsippentette a tálcáról az utolsó morzsát.

– Mondd meg ne-neki, hogy nagyon jó volt. Hadd örüljön.

– Örülni fog – mondta a lány. – Majd kiugrik a bőreből, ha a vendégek az utolsó szemig befalják a meggyes lepényt. Akkor most folytathatjuk?

– Mit? – kérdezte Dadagi. – Va-van még?

– Nem ezt. A taxis ügyet.

– Ja – sóhajtott Avas. – Teljesen elfeledtem, hogy ezért vagyunk itt. Hol tartottunk? – nézett Dadagira.

– Hogy összesen hét riasztás történt, abból hat téves.

Márta az asztalra tette a magnetofont, csöppnyit visszapörgette, és adásra állította.

„Összesen hét ilyen riasztás történt, ebből hat téves” – hallották a százados hangját. Aztán nyikorgás hallatszott, ahogy kinyílt az ajtó.

– Itt jöttek a szétvert fejű vasutassal – mondta a lány. – Folytassuk. Vétel.

– Hat AC-pumpás riasztás – emelte meg egy csöppnyit a hangját a százados –, mert az utas fenyegető mozdulatot tett, túl hangosan fújta ki az orrát, vagy elkezdett kötekedni. Mi meg rohantunk szirénázva a jelzésben szereplő utca felé. Volt úgy, hogy négy riadó kocsi egyszerre ért oda négyfelől a CB-taxihoz, a szerencsétlen utasnak se köpni, se nyelni nem volt ideje. Nagy hűhó semmiért. Csupa begazolt, ártatlan ürgét kaptunk el. A hetedik esetben az volt az elképesztő, hogy amikor megtörtént a riasztás, valamennyien tudtuk, ez most az igazi, és azt is tudtuk, mire a helyszínre érünk, a sofőr halva lesz. Ügyeletben voltam; az idő tájt esténként órákat

töltöttem el az URH-vevő mellett, az volt a rögeszmém ugyanis, hogy az újabb gyilkos is sötétben történik majd. Január 22-én 8 óra előtt 3 perccel a hangzavarból, amely az URH-sávokat általában uralja, egy csattanás és reccsenés után hörgés hallatszott, majd teljesen világosan a három végzetes szó: „Rossz az AC-pumpám”, a pasa, és még egyszer „pasa” vagy „basa”, semmi több. Aztán egy kattanás, ahogy valaki elzárta az adót. Tudtuk, hogy ez az, amire vártunk, de nem kaptunk támpontot, hogy a segítséget kérő taxi merre jár. Három percig tartott, amíg az irányító szobában a technikusok rájöttek, hogy a pasa nem pasast, hanem Pasarétet, a Vasa pedig Vasast jelent, akkor aztán a környékről az összes kocsit oda tömörült, lezártuk végig a Pasaréti utat és szakaszosan a Vöröshadsereg útját. A mellékutcákat is figyeltük, s esküszöm most is, majdnem megfogtuk Nosztorit, valami résen épp hogy csak kicsúsztam. A taxit a hullával nyolc óra tíz perckor megtalálta egy járőr a Vasas pálya közelében lévő parkolóban, és akkor már az összes utca le és fel, jobbra és balra zárva volt. Nem tudom, hogy tűnt el onnan a gyilkos, valószínűleg a jelzés után azonnal pucolni kezdett, több mint kétszáz gyalogosan közlekedő embert igazoltattunk, ellenőriztük a környéket, sokat meg is motoztunk. Nem volt szerencsénk. A helyszín közelében elhaladó járműveket is ellenőriztük, a személykocsikat, buszokat és negyed kilenctől a Vöröshadsereg útján a villamost is. A Moszkva téren megfigyeltük a metróállomáson lefelé haladó utasokat. Az összes arra járó embert persze nem ellenőrizhettük, nem nyúlhattunk bele mindenkinek a zsebébe, lehet, hogy Nosztori épp ott, a metrónál csúszott ki a kezünkből. Én most is biztos vagyok benne, hogy közel jártunk hozzá, az egész perceken múlt. Nagyon gyorsan és flottul ment minden. Szerencséje volt nyilván, hogy nem akadt fel a hálón. Lehet, hogy hallotta is, ahogy jövünk, a szirénázást mindenképpen hallania kellett. Az orvos szerint a sértett szinte csak pillanatokkal az előtt halt meg, mint ahogy a járőr a kocsihoz ért. A gyilkos ezúttal háromszor lőtt, egyet az emberünk halántékába, kettőt a tarkójára. A kocsiból semmit se vitt el, ez is bizonyítja, hogy pánikszerűen menekült. Gondoltam, talán most már félni fog. Az áldozat megint egy nagydarab marha volt, épp akkora, mint én, 185 centis és 85 kiló.

– Mo-mondtam, ugye? – szólalt meg Dadagi. – Csakis az ilyeneket szúrta

ki magának, mintha szántsándékkal tenné. A je-jegyzőkönyv szerint ráadásul Kiss László futballista és bunyós volt valamikor a hatvanas évek elején, középsúlyban megnyerte a hadsereg bajnokságot.

– Kiről beszélsz? – kérdezte Márta. – Ki az a Kiss László?

– A negyedik áldozat – mondta Avas. – A fiúkánkban megint hánytorgó a memória. Nem bír vele. Észben tartja az összes meggyilkolt nagy marha nevét, nem mintha ezek a nevek fontosak volnának...

– Minden név fo-fontos – állapította meg Dadagi. – Nevek, té-tények, adatok nélkül minden a levegőben le-lebegne.

– Adminisztrátori észjárás – mondta Márta. – Gyűjti az adatokat, füttyül rá, hogy jelentenek-e valamit. Az összefüggés hiánya hidegen hagyja.

– Tóth István, Ónodi Péter, Horváth Béla, Kiss László, Fa-farkas Ferenc, Nosztori Pál. Hogyhogy nincs összefüggés? Egy ügghöz ta-tartoznak valamennyien.

– Nosztori kivételével mindannyian véletlenül tartoznak hozzá – mondta Avas. – Még akkor is, ha ez a véletlen nem más, mint a gyilkos szeszélye.

– Ti-tiltakozom – dünnyögte Dadagi. – Legalább egyről, Ónodiról tudjuk, hogy a gyilkos nem szeszélyből, hanem gondos megfigyelés útján választotta ki. És az öt közül ő az egyetlen, aki nem hi-hivatásos sofőr.

– Ez igaz – ismerte el Avas. – Éppen ezért Ónodinál próbáltuk feltárni az esetleges összefüggéseket. De ilyen nem volt. Legalábbis mi nem találtunk nyomát, hogy Nosztori most, vagy bármikor felbukkant volna Ónodi környezetében.

– Nosztori da-dadogott egy kicsit.

– Dadogott? Lényeges ez?

– Nem. Csak úgy mo-mondom.

– Én nem tudtam, hogy dadogott. Egy halottról ilyesmi nehezen derül ki. Én pedig sajnos csak holtában találkoztam vele. Te honnan tudod?

– A nagynénje mondta – szólalt meg a lány. – Talán nekünk sem említi, de Jánosról eszébe jutott. Különben is sok hasonlóságot fedezett fel közöttük.

Dadagi szerényen mosolygott maga elé, mint aki nem tulajdonítja érdemének, hogy egy négyszeres gyilkosra hasonlít.

– Fa-farkas nem mondta nektek? – fordult a századoshoz. – Nem beszélt

erről?

– Miről?

– Hogy Nosztori da-dadogott, akárcsak én.

– Te nem is dadogsz – nézett rá Márta. – Ne mondj ilyet. Ha nyugodt vagy, teljesen folyékonyan beszélsz.

– Igazán ke-ke-kedves vagy ho-ho-ho-hozzám...

Avas udvariasan várt, amíg Dadagi befejezte a mondatot, csak aztán szólalt meg.

– Farkassal erről mi nem beszéltünk. Valószínűleg azért nem, mert a dadogás a merényletekben nem játszott szerepet. Ja! Emlékszem már. Farkas azt mondta, hogy Nosztori kifejezetten hallgatólag volt mindvégig. Csak rövid utasításokat adott vak- kantva.

– Va-vakkantva? – ismételte Dadagi. – Beszélhetünk mi Fa-farkassal?

– Tőlem?! – vont a vállát Avas. – Nincs beleszólásom. Miért akarsz vele beszélni?

– Mégiscsak ő ka-kapta el.

– Klassz pasas lehet – szólalt meg Márta. – Aki ilyesmit tudatosan vállal...

– Rákényszerült – mondta Avas. – Ha jól belegondolsz, nem tehetett mást. Ez volt az egyetlen esélye. És az önbizalma sem hiányzott hozzá. Állítólag focizott és dzsúdózott valamikor, megtanult esni. Nosztorinak pechje volt, hogy éppen ővele hozta össze a sors.

– Pe-pechje volt – helyeselt Dadagi. – Nem jól választott.

– Akkor is klassz pasas lehet – mondta a lány. – Élni tudott az egyetlen eséllyel. – Avasra nézett, mintha azt latolgatná, hogy ő vajon kihasználja-e az esélyeit. – Te közvetlenül az eset után találkoztál vele?

– Még gurult, amikor odaértünk a riadó-kocsival. Az orvos, aki velünk volt, azonnal megvizsgálta, de nem talált rajta egyetlen karcolást. Egy kicsit sápadtnak látszott, lihegett, és folyton a fejét csóválta, mint aki nem hisz egészen a szerencséjében. Aztán velünk együtt ereszkedett le a szakadékba, ahol a kocsironcs és Nosztori feküdt. Lehet, hogy ő ért oda legelőször.

– Ühüm – mondta Dadagi. – Nem aggódott?

– Miért?

– Ho-hogy megölte, vagy nem ölte meg...

– Szerintem az volt a fontos számára, hogy ő maga az egész ügyből baj nélkül kikerült.

– Nosztori azonnal meghalt? – kérdezte a lány.

– Várjatok csak! – dűnnyögte maga elé a százados. – Farkast mégiscsak aggasztotta a dolog. Az orvostól többször megkérdezte: meghalt? Valóban meghalt? Akárhogy is, *nem jó embert ölni*. Ez látszott rajta. Igen! Ahogy jöttünk felfelé a szakadékból, elkezdett remegni. Akkor jött ki rajta a sokk. Mondtuk neki mind, hogy rá se rántsón, túlvan rajta, úgy csinált mindent, ahogyan kell, nincs mit sajnálni egy rohadt gyilkoson. Talán azon borult ki, hogy Nosztorinak szétment a feje. Emlékszem, sokáig remegett, de az orvostól nem fogadott el nyugtatót. Jól gondolod – nézett a lányra. – Tényleg volt benne tartás.

– Te hogy ke-kerültél oda olyan hamar? Azt mondtad, gurult még, amikor melléje értetek.

– Farkas maszek taxis, de a kocsijában van CB- telefon. Amikor Nosztori beült hozzá, éppen a központjával beszélt, azzal szakította meg a dumát, hogy viszlát, utasom van. Először nem sejtett semmi rosszat, amikor Nosztori arra kérte, hogy vigye... hová is? Na mindegy, a lényeg az, hogy a városon túlra... Ő az előírás szerint jelteni akarta az ügyeletnek, hogy vidékre megy, ehhez szükség volt az utas adataira. Nosztori ekkor vette elő a fegyvert, kiszakította a CB-készülék mikrofonját, és arra kényszerítette Farkast, hogy induljon el, most már emlékszem... Sársebes felé. A város szélén jártak már, amikor a sofőr egy ötletnek engedve közölte, hogy a tankban alig van benzin, el is játszott, rángatta és fuldokoltatta a kocsit. Mázlija volt, a benzinszintmutató pár nappal előbb elromlott, és folyamatosan nullán állt. A gyilkos ezért vette be a mesét. Így aztán beleegyezett, hogy a Pócsi úton megálljanak a benzinkútnál, de közölte Farkassal, hogy az első rossz szóra vagy gyanús mozdulatra lelövi. Farkas egy pillanatra kiszállt, és alkalma volt a benzinkutas tudomására hozni, hogy a gyilkos a kocsijában ül, és Sársebesre kell vinnie.

– Miért nem fu-futott el?

– Kicsoda?

– Fa-Farkas.

- Nem tudott.
- Hi-hiszen volt rá alkalma, amikor a kocsiból kiszállt.
- Nosztori szemmel tartotta végig. Lelőtte volna, ha futni kezd.
- Értem – mondta Dadagi. – Vi-világos.
- Azonkívül Farkasban tényleg volt annyi vagányság, hogy ne fusson el. Tudta, hogy a nyomukban leszünk, rendőrkézre akarta adni a gyilkost.
- Mondom, hogy klassz pasas – szólalt meg a lány. – Bátor, kemény.
- Mást nem tudsz róla? – nézett rá Dadagi. – Csak azt, hogy így kla-klassz meg úgy kla-klassz?
- Kla-klassz bizony – mondta a lány, így hozva Dadagi tudomására, hogy a legcsekélyebb féltékenykedéssel is elveti a sulykot. – Te persze ilyenkor futnál.
- Mint a nyúl – mondta meggyőződéssel Dadagi. – Cso-csodálatos, hogy manapság akad még valaki, aki vásárra viszi a bőrét. Szerintem az ilyen könnyelműbb, mint egy óvatos gyilkos.
- Könnyelmű? – húzta fel a szemöldökét Avas. – Én jobb szót is tudok a gyilkosokra. De mindegy. Rá se ránts. Farkas benzint vett fel, aztán visszaült a kocsiba a gyilkos mellé. Jó lassan hajtott, hogy utolérhessük minél előbb. A benzinkutas azonnal felhívta a központi ügyeletet, engem a Dózsa György úton egy spéci 1500-as Zsigában ért utol a riasztás. Orvos azért volt velem, mert éppen egy halálos késelés miatt indultunk Kerepestarcsára. Bicska Maxit hagytuk a francba, száznegyvennel Farkasék nyomába eredtünk. Nosztori aligha nyerhetett volna egéruat, a kocsijuk mögött ugyanis a város határától kezdve egy helikopter repült. Ez szerencse volt. A közlekedésrendészet gépe az M3-as utat ellenőrizte éppen akkor, és a pilóta vette az adást, hogy egy Sársebes felé tartó kék színű Ladát körözzünk. A Sebesre vezető úton alig volt forgalom.
- Há-hánykor történt ez?
- Délután kettő körül.
- Értem – mondta Dadagi.
- Mit értesz? – kérdezte Márta, aki mindig ideges lett, ha Dadagi kimondta ezt a szót. – Mi a fenét kell ezen érteni?
- Hogy ezúttal nem ső-sötétben...

– Nem hát – bólintott Avas. – Erre mondják, hogy fényes nappal.
– Fa-farkas is nagydarab ember?
– Nálam kicsit alacsonyabb, úgy 180 körüli.
– Hol találtátok meg a fegyvert? – kérdezte a lány.
– Nosztorinál – felelte Avas. – Jobban mondvá bent a kocsiironcsban.
Nosztori kiejtette a kezéből, amikor lezuhant, csak az ujjnyomát hagyta rajta.
– Vi-világos – mondta Dadagi.
– Ne mondd azt, hogy világos – szólalt meg a lány. – Kérlek!
– Azt mondtam? – kérdezte meglepődve Dadagi. – Pedig egész más járt a fe-fejemben.
– Mi?
– Volt-e Nosztorinak esélye rá, hogy me-megússza?
– Semmi – felelte Avas. – A híd, ahonnan a kocsi lezuhant, egy tíz méter mély szakadékszerű vízmosás fölött van, a szakadék alja csupa szikla. A híd előtt kanyarodik az út. Farkas azért ugrott ki éppen ott, mert az autó sebessége nem volt több hatvannál. Nyolcvannál, száznál nem kockáztatta volna meg.
– Ő tudta, hogy a nyomukban va-vagytok?
– Láta a kocsit, de nem tudta, hogy mi vagyunk.
– A he-he-helikoptert?
– Azt nem vette észre. Az kissé mögöttünk lemaradva repült.
– Mi tö-történt volna, ha nem ugrik ki?
– Ha utolérjük őket, Nosztori nyilván túszként bánt volna vele. Meg is fenyegette ezzel. Sársebes előtt az utat lezártuk. A torlaszhoz már útban volt néhány mesterlövész. Az ilyen beavatkozás persze mindig kockázatos. Nem vagyok benne biztos, hogy Farkas megúszta volna.
– Mit éreztél? – szólalt meg a lány –, amikor láttad, hogy más fogja meg helyetted Nosztorit.
– Egy percig sem csináltam belőle személyes ügyet. Örültem, hogy vége. Mert olyan volt már rajtam, mint a lidércnyomás. Egy darabig még intenzíven foglalkoztunk az üggyel, pontosítottunk egykét dolgot, próbáltuk megkeresni az ékszereket és a pénzt. De csak néhány töltényhüvelyt találtunk.

– Ühüm – mondta Dadagi. – Aztán a nyo-nyomozás leállt, valóban minden szálon?

– Hogyhogy minden szálon?

– Mondtad, hogy pé-például Ónodi ismeretségi körét ellenőriztéték visszamenőleg...

– Abbahagytuk. Mi értelme lett volna tovább? Az ügy Nosztori halálával véget ért. Nem volt szükség vádemelésre, bírói eljárásra, így bizonyításra sem.

– Értem – bólintott Dadagi, aztán meghallva Márta szisszenéseit, rémülten tette hozzá. – Bo-bocsánat. Hol van most Farkas?

– Nyilván ahol volt. A Duna-part CB-taxinál. Mit akarsz vele?

– Mé-mégiscsak ő látta egyedül életben Nosztorit. Vagyis ő élte túl a találkozást. Ő tudja, mit csinált, amikor egy kocsiba beült.

– Világos – mondta most Avas, ezzel a világgal kifejezve kételkedését. – Gondoljátok, hogy van értelme utánajárni?

– Aztán meg kla-klassz pasas is – mondta Dadagi. – Miért ne beszélhetnénk vele?

– Miért ne? – mondta a lány. – Bár én egyébként is csupa klassz pasassal vagyok körülvéve. A tanár úr foglalkozott ezzel az üggyel?

– Milyen tanár úr? – kérdezte megdöbbenve Avas.

– Dér Ádám.

– Ja! Konkrétan nem. Egyszer találkoztunk, és akkor beszéltünk róla. Egerben egy kriminológiai tanácskozáson. Még azt sem mondhatnám, hogy túlzottan érdekelte. Csodálkoztam is, hogy most megint eszébe jutott, és szakdolgozattémaként adta ki. Mi oka volt rá? Tudjátok?

– Én nem – mondta a lány.

– Én lá-láttam a jegyzeteit. Ez a téma úgy szerepelt ott, hogy a rendőri rutin módszerek csődje egy gyilkosságsorozat vizsgálatában, avagy a látszólagos indítékhiány, mint a nyomozás gátló té-tényezője.

– Ühüm – mondta Avas, – Rendes tőle, hogy csódként fogja fel.

– Dehogy – szólalt meg a lány. – A tanár úr nyilván nem a nyomozás csődjére gondolt, hanem arra, hogy itt a rutin módszerek nem vezettek el az összefüggés felismeréséhez.

– Nem is volt összefüggés – mondta sértődötten Avas. – Azt sem tudom, a tanár úr miféle látszólagos indítékhiányról beszél, amikor egyértelmű, hogy Nosztorit minden esetben rablási szándék vezette.

– Ühüm – mondta most Dadagi, mintha versenyre akarna kelni Avassal a kételkedésben. – Lehet, a tanár úr épp erre a kettősségre gondolt, hogy a rablási szándék és indíték nem vezet el az elkövető személyéhez. Tu-tudományos szempontból ez nem dehonesztáló. Egyáltalán nem. Ez az igazság.

– Inkább az – mondta a lány –, hogy szerintem kedvezni akart nekünk, s egy megoldott, könnyen kezelhető és érdekes ügyet bízott ránk. Ezért küldött el hozzád is bennünket – nézett Avasra. – Tudta, hogy te rengeteget tudsz nekünk segíteni.

– Én segítettem? – kérdezte kételkedve a százados.

– Persze – mondta Dadagi. – Egy ilyen ko-kommersz vizsgálat lényegét, illetve semmitmondását mégiscsak az tudja legjobban összefoglalni, aki csinálta. És legalább jó sokáig tartott, nem úgy, mint a buzi vasutas esete. Köszönjük, hogy se-segítettél.

– Hm – mondta Avas, és Mártára nézett. – Nem akarok tolakvó lenni... de ez a rövid együttlét is... szóval szeretném...

– Mit sze-szeretnél? – kérdezte Dadagi. – Szívesen viszonzozzuk a szí-szívességedet.

– Nem rád gondol most – mondta higgadtan Márta.

Avasra nézett, aztán Dér Ádám jutott eszébe. Végül Dadagin állapodott meg a tekintete, aki aggódva, már-már könnytől csillogó szemmel figyelt.

– Ha elkészültünk a szakdolgozattal – fordult vissza a századoshoz –, felhívlak majd. Jó?

– Jó.

– De ez nem biztos.

– Értem. Világos.

– Köszönjük, hogy szakítottál ránk elég időt. És áldoztál ránk kellő figyelmet. Az elején ugyanis azt hittem, egy nagy, zord bunkó vagy.

– Értem – mondta ismét Avas.

– Szóval, köszönjük – mosolygott a lány, és megcsókolta Avas arcát a szájához közel.

– Helyette is – mondta Avas Dadagira pillantva. – Jó?

– Jó – bólintott a lány, és megcsókolta még egyszer ugyanott.

Dadagi sápadtan állt mellettük.

– Egyáltalán, eljössz velem Fa-farkashoz? – kérdezte érdes és túlságosan erős hangon. – Vagy csi-csináljam én tovább egyedül?

– Megyek – mondta a lány. – Persze hogy megyek. Miért ordítasz?

– És helyettem te ne kö-köszönj semmit. Én ugyanúgy meg tudom köszönni.

– Csak azt ne – mondta a százados. – Mi maradjunk egy férfias kézfogásnál.

Ajtónyílás zaja hallatszott, aztán az előszobán keresztül lépések közeledtek.

– Apa jött meg – mondta a lány.

– Akkor pucoljunk – vágta rá reflexszerűen Avas, aki a két röpke csóktól ismét sikeres szoknyavadásznak érezte magát.

A kopogás után magas, ősz hajú férfi lépett a szobába. Megcsókolta a lányát, bemutatkozott Avasnak, aztán Dadaginak.

– Kitűnő a me-meggyes lepénye – csevegett elfogulatlanul Dadagi. – Nem hi-hízelgésből mondom.

– Valóban ízlett? – kérdezte a férfi felhúzott szemöldökkel.

– Hm – szólalt meg Avas –, eddig azt hittem, a nagymamám kóttésénél nincsen jobb. De a vezérőrnagy elvtárs lepénye...

– A lepény? – nézett a lányára Kuti. – Megették?

– Meg – ismerte be boldogan Dadagi. – Az utolsó sze-szemig.

– És elhitték, hogy én sütöttem?

– El hát – mondta a lány. – Láttad volna, mennyire örültek, hogy nálunk te sütöd a lepényt.

– Honnan szedtél össze két ilyen hiszékeny fiút?

– A rendőrségről – mondta a lány. – Az egyik rendőrtiszt, a másik az lesz, ha addig a nátha el nem viszi.

– Gratulálok. És milyen ügyben nyomoznak?

– Gyi-gyilkosságban – felelte Dadagi.

– Egy lezárt gyilkos – mondta Avas. – Azt idéztük fel.

– Folytassák nyugodtan. Én nem zavarok tovább...

Közzjáték új szereplővel

Miután Avast kitétek lakótelepi lakásánál, Dadagi visszakerült a Fiat első ülésére, ahonnan a körülmények miatt egy időre kiszorult.

– Neked mindenki kla-klassz pasas – dünnyögte, miközben elfészkelődött az ülésen. – Neked imponál minden sza-szalajstott. És olyan nyugodtan hazudozol, mint egy gyanúsított fél perccel a nagy pofonok előtt..

– Én?! – nézett rá ártatlan, szürke szemével a lány. – Hol? Mikor? Kinek?

– Ő csi-csinálja a meggyes lepényt vagy nem ő?

– Mi az, hogy ő?

– Az édesapád.

– Nem. Dehogya. Azt hiszem, tisztáztuk már.

– És nem is vezérőrnagy.

– Dehogynem. Ez köztudott, ő az országos tűzoltó főparancsnok.

– Na jó – mondta Dadagi. – Csi-csináld csak ezt velem. Azt mondtad, elhárítás...

– Azt Avas mondta. És különben is, ami titok, az titok. Pláne, ha hétpecsés. Arról ne beszéljünk. Mondjuk csak nyugodtan mindenkinek, hogy ő a tűzoltó főparancsnok.

– A le-lepényt ki sütötte?

– Én.

– Hazudsz.

– Sohase hazudok.

– Jé-jézusom – mondta Dadagi. – És engem pont veled hozott össze a sors.

– Ne szidd a sorsot – mondta szelíden a lány. – Ugye, belém vagy esve?

– Be-beléd – ismerte el Dadagi.

– Mindenki belém esik. Mitől jó ez?

– Jó.

– Én nem bíztatlak semmivel.

– Tu-tudom.

– Így is jó?
– Na-nagyon – felelte Dadagi, és hirtelen támadásba ment át. – Egyébként meg Dér Ádám öreg hozzád...

– Micsoda?! – kérdezte a lány. – Miről beszélsz?
– Az apád le-lehetne.
– Hogy jön ez ide? Megmondanád?
– Látom, hogy te meg be-beléje, mint én be-beléd...
– Stop – mondta a lány. – Erről csak ennyit.
– Lehet, hogy épp azért? Szo-szo-szóval...
– Nyögd ki már!
– Nagyon sze-szereted az apukádat?
– Nagyon.
– Ko-komplexus – mondta Dadagi. – Indulatáttétel. Az egész imágót átviszed a tanár úrra. Ezért nem keresel ko-korban hozzád illőt.
– Mármint téged?
– Dehogy. Sosem re-reméltem...
– Ne is – mondta szigorúan a lány. – Nem is tudtam, hogy látszik rajtam...
– Mi?
– A tanár úr meg az imágó.
– Ha egyszer úgy néznél rám, mint őrá, elfelejtenék da-dadogni.
– Nem is dadogsz. Na! Vagy ha dadogsz is, tulajdonképpen jól áll neked. Nélküle másmilyen lennél. Majdnem normális.
– Az biztos – mondta Dadagi. – De ha már egyszer a tanár úrra meresztgeted a sze-szemedet, akkor mit akarsz Avastól?
– Semmit. Klassz pasas. Ennyi.
– Gondoltam. Kü-különösen akkor imponált, mi, amikor a vérvétellel ijesztegette azt a punkot... Tudod, minek hívják ezt? Sza-szadizmus. Kényszerkihallgatás.
– Persze hogy tudom.
– Azt is, mi jár érte?
– Engem akart szórakoztatni – mondta a lány. – Hát nem láttad? Érdekelte is őt a gyilkos...
– Miért akart volna szo-szórakoztatni?

– Mondtam, hogy mindenki belém esik, nem?
– Ühüm – bólintott Dadagi. – Dér Ádám is. Az egyetlen kivétel az olaszliszkai cso-cso-csodarabbi.
– Ha még egyszer ezzel jössz, kidoblak a kocsiból.
– Nem jövök mé-még egyszer ezzel.
– Hazavigyelek?
– Ne. Én még meglátogatom Fa-farkast.
– Nélkülem?
– Gondoltam, unod már.
– Téged unlak. De Farkas az egy...
– Kla-klassz pasas – mondta Dadagi. – Bátor. Ke-kemény.
A lány beindította a motort.
– Természetesen veled tartok, ha megengeded.
– Gye-gyere. Indulj már.
– Hová? – fordította el a lány a slusszkulcsot. – Nem tudjuk, hol lakik Farkas. Előbb meg kell nézni a jegyzőkönyvben.
– Nem kell – mondta Dadagi. – XX. kerület, Vi-Vizsla park 7.
– Mi az, hogy Vizsla park 7?
– A lakcíme.
– Honnan tudod?
– Nosztori nénikéje mondta.
– Mikor?
– Amikor nála jártunk.
– Jézusom – mondta a lány. – Micsoda fej! A kesztyűtartóból vedd ki a Budapest térképet.
Dadagi a térkép fölé hajolt.
– Na, itt van – állapította meg. – Jól kint a fra-francban.
– És ha otthon se lesz? – kérdezte a lány.
– Akkor az ördögnek ta-tartozol ezzel az úttal.
– Te nem tartozol?
– Én? – nézett rá Dadagi, és a lány most vette észre először, hogy nagy, csillogó szemében kedvesség van és értelem. – Én akkor is ve-veled vagyok. Az ördög mehet a francba.

Csöndes, behavazott utcában álltak meg egy keskeny és hosszú ház előtt. A kőpilléren nyugvó kapun zománc névtábla állt: Farkas Ferenc, alatta fekete betűkkel: Vigyázz, harapós kutya.

Köd gomolygott a néma kertben. Csengő nem volt a nagy rácsos kapun.

A hosszú ház középső ablakából egy vörös függönyön át fény sugárzott, furcsán kerengett, rózsaszínné vált tőle a köd. Két betoncsík vezetett hátra a kertbe egy alacsony téglaeépülethez, amelynek homlokzatát elfoglalta egy rozsdás vaskapu.

Dadagi a kilincs felé nyúlt.

– Fél tizenegy lesz – suttogta a lány. – Disznóság ilyenkor felzörgetni.

– Di-disznóság – mondta Dadagi. – De valaki ébren van még odabent.

– Akkor is – fogta meg a kezét a lány. – Jöjjünk el inkább holnap.

Dadagi az érintéstől elgyengült.

– Nem bánom – mondta. – De kicsit várj még. Nézd, mennyi csi-csillag!

A lány először azt akarta mondani, hogy nem ülnek ökrös szekéren, és Dadagi csöppet sem hasonlít Petőfihez, de aztán valamiért megsajnálta a fiút. Nem húzta el a kezét, és felnézett az égre. Furcsa látvány tárult ki előtte: csak a földön úszott a köd, odafent fagyos, kék éjszaka volt, a csillagok tisztán, kitartóan ragyogtak. A Tejút is fény leni látszott.

Hirtelen velük szemben kinyílt egy ajtó. Fénypászma vetődött rájuk, és kissé ingerült, mély férfihang szólalt meg.

– Kit keresnek?

– Fa-fa-fa... – kezdte Dadagi.

Aztán megszólalt a lány.

– Farkas Ferencet. Elnézést kérünk.

Az ajtóban magas férfialak jelent meg. Mivel háttal állt a fénynek, nem lehetett látni az arcát. Árnyéka átnyúlt a kerten.

– Mit akarnak? – kérdezte. – Késő van. Nem vállalom fuvart.

– Nem azért – mondta Márta. – A Rendőrtiszti Főiskoláról vagyunk. Növendékek. És abban az ügyben...

– Ja! – mondta a férfi. – Van valami zűr?

– Nincs zűr, dehogy – felelte a lány. – Mi ketten szakdolgozatot írunk arról az esetről. Szóval elég bonyolult. Beszélünk kellene magával.

– Azt hittem, lezárt ügy... – A férfi hangjában nem volt türelmetlenség, csak várakozás.

– Persze – szólalt meg Dadagi. – Te-teljesen lezárt. Mi csak szívességet kérünk, ha lehet.

A kertkapu felől kattanás hallatszott.

– Nyomják meg a kilincs gombját – mondta a férfi–, és jöjjenek be.

– De a ku-ku-ku...

– A kutya – mondta a lány.

– Az csak csel. Cigánygyerekek ellen. Sose volt kutyám.

– Ó – mondta Dadagi. – Igaza van. Fa-farkasnak minek kutya.

Végimentek a betoncsíkon, aztán balra fordulva fel a lépcsőn. Mire felértek, a benyíló már fehér fényben állt.

A férfi először Dadaginak nyújtott kezét.

– Ennyire sürgős? – kérdezte.

– Ko-korántsem – mondta Dadagi, és a lány elképedésére majdnem folyékonyan hazudni kezdett. – Napközben többször kerestük már, és nem találtuk, és ezért...

– Egész nap itthon voltam – vágott közbe a férfi, és fürkészsze nézte Dadagi arcát. – Hátul a garázsban bütyköltem. Zörgettek?

– Zö-zörgettünk – felelte Dadagi. – De teljesen üresnek és kihaltak látszott a ház.

– Ezért zavarjuk most – vette át a szót a lány. – De ha nem megfelelő az idő, akkor beszéljünk meg holnapra valamit.

– Megfelelő – mondta Farkas. – Nem fekszem korán. Jöjjenek be.

– Egyedül él? – kérdezte Dadagi. – Mást nem za-zavarunk?

– Nem. Egyedül vagyok.

Tágas szobába vezette őket, amelynek falát embermagasságig faburkolat takarta. Körös-körül barna szín uralkodott, csak a villanykandalló fölött volt egy narancssárga folt, egy lángban álló épület fényképe. Ahogy beléptek ebbe a szobába, furcsa érzés vett erőt rajtuk, mintha lelküket és testüket beburkolná valami kellemes, idegenszerű magány. Egyre súlyosabb lett bennük ez az érzés, már-már zuhanáshoz hasonló, a külvilág elmerült a múltban, olyan nagy volt a csend, amikor becsukódott mögöttük az ajtó.

A férfi lereagálta ezt az érzést, elmosolyodott, és így szólt.

– így van építve a ház és ez a szoba. Különleges hangszigetelés az ajtóknál, ablakoknál. Ide nem jut be zaj.

– Hogy vett észre bennünket? – kérdezte Dadagi.

– Hiszen nem is zö-zörgettünk. Csengő meg nincsen.

– A konyhában voltam – felelte Farkas. – És felfigyeltem rá, amikor a kocsijuk megállt a ház előtt. Bevetődött a fény.

– Értem – mondta Dadagi.

A férfi a karosszékekre mutatott.

– Üljenek hát le. Hozhatok italt?

– Köszönjük-mondta a lány. – De... hát... mi...

– Vodkát? Cinzanót?

Márta elnevette magát.

– Azt igen.

Dadagi szellemesen hozzáfűzte.

– Nem vagyunk szo-szolgálatban. Sosem vagyunk.

Farkas elmosolyodott, és kiment.

A szeme kemény – gondolta a lány. – Gyanakvó. Hirtelen rájött, hogy másnak képzelte. Meglepte, hogy kissé hajlott a háta, és sápadt az arca, s a feje, lehet ugyan, hogy csak a dús fekete sörény miatt, valahogy súlyosnak látszik. Fáradtság van a szemében, vagy talán közöny. Úgy néz ki, mint aki betegségen esett át.

Farkas visszajött. Egy tálcán hozta a három poharat, a jeget és az italt.

– Úgy látom, maga is észrevette – nézett Mártára.

– Mióta az az eset történt, nem vagyok egészen a régi. Tudják, mi az? Elgyengültem, és meghíztam. Sokat eszem az ijedtségre. Hallottak ilyet?

– Előfordul – bólintott Dadagi, aki most megint nagyképűnek és tudálékosnak látszott. – Túljut valamin az ember, és hi-hirtelen új szokásokat vesz fel, lefogy vagy meghízik, van olyan is, aki megnő.

– Tényleg? – nézett rá Farkas, és vermutot töltött a jégre. – Olyan is van? Komolyan mondja?

– Én is egy traumára várok, hogy abba hagyjam a da-dadogást.

– Ugyan már – nevetett Farkas. – Nem lehet észrevenni.

– Eddig nem vette észre?

– Nem. Vagyis hát alig.

– Da-dadogott ő is?

– Kicsoda?

– Nosztori.

– Az meg ki?

– Hát nem tudja? – kérdezte elképedve a lány.

– Nem én. Tudnom kellene?

– Arról be-beszélünk, aki lezuhant.

Farkas megcsóválta a fejét.

– Ja persze. Sose a neve van előttem, hanem az arca. Számomra a neve nem jelent semmit. Csak az, ami történt velünk. Én magamban úgy hívom: Ő.

– Én is így mo-mondtam – bólintott Dadagi. – Pont azt ké-kérdeztem: dadogott ő is? Nem emlékszik rá?

– Nem emlékszem – mondta Farkas. – Vagy talán elkerülte a figyelmemet. Tessék – mutatott a poharakra.

– A da-dadogás sajnos feltűnő – mondta Dadagi, és belenyalt a Cinzanóba.
– Én té-tényleg tudom.

– Hát olyan fontos ez? – kérdezte a lány.

– Nem fontos – látta be azonnal Dadagi. – Csö-csöppet sem fontos. Se az én da-dadogásom, se az övé. Inkább mondd el te, hogy miért jöttünk ide.

– Negyedéves rendőrtisztnövendékek vagyunk – mondta Márta. – Szakdolgozat témául kaptuk meg a Nosztori-féle bűnügyet. Már mint a lezárt aktákat. Azért akarunk magával beszélni, mert maga látta utoljára élve, és csakis egyedül maga mondhatja meg, hogy akció közben hogyan viselkedett a gyilkos.

– Már azt hittem, megint történt valami ahhoz hasonló. Vagy bolygatni kezdik újra.

– Á! – rázta a fejét Dadagi. – Mi szükség volna rá? Miért bo-bolygatnánk?

– Fogalmam sincs – mondta Farkas. – Tökmind- egy. Gondoltam, valami eszükbe jutott. Kezdjük hát. Mire kíváncsiak? A rendőrségen tett vallomáson ismerik?

– Még nem – mondta Márta. – Ott még nem tartunk.

– Várjanak csak. Nekem megvan a másolata. Előszedem, mert, ugye, annyi idő után már csálhat az emlékezet.

A polchoz lépett, s egy dossziéval tért vissza karosszékébe.

– Csak a biztonság kedvéért, ugye...

A sarokból, ahol egy fűzből font kosár állt, parányi zaj hallatszott.

– Gyere csak – nézett fel a dossziéból Farkas, mire puha, lassú nyújtózással egy hatalmas sziámi kandúr bukkant elő a kosárból. Körülnézett, aztán hirtelen felszökött, a teste átzuhant a szobán, s máris ott ült Márta mellett gazdájára függesztve sárga, merész szemét.

– Bobónak hívják – szólalt meg a férfi. – Azóta mindig magammal viszem, ha taxizni megyek.

– Ezt a kiscicát viszi? – kérdezte Márta. – Miért?

– Mert félek.

A macska rezzenéstelenül ült. Rövid szőre alatt, ahogy lélegzett, szép, laza izmok gyűrűztek.

– Nem is go-gondoltuk, hogy maga fél.

– Hát mit gondoltak? – Farkas belekortyolt a poharába. – Sose voltam hős, se azelőtt, se akkor. Ugyanúgy féltem, mint bárki más.

A lány az asztalra tette a magnót.

– Nem zavarja? Bekapcsolhatom?

– Dehogy zavar. Honnan kezdjem?

Márta Dadagira nézett.

– Talán onnan, amikor a gyilkos beült a kocsijába.

– Ne-szólalt meg Dadagi. – Ko-korábról. Tartott-e tőle, hogy egyszer beül? Hiszen akkor sok taxisofőr hisztériázott.

– Nem volt az hisztéria – mondta Farkas. – Ha benne lett volna, maga is tudná. Ott embereket gyilkoltak halomra. Hogy én féltem-e? Persze hogy féltem. És ha nincs bennem a félelem, biztos, hogy Nosztori engem is megöl.

– Most eszébe ju-jutott?

– Mi?

– A ne-neve.

– Itt van az iratokban. Meg maga mondta az előbb. Persze, akkor még senki sem tudta a nevét, csak úgy beszéltek róla, a gyilkos. Én, ahogy

mindenki más, végiggondoltam, hogyan kellene viselkednem, ha egyszer szembekerülök vele. Nem valami hősködés miatt gondoltam erre, inkább azért, mert az ember szereti remélni, hogy ő megússza. Még akkor is, ha négy másiknak nem sikerült.

– Ismert valakit az áldozatok közül? – kérdezte a lány.

– Kik közül?

– Akiket a gyilkos megölt.

– Nem tudok róla – mondta Farkas. – Lehet, hogy egyiket-másikat látásból ismertem, mi taxisok gyakran összefutunk. De nem tudok róla.

– Sze-szeretné megúszni – dünnyögte Dadagi udvariatlanul és türelmetlenül itt tartottunk...

– Elterveztem, mit teszek majd, mivel fiatal koromban sportoltam, a legkézenfekvőbbnek látszott az ugrás, ki a robogó kocsiból, amikor nem számít rá. Ötletszerűen ilyet nem lehet... Végig kell gondolni minden mozdulatot, s alkalmazni a szituációra. Nem bátorság dolga, hanem éppen a félelemé. A gyilkos senkit sem hagyott életben, külső segítséggel pedig ilyenkor nem számolhat az ember. Arra is gondom volt, hogy piszokul figyeljek, mert időben fel kell ismernem, hogy ő ült be mellém.

– Vagy há-hátulra – szólalt meg Dadagi.

– Vagy oda – mondta Farkas, egy kicsit elcsodálkozva az oktalan közbeszóláson. – Aznap délelőtt 10-kor kezdtem dolgozni, több utas kivitt a perem-kerületbe, de vidékre menni egyik sem akart. Csepelről mentem befelé éppen, amikor a fémforgácsolónál egy férfi megállított.

Márta Dadagira nézett, pillantásával kifejezve, hogy stimmelnek a dolgok. Nosztori ott dolgozott a fémforgácsolónál. Dadagi azonban bamba arccal meredt maga elé, jobban mondva éppen a lány asztalon nyugvó kezét figyelte.

– Zuglóba akart menni a BVSC uszodájához – folytatta Farkas legalábbis ezt mondta először. Nyugodtan, túlságosan is hallgatagon viselkedett, míg végigmentünk a városon. Aztán a Hősök terénél meggondolta magát, és azt mondta, vigyem ki Sársebesre a kőbányához. Itt fogtam gyanút, mert a kívánságában volt valami váratlan, egyik pillanatról a másikra döntött, elhatározását nem indokolta, nem tudom megmagyarázni, miért, de az egész

már-már betegesnek látszott. Először persze csak arra gondoltam, hogy a fiú buggyant egy kicsit.

Ránk, maszek taxisokra nem vonatkozott a vidéki utak bejelentési kötelessége, én mégis kértem az igazolványát, és nyúltam a CB-telefonért, hogy a központnak jelentsek. Akkor vette elő a pisztolyát.

– Nem pi-pisztoly volt – mondta Dadagi.

– A fenét nem. A csövét odanyomta a nyakamhoz. Éreztem és láttam. A helye most is ég.

A lány csodálkozva nézett rá.

– Műanyag cső volt. Magának nem mondták meg?

A férfi döbbsent arccal meredt maga elé.

– Értsem úgy, hogy annál a szerencsétlennél nem volt igazi fegyver?

– Nem úgy – mondta a lány. – Fegyver volt, de ő maga barkácsolta. Kispuskatöltényt lőtt ki vele.

– Ha-halálosan – mondta Dadagi.

– A frászt hozzák rám – dünnyögte Farkas. – Egy pillanatig azt hittem, azzal jönnek, hogy ártatlan embert öltem meg értelmetlenül.

– Dehogya – mondta Dadagi. – Nyi-nyilván volt értelme.

– Az ember nem akar kinyiffanni. Legalábbis nem időnap előtt! – A férfi kissé düllelt barna szemével Mártára nézett. A fej tartásától még görnyedtebbnek látszott a válla. – Hát így van ez.

– Oda nyomta – sürgette Dadagi. – És hogy volt to-tovább?

Farkas felállt. Gyors, nyugtalan léptekkel az ablakhoz ment, széthúzta a vörös függönyt, kinézett. Némán figyelt. Autó haladt el a ház előtt, halvány fény futott végig a szobán. Amikor a férfi megszólalt, még mindig csak görnyedt hátát fordította feléjük.

– Azóta úgy érzem néha, mintha valaki figyelne. Furcsa félelem kerít hatalmába, amikor autó megy el a ház előtt. Látják, amikor a nyakamhoz szorította a fegyver csövét, rettenetesen megijedtem. Azóta tudom, mi a halálos fenyegetés. És nem bírok szabadulni tőle. – Visszafordult az ablaktól, mögötte halkan lehullott a függöny, a szoba magába zárult. – Hogyan volt tovább? Ült mellettem merev arccal, és én minden porcikámban éreztem, hogy örült; sugárzott belőle, így aztán tudtam, meg fog majd ölni. Nincs

kímélet. Vagy ő, vagy én. Színészkednem kellett, rá kellett vennem, hogy a kocsival álljunk meg valahol. A Pócsi út kereszteződésénél van egy Schellkút, gyorsan azt mondtam hát, hogy a benzinem Sársebesig nem lesz elég. Először nem hitte el, dühöngeni kezdett, a pisztoly csövével a fülem alját bökdöste, ordított, dühöngött. Igenis, oda viszel a kőbányához, kiáltozta, különben megdöglesz.

– Ekkor se vette észre, hogy da-dadog?

– Nem – mondta Farkas. – Figyeltem is rá!? Talán, ha észrevettem is, azt gondoltam, az izgalomtól van, hiszen szinte magán kívül volt, reszketett és tekergett az ülésen. Nagy szerencsém volt. Néhány nappal előbb elromlott a benzinszintjelzőm. A mutató a nullára esett, és állandóan égett a piros jelzőfény. Mutattam neki, és úgy látszik, értett valamit a Ladához, mert abbahagyta a dühöngést, a jelző meggyőzte arról, hogy igazat mondok. Figyelmeztetett, ha megkísérlem a menekülést, agyonlő. Közölte velem, hogy egy szóval se mondjak többet a kutasnak, csak annyit: a tankot teli kérem. Mégis reméltem, hogy el tudom majd hagyni a kocsit, és figyelmeztethetem a benzinkutast.

– Miért re-remélte? – kérdezte Dadagi.

Farkas most tért vissza az asztalhoz, ismét Cinzanót töltött a poharakba. A magáét a szeméhez emelte, s a lámpa felé fordulva bámulta a csillogó italt.

Márta kicserélte a magnókazettát. A kazettakivető halk kattanása furcsa, visszhangzó zajt ütött a tökéletesen csöndes szobában. A macska felemelte a fejét. Fülelt. Aztán mellső lábait megfeszítve, hátsó lábait kinyújtva nyújtózkodott. Rövid szőre alatt hullámzottak az izmok. Most olyan volt, mint egy vadállat.

– Miért? – kérdezte a férfi, s ivott egy kortyot az italából. – Nem tudom. Honnan is tudnám. Egyszerűen reméltem. Reméltem, hogy a kútnál emberek vesznek bennünket körül. És ő csak akkor lő majd, ha mindent veszve érez. Arra gondoltam, hogy nagyon természetesen kell viselkednem, ha kiszállok. A benzinkutasokban bíztam, nemcsak magamban. Ismertem őket régebbről, számítottam rá, hogy bármelyikük szolgál ki, néhány suttogó szóból megért. A kútnál egyetlen kocsi, egy kék Barkas állt. Két-három perc múlva sorra kerülünk. Szerencsémre az egyik ráérő srác azonnal törölgetni kezdte a

szélvédő üveget, így Nosztori kénytelen volt a kabátja alá dugni a pisztolyát, nem fenyegetett az a veszély, hogy azonnal belém lő, ha megmozdulok. De a szeme rajtam volt. A másik kútkezelő, Varga Balázs, azért tudom a nevét, mert az után az eset után összejöttünk, szóval ez a Varga, mivel a tankomon zár volt, odajött az ablakhoz a kulcsért, megismert, és elkezdett velem hülyéskedni, hogy mit játszom az úrvezető Csekonicot, aki a leeresztett ablakon át tárgyal a személyzettel. Rám nyitotta az ajtót, így aztán nagyon természetesnek látszott, hogy kiszálltam. A kezébe adtam a kulcsokat, és azt suttogtam, rossz az AC-pumpám, értesítsd a szerelőket. A kódot ismerték a benzinkutasok is. Megértett. Tudta, hogy ki van a kocsimban. Elsápadt, de igyekezett természetes viselkedni. Én gyorsan visszaültem.

– Miért? – kérdezte Dadagi. – Miért nem fu-futott el?

A férfi rávetette sötét árnyékú szemét.

– Gondolja, hogy el kellett volna futnom?

– Az látszik természetesnek – szólalt meg a lány hiszen azt mondja, félt.

Farkas elmosolyodott,

– Furcsa dolog a félelem. Az a srác, aki az ablaküveget mosta, nem félt, mert nem tudott semmiről. Ha én futásnak eredek, szentség, hogy Nosztori azonnal lövöldözni kezd, és ha engem nem, de azt a srácot biztosan eltalálja.

– Rendes dolog volt magától, hogy visszaült – mondta a lány. – És nagyon bátor.

– Ne higgye – ingatta a fejét Farkas, és hirtelen megint az ablakhoz lépett. A vörös függöny meglebbent, reflektorfény futott végig a szobán. Közben mély lett a csend. – Ne higgye hát, egyáltalán ne higgyen a bátorságban. Melléje ültem, és remegett az egész bensőm, a szívem, a gyomrom, a zsigereim. A benzinkutas megint odajött az ablakhoz, visszaadta a kulcsokat, és nyilván izgalomban nem kérte a pénzt. Én egy ezrest nyomtam a kezébe, nagy nehezen visszaadott kétszáz forintot, mintha valóban üres lett volna a tank. Amikor később találkoztunk, visszakaptam tőle az ezrest. Négy liter benzin fért összesen a tankomba. Akkor egy pillanatig úgy látszott, azt mérlegeli, hogyan tudnának tenni valamit, de én intettem neki a szememmel, hogy nem szabad. Oké, mondta erre, rendben van. A srác is befejezte a szélvédő tisztogatását. Indulhattunk. – Ahogy beszélt, a hangja egyre

feszültebb és ünnepélyesebb lett. A végén már-már drámaian fogalmazott. Ehhez a drámaisághoz sehogy sem illett Dadagi józan kérdése.

– Hogyan vi-viselkedett eközben Nosztori?

– Rángott az idegességtől. A kabátgallér mögé rejtette az arcát. Amikor kiértünk az útra, csak annyit szólt: szerencséd. És megint mondta, hogy a kőbányához kell mennünk, ott hagyott valamit. Én pedig tudtam, ha addig a bányáig eljutunk, nekem biztosan végem. Lassan mentem, igyekeztem ki-tempózni a közlekedési lámpákat, hogy ahol csak lehet, pirosat érjek; ez Nosztorit nem zavarta, nem vett róla tudomást, nyilván azt gondolta, mindkettőnknek jobb, ha betartjuk a közlekedési szabályokat. Volt egy olyan időszak, amikor szinte kényszerítenem kellett magamat, hogy neki ne vezessem a kocsit egy oszlopnak, vagy magas kőszegélynek, ugyanis egy ilyen enyhébb karambol is megoldásnak látszott. De tudtam, ha rosszul választom meg a sebességet, vagy az ütközés irányát, esetleg magamat is megölöm, vagy ő nem veszíti el az eszméletét, és belém lő. A fene tudja. Így reménytelenül vívódva hagytam el a várost, rátértem a sársebesi útra, huszonhat kilométeren fél órám volt a kőbányáig. Újra átgondoltam, mit kell tennem, s azt is, hol teszem meg. Képzeletemben újra és újra kinyitottam bal kézzel a kocsit ajtaját, jobbra rántottam a kormányt, üresbe dobtam a sebváltót, és ugrottam, nyakamat behúzával, fejemet a mellemre hajtva. A bal oldalamba kell esnem, és úgy gurulnom tovább. Az utat ismertem valamennyire, tudtam, hol következik a viadukt, előtte kanyar van, elszántam magam, hogy azon a ponton ugróm, lesz, ami lesz. A biztonsági öv a benzinkút óta nem volt rajtam, ő sem kapcsolta be a magáét, nyilván nem akarta, hogy gátolva legyen a mozgásában. Félttem most is, de ez a félelem csak arra sarkallt, hogy amit elterveztem, mindenképpen megtegyem. Egy ideig nagyon erős volt bennem a remény, hogy vagy hátulról, vagy előlről feltűnnek a rendőrkocsik; persze azt se tudhattam biztosan, hogy velem mi lesz, ha tényleg jönnek. Nosztori nem szólt hozzám, magába zárkózva ült, de éreztem a feszültségét. Éber volt, egy pillanatra sem ernyedte el. Tudtam, ha nem cselekszem gyorsan és váratlanul, meghalok.

– Sá-sársebes előtt akkor már a rendőrök lezárták az utat. Memesterlövészek is voltak velük. Ha vár, nem kellett volna ugrani.

– Gondolja? – kérdezte Farkas. – Az egészről én semmit se tudtam. Számomra csak egy dolog volt biztos, nem szabad eljutnunk a bányához, mert ott engem megöl.

– Értem – mondta Dadagi. – Te-teljesen világos.

– Mi világos? Az, hogy megöl?

– A másik go-gondolat. Hogy ugrani kell.

– A híd előtt van egy kanyar. Ott lelassítottam hatvanra, aztán megtettem a három szükséges mozdulatot: a sebváltót üresbe dobtam, kinyitottam az ajtót, jobbra rántottam a kormányt, s máris zuhantam. Nem láttam, hogy a kocsival mi történik, az út megdobott, keresztülrepültem az árkon, szerencsére volt ott némi hó, és puha volt alatta a föld. Repültem még, amikor ujjongva ráeszméltem, hogy megúsztam, vége a lidércnyomásnak. Legnagyobb meglepetésemre, amikor felkeltem a földről, rendőrök vettek körül.

– Ekkor mi történt?

– Hogyhogy mi? Az orvos megvizsgált. Egy karcolás se volt rajtam, csak a nyakam fáj, ahol a pisztollyal bökdösött.

– Senki se tö-törődött Nosztorival?

– Ja, erre gondol? A szakadékba zuhant. Ott találtuk meg. A nyakát szegte.

– Ki ta-találta meg? Úgy értem, ki ért leghamarabb oda?

– Valószínűleg a százados meg én. Teljesen mindegy. Nosztori már halott volt.

– Ha-halott – mondta Dadagi.

– Furcsa dolog ez. Ahogy ott feküdt félrebiccent fejjel, már szántam is. A szája sarkában volt egy csöppnyi vér.

– Jobb lett volna, ha csak megsebesül?

– Az lett volna a jó – mondta a férfi, szinte merengve. – Neki talán nem. Így is, úgy is kötelet kap. De a rendőrségnek, meg nekem könnyebb lett volna, ha akkor megússza. Úgy nem szárad a halála a lelken. A nyomozók pedig megismerték volna az összes gyilkosság körülményeit. Maguk is könnyebben lennének most a szakdolgozattal.

– Mi így is kö-könnyen vagyunk – mondta Dadagi. – Az se baj, hogy van még némi re-rejtély és ho-homály.

Farkas megint az ablakhoz lépett. Görnyedt hátát fordította feléjük, úgy

kérdezte.

– Hol van itt rejtély és homály?

Dadagi vidáman mondta.

– Nosztori ugyanis da-dadogott.

– Aha – kiáltott fel a férfi, fellebbentve a vörös függönyt. – Esik a hó...

Dadogott... Na és?

– Maga sem ha-hallotta dadogni?

– Nem esküszöm rá. Jobban mondva, abban a feszültségben lehet, hogy elkerülte a figyelmemet. Ez valószínű. Eddig nem is látszott fontosnak. Senki se kérdezte. De most minden további nélkül elképzelhető, hogy dadogott.

– Ho-holnap – nézett Dadagi a lányra – ráérsz?

– Mire?

– Megkeressük azt a vé-vénasszonyt.

– Kire gondolsz?

– Aki a Caprinál együtt ült be a gyi-gyilkossal a taxiba.

– Mit akarsz tőle? – kérdezte a lány.

– Annak ha-hallania kellett, hogy da-dadogott-e.

Farkas kérdő arccal fordult feléjük.

– Nem értem egészen, miről van szó.

– Mielőtt a gyi-gyilkos Nagykovácsiba vitette magát, és ott megölt egy taxisofőrt, ké-kényszerből együtt ült be a kocsiba egy vagány vénasszonnyal, akit a rendőrség később megtalált. Ez a nő a gyilkos arcát nem látta ugyan, de ha-hallotta a hangját.

Farkas elgondolkozva nézett maga elé.

– Erről a nyomozók előttem nem beszéltek.

– Nem tudták, hogy Nosztori dadogott – szólalt meg Márta. – Ez most derült ki. Mi ketten tudunk csak róla.

– Én a vénasszonyról se hallottam – vont vállat Farkas. – És mindez milyen befolyással van arra, ami történt? Mióta számít, hogy emlékszik-e a dadogásra egy öregasszony?

– Semmióta – mondta Dadagi. – Ez csak afféle furcsaság. Igazából csak most go-gondoltam rá, amikor maga se tudta, hogy Nosztori da-dadogott.

Farkas megcsóválta a fejét.

– Próbálom végiggondolni. Ez esetleg azt jelentené, hogy én nem azt a bizonyos Nosztorit vittem a kocsimban, hanem valaki mást?

– Ho-hogyan? – kérdezte Dadagi.

– Hülyeség – nevetett Farkas. – így semmi értelme. Személcseréről nem lehet szó, hiszen Nosztorit azonosították. Tehát nyilván annyi az egész, hogy az én figyelmemet elkerülte a dadogása. Biztos, hogy dadogott?

– Bi-biztos – mondta Dadagi.

– A rendőröknek mit mondott annak idején az a vénasszony?

– Me-melyik?

– Akivel Nosztori egy taxiba ült.

– Nem kérdezték. Akkor még szóba se jött a dadogás.

– Ne haragudjon – mondta Farkas –, egyszerűen nem értem, mit akar megtudni. Hogy Nosztori dadogott-e? Hiszen azt tudja.

– Tu-tudom – mosolygott Dadagi zavartan. – Épp ez a lényege.

– Tisztázni akarja, hogy ott, abban az esetben dadogott-e?

– Fogalmam sincs, mi szo-szorul tisztázásra. Nem gondoltam át.

– Persze – mondta Farkas. – Nincs hozzá semmi közöm. De mégiscsak benne voltam. Elmondanák majd nekem, mire jutottak?

– Jó – mondta a lány. – Hol érjük el?

– Holnap is itthon leszek. Nem dolgozom ezen a héten. Rossz a kocsim. Kijönnének esetleg megint?

Dadagi Farkas arcába nézett, hogy tisztázza, a meghívás a lánynak szól-e egyedül, azon az alapon, hogy Mártába minden pasas beléésik. De Farkas arcán nem tükröződtek férfivágyak.

– Jöhetünk – mondta hát Dadagi ha érdekli ma-magát.

– Érdekel – mondta Farkas. – Szóval erre gondolt, amikor homályról beszélt.

– Amikor ho-homályról beszéltem, igazából az ékszerek jártak az eszemben.

– Miféle ékszerek?

– Nosztori egy csomó ékszert rabolt el azoktól, akiket megölt – mondta a lány. – Az ékszerek azóta se kerültek elő. Mi naivul azt hittük, hogy megtaláljuk őket. Ezért jártunk Nosztori nagynénjénél is.

– Aha. Erről se tudtam. Szóval ékszerek tűntek el – Farkas megérintette a nyakában függő aranyláncot. – Ez is közénk kerülhetett volna talán? És a rendőrök, azoknak mindegy?

– Dehogyan – mondta Dadagi. – Ke-keresték...

– Természetesen mindent átkutattak Nosztori lakásán – mondta a lány –, de ékszert nem találtak, csak kilótt töltényhüvelyeket.

Farkas lehajolt, és megsimogatta a sziámi feszes, gömbölyű fejét. A macska azonnal dorombolni kezdett, megmerevítette testét, nyújtózott, nekifeszült a simogatásnak.

– Nem volt annyi esze, hogy a hüvelyeket az ékszerrel együtt rejtse el – folytatta Márta. – Vagy talán ideje nem volt rá.

A férfi még mindig a macska fölé hajolva mondta.

– Lehet, hogy nem a lakása környékén vannak az ékszerek.

– Bi-biztos, hogy nem ott – vágta rá Dadagi. – A rendőrség, ha mást nem is, de ke-keresni tud. Ott pedig mindent átkutattak.

Farkas széttárta a karját, tanácstalanul mosolygott.

– Akkor hát így van – mondta. – És mi sem tehetnénk okosabbat.

A lány Dadagira nézett, és mindenlátó szemével kérdezte: megyünk?

– Me-megyünk-felelte Dadagi. – Késő van. Igazán.

Farkas a fiú vállára tette a kezét.

– Maradjanak még. Sohasem fekszem korán. Éjjeli bagoly vagyok.

Dadagi nevetett.

– Amikor jöttünk, mégis azt mo-mondta, hogy késő van már, nem vá-vállal fuvart.

– Ezt mondtam volna? – nézett rá csodálkozva a férfi. – Nem is emlékszem. Talán arra gondoltam, hogy valaki innen az utcából, aki tudja, hogy taxis vagyok...

– Azt hitte, hogy utasok va-vagyunk?

– Nyilván azt hittem. Ha jól emlékszik a szavaimra. És semmi kedvem nem volt hozzá, hogy a lakásból kimozduljak.

– Ez mindenre jól emlékszik – mondta a lány. – És semmit sem felejt el. Épp elegenden utálják érte.

– Hát nem a ko-kocsija rossz? – kérdezte Dadagi.

– De – bólintott Farkas. – Valóban rossz a kocsim. Honnan tudja?

– Magától. Hi-hiszen azt mondta, hogy napközben a garázsban bütykölt.
Most Farkas nevetett.

– Az anyját! Minden szavamat megjegyezte?

– Rosszabb, mint egy diktafon – mondta a lány. – Amit egyszer beletáplálnak, azt köpi.

– Na, szóval, amikor megláttam magukat a kapuban, az első gondolatom az volt, hogy innen a környékről való utasok, akik tudják, hogy itt maszek taxis lakik. Nem akartam sokat vitázni, ezért voltam elutasító. A kocsim tulajdonképpen még elbírna egy-két fuvart, így aztán a kései időpontra hivatkoztam.

– Pe-persze – mondta Dadagi. – Az ember nem ha-hazudik, ha nem muszáj.

Lehajolt, meg akarta simogatni a macskát, de a sziámi gyors, kényeskedő mozdulattal elhúzódtott érintése elől.

– Nem sze-szeret engem.

– Senkit se szeret rajtam kívül – mondta Farkas. – Ilyen a hűség.

Kikísérte őket a kapuig.

Közben felszállt a köd, megszűnt a hóesés. A hold alacsonyan állt az égen teljes fényében, és a kerítés mellett a láng alakú ciprusok hosszú, fekete árnyékot vetettek. A hó ropogott a talpuk alatt, fagy ereszkedett a földre. Csillogott minden, ebbe a csillogásba vágtak bele az árnyak.

– Gyönyörű éjszaka – mondta Farkas. – Sohase szebbet. Várom magukat holnap, akármikor.

Ezzel búcsúzott tőlük.

A Fiat ablakaira bonyolult mintázatú jégvirág tapadt. Ahogy a kocsiba ültek, az üvegre belülről is rácsapódott a pára. Márta üresben járatta a motort, hogy leolvadjon a jég. Egyszerre csak az oldalsó ablakon át, egy keskeny résen, besütött a hold. Didergő, ezüst fény szállt a lány arcára.

– De szép vagy – szisszent fel Dadagi. – Ne haragudj. Én annyira sze-szeretlek.

A lány kibámult a tisztuló ablakon, és látta, hogy a csöndes nagyszobából most is vörös derengés szűrődik ki a függöny résein át.

– Látod – mondta –, ez a férfi embert ölt, és akárhogy is a pártján jog és igazság van, nem tud megnyugodni.

– Hát jól van – hajtotta le Dadagi a fejét. – Nem hallottad, mit mondtam az előbb? Nem figyelsz?

– Bocsáss meg – mondta a lány. – Elgondolkoztam. Mondd csak még egyszer!

– Már nem tu-tudom – felelte szégyenkezve Dadagi. Aztán összefüggés nélkül tette hozzá. – Amikor kijött, azt mondta, hogy a kocsink fénye bevetődött az ablakon...

– Valóban – bólintott a lány. – Arra figyelt fel, észrevette a fényt.

Kérdő tekintettel nézett Dadagira. Az felvonta a vállát. Hallgatott.

Vallomás

Nem gondoltam rá, de mindig tudtam, hogy éppen ez az utolsó lesz a legnehezebb. Nem tudok elszámolni vele Isten előtt, legfeljebb azzal menthetem magam, hogy ahol gyalulnak, ott hullik a forgács. Erre hivatkoznak a katonák is, amikor nőket meg gyermekeket ölnek, ártatlanokat, mintha a legtöbb ember nem lenne ártatlan a háborúban. Nem a lelkiismeretem szólalt meg, hiszen amikor az egészet elterveztem, ezzel az utolsóval számolnom kellett, egyszerűen a tennivalóim közé tartozott. Mégis vagy fél hónapig halogattam tehetetlen ember módjára. Kétszer is úgy volt, hogy az utolsó pillanatban visszariadtam, elmentem mellette, ahelyett hogy megállítottam volna. Azért is sajnáltam, mert naiv lélek volt, szinte gyermeki. Nem sokat beszéltünk, de amit mondtam neki, azt elhitte, komolyan vette minden szavamat. Végül is persze meg kellett ölnöm.

Közzjáték

Dadagiék másnap a főiskolán előadás után megvárták Dér Ádámot, hogy beszámoljanak neki végzett dolgaikról. Az Avas századossal és a Farkassal folytatott beszélgetés a magnóról visszahallgatva érdekesnek, ugyanakkor semmitmondónak tűnt, sem a százados, sem a sofőr nem hajlott arra, hogy egy tudományos munkában is felhasználható mélyebb elemzésbe bocsátkozzon akár a gyilkos, akár a saját személyét illetően.

A lányt idegesítette is ez az érdekes semmitmondás, Dadagi azonban boldog és elégedett volt, mert tudta, minél lassabban halad előre a dolog, annál több időt tölthet együtt Mártával. A lány az együtt töltött napok során megszokta Dadagit, s kerek gyerekarcára pillantva leginkább az otthonosság nyugodt érzése fogta el. Emlékezetének kápráztató villogása most már nem lepte meg, nem idegesítette, és csodálattal sem töltötte el. Azt gondolta, hogy Dadagi valóban hasonlít egy számítógéphez, híven őrzi az adatokat, gyorsan is kapcsol, de gyerekesen naiv mindenben, ami nem jut el konkrét formában a tudatáig. Dadagi nem kombinál, csak mindig egymáshoz illeszt két összeillőt, egyszerűen híján van a fantáziának, képzelete sohasem ragadja el. Logikája csak valós dolgokra vonatkozik, csakis adatok és tények összefüggéseit érinti.

Dadagi kérdéseit valóban nem a sejtés és a megérzés irányította, csakis a tényvilág. Ha aggodalom, szorongás suhant át rajta, máris az emlékezetében elraktározott adatokhoz fordult, a bennük lévő ellentmondásokat próbálta kiküszöbölni, teljesen gépiesen. Agya ilyenkor úgy viselkedett, mint egy önregulázó szerkezet, amelybe porszem került. Amíg a porszem ott volt, csakis annak eltávolításán ügyködött.

Ezért rágódott azon – egyébként minden érzelem és képzelet nélkül –, hogy Farkas nem emlékszik Nosztori dadogására. Ezért akarta mindenáron megkeresni azt az erőszakos vénasszonyt, hogy az itt mutatkozó ellentmondást vagy hiányt kiküszöbölje.

Márta olykor arra gondolt, hogy Dadagi tulajdonképpen egy értelmes, de érzéketlen fatuskóként fogható fel. Ennek persze ellentmondott a lány iránt

tanúsított gyöngédsége és beletörődőn reménytelen szerelme. Márta azon kapta magát, hogy érdekelni kezdi Dadagi, sutasága mögött kemény karaktert lát, valójában nagyon szeretné megérteni szégyellős és agresszív lényét, sajátos eszejárását.

Amikor Dadagi Farkasnál teljesen váratlanul rejtélyről és homályról beszélt, egy pillanatig úgy látszott, mintha valami sejtésnek engedelmessé válna, sőt mintha hajlana arra is, hogy az ügyben felülbírálja a rendőrség elképzeléseit. A következő pillanatban azonban eltűnt minden rejtély és homály, helyettük a fiú teljesen kézzelfogható és egyszerű dolgokról beszélt, hiszen Nosztori dadogásában és az ékszerek eltűnésében nincs semmi megmagyarázhatatlan vagy baljóslatú.

Dadagi jámborságához nem fért kétség tehát, gyanútlanágához sem, egyáltalán mire lehetett volna itt gyanakodni? Ugyanakkor a lány mégis érzett valami furcsaságot, megfoghatatlan sejtés vette körül, parányi nyugtalanság és félelem. Nem tudta meghatározni, tetten érni, hogy ez az állapot mikor kezdődött. Mindenesetre összefüggött Dadagi magatartásával, amelynek lényege a fatuskós közöny ellenére az volt, hogy tisztázni akar valami érthetlent. Mintha az egészben fenyegetés érződött volna, hogy *valami szörnyű bukkan fel*, ha egyszer eloszlik minden kétség és homály.

Ahogy eljöttek Farkastól, a hideg, kék éjszakában, Márta meg-megborzongott valami sejtelemről. Már-már a fiúhoz fordult, hogy megkérdezze: mitől kell félni. De Dadagit szemmel láthatóan nem érintette a borzadály; a hold fényétől megbűvölve eldadozta szerelmét, s a következő pillanatban már pirulva, restelkedve a kocsifényéről mondott valami oda nem illőt, majd egész úton hallgatott. Amikor végül kiszállt az autóból, köszönés helyett csak motyogott, s fejét lógatva ment be a házba. A hold akkor már magasan járt az égen, fényében egyre több lett a lelketlen hidegség, és a lány a kocsiban egyedül hazafelé tartva, miközben Nosztori halálára gondolt, reszketett.

Most azon tűnődött, hogy megemlítsé-e Dér Ádámnak ezt az érzést, de amikor ott ültek hármasan a tanár hivatali szobájában, józan napfénynél, nem látta értelmét. Az egész hirtelen jelentéktelenné vált, s nyilván Dér Ádám is úgy fogná fel, mint képzelgést, múltó hisztériát.

Az egész érzés hamis, gondolta Márta, ahogy ott ült a kényelmes bőrfotelben. Hamis, akár az én nagy szerelmem a tanár úr iránt. Az idegesített fel, hogy nem vesz észre. Na jó, azért is szólok neki!

– Mi újság? – kérdezte Ádám, szolid gépiességgel, egy érdeklődő, jó tanár modorában. – Haladunk, haladunk?

– Ha-ha-ha-haladunk – mondta Dadagi. – Beszéltünk Avas századossal és Fa-farkassal.

– Helyes – bólintott Ádám, aki meglepődve tapasztalta, hogy feszültségét fölényes szavakkal leplezi, s azt se tudja, valójában honnan származik ez a feszültség. Mi az, ami először kiváltotta? – Szóba jött, hogy a gyilkos Radnótit olvasott?

– Azon már tú-túl vagyunk – mondta Dadagi. – Semmire se mentünk vele.

– Tanár úr – szólalt meg a lány –, engem nyugtalanít valami.

– Milyen értelemben? – kérdezte Dér Ádám, s hangjából megint nem tudta számítani a fölényt, amely aggodalmát takarta. – Mi a gond?

– Félek – mondta a lány. – Mintha valami fenyegetőhöz közelednénk. Mintha felnyílni készülne előttünk valami szörnyű.

– Te félsz? – nézett rá Dadagi. – De hát mi-mitől félsz? Ne-nekem nem mondtad.

– Nem tudom, mitől félek.

Dadagi felhúzta a vállát, úgy nézett vigyorgó egyetértéssel Dér Ádáma.

Ettől Ádám ingerült lett.

– Maga nem fél? – kérdezte.

– Dehogy.

– Nem érez fenyegetést?

Dadagi értetlensége jeléül ismét felhúzta a vállát, és a fejét rázta.

– Ez egy fatuskó – mondta nyíltan a lány.

Dér Ádám bólintott.

– Van ilyen. Tűzre kell tenni. Akkor majd lobogni kezd. De maga legyen olyan jó, próbálja megmagyarázni az érzéseit.

– Nem tudom.

– Idézza fel, hogy hol kezdődött.

A lány összehúzott szemmel nézte Dadagit. Hegyes, rózsaszínű nyelvét

kidugta.

– Ez a fatuskó az oka – szólalt meg. – Talán akkor kezdődött, amikor azt mondta, hogy van ebben az ügyben rejtély és homály.

– Hol voltak akkor, amikor ez elhangzott? – kérdezte Ádám, és türelmetlenül Dadagira nézett. – És egyáltalán, miért mondta ezt?

– Fa-farkasnál – felelte Dadagi. – És fo-fogalmam sincs, miért mondtam. A számra jött.

– Ne kerteljen. Mi az, hogy rejtély és homály?

– Nem tudom. Za-zavarban voltam.

– Mire gondolt, amikor ezt mondta?

– Az ékszerekre és a da-dadogásra.

– Igen- bólintott a lány. – De már akkor sem tudtam, hogy miért rejtély ez, és miért homály.

– Miért mondta így? – nézett Ádám Dadagira. – Mi oka volt rá?

– Nem volt rá okom. Honnan tudhattam volna, hogy ő nyu-nyugtalan lesz? Egy szóval se mondta eddig nekem.

– Mire gondolt hát? – kérdezte Ádám, és csodálkozva figyelte, hogy növekszik belsejében a feszültség. – Olyan nincs, hogy valaki ne gondoljon semmire.

Dadagi szégyenkezve tekergeti a széken.

– Az járt a fe-fejemben, hogy a gyilkos nagyon jól eldugta az ékszereket, meg az, hogy senki se vette észre a da-da-dadogását.

– Ne tekergesse nekem a nyakát – mondta Dér Ádám. – Nem szerelmi vallomás ez. Mi az, hogy senki se vette észre?

– Se Fa-farkas, se az a vénasszony.

Ádám most Dadagit megszégyenítő gyorsasággal kapcsolta össze a tényeket.

– Arról a vénasszonyról van szó, aki ráerőltette magát a gyilkosra?

– Igen.

– Beszéltek már vele?

– Nem még.

– Akkor honnan tudják?

– Mi-mit?

- Hogy nem emlékszik a dadogásra.
- Nem tudjuk – ismerte be Dadagi. – De mi-mivel a jegyzőkönyvben nem szerepel...
- Sok minden nem szerepel a jegyzőkönyvben – mondta Ádám, aztán Mártához fordult. – Ha csak ez zavarja, nyugodjon meg.
- Nem tudom, ez zavar-e. De itt kezdődött. Kérdezhetek valamit?
- Tessék.
- A tanár úr miért telefonált Avas századosnak?
- Tisztázni akartam, hogy kapcsolatba került-e magukkal.
- Azt tetszett kérdezni, hogy Nosztori sántított-e?
- Igen.
- Miért? – kérdezte Márta.
- Nem fontos – felelte Ádám. – Ez is ugyanolyan, mint a dadogás. Bogarat tettek a fülembe. Radnótival.
- Mi? – kérdezte Dadagi csodálkozva. – Ra-radnóti meglepte a tanár urat?
- Csak annyiban – felelte Ádám –, hogy eddig azt hittem, hogy Nosztori egy büntetett előéletű bunkó volt, mint a gyilkosok zöme. Most már tudom, hogy bogarakat gyűjtött, nem volt büntetve és érettségizett. Még most is fél?
- nézett Mártára.
- Nem tudom – felelte a lány.
- Fu-furcsa – vigyorgott Dadagi. – Úgy látszik, mindenki nyugtalan.
- Rajtam kívül ki még? – nézett rá Márta.
- Fa-farkas is, meg a tanár úr is... Elnézést ké-kérek...
- Dér Ádám elmosolyodott.
- Nem én beszéltem rejtélyről és homályról. Ne tőlem kérjen elnézést. De térjünk vissza a szakdolgozathoz. Világosan látják már egy ilyen monstre vizsgálat menetét?
- Vi-világosan – mondta Dadagi. – De a nyo-nyomozás igazából csak a második esetnél volt mo-mo... nagyszabású, amikor öt évre visszamenőleg megvizsgálták az áldozat előéletét. Mélyebbre nem lehet menni?
- Lehet – mondta Ádám de nagyon fáradtságos. Ha távolabbra megyünk, egyre jobban szerteágazik a múlt. Mit néztek meg annál az esetnél?
- Van-e összefüggés az első és a második áldozat között – mondta a lány.

– Találkoztak-e, voltak-e közös ismerőseik. De semmi sem derült ki.

Dér Ádám összehúzott szemmel nézett maga elé.

– Azután még két gyilkosság volt – mondta. – És egy balul végződött kísérlet. Az nyilván kiderült volna, ha Farkas az áldozatok közül ismer valakit.

– Nem ismerte egyiküket sem, le-legalábbis nem emlékszik rá.

– Hogyhogy? – kapta fel a fejét Ádám. – Ez szóba jött?

– Megkérdeztük – mondta a lány. – Farkas valahogy úgy felelt, ha valamelyiket ismerte is, nem tud róla.

– Po-pontosan – mondta Dadagi. – Hülyeség megkeresni azt a vé-vé... hölgyet?

– Nem – mondta Ádám. – Járjanak csak a végére, mi van azzal a dadogással. Legalább – tette hozzá mosolyogva – eloszlik minden homály. – Mártához fordult. – Megnézné nekem a dossziében a négy áldozat nevét és életkorát?

– Bo-bocsánat – szólalt meg Dadagi. – Ha a tanár úr megengedi, már mondom is. Tóth István 46 éves, Ónodi Péter 51, Horváth Béla 48, Kiss László 49, Farkas Ferenc 45.

– Középnemzedék – mondta Ádám. – Mindössze hat év van a legfiatalabb és a legidősebb között. Bár Farkas nem is lett áldozat. Szóval hat év...

– Miért lé-lényeges ez? – kérdezte Dadagi.

– Lényeges? Nem is tudom. Egyszerűen nem látok más összefüggést vagy kapcsolatot. Csak ennyit: középnemzedék.

Dadagi csodálkozva nézett rá Dér Ádámra.

– Hát mégis le-lehetséges valami kapcsolat?

– Dehogy – mondta Ádám Mártára pillantva. – Csak a nyugtalansága ragadt rám. Hogyan folytatják most?

– Megkeressük az öreg hölgyet.

– Rendben-bólintott Ádám. – De ha a veszélyérzete fokozódik, egy lépést se tovább. Néhány nap múlva az egész dolgot újra beszéljük át. Az öreg hölgy neve előfordul a dossziében?

Márta lapozni kezdett.

– Özvegy Stein Tamásné, Rajk László utca 7/d, kilencedik emelet 7. A

kihallgatási jegyzőkönyv szerint. Telefon: 974-463.

– Hívják fel most – mondta Ádám. – Talán ki sem kell hozzá menniük.

Márta tárcsázta a számot. Sokáig várt, csak a kilencedik csengetésre vette fel valaki a kagylót.

– Özvegy Stein Tamásné keresem – mondta a lány.

Dér Ádám felerősítette az asztalra épített hangszóró hangját. Sipító női hang felelt.

– Nem megy. Kórházban van. Ki keresi?

– Kuti Márta.

– Milyen ügyben?

– Szeretnék vele beszélni.

– Nem lehet. Csak a legszűkebb rokoni köre látogatja.

– Melyik kórházban fekszik?

– Ne haragudjon. Idegennek végképp nem mondhatom meg. Tehetek önért valamit?

– Hivatalos ügyben keresem – mondta Márta. – A rendőrségtől. Adom a főnökömet. – És Dér Ádám felé nyújtotta a telefonkagylót.

– Jó napot – mondta Ádám. – Dér alezredes vagyok.

– Stein Elvira – felelte a sipító hang, magabizásából egy csöppnyit veszítve.

– Rokona Steinnének?

– Az unokahúga vagyok, a férje révén.

– Akkor talán tud róla, hogy két évvel ezelőtt a nagynénje együtt utazott taxin egy gyilkossal.

– Tudok.

– Abban az ügyben keressük. Okvetlenül beszélünk kell vele.

Á hang ismét éberré vált.

– Honnan tudjam, hogy ön valóban az, akinek mondja magát?

– Hívja a BM központi számát. Keresse Dér Ádám alezredest. Hozzám kapcsolják majd. Elég ennyi? Most leteszem a telefont.

– Várjon. Ne tegye le. Elhiszem, amit mond. A nagynéném eddig a Völgy utcai szanatóriumban volt, de lehet, hogy átszállították a zugligeti intézetbe.

– Köszönöm – mondta Dér Ádám. Aztán Mártához fordult. – Próbálja a

Völgy utcai szanatóriumot hívni.

A lány kikereste a számot, néhány pillanat múlva egy mély, mogorva férfihang közölte, hogy Steinnét aznap reggel mentővel átszállították a zugligeti Mentálhigiénés Intézetbe. Ennek az intézménynek a számát csak nagy nehezen találták meg a telefonkönyvben, végül Dér Ádám beszélt a főorvossal, aki engedélyt adott rá, hogy Dadagi és Márta még aznap meglátogassák a beteget. *„Beszéljenek vele, mondta a főorvos, bár valószínűleg nem sok hasznukra lesz, mert betegeink emlékezete ilyenkor a terápia kezdetén kissé zavaros.”*

Az intézet kocsival kétpercnnyire volt a főiskolától, de a kis Fiat nem bírta megmászni az utolsó emelkedőt, így aztán Márta és Dadagi gyalog mentek tovább egy szurdokszerűen mély úton. Magas vaskapunál tértek be a parkba, amelynek ősfái egy kastélyépület fölé borultak.

A portás tudott róluk; örökzöld fagyalsövénnyel szegélyezett betonjárdán vezette végig őket. A kerítés mellett egy láncrea kötött hatalmas farkaskutya ült.

Széles márványlépcsőn mentek fel az emeletre, ahol a főorvos, egy túlzottan izmos nyakú, kopasz, boltozatos koponyájú, aluszékony férfi, a folyosón várta őket, feléjük nyújtva nagy, párnás kezét.

– Jobb, ha a beteget nem vesszük ki megszokott környezetéből – mondta. – Ezért a főnővér önöket az osztályra kíséri.

Amikor megszokott környezetről beszélt, figyelmen kívül hagyta, hogy Steinnét nemrég hozták át az intézetbe. Dadagi szája már kinyílt, hogy szóvá tegye ezt, de aztán rájött, mennyire mindegy ez Steinnének és nekik is. A főorvos szinte az üdvözlés mozdulatával búcsúzott tőlük, visszatért bőrrel borított ajtajú szobájába.

– Jöjjenek – mondta a főnővér, egy vörös hajú, gömbölyű, túlzóan vidám teremtés. – Ritkán látni három vörös embert együtt. Nem igaz? Maguk testvérek?

– De-dehogy – tiltakozott Dadagi.

– A beteget egyelőre csak megfigyeljük – mondta a főnővér. – A C-osztályon helyeztük el. Nem tettük rácsos ágyba. Erre, ugye, nem is lesz szükség.

– Mi nem ismerjük őt – mondta Márta.

– Azt hittem, rokonok.

– De-dehogy – mondta megint Dadagi.

– Persze mindegy is. Engedélyük van, hogy látogassák. Sem így, sem úgy nincs kifogásom.

Hatalmas fehér ajtóhoz értek.

A főnővér oldalt megnyomott egy csengőgombot. Csilingelés hallatszott, elhalkult és visszhangként jelent meg újra.

Percekig vártak. Akkor cammogás zaja szűrődött ki bentről. Fehérbe öltözött, fapapucsos, magas termetű lány nyitott ajtót.

– Az új betegre kíváncsiak – mondta a főnővér. – Fél óra. A főorvos úr engedélyével. Viszontlátásra, kedveseim.

A hosszú, fehér lány semmit se szólt. Végigvezette őket a folyosón, amelynek alkóvszerűen mély ablakait drótháló védte. Innen úgy látszott, hogy ott kint erősen süt a nap, fény hömpölygött az olajfestékkel fehérre mázolt falakon.

A folyosó végén egy óriás termetű nő söprögetett apró cirokseprűvel, egy görnyedt, formátlan monstrum, sima, kortalan angyalarccal.

– Kézit csókolom – köszönt nekik, s mereven vigyázzba állt, amíg elhaladtak mellette.

Ismét egy ajtón mentek át, s hosszúkás, magas mennyezetű terembe értek, ahol a matt üvegű ablakok miatt gyöngyszürke homály derengett. Jobboldalt szobák nyíltak, vetetlen ágyakat lehetett látni, némelyik fekvőhelyet drótháló fogta körül.

A homályban lenge alakok mozogtak világos színű hálóingben, lassan, hangtalanul. Borzas hajjal keretezett, lepusztult arcok fordultak feléjük. Egy nagy, gömbölyű fejű lány Dadagihoz lépett, és hirtelen gyöngéd mozdulattal belékarolt.

– Bácsika – suttogta.

Dadagi összerezzen.

– Bácsika, édes bácsika – suttogott a lány.

– Menj a helyedre, Kati – mondta a nővér. – Ők nem hozzád jöttek.

A lány elvette kezét Dadagiról, széles arca sírásra torzult.

Egy teljesen felöltözött, középkorú nő alakja vált ki a homályból, kardigánt, szoknyát és magas szárú cipőt viselt, ős, gubancos haja fent a fejbőréhez tapadt, kétoldalt pedig laza, fénytelen tincsekben hullott alá. A kezével furcsa mozdulatot tett feléjük, mintha magyarázna, mozgott a szája is, motyogva, mosolyogva.

– Malvinka, menj a helyedre – emelte fel a hangját a nővér. – Megmondtam már.

A kardigános asszony megnyugtatóan intett a kezével, ujját szája elé tette, s halkan odasúgta Dadaginak.

– Csak csendben, cikcakkban...

Szemek követték őket, ahogy végigmentek a hosszú termen, amelynek falait rajzok, papírragasztások és hánctfonadékok díszítették. Édeskés illat állt a levegőben, amelyen néha átderengett a vizelet szaga.

A nővér benyitott egy ajtón.

– Az új betegnek látogatója van – mondta. – Klárka édes, jöjjön ki.

Markáns arcú, magas homlokú asszony állt fel az ágyról, tekintete felderült, amikor megpillantotta Mártát.

– Kedvesem, hogy megszépültél.

– Foglaljanak odakint helyet – mondta a nővér. – Klárka bevette a gyógyszereit?

A nő lesújtó pillantást vetett rá, és fejével biccentett.

– Ízlett a tízórai?

A markáns arcon ugyanaz a fölényes mosoly suhant át.

– Nem vagyok sajtos – mondta özvegy Steinné. – Ki nem állhatom a trappistát. Te sajtos vagy, kedveském?

– Szeretem a sajtot – mondta Márta.

Az asszony a párnája alá nyúlt, és egy háromszögletű sajtdarabot húzott elő.

– Tessék. Amíg nem kapunk mást, fogyaszd el egészséggel. Odakint ülünk le?

A nővér bólintott.

– Be kell fejeznem a gyógyszererezést – mondta, aztán magukra hagyta őket.

– Nem vagyok éhes – szólalt meg Márta, és a linóleummal borított asztalra

tette a sajtot.

– Vigyázz, kedveském – suttogta Steinné. – Ez az asztal még szegény nagyanyádé volt. A bútoron zsírnyomot hagy a sajt. És onnan el is lophatják. Ne feledd, hogy a sajt a tiéd. A vőlegényed, ugye? – nézett Dadagira. – Bemutatnád?

– Nem a... – kezdte a lány.

– Nem kell tagadni. Nem szégyen, ha két fiatal egymásra talál. Ismerem őt?

– Nem tetszik ismerni.

– Akkor mutasd be!

Kezet nyújtott Dadaginak.

– Klárrika vagyok – biccentett. – Örülök, hogy megismertem. Legyetek boldogok. – Magához vonta, és arcul csókolta a fiút. – Foglaljatok helyet. A lakrészemben nincs elég szék. Nem is kérdezitek, miért vagyok itt, és hol vagyok?

– Miért tetszik itt lenni? És mi-mióta?

– Rendetlenkedett a szívem. Te dadogsz, fiam? A mi családukban sosem volt dadogós.

– Ő sem az – mondta a lány.

– Megnyugtató – bólintott Steinné. – Ki nem állhatom a beszédhibás férfiakat.

Királynői mozdulattal ereszkedett le egy székre.

– Szívesen látlak benneteket bármikor – megpaskolta Dadagi kezét. – Aztán vigyázz erre a kiscicára.

– Vi-vigyázok.

– Mégiscsak dadogsz? – húzta össze szemét gyanakodva az öregasszony.

– Épp erről van szó – szólalt meg gyorsan a lány.

– Tetszik rá emlékezni, amikor a gyilkossal egy taxiban ült?

– Hogyne emlékeznék, kedves. Mindenre emlékszem. Hogy hívnak téged?

– Márta.

Az öregasszony kutatott az emlékezetében.

– A lányom vagy, ugye?

– Dehogy. Tetszik tudni...

– Ne viccelj. Tudom, hogy a lányom vagy, csak megöregedtél.

– Persze hogy ő az – vágta ki Dadagi egy szuszra, és bal szemével kacsingatni kezdett.

– Rángatózik a szeme – mondta az öregasszony. – Dadog, és ráng a szeme. Hozzá ne menj!

– Most nem dadogott – mondta a lány. – Szóval amikor be tetszett ülni a taxiba...

– Persze hogy beültem. Gondolod, hagynom kellett volna, hogy elibém tolakodjon?

Márta megrázta a fejét.

– Nem, dehogyan gondolom.

– Te túrnéd, hogy csak úgy félrelökjenek? Hát persze hogy beültem. Udvariasság is van a világon.

– Szeretnék tudni, hogy az a férfi dadogott-e.

– Még hogy dadogott? – kérdezte az öregasszony.

– Ezt meg ki mondta?

– Senki – rázta meg a fejét a lány. – Épp ez az. Beszéltek akkor néhány szót a gyilkossal... Észre tetszett venni, hogy dadog?

– Normális ember nem dadog. Az pedig normális volt. Udvarias, előzékeny. Nem rángott a szeme, mint ennek itt, és nem volt beszédhibás.

– Biztos?

Az öregasszony felvonta a szemöldökét.

– Hazudtam én valaha neked? – hirtelen megrázkódott, aztán magába süppedt. Űzött tekintettel nézett körül. Suttogva szólalt meg. – Találkoztam vele.

– Kivel?

– A gyilkossal.

– Persze hogy találkozni tetszett. Ugyanabba a taxiba ültek.

Az öregasszony Márta füléhez hajolt.

– Megint találkoztam vele.

– Mikor?

– Most. Mielőtt az állapotom rosszabbra fordult. Mielőtt a szívemre ment ez a baj,

– Most? Az nem lehet.

– Nem lehet? – suttogta tagoltan az öregasszony. – Felismertem. Hátulról.

Ahogy lógatta a busa fejét. Mondott valamit az állapotomról?

– Ki?

– A főorvos.

– Nem róla van szó.

– Hát kiről?

– A gyilkosról, aki meghalt.

– Nem – suttogta az öregasszony. – A Köröndön szálltam be egy taxiba.

Mögötte ültem megint. Ő volt az. Csak ült ott feszesen, mint az ördög.

– Lehetetlen – mondta a lány, és érezte, hogy a félelem ismét átjárja a szívét.

– Mikor házasodtok össze? – kérdezte társalgási hangon a öregasszony.

– Hamarosan. Tessék még figyelni! Hol találkozott először a gyilkossal?

– A Capri presszónál, természetesen. Hol másutt? De ezt mindenki tudja.

Elmondtam számtalanszor.

– Hogy történt? Kérem, mondja el most is.

– A Capriban ittam egy kávé a barátnőmmel. Utána be akartam szállni egy taxiba, de ez az ember, akiről azt mondják, gyilkos, félrelökött. Természetesen beszálltam a hátsó ajtón. Csak nem hagyom, hogy egy ilyen senkiházi... Te hagyta volna?

– Nem – mondta a lány. – Látta akkor az arcát?

– Nem fordult felém. Maga elé meredt. Csak hátulról láttam a fejét, a nyakát, a tarkóját meg a sapkáját. Épp olyan sapkát viselt az Aurórán Lenin.

– Nagyon jó – mondta a lány. – A hangját hallotta?

– Hogyne hallottam volna? Hiszen beszélt.

– Dadogott?

– Kislányom, hányszor mondjam neked, hogy nem dadogott. Ez itt dadog – mutatott Dadagira. – Az nem. Az úriembernek látszott.

– Ezután többé nem találkoztak. Ugye, nem?

– Ezután találkoztunk- sóhajtott az öregasszony. – Épp ez a meglepő, ha egyszer meghalt.

– Hol találkoztak?

– A Köröndön.
– Hogyan?
– Értetlen vagy megint, kislányom. Nem figyelsz... Húzd ki magad. Mert ahogy most ülsz, kész gerincferdülés. És egy családban elég egy testi hiba. Mit is kérdeztél? Ja! Beszálltam a taxiba, ahogy már mondtam.
– Beszélt erről valakinek?
– Telefonáltam. De a detektív, akit illet, nem volt benn. Soha sincs benn.
– Milyen detektív?
– A százados.
– Elmondta valaki másnak?
– Nem. Volt egyéb gondom. Rendetlenkedni kezdett a szívem. És azt hiszem, újabban minden apróság felizgat. A professzor személyesen jött ki hozzám, így aztán hagytam magam rábeszélni...
– Mi-mire? – kérdezte Dadagi.
– Hogy néhány napot eltöltsék itt – felelte finom, megrovó mosollyal az öregasszony. – Mi másra?
– Most, amikor ismét együtt utaztak, látta a gyi-gyilkos arcát?
Az öregasszony Mártához fordult.
– Mit beszél ez? – kérdezte.
– Hogy tetszett-e látni a gyilkos arcát.
– A sajtodat megetted? Mással nem tudlak megkínálni. Nem számítottam rátok.
– Ugyan!
– Illedelmesen ülj. Ne görnyedj az asztalra, és ne engedd, hogy a szoknya felcsússzon a térdeden.
Márta lesimította a szoknyáját.
A mongolidióta leányzó elsuhant az asztaluk mellett, megérintette Dadagi kezét, lágy, meleg érintéssel.
– Bácsika – hallották a suttogását. – Jaj, kedves bácsika!
A nővér hangja csattant fel.
– Ne molesztáld a bácsikát.
– Nem vagyok bá-bácsika – mondta boldogtalanul Dadagi.
Az öregasszony Márta füléhez hajolt.

– Mindent ellopnak – súgta teljesen józan hangon. – Az ételt, a párnát, a pénzt, és egymástól az eleven babákat...

– Most látta az arcát?

– Persze – mondta az öregasszony. – Úgy lopnak, hogy nem fordítják el az arcukat. A szemedbe néz, és kiveszi a protézist a poharadból.

– A gyi-gyilkos arcát – mondta Dadagi.

– Sohase láttam – rázta meg a fejét az öregasszony. – A rendőrök is ezt kérdezgették.

A nővér lépett az asztalukhoz.

– Kérem, fejezzék be a látogatást. Letelt az idő. A néninek egy kicsit aludni kell. Tente-tente.

– Csi-csicsija – mondta Dadagi.

Az öregasszony azonnal felállt.

– Örültem a látogatásnak – jelentette ki nyugodt, társalgási hangon. – Viszonzom, ha alkalmam lesz rá. – Feléjük nyújtotta puha kezét, és pukedlizett.

– Stein néni nagyon jól van – mondta a nővér. – Nagyon jól. Nagyon.

– A szívem se fáj már. Mondjátok meg a rokonságnak, hogy rövidesen hazamegyek. A bútort ne hordják szét. – Valakit megfenyegetett a kezével, aztán finom mosollyal a nővérre nézett. – A Valeriána nagyon büdös.

– Persze – veregette meg karját a nővér. – A Valeriána cicaszagú.

– Macskaszarszagú – helyesbített az öregasszony.

– Vá-várjon még – szólalt meg Dadagi. – Mik azok az eleven babák?

– Eleven babák?

– Amit ellopnak egymástól.

– Egyikük-másikuk terhes – suttogta az öregasszony. – Irigykednek. Torzsalkodnak. Ha tehetik, a babákat összecserélik. Aztán van úgy, hogy senki se tudja, melyik kié.

– Jól van, Stein néni – mondta a nővér. – Ne izgassa fel magát. Most lefekszünk. Tente-tente.

– Pá, kedveseim – intett fájdalmas bájjal az öregasszony, és eltűnt az egyik alkóvszerű szobában.

A nővér néhány perc múlva visszatért.

– Kiengedem magukat – mondta. Egy sárgaréz kilincset vett elő a zsebéből, azzal nyitotta ki a bejárati ajtót.

Ismét a hosszú, fényes folyosón mentek végig, a nap melegen tűzött az arcukba.

– Köszönjük a látogatást – mondta gépiesen a nővér.

– Mi baja Stein néninek? – kérdezte Márta.

– Feledékeny, mint a többi. Vagy nagyon szomorú, vagy nagyon vidám. Ahogy lenni szokott ilyenkor. Kedves és kezelhető. Csak néha dühbe jön.

– Hi-hihető az, amit beszél?

– Honnan tudjam? – kérdezte a nővér. – Nem hallottam, miről beszéltek.

– Ühüm – bólintott Dadagi. – Általában van értelme annak, amit mond?

– Egyszer van, máskor nincs. Ugyan! Mindannyian így vagyunk ezzel. De ha közelebbit akarna tudni róla, kérdezzék meg a főorvos úrtól. Mi tulajdonképpen semmit se mondhatunk. Pedig mindenkiről mi tudunk legtöbbet.

– Köszönjük – mondta Márta.

A nővér mosolyogva széttárta a karját.

– Nincs mit, ez a dolgunk.

Az előtérben a gömbölyded főnővér fogadta őket.

– Sikerült? – kérdezte anyáskodó mosollyal.

– Si-sikerült – mondta Dadagi.

– Váltanánk pár szót a főorvos úrral – szólalt meg Márta.

– Ő elment. Konzíliumra hívták. Én segíthetek valamiben?

– Mennyire hihető az, amit egy beteg mond?

– Attól függ, melyikük mondja.

– Steinné.

– Na-nagyon fontos – mondta Dadagi –, hogy hihető-e.

A főnővér elmosolyodott.

– Ha valószínűtlen – rázta meg a fejét ne vegyék komolyan.

Márta is megrázta a fejét, ugyanakkor testén borzongás ütött át.

– Azt mondta, találkozott egy halottal.

– Egy ilyen állítást mindenképpen ellenőrizni kell – mondta a főnővér. – Legtöbbször kiderül, hogy a fele sem igaz. Egy halottal?! – kiáltott fel. – Még

hogy egy halottal. Erre kérdik, hogy hihető-e?!

– De-dehogy- mentegetőzött Dadagi. – Félreértés.

– Nyilván felizgatta a látogatásuk. A reggeli vizitnél korántsem volt ennyire zavart.

– Bo-bocsánat.

– Nem történt semmi – mondta a főnővér. – Majd utána nézek. Ez a halottas dolog nem illik bele a kórképébe. Nem tetszik nekem. Egy beteg ne fantáziáidon ilyen erősen.

– Ő ta-talán nem is tudja, hogy ha-halotról van szó... Egyszerűen tévedett csak, amikor felismerni vélte. Egyébként amit tudni akartunk, arról nagyon határozott és meggyőző a véleménye. Nem hallotta dadogni a gyi-gyi-gyigyilkost.

A főnővér tapintatosan köhécselt, míg Dadagi küzdött a gyilkos szóval.

– Ellenőrizték – mondta aztán –, akármit beszélt. Ne vegyék egészen komolyan. – Felvonta a vállát. – De viccnek se vegyék. Egy betegnél sohasem lehet tudni. Segíthetünk még valamiben?

– Köszönjük- szólalt meg Márta. – Amire kíváncsiak voltunk, ennyi volt. Majd elmegyünk ahhoz, aki megölte a halottat... Hátha ő sem biztos már abban, hogy megölte.

A főnővér a bejáratig kísérte őket, aztán tűnődve bámult utánuk, ahogy végigmentek a behavazott úton.

– Mennyi baj van ezzel a halottal – dünnyögte maga elé. – Lám, mégis igaz, hogy egy bolond százat csinál. Az emberek roppant hiszékenyek.

Mártát, ahogy a szurdokszerű sötét úton közeledtek a kocsi felé, megint elfogta az a nyomasztó, bizonytalan érzés, amely lassan az iszonyodással azonosult. Már-már hajlott arra, hogy szól Dadaginak, hívják fel Dér Ádámot. De hát félhet-e valaki normális ésszel egy halottól...

* * *

Dér Ádám ezen a napon korán ébredt. Ebből vette észre, hogy valami nyugtalanítja. Rövid tűnődés után rájött, hogy nyugtalansága Mártával és Dadagival kapcsolatos, tehát nyugalmát egy lezárt ügy s az ügyhöz kapcsolódó megfoghatatlan képzelgés dülta fel. Egy szép, egészséges lány

képzelmese persze eleve nyugtalanítóbb, mint egy vénasszonyé, hiszen félelme is tele van életerővel.

Dér Ádám, miközben a lágú tojást és a teát főzte reggelijéhez, alaposan átgondolta a dolgot, mégpedig abból a szempontból, hogy a taxis gyilkos megoldott és lezárt ügye bármilyen formában is veszélyt jelenthet-e azok számára, akik újólag megvizsgálják. Egyáltalán létrejöhet-e, lehetséges-e olyan helyzet és viszonyulás, amely félelemre, akár a legcsekélyebb aggodalomra adhatna okot.

A tea rég felforrt, a tojás keményre főtt, és Dér Ádám még mindig ott ült a konyhaasztalnál, papír- szalvétára írt jegyzetei fölé hajolva. A következőket tartalmazták ezek a jegyzetek.

Egy lezárt ügy tanulmányozása csak akkor lehet bárki számára veszedelmes, ha fennáll a lehetősége, hogy új, eddig nem ismert adatokra bukkan, és ezek az adatok a helyzetet megváltoztatva egy létező, tehát élő személy érdekeit érintik.

a) Példa: *a gyilkos zsákmányát átadta valakinek, aki az ékszereket jelenleg is tudatosan, rosszhiszeműen rejtegeti.*

b) Példa: *a gyilkosságokat nem egyetlen személy követte el, a bűncselekményben Nosztorin kívül más is részt vett, illetve érdekelt volt.*

c) (abszurd) Példa: *a gyilkos annak ellenére, hogy halva látták, felboncolták és eltemették – él.*

Aztán egy újabb példát írt a többi mellé.

d) Példa: *a gyilkosságok oka nem rablási szándék volt, s az igazi ok feltárása veszélyezteti élő személyiek) érdekeit.* Ez az elképzelés csak abban az esetben állhat meg, ha a négy gyilkosság és a gyilkossági kísérlet között mélyen rejlő összefüggés van, tehát régebbi kapcsolat mutatható ki az áldozatoknál, s abban kell keresni a gyilkosságsorozat valódi okát.

Ekkor Dér Ádám a telefon után nyúlt, és felhívta Avas századost.

* * *

Dadagi és Márta együtt töltötték az egész napot. Együtt ebédeltek; kora délután elmentek uszodába, aztán elolvasták a dosszié befejező részét, amely lényegében Farkas vallomását tartalmazta, s az ügyet Nosztori halálával zárta

le. A legutolsó dokumentum egy határozat volt, amelyben megszüntették az ismeretlen tettes(ek) elleni nyomozást.

A fogalmazványokból magabiztosság és nyugalom áradt, nem volt ott semmi rejtély és homály. Tökéletes, lezárt rend valósult meg bennük, amely távol tartotta a félelmet, és nem adott okot töprengésre.

Márta most egyáltalán nem gondolt arra, hogy fel kellene hívnia Dér Ádámot, sőt attól tartott, máris nevetségessé tette magát aggodalmával. Dadagi pedig kifejezetten boldog volt, hiszen a lány időnként érdeklődéssel és kedvesen pillantott rá, tekintete ilyenkor megszokást és ragaszkodást fejezett ki.

Már délután négykor teljesen sötét volt. Villanyfénynél olvastak, összehajolva; ez a közelség Dadagit kihozta a formájából, fejében egyetlen adat sem maradt meg, boldogsága azonban tovább tartott, és fokozódott, mivel tudta, hogy hosszú együttlét reménye van még előttük. Ő maga, gondolta, legalábbis azon lesz, hogy a szakdolgozat csakis a végső határidőre készüljön el.

Este nyolckor, miután teát ittak hagymás zsíros kenyérral, elindultak Farkashoz, hogy ígéretük szerint tudomására hozzák: emlékezett-e az öregasszony Nosztori dadogására. Persze minden szempontból közömbösnek látszott, hogy Farkas tud-e erről a dologról, vagy nem tud, kíváncsiságának sem volt értelme, annak se, hogy ezen a holdfényes, fagyos estén újra meglátogatják.

Mintha a nagy, barna szoba teljes csöndje vonzotta volna őket, s a holdvilág, amelyben ciprusok árnya feketélt.

Dadagi úgy érezte, hogy a tegnapi este hozta közelebb a lányhoz, a néma várakozás a kapu előtt, a vörös függönyökön átszűrődő fény, a sziámi macska zölden villogó szeme, a fagyos tiszta égbolt, a jégvirágok a kocsi ablakán. Ott, abban a hang nem járta szobában mondta ki a két szót, amitől Márta szinte megtelt félelemmel: *rejtély* és *homály*. Dadagi akkor persze nem gondolt semmire, illetve nagyon is egyszerű dolgokra gondolt, csak jólesett egy csöpp bizonytalanságot és borzadást belelopni a lezárt tények közé. Dadagi önző volt, tudta, hogy a félelem engedékennyé tesz és kezessé. S vágyhat-e ennél többre az, aki reménytelenül szerelmes?

És furcsa mód a lány is érezte, hogy vágyik abba a házba, szeret ott ülni Dadagival, belesüppedve a mély fotelbe, szereti nézni, hogy a sziámi macska izmain puha remegés fut át, miközben körülöttük teljes a csend.

Egymáshoz érő vállal álltak a kapu előtt, míg akárcsak előző este, az ajtóból rájuk vetődött a fény.

– Jöjjenek – hallották Farkas hangját, s halk kattanással kinyílt előttük a kertkapu.

Még nem volt fent a hold, de a tintakék égen mély, örök tűzzel tündököltek a csillagok, s csillámló porszerű fény lepett be mindent.

– Örülök, hogy eljöttek mégis – mondta a magas, kissé meggörnyedt férfi.
– Örülök, hogy nem feledkeztek meg az ígéretükről. – Rájuk mosolygott. Ismerősként üdvözölte őket. – Üljenek le. Hozok Cinzanót. Ugye, jó?

– Jó – felelte Dagi.

A puha, párnázott ajtó rájuk csukódott, azonnal érezhetővé vált a csend. A sziámi macska ott ült a helyén, aranyos fényű zöld szemével, tömör, sima koponyájával. Nyújtózkodott, tekergőztek az izmai.

A férfi visszatért az üveggel, a jéggel, a poharakkal, mintha az előző este ismétlődne.

– Nos? – kérdezte. – Hát jártak ott?

– Jártunk.

– Otthon találták?

– Kórházban van.

– Aha – mondta a férfi, miközben a jég csilingelt a poharakban. – Beteg talán?

– Baj van az idegeivel – bólintott a lány. – Vagy inkább a fejével.

– Szkle-szkle...

– Szklerózis.

– Szegény – mondta a férfi. – Így aztán persze nem tud semmiről.

– De – mondta a lány. – Emlékezett rá!

– Mire?

– Arra, hogy a gyilkossal egy taxiba ült. Jól megfigyelte.

– Hihetünk neki?

– Nem tudom. – Márta a táskájába nyúlt, elővette a magnót, az asztalra

tette, és gépies mozdulattal bekapcsolta. – Amikor szóba került a gyilkos, egészen helyrejött. Élénken és értelmesen beszélt.

– Lehet – mondta a férfi, és feléjük nyújtotta a poharat. – Én nem voltam ott, hogy meg tudjam ítélni. Lehet, hogy egy ilyen emléktől valóban felélénkül.

– Nem hallott da-dadogást...

– Kicsoda? Én?

– Nem. ő. Az az asszony. Ti-tiltakozott, kifejezetten. Kislányom, mondta Mártának, hányszor mondjam, hogy nem da-dadogott.

– Szinte kiabált velem – mondta a lány. – Annyira biztos volt a dolgában.

– Érdekes – szólalt meg Farkas. – Biztos, hogy Nosztori dadogott?

– Bi-biztos – felelte Dadagi. – A nagynénje annyira természetesen hozta szóba. És ki ismerte volna, ha nem ő?

– De látják! Én se vettem észre, hogy dadog. Lehet, hogy bizonyos helyzetekben megszűnt a beszédhibája?

– Le-lehet- mondta Dadagi. – Én vi-viszont magamról azt tudom, hogy erősödik bi-bizonyos helyzetekben.

A sziámi felkelt fektéből, és izmos testét kinyújtva, lassú, puha mozdulatokkal átmászott Márta ölébe.

– Kedveli magát – mondta Farkas.

– Örülök neki – felelte a lány.

A férfi az ablakhoz lépett, felemelte a vörös függönyt, bámulta az utcát.

– így aztán – mondta háttal állva – megmaradt minden rejtély és homály.

Nem lehetett tudni, komolyan beszél-e, vagy élcelődik Dadagival.

A lány a macska fényes szőrét simogatva, ujja hegyén érezte az állat laza, rugalmas izmait.

– Ha hihetünk neki – szólalt meg halkán, miközben Farkasra emelte mindentudó szemét –, akkor a homályból rémség bukkan elő, olyan, amit nem is sejthettünk.

Farkas feléje fordult.

– Nocsak. – így látni lehetett, hogy mosolyog. – Nocsak – ismételte mi az a rémes?

– Az az asszony nemrégiben ismét látta a gyilkost.

Farkas kissé félrebiccent fejjel, tűnődve hallgatott. Mintha azt mérlegelné, ebben az abszurd állításban van-e valóság.

– Ráismert? – kérdezte.

– Megint hátulról látta. A nyakát, a vállát, a fejét. Esküszik, ő volt az.

– Bármilyen hi-hi-hi-hihetetlen – úgy hangzott ez a mondat, mintha Dadagi nevetne.

Farkas feléje fordult.

– De hát Nosztorit eltemették!

– El – mondta Márta, és érezte, hogy ismét erőt vesz rajta a lassú, bizonytalan félelem. Mintha a macska testéből sugározna. – És mi aligha hihetjük, hogy felkelnek a halottak.

– Hát akkor? – kérdezte Farkas, és arcán csúfondáros mosoly futott át. – Akkor az öregasszony mégiscsak téved.

– Ve-vegyük úgy, hogy igazat mond – szólalt meg Dadagi. – Nem téved, és nem fantáziái. Van egy egyszerű, logikus magyarázat.

– Valóban? – kérdezte Farkas, és érdeklődve közelebb lépett.

– Nem fe-feltámadt halottról van tehát szó, hanem egy élő emberről, és éppenséggel olyanról, aki nem já-játszik szerepet ebben az ügyben.

– Nem értem – mondta Márta.

– Én sem – rázta meg fejét Farkas, aki most kissé előrehajolva ült a fotelben.

– Fe-feltevés volt, hogy a gyilkos a Capri presszónál ugyanabba a taxiba ült, mint az öregasszony. De hátha nem is a gyi-gyilkos volt az, ha-hanem valaki más.

– Hogy érti ezt? – kérdezte Farkas.

– Mondjuk, az a férfi, aki a Ca-caprinál beült, csak egyszerű utas volt, és a sofórt csak azután érte a tá-támadás, hogy ez az egyszerű utas elhagyta a kocsit Nagykovácsiban, vagy már előbb. Így mi-minden megmagyarázható, az is, hogy miért ült be nyu-nyugodtan az öregasszonnyal, az is, miért nem dadogott, az is, hogy később a gyilkos, illetve Nosztori halála után a vénasszony újra találkozott vele.

– Zseniális – mondta Farkas. – Ugyanakkor egyszerű és kézenfekvő.

– Azt mondod tehát – szólalt meg a lány –, hogy nem Nosztori szállt be a

taxiba a Caprinál?

– Azt – bólintott Dadagi. – Megesküszöm rá!

Farkas felállt, és a fejét csóválta.

– Én végig meg voltam győződve, hogy a rendőrség tisztázta ezt a dolgot, és nincs kétsége afelől, hogy a gyilkos együtt utazott azzal az öregasszonnyal.

– De – szólalt meg a lány elgondolkozva –, a sofőr akkor azt jelentette az ügyeletnek, hogy utassal megy Nagykovácsiba, és utassal is tér vissza. Evidensnek látszik, hogy a gyilkosról van szó.

– Persze hogy evidensnek lá-látszik – bólintott Dadagi helyeslően. – De mi van akkor, ha a capris pasas, mondjuk, kiszállt a Komjádínál, és ott ült a helyére a másik, a gyi-gyilkos.

– De lehetséges-e – szólalt meg a lány –, hogy Avas százados nem vett észre egy ekkora rést?

– Se-senki se vehette bi-biztosra, hogy az a fé-férfi, aki a Caprinál szállt be a taxiba, Nosztori volt. Ez csak egy lehetőségnek látszott, ezért vetették rá magukat Avasék, ezért mentek utána, de semmit se nye-nyertek, és semmire se jutottak vele.

– Mi pedig elkezdtük firtatni a dadogást – mondta a lány –, és ettől lett homályos minden.

Farkas elgondolkozva nézte őket, aztán arcán mosoly futott át.

– Már én is aggódni kezdtem – mondta.

– Várj csak – fogta meg Dadagi karját a lány. – Ezt a harmadik gyilkosságot meg se néztük a dossziében. Az egészről csak Avas előadásában hallottunk. És hátha a jegyzőkönyvben pontosabb adatok szerepelnek.

– Hogyhogy? – kérdezte Farkas.

– Avas túlságosan is biztosra vette, hogy a gyilkos a Caprinál ült be a taxiba. Pedig ő nem hebehurgya. Újra elő kell majd vennünk a jegyzőkönyvet.

– Lehet – bólintott Dadagi. – De meg vagyok győ-győződve, hogy nem Nosztori utazott együtt a vénasszonnyal, hanem valaki más.

– Miért van meggyőződve? – kérdezte Farkas.

Dadagi mosolyogva nézett rá.

– Mert csak így van mi-mindenre magyarázat. Aki dadog, az mindig da-

dadog.

– Eszerint én süket vagyok – mondta Farkas. – Hiszen én sem emlékszem dadogásra.

– Pedig az Nosztori volt, aki magához beült. Száz szá-százalék. Lehet, hogy nem sokat szólt... Ilyenkor minden lehet. Nagy az izgalom, nagy a feszültség.

Dadagi vidáman beszélt, csöppnyi gúnnyal a hangjában, mintha lekicsinyelné azt a veszélyt, amellyel Farkas akkor szembekerült.

A macska befészkelte magát Márta ölébe, szelíd volt, elégedett, egyre hangosabban dorombolt, a hang szinte betöltötte az egész szobát. A lány Dadagi nevető arcára nézett, aztán Farkas udvariasan figyelő szemébe; jóindulatú nyugalom vette körül, nem értette hát, hogy szívében miért erősödik a félelem.

– Így hát – szólalt meg Farkas, aki, úgy látszik, észrevette Dadagi hangjában az ingerkedést, mert ugyanolyan hangon felelt rá –, a homály egy része eloszlott. Más ember ült a taxiban, nem a dadogós, ezért nem maradt nyoma a dadogásnak. Jól mondom?

– Jól – felelte Dadagi.

– Viszont nekem bogarat tettek a fülembe.

– Mivel? – kérdezte a lány.

– Azzal, hogy nem kerültek elő az ékszerek. Elnézést! Erről a maguk nyomozásáról tud valaki?

– Csak a tanár úr – felelte Márta. – Dér Ádám, aki a főiskolán kriminálpszichológiát tanít, ő választotta ki ezt az ügyet szakdolgozatunk témájául.

– Kaptak megbízást, hogy keressék az ékszereket?

– Dehogy – mondta a lány. – Miért kérdi?

– Mindjárt elmondom. Csak kíváncsi vagyok, meddig terjed ki a jogkörük.

A tanár úr minden lépésüket ellenőrzi?

– Korántsem – felelte Dadagi. – Lé-lényegében szabad kezünk van.

– Csak maguk ketten foglalkoznak ezzel az üggyel?

– Persze. Ki más? Ke-ketten épp elegen vagyunk.

– A tanárjuk tudja, merre járnak?

– Á – rázta meg a fejét a lány. – Nem foglalkozhat mindig velünk. Most legutóbb azt mondta, hívjam fel, hogyha félek.

– Fél? – nézett rá csodálkozva Farkas. – Mitől?

– Nem tudom – mondta a lány. – Egy pillanatig elhittem talán annak az öregasszonynak, hogy látta a gyilkost.

– Ki tud még erről?

– Nem beszéltünk róla senkinek.

Farkas Dadagira nézett.

– És arról tud-e valaki, hogy nem Nosztori ült be a Caprinál a taxiba?

– Nem – mondta Dadagi. – Az egész ügyről csak Avas századossal és Dér Ádámmal beszéltünk, de hogy a Ca-caprinál az az ürge nem Nosztori volt, az szo-szóba se jött.

– Szerintem mondják el. Gondolom, egy ilyen felfedezés jó pontnak számít. – Farkas zavartan megcsóválta a fejét. – Szóval... Van egy ötletem nekem is. Csak nem tudom, érdemes-e elmondani.

– Mo-mondja csak – nézett rá Dadagi.

– Az előbb azért kérdeztem, hogy szabad-e keresniük az ékszereket, mert eszembe jutott valami. Lehet, hogy hülyeség.

– Nem baj – szólalt meg a lány. – Azért csak mondja el.

– Tegnap ez a dolog felbolydult bennem. Maguk miatt nehezen aludtam el. Hajnalig járt a fejemben, hogyan is volt az akkor Nosztorival. Mit mondott? Hogyan viselkedett? Miért nem vettem észre a dadogását. És akkor eszembe jutott valami furcsa. Az ám! Lehet, hogy engem nem is akart megölni.

– Micsoda? – kérdezte a lány. – Ha nem azt, mit akart hát?

– Lehet, hogy valóban dolga volt ott, a kőbányánál. Maguk is tudják, hogy mindig este gyilkolt, miért váltott volna egyszer csak át? Arra gondoltam, hogy amikor velem találkozott, szüksége volt világosságra.

– Aha! – kiáltott Dadagi. – És mihez van fényre szükség?

– Na látja – emelte fel a kezét Farkas. – Most maga se dadogott. Az izgalom megoldotta a nyelvét...

– Sá-sársebesen, a kőbányában elrejtett valamit.

– Ez az – mondta Farkas. – Nekem is ez ugrott be tegnap éjjel. Azért indult a kőbányába, hogy elhozza onnan.

Egymásra néztek. A tökéletesen csöndes szobában dübörgésnek hatott a macska dorombolása.

– Az ékszerek – mondta a lány.

– A pénz – bólintott Farkas.

– Nosztori jól ismerte azt a bá-nyát, a bo-bogarak miatt. Lehet, hogy amit összerabolt, ott re-rejtette el?

A lány megrázta a fejét.

– Oké. És mi van akkor? Ki képes arra, hogy átkutasson egy egész kőbányát.

– Na nem – szólalt meg Farkas. – Ilyesmire nem is gondoltam. De ahogy forgott a fejemben a dolog, egyre több minden jutott eszembe. Nosztori nyilván azután határozta el, hogy végez velem, amikor rákényszerült, hogy megfenyegessen a pisztolyával. Ennek ellenére többször azt mondta, ne féljek, nem akar bántani, a bányánál majd kapok egy halom pénzt, ha a segítségére leszek. Aggasztotta, hogy korán sötétedik, arról beszélt, hogy esetleg világítanom kell. Szóval lehetséges – nézett kissé düllelt, barna szemével Dadagira lehetséges, hogy meg tudom mutatni, hol vannak az ékszerek. Ne nézzenek bolondnak.

Dadagi megnyalta a száját.

– Hogy lehet ezt tudni? – kérdezte a lány.

– Nosztori fantáziált a sötétségről. Elmondta, hogy le kell majd mennünk kocsival a bánya aljára, járható az út, mivel mindig is onnan hordták ki a lerobbantott követ a dömperek. Addig kell mennünk, a nagy kőbálványig, mondta, amíg a reflektorok meg nem világítanak egy kiszáradt fát. És azt is mondta, egyikünknek fel kell majd másznia arra a fára. Meglógni ne próbáljak, mert onnan út sehova se vezet. Meredek kőfalak vesznek mindent körül. Azt hiszem, erről most utólag is szólni kellene a rendőrségnek,

– Go-gondolja⁵ – kérdezte Dadagi. – Miért nem szólt akkor?

– Nem is kérdeztek. Őszintén szólva ki is ment a fejemből, hogy miről beszéltünk Nosztorival. Azt hittem, az egész hadova, és a vége csak az lesz, hogy ott a kőbányában engem megöl. Szóljanak erről odabent, jó? Hátha így eloszlik minden homály.

– Ühüm – mondta Dadagi, és Mártára nézett. – Há-hány óra van?

– Negyed tíz.

– Van ho-hozzá kedved?

Farkas várakozóan és kíváncsian nézett rájuk.

– Mihez?

– Kiugranánk oda.

– Most?

– Most.

Farkas sóhajtott

– Jajaj! És ha még sincs ott a kincs? A fejemet veszik.

– És hogy ha ott van? – kérdezte a lány. – Miénk a dicsőség. Vigyük a cicát is, jó?

Farkas felállt.

– Én szívesen magukkal megyek. De a cica fázékony. Kérem! Ne vigyük hát. Ha visszajövünk, újra a magáé – hirtelen felszisszent. – Sztornó az egész. Délután szétszedtem a kocsit darabokra.

– Itt van az enyém – mondta a lány.

* * *

Avas százados egy pillanatig sem vitatkozott Dér Ádámmal, még azt sem mondta, hogy kár bolygatni egy lezárt ügyet. Tulajdonképpen amire az alezredes megkérte, az neki magának nem is okozott gondot, nem vonta el a munkájától.

Tizenkét másodéves főiskolás jött be hozzá a kapitányságra, ő csak a kezükbe nyomta a házkutatási engedélyeket, amelyeket minden különösebb erőfeszítés nélkül szerzett meg a főkapitány bűnügyi helyettesétől. A srácok pontosan tudták a feladatukat, és nagyon lelkesek voltak. Dér Ádám azzal bízta meg őket, hogy a négy áldozat hagyatékából szedjenek össze minden dokumentumot, amely a múltra vonatkozik. Levelekre, fényképekre, okmányokra, feljegyzésekre, esetleg naplókra gondolt.

Avas még azt sem kérdezte, miért van erre szükség, miért foglalkozik a Nosztori-balhéval az egész főiskola. A sráccal megüzente Dér Ádámnak, hogy azért legyen kedves értesíteni, ha valami érdekes dologra bukkan. Az ő emberei ugyan már futtában átnézték az összes hagyatékot, de bennük talán

nem volt meg a kellő buzgalom. És ha Dér Ádám értesítést küld, legjobb volna, ha azzal a lánnyal küldené, aki egyszer már járt itt, s megjelenésével az egész főkap. megalégedésére és épülésére szolgált.

A százados persze nem tudta elképzelni, hogy a főiskolások kutató munkája eredményre vezethet, mivel a kutatásnak célja sem volt, ha csak a lelkes növendékek tanulmányi munkáját annak nem nevezzük.

A srácok hármas csoportokban keresték fel az áldozatok lakását, s a hozzátartozók jelenlétében szedtek össze minden létező dokumentumot. Ez tulajdonképpen nem volt nagy munka, hiszen nem elrejtett dolgokat kerestek.

A négy halott férfi után kevés írás maradt.

Dér Ádám tudta, hogy a hirtelen kiötlött módszer, amely véletlenül fennmaradt dokumentumok révén próbál hozzáférni a múlthoz, esetleges. Sokkal átfogóbb, alaposabb és célszerűbb kutatások sem hoznak mindig eredményt, olykor a legelmélyültebb figyelem sem tárhatja fel a múltbeli összefüggéseket. A négy meggyilkolt férfi életútját csak nagy apparátussal lehetne visszafelé követni az időben, ráadásul a legtöbb ember létezése nem is hagy nyomot. Arra, amit Avasék Ónodi esetében csináltak, hogy családján, ismerősein keresztül derítették fel kapcsolatrendszerét, Dér Ádámnak most nem volt módja és ideje. És Avasék hatalmas erőfeszítés árán is csak ötévnyi időméltségig jutottak, pedig Ónodi ötvenegy évet élt.

Statisztikai szempontból az emberek élete leginkább a munkahelyek és a lakásváltozások révén jellemezhető; a dossziékból viszont világosan kiderült, hogy az ezzel kapcsolatos adminisztrációt Avasék rendben elvégezték, és így módon az első két áldozat között összefüggésre, kapcsolatra nem bukkantak. Az erre vonatkozó későbbi vizsgálatok is azt sejtették inkább, hogy a négy megölt férfi sorában nincs semmi közös, azonkívül, hogy valamennyien tudtak gépkocsit vezetni, s jogosítványuk régi keletű. Ónodi 54-ben Budapesten, Tóth 56-ban Százhalombattán, Kiss 57-ben Pécsen, Horváth 57-ben Nagykanizsán tette le a hivatásos autóvezetői vizsgát. Büntetve nem volt egyikük sem.

A módszeresség tehát nem hozott felszínre semmit, de Dér Ádám bízott a szerencsében és a véletlenben.

Nem tudta, mit keres, mire van szüksége, fogalma sem volt, mit vár a

srácoktól, akiket az áldozatok lakására küldött. Sejtésen alapult minden, valamifajta veszély sejtésén, amely csak akkor létezhet igazán, ha a négy gyilkosság és a gyilkossági kísérlet között mélyen rejlő összefüggés van. Dér Ádám botor módon, már-már fejvesztve ezt a lehetséges, ám nagyon tünékeny összefüggést akarta megkeresni.

Kora délutántól kezdve várta, hogy a lány telefonon jelentkezik, s számot ad félelméről. Hitt az újból feltámadó félelemben, amely ha formát nyer, rettegéssé változik. Most már biztos volt abban is, hogy egy válasz van a lány félelmére: *a két amatőrnek, Mártának és Dadaginak a Nosztori-ügy bolygatását azonnal abba kell hagynia.*

De nem csördült meg a telefon.

Öt óra körül ő maga hívta fel Márta lakását, a számon egy férfihang közölte, hogy a lány egyik évfolyamtársával valószínűleg uszodába ment.

Az első kutatócsoport Tóth István lakásáról fél hatkor tért vissza a főiskolára. A srácok nagy halom fényképet, néhány kézzel írt feljegyzést s egy 1960-as bírói végzést hoztak, amely arra kötelezi Tóthot, hogy Kishankon házasságon kívül született Éva nevű gyermeke után tartásdíjat fizessen. Tíz percre rá érkeztek meg a Kiss-lakásra kiküldött srácok. Kiss többek között megőrizte felesége menyasszonyként írt leveleit és egy csomó fényképet katona korából. Hagyatékában jegyzetekkel ellátott újságkivágások is szerepeltek. A harmadik csoport Horváthéktól három fényképalbummal tért meg és két pornófüzettel, amelynek képeihez Horváth személyes megjegyzéseket fűzött. Negyed hétkor jöttek meg Ónoditól a srácok, elhozták névmagyarosítási kérelmét, emléktárgyait és fényképeit.

Ezután valamennyien együtt kezdték meg a benyújtott anyag feldolgozását.

Négy lány a különböző helyről származó fényképeket hasonlította össze, hogy felfedezhető-e rajtuk azonos helyszínek, azonos arcok. Négy fiú a levelezéseket vetette össze, azonos nevek, azonos kézírás után kutatva. Másik négy ugyanezt vizsgálta a különböző feljegyzéseken.

Fél nyolcra járt, amikor a Kisséknél gyűjtött anyagból Dér Ádám kézbe vette a Hadsereg című lap egy példányát. 1959. július 24-én nyomták a megsárgult újságot, amely a hajtások mentén már foszlóban volt. Kiss íróasztalfiókjából került elő, ahol lánya egy haj tincset is őrizte, nyilván

számára mindkettő valamiféle emléket vagy emlékeztetőt jelentett.

Háromnegyed óráig tartott, amíg Dér Ádám átolvasta a lapot az első szótól az utolsóig. Már készült visszatenni az újságot a többi relikvia közé, amikor szeme az utolsó oldalon egy labdarúgó mérkőzésről közölt tudósításon akadt meg.

A helyőrségi kupa döntőjét Darvány és Szegi csapata vívta 1959-ben a Honvéd-pályán. A darványi repülő alakulat csapata Szattyán (3) és Vági, illetve Wolf (2) góljaival 4 : 2-re győzte le a szegi gépkocsizó lövészeket. Szegi csapata a következő összeállításban játszott: *Tóth – Szlávik – Berecz, Kiss L. – Hentes – Lánosz – Horváth – Darvas – Oberhoffer – Gecse – Wolf.*
– Hagyják abba- mondta Dér Ádám tanítványainak. – Megvan.

Még egyszer elolvasta a csapatnévsort, sóhajtott, és szívét összeszorította a félelem.

Felhívta Márta lakását. A telefont most senki se vette fel.

* * *

Amikor kiléptek a kertbe, látták, hogy az égről eltűntek a csillagok. A város fényei alacsonyan álló felhőkre vetődtek, a hideg megenyhült, és elült a szél.

– Ha-havazni fog – szólalt meg Dadagi, és aggodalommal nézett körül.

– Hagyjuk holnapra? – kérdezte Farkas. – Végül is ráér. Nem fut el onnan az ékszer.

– Téli gumim van – mondta a lány. – Eddig amúgy se vettem hasznát. Nyugi!

– Ho-ho-hófúvásban cseszheted a gumidat.

Farkas nevetett.

– Nem lesz hófúvás. Teljes a csend. De azért mondanék valamit.

– Na? – nézett rá a lány.

– Nem akarom megsérteni. De azt hiszem, jobb lenne, ha én vezetnék. Elnézést még egyszer, végül is én profi vagyok. Az utat ismeri Sár sebesre?

– Igaza van – mondta a lány, és átadta a kocsikulcsait. – Sohase jártam ott.

– Nem lányoknak való kocsit vezetni sötétben, hóesésben, idegen földön.

– De nem ám – helyeselt Dadagi. – A gyi-gyilkos az ilyen estéket szerette.

– És nyögve bemászott a hátsó ülésre.

– Persze, mert ő nem vezetett kocsit – felelte Farkas, miközben arra várt, hogy a lány is beüljön.

A motor duruzsolni kezdett, felvillantak a kocsi fényei, majd lassú, nesztelen lebbenéssel az első hópehely a szélvédő üvegre hullt.

Farkas minden mozdulatán érezni lehetett a profi biztonságát. Gyorsan és egyenletesen vezetett, úgy tűnt, sohasem ad gázt, és sohasem fékez, a Fiat simán, biztonságosan suhant végig a sötét utcákon.

* * *

Dér Ádám nyolc óra előtt néhány perccel érte el telefonon Avas századost, aki, amikor meghallotta, milyen összeállításban játszott 1959-ben a szegi gépkocsizó lövészek futballcsapata, felszisszent, és azt mondta: „A rohadt életbe, akkor nagy baj van...” Aztán megkérdezte, merre jár most a furcsa pár, a gyönyörű lány meg az a dadogós fiú.

– Nincsenek szem előtt – felelte Dér Ádám. – Egyiket sem tudom elérni.

– És mit tudsz róluk? – kérdezte Avas, rövid ideig tartó hallgatás után.

– Délelőtt itt voltak nálam. Aztán a zugligeti Mentálhigiéniai Intézetben jártak, ott is az ügyel kapcsolatban volt dolguk. Azzal az öregasszonnyal akartak beszélni, aki a Capri presszónál látta a gyilkost. Később állítólag uszodába mentek. Ennyi.

– Néhány perc múlva ott vagyok érted.

– Jó – felelte Ádám. – Az épület előtt várlak. Gondolom, most már sietnünk kell.

Avas egy rendőrségi Ladával tíz perc alatt ért ki a belvárosból Zugligetbe. Szirénázva süvöltött végig a kanyargós Kútvölgyi úton, közben azt mormogta maga elé: „Mekkora marha vagyok, úristen, mekkora marha...” Még akkor is ezt ismételte, amikor Dér Ádám beszállt a kocsiba.

– Nem vagy egyedül – mondta Dér Ádám, miután kezét fogtak. – Bárki bevette volna... Bevettem én is. Ha ez a gyerek nem tesz bogarat a fülembe a dadogással, és ha ez a régi újság nem kerül elő, akkor marad minden úgy, ahogy volt. Nem látszott itt semmi összefüggés.

– De így nyilvánvaló – mondta Avas. – És az is, hogy az ember mekkora

marha. Hová megyünk most? Hozzá?

– Nem. Keressük meg a srácokat. Menjünk át először ide, az intézetbe.

A Mentálhigiénia ügyeletes orvosa nem tudott Márta és Dadagi látogatásáról, de átkísérte Ádámot és Avas századost a zárt osztályra, ahol özvegy Steinné feküdt. Az öregasszony nem emlékezett látogatóira. A gyógyszerektől kicsit kábultan rázta a fejét, bármit kérdeztek tőle. A végén sírva fakadt. Szerencsére az egyik tizenhatórázó portásnak eszébe jutott, hogy délelőtt Anni főnővér majdnem a kapuig kísért egy lányt és egy fiút. A portás azt is tudta, hogy a főnővér otthon egyik szomszédja telefonján elérhető. A szomszéd a telefoncsengésre a kádból ugrott ki, a hangján némi ingerültség érzett, végül is azt mondta:

– Na jó, átszólok neki.

Közben a vonal megszakadt, a portás újra tárcsázott, és a telefont most Anni nővér vette fel.

– Igen – felelte Dér Ádám kérdésére –, félórát beszélgettek Steinnével, utána engem faggattak, hogy elhihetik-e azt, amit egy beteg mond.

– Hová mentek az intézetből?

– Fogalmam sincs.

– Mit tudtak meg Steinnétől?

A főnővér tünődött egy ideig.

– Nem akarom magukat félrevezetni – mondta végül is. – De mintha azt vettem volna ki a szavaikból, hogy a beteg újra látta a gyilkost, aki egyébként közben már meghalt. Ez a közlés felizgatta őket. Nem is csoda.

– Nem – mondta Dér Ádám. – És ön?

– Én? – kérdezte a főnővér. – Miért izgultam volna? A betegektől hallunk különbet is. Várjon csak! Eszembe jutott valami. Konkrétan azt mondták, hogy most elmennek ahhoz, aki a halott gyilkost megölte. Ez jó hír?

– Ciki – mondta Dér Ádám.

– Ciki bizony – ismételte, amikor a mélyút végén beültek a kocsiba, és Avas százados a gázra lépett. – Már akkor ciki volt, amikor elővettem a dossziét, és odaadtam ennek a két gyereknek. A fene gondolta. Tudod Farkas címét?

– Nem – felelte Avas. – Egy kertes házban él valahol a huszadik

kerületben. Jártam nála. Odatalálok.

A kocs megglódukt. Ádám hátradólt az ülésen.

– Vajon ók mennyit tudnak? – mormogta maga elé. – Miért mentek hozzá? Mit keresnek ott?

– Mennyit? – kérdezte Avas. – Te tudod a legjobban, hogy van ez. Az ember megsejt valamit, és ha teheti, a végére jár. Éppen annál a dadogós srácnál esett le a tantusz a dadogással.

– Remélem, nem esett le egészen – mondta Dér Ádám, és megcsóválta a fejét. – Más dolog észrevenni valamit, és megint más meglátni az összefüggést.

– Pedig egyértelmű – mondta Avas. – Most már számomra is az. Csak nehéz belátnom, hogy hülyét csinált belőlem az a strici. Gondolod, hogy a dadogós srác azért ment oda, hogy learassa a babérokat?

– Talán nem tudja még, hogy ott babér terem. Az Isten adná. Mert ha tudja, akkor nagy baj van. Addig jó, amíg ő szokása szerint igazi hülyének mutatkozik. Én inkább a lány miatt félek.

– Nem is csodálom. Ismered az apját?

– Igen. Talákoztunk már. Na és?

– Mi az, hogy na és. Ó az elhárítós Kuti, a nagy öreg. Nem tudtad?

– Látod – mondta Dér Ádám –, megint hülyének néztek. A lány apja tényleg Kuti, de nem elhárítós, hanem cukrász, mégpedig maszek. Ó süti az egész városban a legjobb meggyes lepényt.

– Igaz, hogy meggyes lepényt süt, de az is fix, hogy az állambiztonságiaknál fejes.

– Semmi se fix, jegyezd meg végre. Üzletük van a Párma téren. Goffrie-t, fagylaltot és meggyes lepényt árulnak. A fél város rá a tanúm. Szünetidőben ott dolgozik a lány is. Az egészség onnan tudom, hogy néhányszor fagylaltot vettem náluk. Az apa magas, tekintélyes, őszülő férfi.

Avas hajmeresztő tempóban előzött egy kamiont, aztán ráhajtott a Petőfi-hidra.

– Na lám – dünnyögte –, az a lány összecimborált a dadogással ellenem. De az apja is úgy viselkedett, mint aki éppen most jött a Minisztertanácsból. Te is megesküdtél volna rá, hogy hamarosan ő lesz a belügyminiszter.

– Az a lány fél – mondta Dér Ádám. – Már tegnap elfogta a félelem. Kértem, hogy a legkisebb zűr esetén azonnal telefonáljon. Megígértettem vele. Persze nem vettem egészen komolyan. Vajon mit kezd most a félelmével?

* * *

A Fiat egyenletesen duruzsolva haladt a hóesésben. Márta irigykedve figyelte, hogy Farkas keze alatt a kocsi úgy viselkedik, mintha kicserélték volna, csendesebb, melegebb és biztonságosabb. Igaz, Farkas figyelmét a vezetés teljesen lekötötte, maga elé meredt az útra; profi voltára vallott az is, hogy vékony bőrkesztyűs kezével nyugodtan, erőlködés nélkül forgatta a kormányt. Kissé lógó fejjel, előredőlvén ült, különben nem látszott rajta, hogy zavarja a sűrű havazás. Dadagi mintha elaludt volna, meg se moccant a hátsó ülésen. Ő se szólt, csak a szuszogását lehetett hallani.

A lányt egy idő után már zavarni kezdte a csend.

Összerezcent, amikor Farkas váratlanul megszólalt.

– Ez az a benzinkút.

Jobb kezét egy pillanatra felemelte, a lány követte a mozdulatot, sárga fények suhantak el, egy pillanatra látta az Agip hatlábú, lángnyelvű kutyáját. Aztán megint rájuk ereszkedett a csend.

A lány egy pillanatra hátrafordult.

– Alszol? – suttogta.

– Nem – súgta vissza Dadagi.

– Hát?

– Szagolgam a ha-hajadat.

– Én pedig félek – mondta a lány.

– Ne félj.

Érezték, ahogy Farkas arca a félhomályban feléjük fordul.

– Álmosító a hóesés?

– Igen – felelte a lány.

– Engem szórakoztat – mondta Dadagi. – Csu-csudaszép.

A férfi arca elfordult tőlük, mintha a hangja is messzebről jönne.

– Nem érzi szépnek, aki vezet.

- Én nem tudok ve-vezetni.
- Nem tudsz? – kérdezte csodálkozva a lány.
- Nem én.

Ekkor értek ki az autópályára. A lassan hulló hó fel-felizzott a reflektorok fényében.

Mitől félek? – gondolta a lány. – Úristen, mitől félek ennyire?

Farkasra nézett, már majdnem kimondta, hogy forduljanak vissza, de a férfi arcéle olyan nyugodt volt, szeme annyira távolba néző, hogy Márta hirtelen nevetségesnek, sőt lehetetlennek érezte azt az érzést, és nem engedett a félelmének.

- Valami baj van? – kérdezte Farkas. – Fázik talán?
- Nem. Nem fázom. Dehogy. Meleg van itt.
- Húsz perc, és odaérünk.

A lány úgy érezte most, hogy a beszéd félelmét csillapítja.

- Ezen az úton jöttek akkor is?
- Ezen.
- De ugye, nem volt még sötét?
- Kora délután volt – mondta a férfi.
- A sötétség megrémítette volna?

– Talán. – A férfi sóhajtott, aztán rántott egyet a nyakán, mintha valami kínzó gondolattól akarna szabadulni. – Mondott még valamit az az öregasszony? – kérdezte.

- Miről? – fordult feléje hálásan a lány.
- Arról az emberről, akit gyilkosnak vélt.

– Semmi mást, csak azt, hogy nem dadogott, és azt, hogy később még egyszer találkozott vele.

- Tehát semmi több? Másodszorra se látta az arcát?
- Háttal ült megint. Hogy nézte volna meg? Miért érdekli?

A férfi hallgatott.

– Miért? – ismételte a lány. – Amúgy is mindegy. Hiszen ha tényleg látta, akkor nem az a gyilkos.

– Persze – bólintott a férfi az utat figyelve. A nyelve az ajkai közül egy csöppnyit kiállt.

– Mivel Nosztori valóban meghalt – mondta a lány –, nincs rá más magyarázat.

A haján érezte Dadagi nyugodt lélegzését, egy pillanatra elcsendesült benne minden, aztán forró hullámokban, akár a láz, megint elárasztotta a rettegés.

– Ha a gyilkost látta volna, az azt jelentené, hogy a gyilkos él.

A férfi a volánnál felsóhajtott, arcán tétova, beletörődő mosoly futott át.

– Pedig biztos, hogy meghalt a maga kocsjában – mondta a lány. A teste szinte lüktetett a láztól. – Ő nem dadogott. Nem... nem dadogott – suttogta. – És biztos, hogy egy dadogós halt meg.

Elhallgatott. Nézte, hogy a szélvédő üveg előtt örvénylik a hó.

– Álljon meg! – sikoltotta.

– Nyugalom – mondta Farkas. – Ott leszünk hamar.

* * *

– Ez az az utca – mondta Avas. – Mióta esik a hó, nem járt itt kocsik. – Hirtelen beletaposott a fékbe. – Itt van a ház.

– Sötét – mondta Dér Ádám. Kiszállt az autóból, keresni kezdte a kapun a csengőt. – Csengő nincs, csak harapós kutya.

– Lehet, hogy mégsem jártak itt? – kérdezte Avas, és megzörgette a kaput.

– Lehet. De mi egykönnyen ne higgyük el. Van nálad pisztoly?

– Van. Félsz a kutyától?

– Nem – mondta Ádám. – Csak utálom, ha megharap.

Avas megint megzörgette a kaput, bentről teljes némaság felelt.

– Még sincs itt kutya – mondta Dér Ádám, és átmászott a kapun.

Avas kibiztosított pisztollyal követte.

A kertben és a házban tovább tartott a csend.

Ott álltak a sötétbarnára festett ajtó előtt.

– Két biztonsági zár – szólalt meg Avas. – Nem lesz könnyű bejutni.

Megrázta a kilincset, aztán öklével az ajtóra csapott.

– Jó kemény tölgy – szisszent fel. – Ritka manapság. Betörjem?

– Nézd meg előbb az ablakokat.

Avas bólintott, és eltűnt.

– Vasrács – mondta egy pillanat múlva, amikor visszatért. – Félcolos.

– Pedig valahol be kell jutnunk – mondta Ádám. – Muszáj megtudnunk, itt jártak-e.

– Se házkutatási parancs, se újraoltási bizonyítvány – ingatta a fejét a százados. – Erre ráfázhat az ember... – Villámgyorsan hátralépett, aztán jobb talpát a kulcslyuk magasságáig emelve hatalmas lendülettel az ajtóba rúgott. A záruk nyelve reccsenve szakadt ki. – Ehhez legalább érték-mondta. – Ha máshoz nem is. – Belépett az előszobába, és felkapcsolta a villanyt. A szemét lehunyva lélegezte be a levegőt. – Jártak itt. Érzem a parfüm szagát. Most mihez kezdünk?

Dér Ádám nem felelt. Ahogy belépett a sötét és csendes szobába, érezte, hogy a lába mellett puha érintéssel elsuhan valami. Ugyanakkor meglátta az asztalon a bekapcsolt magnó piros jelzőfényét.

– Nézd, mekkora dög – szólalt meg Avas.

A sziámi macska ott ült a fotel támláján.

Ádám a magnóhoz lépett, jobb kezével benyomta a gyorsító gombját, bal kézzel a macska fejét simogatta meg. A szalag a kazettában hátrafelé kezdett pörögni. Avas közben felkapcsolta a villanyt, a csillár tejüveg buráiból gyöngye gyöngyszürke fény sugárzott.

A tökéletes csendbe bántóan hasított bele Dadagi kiáltása:

„Ahá! És mihez van fényre szükség?”

Mély férfihang felelt.

„Na látja. Most maga se dadogott. Az izgalom megoldotta a nyelvét,”

„Sá-sársebesen a kőbányában elrejtett valamit.” „Ez az. Nekem is ez ugrott be tegnap éjjel. Azért indult talán a kőbányába, hogy elhozza onnan..

A lány hangja:

„Az ékszerek...”

Ádám benyomta a gyorsítót. Halk surranás hallatszott, aztán megint Dadagi hangja.

„Há-hány óra van?”

„Negyed tíz.”

„Van ho-hozzá kedved?”

A mély férfihang.

„Mihez?”

„Kiugranánk oda.”

„Most?”

„Most.”

Sóhaj. Aztán:

„És ha még sincs ott a kincs, a fejemet veszik.”

A lány hangja felelt rá.

„És hogy ha ott van? Miénk a dicsőség. Visszük a cicát is. jó?”

Súrlódó neszek után ismét a férfihang.

„Én szívesen magukkal megyek, de a cica fázékony. Kérem, ne vigyük hát. Ha visszajövünk, újra a magáé. Ssz! Sztornó az egész. Délután szétszedtem a kocsit darabokra.”

A lány magabiztos hangja felelt.

„Itt van az enyém.”

Kattanás hallatszott, aztán a magnószalag üresen futott tovább.

– Elmentek vele – szólalt meg Ádám.

– Húsz perc előnyük van – mondta Avas. – Gyerünk.

Vallomás

Természetesen nem akartam megölni őket. Semmi bajom nem volt velük, váratlanul léptek be az életembe, egy szép lány és egy dadogós fiú. Miért kellett hozzám küldeni őket? Miért kellett mindent felbolygatni, amikor úgyis Istené az ítélet? Odajöttek hozzám, bele a némaságba, az üres csendbe, az ablakból láttam, ahogy megálltak a kapu előtt. Azóta, mióta öltem, folyton ki kellett nézmem az ablakon. Hátha valakit mégis küldenek értem. Pedig tudtam, hogy az Ő malmi lassan őrölnek, sohasem büntet meg senkit elsietve. Mindig arra gondoltam, hogy ki kell vámom Őt. Én csak eszköze voltam. Vagy mégse? Csak erősebb volt bennem a félelemnél a gyűlölet? Természetesen őket nem akartam megölni, nem gyűöltem sem a lányt, sem a fiút, a kezdeti ijedtség után inkább gyönyörködtem bennük. Nem is volt gondom velük addig, amíg szóba nem hozták a dadogást. Egyszer csak a fiú

azt mondta, hogy Nosztori dadogott, s én azonnal beláttam: nagy hiba, hogy ezt észrevették. Én persze tudtam, hogy Nosztori dadog, de nem volt szükség rá, hogy azok előtt, akiket meg kellett ölnöm, színleljem a dadogást. Mindegy volt, hiszen meghaltak. Kihunytt az emlékezetük. Semmivel sem árthattak nekem. Csak az az asszony nem halt meg, aki velem együtt ült be az egyik halott taxijába a Caprinál. És nem jutott eszembe, hogy ott, akkor egyedül őmiatta dadognom kell. Micsoda véletlen ez. Nem gondolják? Ha a fiú nem beszédhibás, nem jön szóba Nosztori dadogása, senki sem keresi meg újra ezt az asszonyt, és én nem határoztam volna el, hogy megölöm őket. Ezért viselkedtem úgy, mintha nem tudnék arról, hogy Nosztori dadogott, hadd higgyék, nekem ugyanúgy nem tűnt fel, mint annak az asszonynak, aki egyszer vele együtt utazott. De hiába, kiszolgáltató voltam, és azt a nőt most már nem ölhettem meg, hiszen ezzel csak felhívtam volna rá és az élő gyilkosra a figyelmet. Meg kellett várnom, mit mond nekik. S azután aszerint dönteni, amikor ők ketten visszajönnek hozzám. Nem féltém tőlük, csak attól, hogy meg kell majd őket ölnöm. Ez bántott, feszélyezett, zavart, mert természetesen úgy vagyok ezzel, mint minden normális ember, nem szeretem, ha valamire akaratom ellenére rákényszerülök. Reménykedtem egész nap, hogy jó hírral térnek majd vissza. Azt tudtam, hogy visszatérnek, mert becsületesnek és szótartónak látszott mind a kettő. Este, amikor a kocsijuk megállt a kapum előtt, aggodalommal telt meg a szívem, értük aggódtam, nem magamért. A fiú esztől tartottam inkább, attól, hogy észreveszi az összefüggést, és végül mégis a lány félelme döbbsentett rá, hogy nincs más kiút. Amikor a homályból előbukkanó rémségről beszélt. Tudtam, hogy ez a rémség én magam vagyok, és meg kell halniuk, mivel a lány ennyire érez, és ennyire fél. A félelem testvére a gyanakvásnak. A fiú nem félt, nem gyanakodott sem rám, sem másra, csak azzal törődött, hogy a tudomására jutott tények összeférjenek. Ezért kitalálta, hogy a Caprinál nem a gyilkos ült be azzal az asszonnal a taxiba. És erre a lány kezdte el megint az aggodalmaskodást, megint csak neki voltak kétségei. És félt továbbra is. Nem tőlem, hanem attól, amit megérezett bennem: a szörnyetegtől. Akkor elhatároztam: végül bebizonyítom neki, nem vagyok szörnyeteg, de tudtam, természetesen, hogy meg kell majd ölnöm, mert nem fogadhattam el tőlük az

ítéletet. Nem volt nehéz rávennem őket, hogy induljunk el megkeresni az ékszereket. Pedig az ékszerek ott voltak kétlépcsnyire a kandallóban. Szomorú voltam, hogy ez lesz a vége. Újra és újra átgondoltam mindent, és a legutolsó pillanatig reménykedtem, hogy nem lesz szükséges a haláluk. De az a lány elrontott mindent. Ott ült mellettem, félelem sütött belőle, és hirtelen rájött az igazságra: a gyilkos nem dadogott, és egy dadogós halt meg. Rám nézett, és megértett mindent. Ahelyett hogy beletörődött volna, sikoltott. Azt kiáltotta: „Álljon meg!” Nyugalom, mondtam neki. De nem nyugodott: felém kapott, karmolni kezdett. Elővettem a tőrt a kabátomból. „Ne féljen, mondtam, elmegyünk a határig. Én ott lelépek.” Nem hitt nekem, de a tőr felsértette a vállát. Elkezdett sírni. A fiú nem mozdult meg, rászóltam, hogy üljön előre ő is, mert erre volt szükség a továbbiak miatt, így mindkettőjükön rajt tarthattam a szememet. Úgy ültek, hogy a fiú félig az ölébe vette a lányt, ezzel talán örömet szereztem neki.

Tízpercnnyire voltunk attól a hídtól. Úgy döntöttem, hogy elmondom nekik, mi történt. Ha már ilyen szerencsétlenül alakult, hogy meg kell halniuk, legalább tudják. Sokra tartom az emberi kíváncsiságot.

Ne higgyék, hogy gyilkos vagyok, mondtam nekik az igazságnak megfelelően, semmiféle anyagi érdek nem vezérelt, hogy azokat az embereket megöljem. Inkább jogos ítélet kötelezett rá. Huszonöt évet vártam... Négyükre vonatkozott az ítélet, az ötödik, Nosztori, szükséges és szerencsétlen áldozat volt. Sajnálom. Az ő halálával azt akartam elérni, hogy az ügyet örökre eltemessék. Sajnos, nem úgy sikerült.

Azzal a négygyel együtt katonáskodtam Szegiben, nyolc hónapot töltöttem ott. Ónodi Péter – akkor úgy hívták még: Oberhoffer, amiatt később nehezen találtam rá, az őrmesterem volt, Tóth, Kiss és Horváth öreg katonák. Én újonc voltam, és egy szakaszba kerültem velük, mivel jól tudtam futballozni.

Míg beszéltem, láttam, figyelnek rám. A kíváncsiság sokszor erősebb a félelemnél. Erre szükségem volt, hogy váratlanul érje majd őket az, amire felkészültem...

Balszélsőt játszottam, folytattam a történetet, Oberhoffer volt a középcsatár, botlábbal, de jó fejjátékkal, én úgy tettem a fejére a labdát, hogy az egész hadosztály azt hitte, ő a mester. Istenítették. Minden meccsen két-

három gólt fejt. Ő se tudta, hogy nekem mennyit köszönhet. De azért sejtette, mert cserébe minden kötelesség alól felmentett, szabad voltam, mint a madár. Jó volt hozzám. Figyelmes. Én nem ismertem az apámat, Oberhoffert fogadtam annak, pedig tíz évvel sem volt nálam öregebb. Bemutatott egy lánynak egy közeli faluban, Kisbankon. Ez a lány aztán nagyon szeretett engem. Óvele voltam úgy legelőször...

Mi öten mindenben összetartottunk, egy szakasz, egy focicsapat, egy brancs, egy élet. Én voltam persze közöttük a legfiatalabb, rajongtam értük. Bármelyikükért tűzbe mentem volna.

A hadsereg bajnokság selejtezőiben nyolc-tíz gólt rúgtunk az ellenfeleknek, úgy jutottunk el a döntőig, hogy egy rázós meccsünk se volt. Oberhoffer minden győzelem után elengedett hétvégén Kisbankra Évához, akiről tudta, hogy el akarom venni feleségül. Azt a lányt nagyon szerettem, megérthetik. Amikor terhes lett, kértem, hogy hagyja meg a gyermeket...

Sietve beszéltem hozzájuk, elnagyoltan, mert tudtam, hogy egyre közeledik a híd. Lassan hajtottam, nem többel negyvennél, de így se volt már sok időm...

Úgy töltöttem el a nyolc hónapot a honvédségnél, hogy egyszer sem voltam őrségen, büntetést sohase kaptam, minden hétvégét a kaszárnyán kívül töltöttem, külön kosztot ettem, nem vonatkozott rám a riadó, és megtanultam gépkocsit vezetni. Életem legszebb időszaka volt ez. Oberhoffer, aki hivatásos altiszt volt, a széltől is óvott, a tiszték, ha megszólítottak, csak azért tették, hogy a futballról beszéljenek velem. Én voltam a kedvenc, de Oberhoffer volt a sztár, egyáltalán nem bántam, hogy egyre nagyobb mellénye lett. Így jutottunk el a hadsereg bajnokság döntőjéig.

Nem tudom, figyeltek-e rám, vagy azon tűnődtek, hogyan járhatnának túl az eszemen. Valószínűleg nem voltak egészen biztosak abban, hogy meg kell majd őket ölnöm. Mindenképpen el akartam nekik mondani, mi történt, nehogy az utolsó percben rossz szívvvel gondoljanak rám. Muszáj volt tudomásukra hoznom az igazságot. Jobb kezemben tartottam a kést, fél kézzel vezettem, nem okozott semmi problémát. A kést tehát időnként felemeltem, mert így biztos lehettem abban, hogy a figyelmük nem kalandozik el.

Kérem, hallgassák meg, hogyan is történt, mondtam udvariasan, kérlelő hangon, mert nem kényszeríteni akartam őket, hanem felvilágosítani. A fiú felelt rá, azt mondta, persze hogy hallgatjuk, nagyon érdekes, amit mesél. Meglepő volt, hogy dadogás nélkül mondta ki a hosszú mondatot.

Látja, most maga sem dadog, nem kellett volna annyira utánajárni a dadogásnak, akkor nem ütköztek volna az érdekeink. Felemeltem a kést. Hát akkor, szóltam hozzájuk, folytatom, és higgyék el, nincs már sok hátra. A döntőben a darványi repülőssökkel kerültünk össze, volt náluk három NB I-es srác, abból kettő a védelemben. Nem okozott nekik gondot, hogy Oberhoffert lefogják. Hiába tömtem labdával, nem élt meg mellettük, hülyét csináltak belőle. Játszva szerelték, néha kedvtelésből fel is rúgták. Vadították, mint a bikát. Félidőben három nullra vezetett Darvány, az összeomlás szélén álltunk, Oberhoffer az öltözőben elkezdett ordítani velem, hogy minden reggel kirugdal az ágyból, ha továbbra is olyan szarul játszom, mint eddig, és csak őt égetem. Latrinát fogsz pucolni, üvöltötte, őrséget állsz majd, amikor a kurvádhoz mennél. Megörült a kudarctól, mindent rám akart kenni. Nem ijedtem meg tőle, az igazságnak megfelelően azt mondtam neki, te játszol szarul, nem én, sorra cseszed el a labdáimat. Heves voltam, nekem is fájt a vereség. Meg akart ütni, de a többiek lefogták, így azt üvöltözte, várj csak, megijedsz te még. A második félidő elején rúgtam két gólt, Oberhoffer most már a labda közelében se járt, láthatta, nélkülem mire jut. Harmadszor is lecseleztem magam az alapvonalig, fölrúgtak, így jött össze egy tizenegyes, ha bemegy, kiegyenlítünk, és az ellenfél talán összeomlik. Ő akarta rúgni a tizenegyest! Nem is szóltam rá, csak elé álltam, akkor még a többiek is azt akarták, amit én, az egyik hátvédünk átkarolta Oberhoffert, amíg nekifutottam; jól ellőttem a bal sarokra a labdát, de a kapus mázliból arra vetődött, és megfogta, mint a legyet. Indított is, és abból a támadásból megkaptuk a negyedik gólt, utána már hiába hajtottam ki a belemet, az egész csapat lebénuult, és engem okoltak mindenért.

– Hallják, mit mondok?

– Halljuk hát – felelte a srác, s láttam rajta, hogy nem fél tőlem. Most először nehezteltem rá ezért egy kicsit.

Másnap őrségre vezényeltek, a lőszerraktárhoz, a legcikibb helyre. A depó

egy erdős, bokros, sziklás helyen volt, ahol megült a köd, és vaksötétek voltak az éjszakák. Oberhoffer úgy intézte, hogy egyedül legyek. Hiába mondtam neki, hogy félek, röhögött rajtam: „Most, ugye, félsz?!” Pedig egyszer engem az ijedtség miatt intézetben is neveltek gyerekkoromban. Azt is elmondtam neki, még jobban röhögött. Éjfélről reggel négyig kellett őrséget állnom. Két óra tájt már nem voltam magamnál a félelemtől. És akkor megzördültek a bokrok. A fák között árnyak suhantak, és egyszer csak éreztem, hogy a sötétségből megindul felém valami. Kiáltoztam, hogy állj, ki vagy, aztán belé akartam lőni, de a karabély nem sült el, hiába rángattam a ravaszt meg a závarzatot. A következő pillanatban hátulról zsákok dobtak a fejemre, földre döntöttek, betömték a számat, valaki rajtam térdelt, s suttogást hallottam németül: azt beszéltek meg suttogva, hová tegyék a dinamitot, hogy egy órán belül a levegőbe repüljön az egész szar kóceráj velem együtt. Értek németül, nem Farkas, hanem Wolf volt valamikor a nevem. Na, most már ezt is tudják. Ott feküdtem valami bűzös, benzines ronggyal a számban, összekötözve, s hallottam, ahogy halkan pattogva, sziszegve ég mellettem valami, nyilván a gyújtózsínór. Hallottam azt is, ahogy a támadóim elmentek, aztán tökéletes csend vett körül. Félóráig vártam a robbanásra, aztán facsarni kezdett a görcs, olyan erővel tört fel belőlem a hányás, hogy kivitte a számból a rongyot, azután elájultam.

Négykor talált rám a váltóőrség, elvezettek Oberhofferhez, nem voltam az eszemnél, de láttam az arcát: mosolygott rám, és azt kérdezte: „Még most se félsz? Tudod már, melyikünk játszott szarul? No, ég még a gyújtózsínór?” Ebből megértettem, hogy ők jártak ott, mellette állt a másik három, Tóth, Kiss és Horváth. Összeestem előttük. Hat hónapig kórházban voltam, aztán leszereltek.

– Nem büntették meg őket? – szólalt meg a fiú, akiben, úgy látszik, volt részvét és érdeklődés.

– Oberhoffert leszerelték, a másik hárommal nem történt semmi – feleltem.

Amikor kissé már rendbejöttem, úgy egy év múlva, elmentem Kisbankra ahhoz a lányhoz. Nem volt otthon. Csak a nagynénje és a gyerek, a kislány, a négyhónapos Évike. Lehajoltam hozzá, az enyém vagy, mondtam, és akkor az öregasszony elkezdte suttogni, hogy Tóth fizeti érte a tartásdíjat, de fizethetné

akár Kiss, akár Horváth, akár Oberhoffer, mert úgy jártak ők ide, akár mézre a légy. Arról, hogy én is jártam ott, egészen megfeledkezett. A bíróság azt jelölte ki apának, akinek stimmel a vércsoportja.

Nem éreztem én ott semmi mást, csak félelmet. Rettegést. Akkor határoztam el, hogy meg fogom őket ölni. Sokáig vártam. Pontosan elterveztem mindent. Mindig tudtam, melyikük merre jár. Oberhoffer is csak fél évre tűnt el előlem, a névcsere miatt. És amikor most négyük közül három taxisofőr lett, rájöttem, hogy legjobb lesz rablógyilkosságnak álcáznom az ítéletet. Nem volt más célom: félelmet akartam látni a tekintetükben. Sajnos természetesen kellett egy ötödik is, aki úgy szerepel majd a végén, mint a tettes. Azért volt muszáj Nosztorit megölnöm úgy, ahogy megöltem, mert ha nincs meg a gyilkos, a makacs zsaruk addig keresik, míg megtalálják az összefüggést. Nosztorit látásból ismertem, egyszer megszólítottam, beszélgettünk, fél évig tartott, amíg csak úgy távolról, óvatosan kitapasztaltam a szokásait. Ó rólam nem tudott semmit, a nevemet sem. Számomra az volt a lényeg, hogy abban az időben, amikor én az ítéleteket végrehajtom, ő ne legyen szem előtt. Erre azért volt szükség, mert hátha a zsaruk az alibijének a halálát követően mégiscsak utánanéznék. Egyszer egy Bea nevű lány nevében elcsaltam hazulról, máskor pedig tudtam, hogy este egyedül van otthon, hátul a lakásán, és a sötétben a nyelve alatt egy kővel gyakorlatokat végez, hogy elmúljon a dadogása. Ezt mindig egyedül csinálta, mert szégyellte mások előtt. Erre is én vettem rá. Hát hogyan tudtam volna, hogy dadogott. Sajnálom, hogy meg kellett ölnöm. De ez vele jár. Láttam a szemükben a félelmet, ez a lényeg, megérthetik. Így kellett tennem.

Ekkor a fiú azt kérdezte:

– Hogy került Nosztori ujjnyoma a fegyverre?

Feléje nyújtottam, és azt mondtam neki, fogd meg egy kicsit. Azt se tudta, mi az. Megfogta hát.

Valóság

A sivár táj fölött a vaksötétben hollók keringtek. A láthatatlan fekete nép

egyhangú káromással úszott át a kékes felhőkön, s szállt lassan alá a mezőségre. Lágyan esett a hó.

A keskeny úton autó haladt tompán világító reflektorokkal, a fénykévéen tenyérszerű bolyhos hópelyhek úsztak át, vörös sár és víz fröccsent, vérszínű lé.

A gyilkos most már hallgatott. Elmondta minden érvét, és tudta, nem juthat egyezségre. Nem is sajnálta őket többé, belül teljesen kiürült, tarkójában megjelent az ismerős, súlyos fájdalom. Ez feldühítette. A fájdalom egyre fokozódott, hányinger társult hozzá, aztán érezte, hogy torkát benzines rongyccsoma tömi; szemére hártya ereszkedik. Feléjük fordult. A lány összehúzódva kuporgott a fiú ölében, a hártján keresztül úgy látszott, megpróbál mosolyogni.

A gyilkosban most már nem volt egy csöpp szánalom sem. Még egyszer végiggondolta a dolgát. Az előttük lévő útszakaszt pontosan őrizte emlékezetében, nemsokára megpillantja jobbra a zsúptetős fehér tanyaházat, aztán a kanyar következik, rögtön utána a híd, alatta a köves szakadék. Nem élhetik túl. Nosztori is a nyakát törte. Most már ez az egyetlen esély. Gondja volt rá, hogy kesztyűben üljön a volánhoz, arra is, hogy a fiút hátulról előre hozza. Így miután ő kiugrik, nyoma sem marad annak, hogy a kocsiban hárman ültek. Az összefüggés megint elveszik, most talán örökre. Húsz kilométert kell gyalogolnia a hóesésben, és túl lesz mindenén. Végérvényesen, ahogy eddig is hitte. Utána már megint csak Istennel lesz elszámolnivalója. A zsaruk szerencsétlenségre gondolnak majd, balesetre. Ebben logika van, vélte a gyilkos, Nosztori útját akarták követni, s lám, mit tesz a véletlen: ugyanott zuhantak le, ahol ő.

A reflektorok fényében egy pillanatra felvillant az út mellett a tanyaház fehér fala. A gyilkos a magasba lendítette a kést, aztán jobb kezét a pengével a volánra helyezte, baljával meghúzta az ajtó kilincsét.

Közzjáték

– A szakadékra számít – mondta Dér Ádám. – Megismétli!

– Tudom – intett a fejével Avas.

Úgy vezetett, mint egy rodeós, százhusz kilométeres sebességgel a keskeny, behavazott úton. A kocsi minden kanyarban megfarolt, volt úgy, hogy oldalt csúszott tovább, kétszer megperdült, de a százados végül egyenesbe hozta. Nem látszott Avason erőlködés, még feszültség sem. Csak a tekintetében volt valami szokatlan hidegség. Dér Ádám arra gondolt: a hídig utolérjük őket, vagy beledöglünk.

Most már egy ideje jól látták a lány Fiatjának keréknyomát. A nyom egyre tisztább lett, ahogy a két kocsi közeledett egymáshoz, a hulló hó nem takarta be, most már mély volt és sötét.

Aztán hirtelen a távolban két piros pont tűnt fel előttük.

– Ők azok – mondta Ádám.

* * *

Dadagi kezén és arcán érezte a hideg levegő áramlását. Azonnal megértette, hogy Farkas mire készül.

– Ne félj – súgta a lány fülébe. – La-la-lazulj el.

A suttogásra a gyilkos feléjük fordult, és jobbában újra megvillant a kés.

Abban a pillanatban a visszapillantó tükörből reflektorfény vágott az arcába. A két fehéren izzó fényfolt egyre nőtt. A gyilkos tudta, hogy meg kell várnia, amíg a gyors idegen kocsi elhalad mellettük. Visszavette hát a sebességet, leeresztette a kést, és megnyugtató szavakat dünnyögött. De a szeme az erős fényben olyan volt most, mint a tűzgolyó.

A fiú térdének parányi mozdulatával figyelmeztette a lányt, aztán a szép, könnyű testet eltaszítva magától, villámgyorsan kilendült. A támadás készületlenül érte a gyilkost. Támaszt keresett, a neki csapódó váll és homlok kibillentette az ülésről, háta mögött megnyílt az ajtó, s ő belezuhant a sötétségbe.

– Hát ezt akartad – lihegte Dadagi. – Épp ehhez értesz.

Jóbb kezével megfogta a kormányt. Egy fa mellett suhantak el, a kocsi pörgött, átrepült az árkon, oldalra dőlt, és megállt a mezőségen.

* * *

Dér Ádám az út szélén fekvő test fölé hajolt.

– Megütötte magát? – kérdezte. – Most nem vigyázott?

Farkas nem felelt, Avas százados komor arcát figyelte.

– Hát újra itt – mondta Avas. – Ki hitte volna.

S már a bilincsnél fogva húzta fel a gyilkost a földről.

A Lada fényszórója megvilágította a szántáson oldalra dőlt apró piros kocsit.

Előbb a fiú mászott ki a felülre került ajtón, aztán a lány. Néhány tétova lépést tettek meg együtt a hóban, akkor a lány hirtelen mindkét kezét a srác nyakába fonta. A bensőséges hosszú csók végén Avas csodálkozva és irigykedve szólt:

– Ezt meg hogy a fenében nem vettem észre eddig?

– Csak most kezdődött – felelte a lány. – Ebben a pillanatban.

Vége

© KRISTÓF ATTILA, 1988

Szépirodalmi Könyvkiadó
Felelős vezető a Szépirodalmi Könyvkiadó igazgatója
A kiadvány az Alföldi Nyomdában
készült Debrecenben, 1988-ban
Munkaszám: 3614.66-14-2

Felelős vezető Benkő István vezérigazgató
Felelős szerkesztő Mátis Livia
Műszaki vezető Ginács László
Képszerkesztő Kiss Marianne
Műszaki szerkesztő Dobrovits Ilona
A fedélterv Szák András munkája

Megjelent 14,88 (A/5) ív terjedelemben
Sz 4599-h-8889

✂

ISBN 963 15 3622 X
ISBN 0237-3688